

teach[®] yourself

finnish terttu leney

The **teach yourself** series does exactly what it says, and it works. For over 60 years, more than 40 million people have learnt over 750 subjects the **teach yourself** way, with impressive results.

be where you want to be with **teach yourself**

contents

For UK order queries: please contact Bookpoint Ltd, 130 Milton Park, Abingdon, Oxon OX14 4TD. Telephone: +44 (0) 1235 827720. Fax: +44 (0) 1235 400454. Lines are open 9.00—18.00, Monday to Saturday, with a 24-hour message answering service. You can also order through our website www.madaboutbooks.com

For USA order queries: please contact McGraw-Hill Customer Services, P.O. Box 545, Blacklick, OH 43004-0545, USA. Telephone: 1-800-722-4726. Fax: 1-614-755-5645.

For Canada order queries: please contact McGraw-Hill Ryerson Ltd, 300 Water St, Whitby, Ontario L1N 986, Canada. Telephone: 905 430 5000. Fax: 905 430 5020.

Long renowned as the authoritative source for self-guided learning – with more than 30 million copies sold worldwide – the *Teach Yourself* series includes over 300 titles in the fields of languages, crafts, hobbies, business, computing and education.

British Library Cataloguing in Publication Data: a catalogue entry for this title is available from The British Library.

Library of Congress Catalog Card Number, on file

First published in UK 1993 by Hodder Headline Ltd, 338 Euston Road, London, NW1 3BH.

First published in US 1993 by Contemporary Books, a Division of the McGraw-Hill Companies, 1 Prudential Plaza, 130 East Randolph Street, Chicago IL 60601 USA.

This edition published 2003.

The 'Teach Yourself' name and logo are registered trade marks of Hodder & Stoughton Ltd.

Copyright @ 1993, 2003 Terttu Lenev

In UK: All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher or under licence from the Copyright Licensing Agency Limited. Further details of such licences (for reprographic reproduction) may be obtained from the Copyright Licensing Agency Limited, of 90 Tottenham Court Road, London W1T 4LP.

In US. All rights reserved. Except as permitted under the United States Copyright Act of 1976, no part of this publication may be reproduced or distributed in any form or by any means, or stored in a database or retrieval system, without the prior written permission of Contemporary Books.

Typeset by Transet Limited, Coventry, England.
Printed in Great Britain for Hodder & Stoughton Educational, a
division of Hodder Headline Ltd, 338 Euston Road, London NW1
3BH by Cox & Wyman Ltd, Reading, Berkshire.

Impression number Year 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 2007 2006 2005 2004 2003

introduction		
01	hauska tutustua nice to meet you	
•	you will learn to talk about yourself	1!
	and to introduce people to each other	
02	tervetuloa! welcome!	20
	you will learn to talk about where	30
	you are from and where you live and work	
03	yksi, kaksi, kolme one, two, three	
••	you will learn to talk about time	45
	and numbers, and to carry out simple transactions at the bank	
04		
04	suoraan eteenpäin straight on	61
	you will learn to ask directions, to	
	understand instructions, and to find your way	
05	around	
VO	hyvää matkaa! have a pleasant journey!	78
	you will learn to make travel inquiries,	
	to make reservations, and purchase tickets	
06	puhelimessa speaking on the phone	95
	you will learn to make telephone	
	calls and to make arrangements to meet	
	somebody	
07	hyvää ruokahalua! bon appetit!	114
	you will learn how to say what you like,	
	what you don't like, and to order food and drink	s

contents

80	mltä saa olla? what would you like?	130
	you will learn how to ask for things	
	in food shops, and the common measures used	
09	saunassa: lisää löylyä?	
	in the sauna: more water on the stove?	151
	you will learn about visiting a	
	summerhouse and heating up a sauna	
10	vol, vol, voll oh dear, oh dear!	172
	you will learn to describe how you	
	feel and to make an appointment with a doctor	
11	tulkaa käymään! come and see us!	187
	you will learn about Finnish houses	
	and how the Finns live	
12	kerro vähän itsestäsi	
	tell us a little bit about yourself	201
	you will learn to talk about yourself,	
	your family, and to describe your hobbies and	
	interests	
13	anteeksi, puhutteko suomea?	
	excuse me, do you speak Finnish?	224
	you will learn to describe your	
	background, education and work	
14	millainen ilma uikona on?	
	what is the weather like outside?	246
	you will learn to talk about the	
	weather and to read and understand weather	
	forecasts	
15	hirvivaara! beware of elks on the road!	266
	you will learn to hire a car, to ask	
	and follow directions, and to recognise Finnish	
	traffic signs	
16	iltauutiset the evening news	283
	you will learn to talk about	
	entertainment and to state preferences	
17	onnea! congratulations!	300
	you will learn about different types	
	of celebrations in Finland	

18	suomalaisella sisulla		318
	you will learn about date	es, events and	
	Finnish history		
key to the exc	ercises		331
Finnish-Engli	ish vocabulary		341
English-Finni	sh vocabulary		351
taking It furth	18		361
glossary of gr	ammatical terms		365
appendices	•		369
appendix 1: th	10 verb <i>to be</i>		369
appendix 2; q	uestions		370
appendix 3: pr	ronouns, prepositions and p	postpositions	371
index		· •	373

Tervetuloa opiskelemaan suomea! Welcome to studying Finnish!

Teach Yourself Finnish is a functional course intended for learners with no previous knowledge of Finnish. It aims to teach you to communicate in Finnish and to use the language for a given purpose, in a practical way. As far as possible the language used in the dialogues reflects the language used by native speakers in standard Finnish.

You can also use this course if you have some previous knowledge of Finnish in order to revise and consolidate your language skills.

The language is taught in a cultural context as part of everyday life in Finland. The aim is to familiarize you with the Finns, their customs, the climate and the country.

The dialogues try, as far as possible, to reflect the kind of language appropriate to the subject of each unit. Therefore it is also necessary for you to learn to deduce the meaning of what is being said or to get the gist of the conversation. This is, after all, what you have to do in real life. You cannot know all the words and you have to use some guesswork. There is a vocabulary section with all the new words, but try not to become too reliant on it.

The first five units are a survival package. They give a basic introduction to the kind of language you need when you visit the country. Unit 1 covers introductions and greetings, which can be used by an occasional visitor to the country as well as by a more serious student of the language. In the later units you will become familiar with many aspects of Finnish life as well as the language.

introduction

The grammar is taught as it occurs naturally in each unit. It is up to you to determine the speed at which you advance through the course. At the end of the course you should be able to communicate in most everyday situations, while visiting Finland.

The emphasis is on the communicative aspect of the language. There are many phrases in the first five units which are best learned as phrases. The grammar explaining the structure of the phrases has intentionally been left to later units.

The Finnish language is very different from English. It is an inflectional language, which means it has endings added to the words. Because the vocabulary bears no resemblance to other major world languages, it is important to develop your own way of learning vocabulary. You can do this for example by testing yourself using lists or flash cards. Finnish has many loan-words from other languages particularly, now, from English.

Finnish is one of the two official languages of Finland with about 4.9 million speakers. The other is Swedish which is spoken by about 5 per cent of Finns as their first language. There are about 250 000 Finns in Sweden, many of whom speak Finnish as their mother tongue. Estonian and Hungarian are the nearest major linguistic relatives to Finnish.

Finnish belongs to the Finno-Ugrian language group. There are also several Finnic languages spoken in the western parts of Russia.

How to use the book

Read the introduction in English at the beginning of each dialogue before you read or listen to the dialogue. The dialogues marked with appear on the recording which accompanies this book. To develop a good knowledge of pronunciation, you are strongly advised to use the recording if possible. The introductions give you the context of the dialogues.

Then study the dialogue. The vocabulary after the dialogue gives you the meanings of the new words and the main phrases. Words from all units can be found in the Finnish-English vocabulary at the end of the book. There is also an English-Finnish vocabulary.

There are several dialogues in each unit. After the dialogues in the Hyvä tietää section you will find explanations of the new

material, as well as useful facts connected with the subject matter of the dialogues. There are also many new words in this section. Learning these words is optional and up to you individually. This vocabulary teaches additional words, which might be useful when visiting Finland or talking to Finns elsewhere.

Grammatical points are explained as they appear. There are tables for learning the full conjugation of verbs, and paradigms of nouns, adjectives and pronouns. How you absorb the grammar is up to you. The vocabulary section gives the main parts of each new word.

When you feel confident with the material in the unit, you can check your understanding by completing the tasks in the Harjoitellaan! section. The exercises are designed to practise communication. There are some grammar exercises as well, but the main emphasis is on communication.

To complete the unit there is a further dialogue with a vocabulary, which can be used as additional material on the subject and as a comprehension piece.

This is one way of using the course which you can vary to suit your own needs.

The recording contains selected material from the units. The book can be used without the recording, but in this case you should try to listen to Finnish spoken by native speakers whenever possible. Reading aloud helps you to increase your confidence in pronunciation. Try to use Finnish whenever you get a chance.

You can listen to the Finnish radio. For details of the wavelengths, write to: Suomen Yleisradio, Radio Finland, Box 10, 00241 Helsinki, Finland.

Finnish words are very different from English ones, so it is a good idea to develop your own system of memorizing words. Try learning in an environment that makes you feel relaxed. Make sure you set yourself realistic goals. You don't need any magic to learn Finnish, just a little bit of that famous Finnish characteristic sisu (guts, perseverence – whatever you'd like to call it) and a little bit of hard work. Hiljaa hyvä tulee as the Finns say: Slowly does it!

5 introduction

Symbols and abbreviations

This indicates that the recording can be used for the following section.

Abbreviations used in this book are: adj. = adjective, n. = noun, part. = participle, cond. = conditional, neg. = negative, gen. = genitive.

General remarks about Finnish

Finnish is a phonetic language. Each sound is represented by one letter and each letter represents only that one sound (see later for nk and ng). There are eight letters for vowels in Finnish:

i e ä y ö a u o

and 13 letters for consonants:

p t k d g s h v } I r m n

The consonants b, c, f, w, x and z appear only in words of foreign origin.

All the vowels can appear in short or long form.

For example u or uu, a or aa, etc.

The consonants can also be long or short. This means they can appear single or double – k or kk, t or tt, p or pp. When the consonants appear in double, they always belong to two different syllables: kuk-ka, tyt-tö, pap-pi (- indicates syllable division). The consonants d, h, v and j appear only in the short form, that is singly.

It is important to distinguish between the short and the long forms! The number of vowels and consonants is important as you can see in this example:

tuli fire tuuli wind tulli customs

Finnish has no gender

There are no separate feminine, masculine or neuter words.

Finnish has no article

The difference between a and the is expressed for instance by the word order.

For example (kukka flower, pöydällä on the table):

Kukka on pöydällä. The flower is on the table. There is a flower on the table.

The stress

The stress is always on the first syllable. The stress is not marked in writing:

Suomi, Helsinki, sisu, sauna

In a compound word the first syllable of the second component is also stressed:

matkasekki, pankkikortti, huoltoasema

In longer words a secondary stress is placed on the third or sometimes the fourth syllable.

suomalainen, helsinkiläinen

Syllable division

Syllable division marks the natural break in the word. When you know where the syllables divide you can divide a word into its natural sections. This makes saying words, particularly those famous Finnish long words, much easier. You also acquire a natural speech rhythm. The dash - is used below to indicate the syllable division.

Finnish words divide into syllables:

Before one consonant

ta-lo house Suo-mi Finland ku-va picture

Between two consonants

tyt-tö girl kuk-ka flower

Lah-ti Lahti (town in Southern Finland)
Mik-ke-li Mikkeli (town in Eastern Finland)

Before the last consonants in a group of three

pank-ki bank mark-ka mark kort-ti card

Between two vowels that do not form a diphthong (see below for the list of diphthongs)

rus-ke-a lu-en

brown I read

ha-lu-ai-sin

I would like

ra-di-o pi-an

radio soon

A syllable which ends in a consonant is called a closed syllable. A syllable which ends in a vowel is called an open syllable.

Harioitellaan! Let's practise!

Read the following phrases. Pay particular attention to the rhythm of the word and remember the stress.

O-len suo-ma-lai-nen. A-sun Io-en-suus-sa.

I am Finnish. I live in Joensuu.

Pu-hun suo-me-a.

I speak Finnish.

O-len työs-sä

I work in a computer

tie-to-ko-ne-fir-mas-sa.

combany.

Divide the words below into syllables and then practise saying them.

Suomen Yleisradio Koskenkorva

Alkoholiliike -Rauma-Repola

Taria Haloneu

Neste

Nokia

Outokumpu

Marimekko

Kone

Aarikka

Mannerheimintie

Ääntäminen Pronunciation

Vokaalit The vowels

Here are the Finnish vowels:

0 ш ä Ö ı İ а y 0

All approximations of the sounds are given as in standard Southern English. The sounds are best learned from a native speaker or from the recording which accompanies this book. Do listen carefully to the sounds on the cassette, if you have it. Whenever possible practise them with a native speaker. Reading aloud will increase your confidence, so try it. If possible, record your own voice and try to compare your pronunciation to that of a native speaker. Pay particular attention to the short and long vowels and the single and double consonants.

The long vowel is a continuous sound, where the two vowels glide into one.

Comparisons in English are given, as guidelines only, where there is a close enough approximation to the Finnish sound.

Short vowel	Long vowel
a as in hut, but broader	aa as in calm, but slightly longer
mutta but ja and	taas <i>again</i> ahaa <i>aah</i>
o as in rot, but more open	oo as in taught, but more open
jo already no well	joo <i>yes</i> haloo <i>hello</i> (on the phone)
u as in book, but more open	uu as in boom, but longer
kuka who? usein often	mitä muuta? what else? muuten by the way
ä as in cat	ää as in cat, but double the length
missä? where? tässä here	hyvää päivää good day! sisään! come in!
ö as in better	öö as in murder, but longer and broader
höpöhöpö nonsense söpö cute	insinööri <i>engineer</i> likööri <i>liqueur</i>
y as in French bureau, but more open	yy as in bureau, but double the length
yksi one yleensä generally speaking	tyyli style myyjä sales assistant

i as in sit

kippis! cheers! kiitos thank you niin so

e as in net

e as in net

ii as in seat

kiitos thank you niin so

ee as in net, but double the length

ehkä perhaps ja niin edelleen and so on hetkinen! just a moment! eteenpäin straight on

Vowels also appear in set combinations. These are called diphthongs. They are two vowel sounds pronounced one after the other as a continuous sound. They always belong to the same syllable.

al ei ul oi yi äl öi au eu iu ou äy öy ie uo yö

≥ ai as in bike as in eight vain onlvei noaina always okei ok oi as in boy ui as in French Lui approximately kuinka monta? how many? noin oh, dear kuitenkin however voi yi äi like this hvi! vuk! näin lyijytön lead-free mother äiti öi ie as in French ciel silloin tällöin now and then vielä still öisin at night time siellä there uo as in poor yö Suomi Finland mvös also tuo that hyvää vötä! good night! as in South au eu sauna bath sauna seuraava next pretty, beautiful kaunis seura company iu ou tiukka tight kokous meeting hiukset hair ioulu Christmas

äy öy
täynnä full löyly steam in a sauna
sisäänkäynti entrance köyhä poor

Konsonantit Consonants

There are 13 consonants in Finnish. As you will discover, many of them are similar to English ones.

Notice however the consonants k, p, t are pronounced without aspiration (an explosion of air at the end of the sound). To practise this, you could try holding a piece of paper in front of your mouth and saying the sounds k, p, t, in such a way that you do not make the paper flutter! Listen to the pronunciation on the recording or imitate a native speaker.

Consonants appear in short and long form. The short form is represented by one consonant and the long form by two consonants. The long form of the consonant kk, pp, tt, etc. always divides into two different syllables. For instance kuk-ka, tyt-tö, kaup-pa. Make sure you say them both! There is a very slight break between them. The first of the pair finishes a syllable and the second begins the next syllable.

k like in English but without the aspiration kk kuka? who? kukka flower

kuka? who? kukka flower mitä kuuluu? how are you? sekki cheque

p like in English but without aspiration

kuinka paljon? how much? kippis cheers puhelin telephone kauppa shop

t like in English but without aspiration

terve! hello! totta kai! of course! tervetuloa welcome hei sitten!bye then!

m as in English

m mm

moi! hi! aikaisemmin earlier miten menee? how are things? myöhemmin later

introduction

juuri niin

exactly

as in English n ΠŊ before nowennen nyt no, niin ... well ... where to? minne? as in English 11 sale milloin? when? ale silloin then lisää more r as in English sound brr ... when shuddering with cold. This is only an approximation. R is a rolling sound in Finnish. en ymmärrä I don't understand bar baari perkele! devil! ymmärrän I understand as in stereo. S is a slightly hissing s in Finnish. vlös hissi lift up alas down vessa toilet The following consonants appear only in short form. d as in door video video radio radio h as in hello hei! hi! mihin aikaan? at what time? h in front of a consonant sounds slightly stronger: lehti leaf; newspaper v as in ν ideo hyvää viikonloppua! Have a nice weekend! Is that so? vai niin! as in yes joo, joo ... yes, yes ...

nk and ng

This is a nasal sound. It is represented by nk when it is short and ng when it is long. So here the two letters in fact represent just one sound, cf. singing.

□ nk ng

Helsingissä in Helsinki Helsinki Helsinki kaupungissa in a town kaupunki town

Listen to the recording and get a native Finnish speaker to help you with the pronunciation, if possible. The guidelines given above can only be approximations. Examples are given in English only when a similar sound or a combination of sounds exist in English.

Non-native consonants

*camping-alue camping place

(*pronounced c as in camp)

These consonants appear only in loan-words. There are a lot of new loan-words in Finnish from English. Older loan-words come from Swedish and some from German. There are also words of Latin and Greek as well as Russian origin in Finnish. Many of the Greek and Latin loan-words are in fact translation loans. For example: international = kansainvälinen (Lit. between nations).

g as in gate		b as in bun		
grilli	grill	baari	bar	
grogi	tote	bussi	bus	
galleria	gallery	bakteeri	bacteria	
gallup-tutkimus	Gallup poll	byrokraatti	bureaucrat	
gramma	gram	bensiini	petrol	
gangsteri	gangster	bestselleri	bestseller	
c as in cell		f as in film	n	
c-vitamiini	vitamin C	festivaalit	festival	
cd-soitin	CD player	farkut	jeans	
celsiusaste	Celsius degree	firma	firm, compan	

nyfaxi fax finaali final

semi-finaali semi final

introduction

prounounced like k

x pronounced as ks and written as ks

Ouebec

Ouebec

xerox-valokopio Xerox copy

gwerty keyboard Owertynäppäimistö (typewriter/

computer)

but also written as ks

ksylofoni taksi

xylophone taxi

pronounced as ts and often written as ts

zeniitti

zenith

zoom objektiivi zoom lens

but also written as ts jatsi or jazz

The Swedish å appears in proper names and place names. It is pronounced like a Finnish long oo.

Åke

man's name

Swedish name for Turku Åbo.

Swedish name of Ahvenanmaa Åland

Harjoitellaan! Let's practise!

Here are some place names in Finland. Practise pronouncing them. Remember the stress and the syllable divisions.

Towns

Espoo	Jyväskylä	Loviisa	Rovaniemi
Hamina	Kemi	Maarianhamina	Tampere
Hanko	Kotka	Naantali	Tornio
Helsinki	Kuopio	Oulu	Turku
Imatra	Lahti	Pori	Vaasa
Joensuu	Lappeenranta	Porvoo	Vantaa

Seas

Itämeri

Pohjanlahti

Suomenlahti

Provinces

Ahvenanmaa

Pohjanmaa

Savo

Häme

Pohjois-Karjala

Uusimaa

Lappi

Satakunta

Varsinais-Suomi

Phrases

Here are some 'survival phrases' to practise:

Anteeksi, en ymmärrä. Puhukaa hitaasti, olkaa hyvä! Kuinka sanotaan suomeksi ...?

Sorry I don't understand. Speak slowly, please. How do you say in Finnish ...?

En ole suomalainen. Anteeksi, en tiedä. Puhutteko englantia?

I am not Finnish. Sorry, I don't know. Do you speak English?

Mikä tämä on?

What is this?

Names

Here is a list of the most common Finnish surnames. It is always important and polite to pronounce people's names correctly. So why not practise saying these surnames. You can also practise any other Finnish names you might know!

Hämäläinen	Koskinen	Mäkinen	Salminen
Heikkinen	Laine	Niemi	Salonen
Heinonen	Lehtinen	Nieminen	Tuominen
Järvinen	Lehtonen	Rantanen	Turunen
Korhonen	Mäkelä	Saarinen	Virtanen

Here are the names of some of the most famous Finns to practise your pronunciation with:

Alvar Aalto	Reima Pietilä	Eliel Saarinen	(architects)
Juha Kankkunen	Paavo Nurmi	Lasse Viren	(sportsmen)
Urho Kekkonen	Mauno	J.K.Paasikivi	(presidents)
	Koivisto		
Karita Mattila	Aulis Sallinen	Esa-Pekka	
		Salonen	(musicians)

Here are some loan-words, say them and guess what they mean.

appelsiini	cd-soitin	pankki	stereo
apteekki	filmi	posti	tee
auto	kaakao	radio	televisio
avokaado	kaaos	raportti	tomaatti
banaani	kamera	sampoo	video
bensiini	kilogramma	sekki	viini
bussi	metri	sokeri	votka

1	4	ļ
	3	
2	3	

■ Aakkoset The alphabet

Α	a	aa	P	p	pee
В	b	bee	Q	q	kuu
С	С	see	Ŕ	r	är
D	d	dee	S	s	äs
E	e	ee	T	t	tee
F	f	äf	U	u	ии
G	g	gee	V	v	vee
H	ĥ	hoo	W	w	kaksois-vee
I	i	ii	X	x	äks
J	j	jii	Y	y	уу
K	k	koo	Z	z	tset
L	1	äl	Z Å Ä	å	ruotsalainen oo
M	m	äm		ä	ää
N	n	än	Ö	ö	öö
O	0	00			

The sounds after the letters are the names of the letters. Using the names of the letters, spell your own name. You might need to do that, especially if your name is difficult for the Finns to say. You can also practise saying your address! For example: If your name is Sharon Davies, you would spell it:

äs hoo aa är oo än dee aa vee ii ee äs (Sharon Davies)

Try a few more:

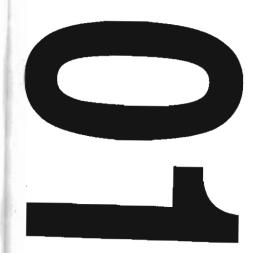
Steve Smith Jean Perkins Mary MacDonald Eric Young

Currency

At midnight on 1 January 2002, Finland together with 11 other European Union countries, officially adopted the euro as their currency. At the end of February 2002, the Finn Mark became history. The transition was very smooth. Teach Yourself Finnish was printed and the dialogues were recorded before the euro was introduced.

Euro notes and their approximate value in Finn Marks:

5.95 FIM 1 euro =29.73 FIM 5 euros =10 euros = 59.46 FIM 20 euros = 118.91 FIM 50 euros = 297.29 FIM100 euros = 594.57 FIM200 euros = 1189.15 FIM 500 euros = 2972.87 FIM

nice to meet you

In this unit you will learn

- · to say who you are
- · to say what nationality you
- · to introduce people to each other
- · some common Finnish greetings

Dialogeja Dialogues

□ Hei. Olen ... Hello, I am ...

These people are on a Finnish language course in Finland. Each person gives a short introduction. They say who they are, what nationality they are and what languages they speak. Jukka is the teacher. Look at the box below to help you understand what they are saying.

Hei. Olen Jukka Virtanen.

Olen suomalainen. Puhun suomea ja ruotsia Hei. Olen David Smith. Olen englantilainen. Puhun englantia.

Hei. Olen Lars Svensson. Olen ruotsalainen. Puhun ruotsia ja englantia. Hel. Olen Vera Makarova. \
Olen venäläinen. \
Puhun venäjää ja ranskaa.

Hei. Olen Pierre Dupont.
Olen ranskalainen.
Puhun ranskaa ja espanjaa.

Hei. Olen Elke Becker. Olen saksalainen. Puhun saksaa, ranskaa ja englantia.

Hei. Olen Maria Sanchez. Olen meksikolainen. Puhun espanjaa ja englantia. Hei. Olen Anil Markandya. Olen intialainen. Puhun hindiä ja englantia.

Sanat Words

hei hello olen lam

suomalainen Finnish, a Finn

englantilainen English, an Englishman (or -woman)

ruotsalainen Swedish, a Swede venäläinen Russian, a Russian

ranskalainen French, a Frenchman (or -woman)

saksalainen German, a German meksikolainen Mexican, a Mexican intialainen Indian, an Indian

puhun... I speak...
...suomea ...Finnish
...englantia ...English

...ruotsia ...Swedish
...venäjää ...Russian
...ranskaa ...French
...saksaa ...German
...espanjaa ...Spanish
...hindiä ...Hindi
ja and

17

hauska

tutustua

☐ Mitä kuuluu? How are you?

Here are three brief exchanges. In each the person is asked: How are you? The box on the next page will help you.

Elke Hei. Mitä kuuluu?

Lars Kiitos hyvää. Entä sinulle?

Elke Klitos hyvää.

Maria Terve.

Jukka Terve. Mitä kuuluu?

Maria Kiitos, ei erikoista. Entä sinulle?

Jukka Moi! Miten menee?

Lars Kiitos kysymästä, oikein hyvin. Entä sinulla?

Jukka Olkeln mukavasti, kiitos.

How are you? or How are things? Mitä kuuluu? Fine, thank you. Kiitos, hyvää, How about you? Entä sinulle? Kiitos, el erikolsta. All right, thank you. How are things going? Miten menee? Fine, thanks for asking. Kiitos kysymästä. Oikein hyvin. Very well. Entä sinulla? And with you? Oikein mukavasti. Very nicely.

■ Anteeksi, en ymmärrä Sorry, I don't understand

Alistair is a Scottish businessman. He knows some Finnish, but he has forgotten what Mitä kuuluu? means.

Mikko Hei Alistairl Alistair Hei Mikko! Mikko Mitä kuuluu?

Alistair Anteeksi, en ymmärrä. Hitaasti, ole hyvä!

Mikko M-i-t-ä k-u-u-l-u-u?

Alistair Ahaa. Nyt ymmärrän. 'Mitä kuuluu' is 'how are you'!

Mikko Joo.

Alistair Kiitos hyvää. Entä sinulle?

Mikko Kiitos hyvää.

Anteeksi. I am sorry. or Excuse me. En ymmärrä. I don't understand.

hitaasti slowly

Ole hyvä. Please or Here you are.

Ahaa. nvt Oh, I see. now

Ymmärrän. I understand.

joo yes

Oletteko skotlantilainen? Are you Scottish?

Here are four short exchanges about nationality.

David Smith Oletteko suomalainen?

Jukka Virtanen Olen.

David Smith Puhutteko englantia?

Jukka Virtanen Puhun vähän.

Jukka Virtanen
Alistair Bruce
Jukka Virtanen
Alistair Bruce
Fin, olen skotlantilainen.
Puhutteko suomea?
En, mutta ymmärrän vähän.

Vera Oletko suomalainen?

Jukka Olen.

Vera Puhutko englantia?
Jukka Puhun vähän.

JukkaOletko englantilainen?EileenEn, olen skotlantilainen.JukkaPuhutko suomea?

Elleen En, mutta ymmärrän vähän.

Oletteko? Are you? (formal and plural)
Oletko? Are you? (Informal and singular)
Puhutteko? Do you speak? (formal and plural)
Do you speak? (informal and singular)

19

hauska tutustua

En. No, I don't. Olen. I am.

Puhun. I speak. skotlantilainen Scottish

vähän a little mutta but

Hyvä tietää Good to know

1 Saanko esitellä? May l introduce?

Finns often introduce themselves simply by telling you their name and saying hello. If the situation is fairly formal, you can start by saying your full name and then the appropriate greeting for the time of day. Hauska tutustua means pleased to meet you.

- Mikko Virtanen. Hyvää päivää.
- Leena Mäkinen. Hyvää päivää. Hauska tutustua.
- Hauska tutustua.

Finns shake hands when they are first introduced. At subsequent meetings this formality is usually dropped, unless there has been a long interval between meetings, when a handshake acts as a sign of pleasure at the reunion. The younger generation has more or less dispensed with the custom of a handshake among themselves, but they will shake hands when introduced to an older person.

hauska tutustua

When you want to introduce two people to each other you use the phrase:

Saanko esitellä ... May I introduce ...

and their names. For example, if you want to introduce Leena Virtanen and Alistair Kelly to each other:

Saanko esitellä: Leena Virtanen — Alistair Kelly.

This introduction is fairly formal. If the situation is not formal, you can say simply:

Tässä on Leena Virtanen — Alistair Kelly.

Tässä on means here is or this is. You can also just say the first names and leave out the surnames. This is particularly so with young people and children. If you want to know the name of a child, you can ask:

Mikä sinun nimi on?

What is your name?

2 Tervehdyksiä Greetings

Hyvää huomenta, good morning, is the first greeting of the day. You can answer it by saying hyvää huomenta or huomenta. Later on in the day you can say hyvää päivää (Lit. good day). You can answer by saying hyvää päivää or päivää.

For a less formal greeting you can say hei or terve or moi. These short greetings are used by young people particularly, as well as among friends and when talking to children.

In the afternoon you cay say hyvää iltapäivää good afternoon. In the evening you can say hyvää iltaa good evening. When you are going to bed you can say hyvää yötä. All these can be answered by repeating the greeting or the second half of it. Sometimes the word hyvää is left out, as in English, and you can say huomenta morning. This is always informal.

When you are leaving you can say näkemiin goodbye. Literally it means until we meet again, like the French 'au revoir' or German 'auf Wiedersehen'.

For an informal bye you can say hei hei! or hei! Young people particularly favour moi! or moi moi! You can also hear other versions of informal greetings, for example heippa! or hei sitten!

3 Kiitoksia paljon! Many thanks!

Kiitos means thank you. You can also say kiitos paljon thank you very much or kiitoksia palion many thanks.

When you pass something to someone you can say olkaa hyvä or ole hyvä. Olkaa hyvä is the formal and the plural. You would use it talking to a stranger and in all formal situations, for example in shops and restaurants. It is also the plural, so you use it when you are addressing more than one person. Ole hyvä is the familiar form and it is used when talking to a friend or a child.

Ole hyvä! and Olkaa hyvä! also mean you are welcome (in the American sense of 'it's nothing' or 'don't mention it'):

Kiitos.

Thank you.

Ole hyvä.

You are welcome.

4 Mitä kuuluu? How are you?

The standard question How are you? is Mitä kuuluu? If you are fine, the answer is Kiitos, hyvää fine, thank you or Kiitos, ei erikoista (Lit. nothing special). This standard answer is equivalent to the English non-committal I am fine, thank you.

If you want to continue by asking the other person how they are, you can say: Entä sinulle? How about you? To which they might answer for example: Kiitos hyvää.

Another phrase for How are you? is Miten menee? (Lit. How are things going?). The answer to this is Kiitos, hyvin Well, thank you, Kiitos, mukavasti Nicely, thank you or Kiitos, ei hassummin Not too bad, thank you. If you want to continue by asking how the other person is, notice the phrase here is slightly different: Entä sinulla? How are things with you?

5 Oletko sinä suomalainen? Are you Finnish?

When you want to ask a question in Finnish, you need to add something to the sentence that contains a question. This can be a word such as who, where, how, when and so on. Intonation alone does not make a sentence into a question. If you need to ask a question like: Are you? you need to start the question with the verb: Olet you are and then add a special ending called an interrogative suffix to the verb. This suffix is:

-ko? or -kö?

So olet means you are and Oletko? Are you?

hauska tutustua

olet	you are	Olet ko?	Are you?
olette	you are	Olette ko ?	Are you?
puhut	you speak	Puhut ko ?	Do you speak?
puhutte	you speak	Puhutte ko ?	Do you speak?
ymmärrät	you understand	Ymmärrät kö ?	Do you understand?
ymmärrätte	you understand	Ymmärrätte kö ?	Do you understand?

Here are some examples:

Are you English? Oletko englantilainen? Do you speak Finnish? Puhutko suomea? Do you understand Finnish? Ymmärrättekö suomea?

You use olet (you are) when talking to one person. This is the familiar form and the singular. It is used when talking to a person you know well.

Olette means you are when talking to more than one person. But it is also the formal address when talking to one person.

Answering questions

You can answer the question by using the verb:

Do you speak Finnish? Puhutko suomea? Yes, I do. Puhun.

or by using a word meaning yes or no:

Yes. loo. Yes, I do. Joo, puhun. Yes. Kyllä.

and if the answer is negative:

Do you speak Finnish? Puhutko suomea? I don't. En.

or

I don't speak. En puhu.

Some more examples:

Are you Finnish? Oletko suomalainen? I am. Olen.

or

I am not. En ole.

The suffix -ko?/-kö? is used to make questions with all kinds of words. You can add the suffix to verbs, nouns, adjectives or pronouns. Here are some examples.

a Verbs

Olen.	l am.	Olenko?	Am I?
Olet.	You are.	Oletko?	Are you?
Hän on.	He/she is.	Onko hän?	Is he/she?
Se on.	It is.	Onko se?	Is It?
En ole.	I am not.	En kö ole?	Am I not?
Et ole.	You are not.	Et kö ole?	Are you not?
Hän ei ole.	He/she is not.	Ei kö hän ole?	Is he/she not?
Se ei ole.	It is not.	Ei kö se ole?	Is it not?

b Nouns

Pekkako? Pekka?/Do you Pekka mean Pekka? Pekka Järvinenkö? Do you Pekka Järvinen mean Pekka Järvinen?

c Adjectives

Suomalainenko? Finnish?/Is suomalainen Finnish it Finnish?/Do you mean it is Finnish? Hän on skotlantilainen. Skotlantilainenko hän on? He is Scottish, is he?

d Pronouns

Do you mean this one? tämä This Tämäkö? hän on Helshe is Hänkö on? Is it him?

Notice that the word which asks the question is the first word in the question.

There are two versions of the suffix that makes a question: -ko and -kö. You add the suffix -ko to words that contain any of these three vowels: a, o, u. For example: Puhutko? Oletko?

If the word contains any of these three vowels: ä, ö or y you add the suffix -kö. For example: Ymmärrätkö?

The vowels i and e can appear with both of these groups of vowels, but if they are the only vowels in the word, then the suffix is -kö? Helsinkikö? Do you mean Helsinki?

This is called vowel harmony. There is more about vowel harmony in Unit 2.

hauska tutustua

6 About names

Since the Finnish language has no genders, it is not always obvious whether a name you hear or see belongs to a man or a woman.

Here are some of the most common names. It is a good idea to practise saying them; this will give you confidence in using names when meeting Finns. It is also good practice for your pronunciation. You will find a list of the most common surnames in the pronunciation section.

Naisten nimiä Women's names Miesten nimiä Men's names

Anneli	Sanna	Antero	Janne
Anna	Kati	Antti	Sami
Annikki	Anne	Esa	Jari
Auli	Satu	llpo	Petri
Hannele	Tiina	Juhani	Jani
Hanna	Kirsi	Jussi	Timo
Helena	Anu	Kalevi	Pasi
Johanna	Laura	Matti	Kari
Kaarina	Elina	Olli	Teemu
Kirsti	Suvi	Pekka	Juha
Liisa	Ritva	Tapani	Jukka
Marja	Riitta	Tapio	Risto
Marjatta	Eija	Mika	Markku
Minna	Tuula	Marko	Seppo
Sari	Mirja	Mikko	Heikki

7 Suomalainen, venäläinen ...

Finnish, Russian ...

The words which mean nationality end with -lainen/-läinen. So if you know the name of the country, you can make up the word for a person who comes from that country. For example:

Ranska	France	ranskalainen	French
Englanti	England	englantilainen	English
Vietnam	Vietnam	vietnamilainen	Vietnamese
Viro	Estonia	virolainen	Estonian

In addition to the word for the national country these words are also adjectives or descriptive words. For example:

vietnamilainen ravintola a Vietnamese restaurant englantilainen sanomalehti an English newspaper suomalainen sauna a Finnish sauna

You can also add the ending -lainen/-läinen to names of towns or suburbs, in fact to almost any word meaning a place to make up the word for a person or a thing from that place. Here are some examples:

Lontoo	London	lontoolainen	Londoner
Helsinki		helsinkiläinen	someone or something from Helsinki
Joensuu		joensuulainen	Joensuu (a town in
			Finland) a person from Joensuu
Brighton		brightonilainen	someone from
3.6.11			Brighton
Melbourn	le	melbournelainen	
			Melbourne

Notice that these words are written with a small letter in Finnish! You choose the ending -lainen or -läinen using the same rules of vowel harmony as above in choosing between -ko and -kö.

8 Sinuttelu ja teitittely Informal and formal address

Finnish like French and German has both the formal and informal address, in other words you use different forms when talking to a stranger and when talking to a person you know well.

Sinä olet vou are is like French 'tu es' or German 'du bist'. You use this form when you talk to a friend or a child. Young people always use it to address one another. It is the singular form.

Te olette you are is like the French 'vous êtes' or German 'Sie sind'. This is the polite form and it is used to address a person you have not previously met, or a person whom you would not normally address by their first name. This form is also the plural, just like in French and German, and it is used when talking to more than one person.

In Finnish the informal address is sinuttelu and the formal is teitittely. The tendency in Finland today is towards the informal. Many firms and organizations practise sinuttelu among all the employees or members of the organization by agreement. But if you are not sure which to use, it is always safer to err on the side of formality lest someone is offended. If they don't want you to use the formal address they'll soon tell you. In the past there were strict rules about who could call whom sinä but today people are more relaxed about it.

Harjoitellaan! Let's practise!

- 1 The following are situations in which you are likely to be in Finland.
 - a A Finn has just said something to you, but you didn't understand him. What would you say to him?
 - b He repeats what he has said, but you are still not sure what he means. Ask him to say it slowly.
 - c You have just walked into the hotel dining room to have breakfast. How would you greet those already sitting at the table?
 - d You are sitting at the hotel bar with your friends, but you feel tired and want to go to bed. How do you say goodnight to the others?
 - e You are going to introduce two people to each other. Which one of the phrases below would you use?

Anteeksi	Hauska tutustua	Näkemiin
Hitaasti, olkaa hyvä	Kiitos	Saanko esitellä

- f You have just been introduced to a Finn. You want to know whether he speaks English. How would you ask?
- g You have just met a friend in the street. Say hello and ask him how he is?
- h A friend wants to know how you are, what does he say?
- i You have just been introduced to a Finn. Tell him that you are pleased to meet him.
- 2 Match the names in the list on the left to the nationalities on the right.

3 This conversation takes place in the morning. Fill in the missing words.

27

Hvvää		_		
•	Mitä		_ >	
			•	- ;
Kiitos.	ei ——			

- 4 Some more situations for you to practise:
 - a You are leaving a group of friends. How would you say goodbye to them?
 - b Somebody has just done you a big favour. Offer them your thanks.
 - c Tell a Finn who you are and what nationality you are.
 - d How would you tell a Finn that you speak Énglish and French?
 - e You are passing your friend a cup of coffee, say here you are.
 - f You have just been asked whether you speak Finnish. Tell the person that you understand a little.
- 5 How would the following introduce themselves? Put yourself in their place and say who you are, what nationality you are and which languages you speak:
 - a Juan Ramirez; Mexican; Spanish and English
 - b Catherine Edwards; English; English and German
 - c Monique Pillier; French; French and Spanish
 - d Ingrid Johansson; Swedish; Swedish and English
 - e Tiia Riikonen; Finnish; Finnish and English
- 6 Which town do the people described below come from?

а	turkulainen .	f	rovaniemeläinen
b	moskovalainen	g	bristolilainen
c	berliiniläinen	h	madridilainen
	pariisilainen	i	hongkongilainen
e	tukholmalainen	j	prahalainen

- 7 When would you say näkemiin?
- 8 Which one of these questions would you use to address a complete stranger?

Puhutko englantia? Puhutteko englantia?

9 What do you say if you want to say that you are sorry about something? Remember this same phrase also means Excuse me. 10 Which words or phrases from the unit can you spot in this word search? (horizontally and vertically only)

> ANTEEKS KAIHNO IOLEHYV TAKTOLENN OHYÄONN SALSTYS MALSITYKÖ IKÄÄTERVE

11 Rearrange these lines to make up a dialogue.

a Hyvää iltaa.

c Mitä kuuluu?

b Kiitos, hyvää.

d Iltaa.

Vähän lisää ... A little bit more ...

At the end of each unit there is some extra material. These dialogues are designed to add useful phrases to your vocabulary. There is a vocabulary at the end of the dialogue, but try first just to get the gist of the conversation and only then check the phrases. This should prepare you for real life situations where you understand some of the conversation, but not all of it. To finish Unit 1 here is a short practical dialogue.

Hotellissa At a hotel

An Englishman called Steve Smith is booking into a hotel. Virkailija is the hotel receptionist.

Smlth Hyvää päivää.

Hyvää päivää. Voinko auttaa? Virkailija

Smith Olen Steve Smith. Varasin huoneen puhelimitse.

Virkailiia Anteeksi, teidän sukunimenne?

Sukunimeni on Smith. Smith Virkailija Ja etunimenne? Etunimeni on Steve. Smith

Virkailila Hetkinen...Joo, tässä on varaus. Yhden hengen

huone. Huone on numero 206, tolnen kerros. Tässä

29

hauska tutustua

on avaln, olkaa hyvä ja tervetuloa.

Smith Kiitos.

> Voinko auttaa? Can I help?

Varasin huoneen. I booked a room.

puhelimitse by phone

teldän sukunimenne your sumame sukunimeni my surname

> etunimenne your first name etunimeni my first name

Hetkinen. Just a moment. reservation varaus

yhden hengen huone single room

huone room

toinen kerros second floor tässä here Is

avain key welcome tervetuloa 206 kaksisataakuusi

TERVETULOA

tervetuloa!

In this unit you will learn

- · to say where you are from
- to say where you live and work
- to ask someone where someone else is from
- to ask where someone else lives and works

Dialogeja

Mistä sinä olet? Where are you from?

When you meet a person, you often want to know where he or she is from and where he or she lives.

Tero Mistä sinä olet?
Tiia Olen Suomesta.
Tero Mistä kaupungista?
Tiia Olen Joensuusta.

Tuula Mistä sinä olet?
John Olen Lontoosta.
Tuula Missä sinä asut?
John Asun Lontoossa.

Jukka Virtanen
Rory O'Connor
Jukka Virtanen
Rory O'Connor
Asun nyt Liverpoolissa.

Rory Maguire Mistä te olette?
Mika Kauppinen Olen Suomesta.
Rory Maguire Mistä kaupungista?
Mika Kauppinen Olen Kuopiosta.

Mistä? Mistä sinä olet? Suomesta Mistä kaupungista? Joensuusta Lontoosta Missä sinä asut? Missä asun Lontoossa Mistä te olette?	Where from? From which? Where are you from? (sing. informal) from Finland From which town? from Joensuu from London Where do you live? Where? (in which?) I live in London Where are you from? (plural, formal)
Missä asun Lontoossa	Where? (in which?) I live In London

Missä sinä asut? Where do you live?

In these dialogues people are asking each other where they work and where they live.

Jussi	Missä	sinä	asut?

Sinikka Asun Mikkelissä. Entä sinä?

Jussi Asun Kouvolassa. Sinikka Missä sinä olet työssä?

Jussi Olen työssä postissa. Entä sinä?

Sinikka Olen työssä toimistossa.

Arto Missä sinä asut?

Arja Asun Vaasassa. Missä sinä asut?

Arto Asun Porissa.

Arja Missä sinä olet työssä?

Arto Olen työssä tietokonefirmassa. Entä sinä?

Arja Olen työssä yliopistossa.

Kaija Missä te asutte?

Seppo Me asumme Jyväskylässä. Kaija Missä te olette työssä?

Seppo Minä olen työssä pankissa ja valmoni on työssä super-

marketissa.

Olli Missä te asutte?

Merja Asumme Lieksassa.
Olii Missä te olette työssä?

Merja Minä olen työssä sairaalassa ja mieheni on työssä

museossa.

olen työssä I work Missä sinä olet työssä? Where do you work? Missä te olette työssä? Where do you work? me olemme we are Mikkelissä in Mikkeli Kouvolassa in Kouvola posti, postissa post office, in a post office toimisto, toimistossa office, in an office Vaasassa in Vaasa Porissa in Port me asumme we live tietokone computer firma, firmassa firm, in a firm, company, in a company university, at a university yliopisto, yliopistossa pankki, pankissa bank, in a bank vaimo, vaimoni wife, my wife supermarket, supermarketissa supermarket, in a supermarket sairaala, sairaalassa hospital, in a hospital mies man, husband mieheni my husband museum, in a museum museo, museossa

33

tervetuloa

Hei! Olen Heidi

Heidi, Marja-Leena, Petri and Liisa introduce themselves and talk a little bit about themselves.

Olen Heidi Kokkonen. Olen Hämeenlinnasta. Asun nyt Heinolassa. Olen työssä supermarketissa.

Hei! Olen Pekka.

Hyvää päivää!
Olen Pekka Halonen.
Olen Helsingistä.
Asun Käpylässä.
Olen työssä kirjastossa Espoossa.

Moi! Olen Marja-Leena.

Moi! Olen Marja-Leena Turunen. Olen Vaasasta. Asun nyt Tampereella. Olen arkkitehti. Olen työssä arkkitehtitoimistossa.

Tampereella in Tampere kirjasto library

arkkitehti

toimisto office supermarket supermarket

■ Hyvää päivää Good day!

architect

Petri Olen Petri Heiskanen. Olen helsinkiläinen. Asun Töölössä. Olen työssä Espoossa. Olen insinööri. Olen työssä öljyfirmassa. Puhun suomea, ruotsia ja englantia. Puhun paljon englantia työssä. Opiskelen venäjää ja saksaa.

Liisa Hyvää pälyää. Olen Liisa Turunen, Olen kotoisin Savonlinnasta. Asun nyt Imatralla, mutta olen työssä koulussa Lappeenrannassa. Opetan englantia. Mieheni on myös opettaja. Hän opettaa kemiaa ja matematiikkaa.

Insinööri engineer firm firma öljyfirma oil company much, a lot of palion opiskelen I study kotoisin by birth, originally koulu school opetan I teach myös also opettaia teacher miehenl my husband Hän opettaa kemiaa. He teaches chemistry. Hän opettaa matematlikkaa. He teaches mathematics.

Hyvä tietää

Finnish uses endings to express many of the things which in English are expressed with prepositions (eg. in, to, from, etc.). These endings are called case endings. This feature is typical of Finnish.

35

tervetuloal

In Unit 1 you learnt how to make questions by adding the suffix -ko/-kö to a word, for example:

Onko hän? Is he? Puhutko englantia? Do you speak English?

Missä? Where? Mistä? Where from?

In this unit you tackle the first of the case endings in Finnish. You look at how to say that something or someone is in a place and something or someone comes from a place. You have seen many examples of these new endings in the dialogues in this unit and now you can examine these new endings in more detail.

a -ssa/-ssä

To express where something or someone is, you use the ending -ssa/-ssä. This ending often corresponds to the English prepositions in or at. This case is called the inessive case.

in a car autossa yliopistossa at a university

b -sta/-stä

To express where something or someone is from, you use the ending -sta/-stä. This ending corresponds to the English prepositions from or out of. This case is called the elative case.

from the car out of the car autosta yliopistosta from the university

But first we have to take a closer look at the system of vowel harmony, which was touched upon in Unit 1.

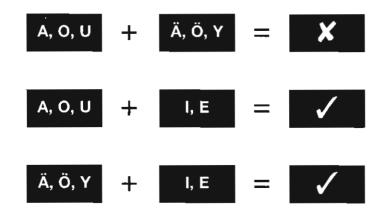
2 Vokaaliharmonia Vowel harmony

The Finnish language features a phenomenon called vowel harmony. This means that the following groups of vowels do NOT appear within one word.

A O U (the so-called back vowels) do not mix with

ÄÖY (the so-called front vowels)

E and I are neutral vowels and they can mix with both groups of vowels.

Therefore you need two versions of any case endings which contain a vowel.

a -ssa and -sta are added to words that have one or any combinations of the vowels a/o/u in them.

Porissa, Kuopiosta, Suomessa, Joensuussa, Lontoosta

b -ssä and -stä are added to words that contain one or any combination of the vowels ä/ö/y in them.

työssä, Jyväskylässä, Jämsästä, Järvenpäästä

The vowels e and i can appear with either of the two vowel groups. But if the word contains only vowels e and/or i, then the ending added is -ssä and -stä. For example:

Helsingissä, Mikkelissä

For compound words you choose the ending according to the vowels in the last part of the compound word.

Hämeenlinnassa, Kankaanpäässä

Here are some more examples to clarify the matter. Look at the endings and consider in each case why the ending is -ssa or -ssä, -sta or -stä.

Town:	Missä? Where?	Mistä? Where from?
Vaasa	Vaasassa	Vaasasta
Joensuu	Joensuussa	Joensuusta
Lontoo	Lontoossa	Lontoosta
Liverpool	Liverpoolissa	Liverpoolista
Espoo	Espoossa	Espoosta
Jyväskylä	Jyväskylässä	Jyväskylä stä
Kemi	Kemissä	Kemistä
Helsinki	Helsingissä	Helsingistä

37

The -ssa/ssä ending (the so-called inessive case) is used to express location in a country, in a town or generally in a place. In English the same thing is expressed with prepositions in or at. Notice also that the case ending is at the end of the word and a part of it, unlike in English where the preposition is in front of the word and separate from it.

The -sta/-stä ending (the so-called elative case) is used to express something coming from a place or out of a place. For example from a country, from a town, out of a house, etc. This is expressed in English with the prepositions from or out of.

Both of these cases can also have other functions, but here we are looking at them as expressions of place or location.

-lla/-llä

Another pair of endings is also used with some Finnish place names to say where something is or where it is from.

These case endings are: -lla/-llä (the adessive case) and -lta/-ltä (the ablative case).

These cases are generally used to express that something is on something and comes off something. Like the cases above they also have other functions in the language. We also look at them here in their function to express place and location. All these cases are also known as locative cases.

The -lla/-llä ending is used for example with street names to say something or someone is in or on that street:

Asun Töölönkadulla. I live in Töölönkatu.
Stockmann on Stockmann's is in
Aleksanterinkadulla. Aleksanterinkatu.

or in a square or market place:

Olin Kauppatorilla. I was at the Kauppatori market.

As you have seen above, the usual ending to say that something or someone is in a town is -ssa/-ssä.

There are however a number of Finnish place names that use the ending -lla/-lla to mean in that town or village. There are no hard and fast rules for this. You have to do what the natives do, but here are the main Finnish towns which use the ending -lla/llä to express in and -lta/-ltä from that town.

Town:	Missä? Where?	Mistä? Where from?
Tampere	Tampereella	Tampereelta
Vantaa	Vantaalla	Vantaalta
Imatra	Imatralla	Imatralta
Rauma	Rauma lla	Raumalta
Rovaniemi	Rovaniemellä	Rovaniemeltä
Riihimäki	Riihimäellä	Riihimäeltä

With almost all foreign place names, both towns and countries as well as the continents, the usual ending is -ssa/-ssä for in and -sta/-stä for from. For example:

Japanissa	in Japan	Japanista	from Japan
Brasiliassa	in Brazil	Brasiliasta	from Brazil

One exception here is Venäjä Russia. In Russia is Venäjällä.

When you have to add Finnish case endings to foreign words which end in a consonant, you need a link vowel -i- and then the appropriate case ending.

Here are some examples:

Brighton	Brightonissa	Brightonista
Hong Kong	Hong Kongissa	Hong Kongista
New York	New Yorkissa	New Yorkista
Wellington	Wellingtonissa	Wellingtonista

3 Konsonanttivaihtelu Consonant changes

Another very important feature of Finnish needs to be explained at this point: konsonantinvaihtelu or consonant gradation.

It would be very straightforward if the case endings were added automatically to the end of the word. But there are some changes that occur with some consonants and also some vowels, when certain endings are added to a word.

Some Finnish consonants are subject to change when a previously open syllable (syllable that ends in a vowel) is closed, in other words when a consonant is added to the syllable.

39

tervetuloal

This happens with all the endings which begin with two consonants or consist of one consonant. Therefore this happens with the endings -ssa/-ssä, -sta/-stä, -lla/-llä, -lta/-ltä and -t (nominative plural), -n (genitive singular).

In all of these the first consonant of the case ending is added to the last existing syllable of the word. Remember, syllables always divide between two consonants.

The main consonant changes

$\begin{array}{l} t \to d \\ k \to \text{disappears} \\ p \to v \end{array}$	pöytä <i>table</i> Turku kylpy <i>bath</i>	pöydällä on the table Turussa in Turku kylvyssä in a bath
$tt \to t kk \to k pp \to p$	konsertti <i>concert</i> pankki <i>bank</i> kauppa <i>shop</i>	konsertissa in a concert pankissa in a bank kaupassa in a shop
$nk \rightarrow ng$	kaupunki town	kaupungissa in a town
$nt \rightarrow nn$	Skotlanti Scotland	Skotlannissa in Scotland

The main consonants that undergo these changes are k, p and t and the double consonants kk, pp and tt. Also combinations of consonants containing these consonants can change.

The change of the vowel -i to -e

The final -i in some words, for example Suomi, changes into -e before the case endings. Suomessa in Finland. But there is no change in Ruotsi Sweden and Ruotsissa in Sweden.

As this only happens with some words, it is a good idea to learn which ones do and which ones don't change when you first come across a word. The changes of vowels and consonants are indicated in the vocabulary.

The final -i does NOT change in words that are longer than two syllables, for example: Englannissa, Skotlannissa.

These special features of the language always take a little getting used to. Don't worry unduly, you will master them, but it might take some extra effort. Remember, communicating is the most important function of any language. Small grammatical mistakes do not matter, if you are making yourself understood.

Harjoitellaan!

- 1 Introduce yourself to a group of Finns. Say who you are and where you are from (which country and which town).
- 2 These foreigners are going to introduce themselves in Finnish. Put yourself in their place and say who you are and where you come from, which country and which town.
 - a Bill: Skotlanti, Aberdeen
 - b Mike: Kanada, Toronto
 - c Sarah: Britannia, Lontoo
 - d Pete: Australia, Melbourne
- 3 Say where you work. (You might need a dictionary here or you might need to check the vocabulary section at the end of this book.)
- ▶ 4 You have been introduced to a Finn, ask him the following questions:
 - a where he is from.
 - b where he lives.
 - c where he works.
- 5 Here are some Finns and their workplaces. Use the information to answer the question: Missä hän on työssä? Where does he/she work?

Example: Leena - toimisto. Leena on työssä toimistossa.

- a Mirja: pankki
- b Kari: autokauppa (car showroom)
- c Mika: tavaratalo (department store)
- d Jouko: hotelli
- e Tiina: ravintola (restaurant)
- f Pekka: kirjasto
- g Ake: supermarket
- h Jussi: posti
- 6 Here are some place names. Use them in the following sentence: Olin lomalla ... I was on holiday in ... Example: Viipuri ja Helsinki: Olin lomalla Viipurissa ja Helsingissä.
 - a Joensuu ja Kuopio:
 - b Rovaniemi ja Inari:
 - c Loviisa ja Porvoo:
 - d Turku ja Tampere:

- e Jyväskylä ja Oulu:
- Hämeenlinna ja Joensuu:
- g Lappeenranta ja Imatra:
- h Hamina ja Kotka:
- 7 Complete the following statements:

The question is Mistä sinä olet? Where are you from?

tervetuloa

- a Olen (Lontoo)
- b Olen (Milano)
- c Olen (Salo)
- d Olen (Jyväskylä)
- Olen (Järvenpää)
- Olen ——— (Kemi)
- g Olen (Tampere)
- 8 Complete the following sentences:
 - a Olen (Saksa)
 - b Olen (Ranska)
 - c Olen (Kanada)
 - d Olen (Brasilia)
 - e Olen (Nigeria)
 - f Olen ---- (Pakistan)
 - g Olen (Australia)
- 9 Complete the following sentences by adding the name of the town to the answer.

Missä sinä asut? Where do you live?

Asun — (Helsinki)

Asun — (Joensuu)

Asun ——— (Tampere)

Asun — (Lontoo)

Asun — (Moskova)

Asun — (Milano)

10 Here is an introduction by a Finn. Answer the questions below using the information in the text.

Hei, olen Jukka Kolehmainen. Olen kotoisin Lieksasta. Asun nyt Joensuussa. Olen tietokoneinsinööri. Olen työssä postissa.

- a Where is Jukka from?
- b Where does he live?
- c What is his profession?
- d Where does he work?

- 11 Tell a Finn you speak some Finnish.
- 12 Here are some work places. Match the Finnish with the English equivalent.

a	toimisto	i	computer firm
b	pankki		factory
c	kirjasto	iii	university
d	koulu	iv	office
e	supermarket	v	department store

f sairaala vi bank
g yliopisto vii library

h tietokonefirma viii school
i tehdas ix supermarket
j tavaratalo x hospital

■ 13 Complete this dialogue by filling in the missing lines of conversation as prompted, (sinä = you).

Sinä	(Ask: where are you from?)
Saara	Olen Joensuusta.

Sinä (Ask: where do you work?)
Saara Olen työssä hotellissa.
Sinä (Ask: where is the hotel?)

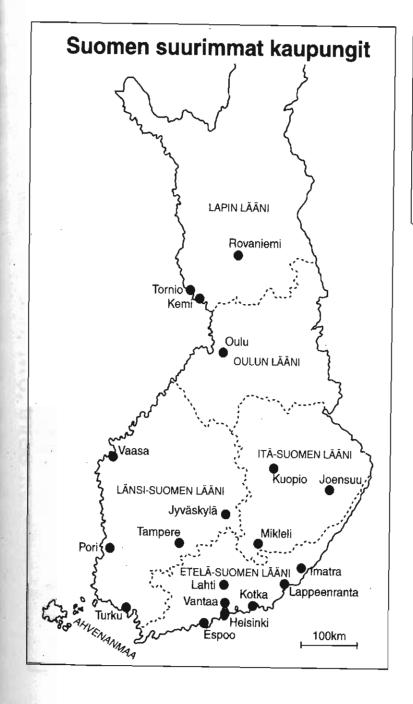
Saara Se on keskustassa. (In the centre)
Sinä (Ask: do you live in Joensuu?)

Saara Joo, asun.

- 14 You have just met a Finn. You know Finland quite well.
 - a Ask her which town she is from.
 - b She tells you En ole kaupungista. What has she told you?

Vähän lisää

This discussion takes place in the bar of a hotel in Helsinki. Read through it and try to follow the gist of the conversation. Don't worry if you don't understand every word, there is a vocabulary with phrases at the end. Imagine you are eavesdropping on the conversation and, like in a real life situation, you understand some things and guess others. You have to prepare yourself for situations like this in the real world outside a text book. Have a go!

43

tervetuloa

8

Baarissa At the bar

Hyvää iltaa. Olen Steve Smith. Steve

Ari Iltaa. Minä olen Ari Kauppinen. Hauska tutustua.

Steve Hauska tutustua.

Ari Oletko Helsingissä ensimmäistä kertaa?

Joo, olen. Olen täällä työmatkalla. Steve

Sinä puhut oikein hyvin suomea. Missä sinä opit Ari

suomea?

Minä opiskelin suomea kielikoulussa Lontoossa. Steve

Ari No, pidätkö Helsingistä?

Joo. Helsinki on oikein mukava kaupunki. Asutko sinä Steve

Helsingissä?

En, minä asun Joensuussa. Ari

Steve Oletko sinä kotoisin Joensuusta?

Arl Joo, olen. Olen täällä Helsingissä työmatkalla. Mistä sinä

olet kotoisin?

Minä olen Brightonista, Etelä-Englannista. Steve

Ari Asutko sinä siellä?

Steve En asu nyt, olen työssä Lontoossa ja asun Etelä-

Lontoossa.

Ari Missäpäln Etelä-Lontoota sinä asut?

Asun Dulwichlssa. Anteeksi, sinä sanoit, että olet Steve

Joensuusta, Missäpäin Suomea Joensuu on?

Se on Pohjois-Karjalassa, Itä-Suomessa. Ari

> Ensimmäistä kertaa ... For the first time ... työmatkalla on a business trip

Sinä puhut oikein hyvin suomea. You speak Finnish very well.

Missä sinä opit suomea? Where did you learn Finnish?

Minä opiskelin suomea. I studied Finnish.

kielikoulu language school

well no

Pidätkö Helsingistä? Do you like Helsinki?

> 00 ves

pleasant, nice mukava

Oletko sinä kotoisin ...? Are you originally from ...?

siellä there

nvt now

Missäpäin Lontoota/Suomea? Whereabouts in London/in

Finland?

Pohlois-Karjala Northern Karelia

> kotoisin by origin sinä sanoit you said

Etelä-Englannista from southern England

In this unit you will learn

- · to tell and ask the time
- · about numbers
- to carry out simple transactions at the bank
- · to say when something happens

Dialogeja

Mitä kello on? What is the time?

You learn how to ask the time and to tell the time.

What is the time? Mitä kello on? It is ... o'clock. Kello on ...

Kello on vksi. Kello on 13.00.

Kello on puoli kaksi. Kello on 13.30.

13:30

Kello on tasan kolme. Kello on 15.00.

Kello on viisi minuuttia yli yksi. Kello on viisi yli yksi. Kello on 13.05.

Kello on viisi minuuttia vaille kaksi. Kello on viisi vaille kaksi./viittä vaille kaksi. Kello on 13.55.

Anteeksi, mitä kello on? Excuse me, what is

the time?

Poliisi

Here are three short dialogues about asking and telling the time. Helsinkiläinen means a person from Helsinki:

Turisti	Anteeksi, voitteko sanoa, mitä kello on nyt?
Helsinkiläinen	Kello on kymmenen minuuttia yli kolme.
Turisti	Klitos.

mutta voisitteko Anteeksi, että häiritsen. Turisti sanoa, paljonko kello on?

Kello on tasan kaksitoista.

Kiitos oikein paljon. Turisti

Poliisi Olkaa hyvä!

Anteeksi, mutta onko kello jo kahdeksan? Jari

Joo, kello on jo kaksikymmentä minuuttia yli Anne

kahdeksan.

Joko se on niin paljon! Nyt minulla on kiire. Jari

Hei hei!

Hei! Anne

clock, o'clock kello

Can you tell...? Voitteko sanoa...?

> to (talking about time) vaille

minuutti, minuuttia minute

νli past

Anteeksi, että häiritsen, mutta ... Sorry to bother you, but ...

> mutta but

Voisitteko sanoa? Could you tell?

exactly, on the dot of tasan

already

so late (when talking about niin paljon

time)

Minulla on kiire. I am in a rush.

(I am in a hurry.) I am busy.

Milloin? At what time? When?

A visitor to Finland wants to know when the banks and post offices are open. Portsari is a hotel doorman.

Anteeksl, voitteko sanoa mihin aikaan pankit aukeavat Turisti

aamulla?

Portsari Tavallisesti kello 9.15.

Turisti Ja mihin aikaan ne menevät kiinni?

Portsari Kello 16.15. Turisti Ja postit? Portsari Kello 9.00.

Turisti Ja mihln aikaan postit menevät kiinni? Portsari Ne menevät kilnni kello viisi eli 17.00.

Ovatko postit auki lauantaina? Turisti

Portsari Valitettavasti ne eivät ole auki lauantaina.

Turisti Anteeksi, voisitteko vielä sanoa, missä lähin pankki on?

Portsari Se on alvan hotellin vieressä.

Turisti Kiitoksia oikein palion.

Portsari Ei kestä.

Anteeksi, vielä yksi kysymys. Mitä kello on nyt? Turisti

Kello on puoli vhdeksän. Portsari Turisti Klitos vielä kerran la näkemiin.

Portsari Näkemlin.

47

yksi, kaksi, kolme

At what time? Mihin aikaan? Milloin? When? pankki, pankit bank, the banks they open ne aukeavat in the morning aamuila ne menevät kiinni they close posti, postit post office, the post offices Are the post offices open? Ovatko postit auki? auki/avoinna open kilnni/suljettu closed tavallisesti usually or, in other words unfortunately valitettavasti still, further, also vielä lähin the nearest aivan hotellin vieressä right by the hotel question, the questions kysymys, kysymykset once more vielä kerran lauantaina on Saturday

kaksikymmentä

	Numerot	Numbers		
1	yksi		21	kaksikymmentäyksi
2	kaksi		22	kaksikymmentäkaksi
3	kolme		23	kaksikymmentäkolme
4	neljä		24	kaksikymmentäneljä
5	viisi		25	kaksikymmentäviisi
6	kuusi		26	kaksikymmentäkuusi
7	seitsemän		27	kaksikymmentäseitsemän
8	kahdeksan		28	kaksikymmentäkahdeksan
9	yhdeksän		29	kaksikymmentäyhdeksän
10	kymmenen		30	kolmekymmentä
11	yksitoista		40	neljäkymmentä
12	kaksitoista		50	viisikymmentä
13	kolmetoista		60	kuusikymmentä
14	neljätoista		70	seitsemänkymmentä
15	viisitoista		80	kahdeksankymmentä
16	kuusitoista		90	yhdeksänkymmentä
17	seitsemänto	ista	100	sata
18	kahdeksant	oista	101	satayksi
19	yhdeksäntoi	sta		

200 kaksisataa	2 000 kaksituhatta
300 kolmesataa	3 000 kolmetuhatta
400 neljäsataa	4 000 neljätuhatta
500 viisisataa	5 000 viisituhatta
600 kuusisataa	6 000 kuusituhatta
700 seitsemänsataa	7 000 seitsemäntuhatta
800 kahdeksansataa	8 000 kahdeksantuhatta
900 yhdeksänsataa	9 000 yhdeksäntuhatta
1 000 tuhat	10 000 kymmenentuhatta
100 000 satatuhatta	0 nolla
200 000 kaksisataatuhatta	¹/2 puoli
1 000 000 miljoona	1 ¹ / ₂ puolitoista
2 000 000 kaksimiljoonaa	2½ kaksi ja puoli

49

yksi, kaksi, kolme ...

☐ Pankissa At the bank

This conversation takes place at a bank between asiakas customer and pankkivirkailija bank clerk. The customer wants to change some traveller's cheques. She wants to know if she can use the cash machines.

Asiakas	Hyvää huomenta
Pankkivirkailija	Hyvää huomenta. Kuinka voin auttaa?
Asiakas	Haluaisin vaihtaa matkasekkejä.
Pankkivirkailija	Kuinka paljon haluaisitte vaihtaa?
Asiakas	150 puntaa.
Pankkivirkailija	Olkaa hyvä ja allekirjoittakaa sekit.
	(the customer signs the cheques)
Asiakas	Voitteko sanoa, mikä punnan kurssi on tänään?
Pankkivirkailija	Hetkinenkatsotaan, punnan kurssi on 7,23 markkaa.

Asiakas Ahaa.

Kävkö teille 500 markan seteli? Pankkivirkailija

Asiakas Joo, kyllä käy.

Olkaa hyvä, tässä: 1 069 markkaa ja 50 penniä. Pankkivirkailija

Pankkimaksu on 15 markkaa.

Kiitos, Voisitteko sanoa, voinko käyttää Visa-**Asiakas**

korttia täällä Suomessa?

Kvllä voitte. Sitä voi käyttää supermarketeissa, Pankkivirkailija

tavarataloissa, huoltoasemilla, pankeissa ja

posteissa. Myös ravintoloissa ja hotelleissa.

Voinko ottaa rahaa pankkiautomaateista Visa-Asiakas

kortilla?

Kyllä voitte, jos pankkiautomaatissa on Visa Pankkivirkailija

merkki.

Asiakas Kiitos paljon ja näkemiin. Pankkivirkailija Olkaa hyvä ja näkemiin.

> Kuinka voin auttaa? Haluaisin vaihtaa ...

How can I help you? I would like to change ...

matkasekki, matkasekkejä

traveller's cheque, traveller's cheques

punta, punnan, puntaa Kuinka paljon?

(£) pound How much?

Olkaa hyvä ja allekirjoittakaa ...

Please sign ...

sekit the cheques

the exchange rate of the punnan kurssi

pound

What? Mikä?

tänään todav

Let's have a look. Katsotaan.

mark, of the mark, 15 marks markka, markan, 15 markkaa

Käykö tellie?

Do you mind?

viidensadan markan seteli pankkimaksu 500-mark nôte bank charge

Sitä voi käyttää.

It can be used.

Visa-kortti kortti, kortin, korttia

Visa card card

supermarket, supermarketeissa

supermarket, in

supermarkets tavaratalo, tavarataloissa

department store, in department stores

huoltoasema, huoltoasemilla

service station, at service

stations

bank, in banks pankki, pankeissa

posti, posteissa ravintola, ravintoloissa hotelli, hotelleissa

post office, in post offices restaurant, in restaurants hotel, in hotels

51

yksi, kaksi, kolme

ottaa rahaa to take money pankkiautomaateista

from cash-dispensing

machines

Visa-kortilla merkki, merkin, merkkiä

with a Visa card sign, mark, brand

Hyvä tietää

1 Katsotaan numeroita | l et's look at

the numbers

Let's take a closer look at the numbers. As you can see, the numbers in Finnish bear no resemblance to those of any of the major Western European languages.

So the first task is to memorize the basic numbers. You will see, however, that once you have learnt those, the rest of the numeric system uses combinations of them to make up all the other numbers. All the numbers from 11-19 use the first digit as in 1-9 and add -toista (cf. English -teen).

11 yksitoista

12 kaksitoista

13 kolmetoista

Then all the tens use -kymmentä after the first digit e.g. kaksikymmentä (Lit. two of a ten) and so on until 90.

20 kaksikymmentä 30 kolmekymmentä 40 neljäkymmentä The hundreds are made with -sataa as their ending.

200 kaksisataa

300 kolmesataa

400 neliäsataa

The thousands with -tuhatta as their second part.

2 000 kaksituhatta

3000 kolmetuhatta

Remember to split the numerals into their components, don't try to say them in one breath! The numbers are written as one word. In practice you don't need to write the numbers out in full very often except, when writing out a cheque, when you are expected to write the sum out in full.

A practical hint for learning the numbers: divide the number into its digits and then into syllables. Then practise saying it.

1250 tu-hat/kak-si/sa-taa/vii-si/kym-men-tä

It is also important to learn to understand numbers when you hear them. When you go shopping listen to the numbers and prices carefully. You can always check that you got the sum or price right by checking it on the visual display on the till.

Note that telephone numbers are said as digits just like in English.

32 175 kolme kaksi yksi seitsemän viisi

241 499 kaksi neljä yksi neljä yhdeksän yhdeksän

67 29 21 kuusi seitsemän kaksi yhdeksän kaksi yksi

Practise your own telephone number and any numbers involved in your address, so that you can say them with confidence. There is more practice in the exercise section.

In everyday speech the final -i in the numbers yksi, kaksi, viisi and kuusi is often dropped and they are said yks, kaks, viis and kuus. This is done particularly when counting:

yks, kaks, kolme one, two, three

2 Puhutaan kellonajoista Let's talk about time

The 24-hour clock is used in Finland in official contexts, for example on the radio and television, at airports and railway stations. All timetables are given in the 24-hour clock.

In everyday speech people tend to prefer the 12-hour clock. You can add the words aamulla (in the morning), päivällä (in the daytime), illalla (in the evening) or yöllä (in the night time), if you think there might be any confusion. For example:

Kello 8 illalla. (20.00) At 8 o'clock in the evening. Kello 8 aamulla. (08.00) At 8 o'clock in the morning. Kello 2 päivällä. (14.00) At 2 pm.

Kello 2 păivăliă. (14.00) At 2 pm. Kello 2 yöllä. (02.00) At 2 am.

Asking the time

You can ask the time by using any one of these three questions:

Mitä kello on?

Kuinka paljon kello on? What is the time?

Paljonko kello on?

The answer begins with kello on ...

Kello on kaksi. It is 2 o'clock.

Kello on kuusi. It is Kello on kaksitoista. It is

It is 6 o'clock. It is 12 o'clock.

Notice how the Finns say half past the hour: Puoli half and then the next hour.

Kello on puoli kaksi (13.30). It is half past one

(Lit. half way to two)

53

yksi, kaksi, kolme

Kello on puoli kuusi (17.30). It is half past five.

Kello on puoli kaksitoista. It is 11.30.

The word yli (over or past) is used to indicate a number of minutes past the hour:

Kello on viisi minuuttia

It is five minutes past two.

yli kaksi.

Kello on 20 minuuttia yli

It is 20 minutes past six.

kuusi.

The word vaille is used to indicate to the next hour:

Kello on viisi minuuttia

It is five minutes to two.

vaille kaksi.

Kello on 20 minuuttia

It is 20 minutes to six.

vaille kuusi.

The word kello means literally clock. It is also used as the equivalent of the English o'clock.

Kello 2. At 2 o'clock.

Hän tulee kello kaksi. He is coming at 2 o'clock. Postit aukeavat kello 9. The post offices open at 9 o'clock.

The word vuorokausi, which is abbreviated to vrk, is used to mean a 24-hour period. This is used, for example, when quoting prices per day.

20 euroa /vrk 20 euros a day

Huoneen hinta on The price of the room is 60 euros per night.

3 Puhutaan rahasta Let's talk about money

The Finnish currency is Euro (euro €). It is divided into hundred Cents (100 senttiä). The value of one euro is equivalent to 5.95 Finnish Marks. Setelit (the notes) come in seven denominations: 500 euros, 200 euros, 100 euros, 50 euros, 20 euros, 10 euros and 5 euros.

There are coins kolikot worth 5 cents, 10 cents, 20 cents and 50 cents as well as 1 euro and 2 euros. Finnish vending machines, shopping trolleys and parking meters usually take one or two euro coins. Telephone kiosks are usually card operated these days and there are not many of them left, as most people have mobile phones. Pikkuraha (lit. small money) is the word used for change.

The main banks of Finland

The banking world in Finland underwent huge changes in the 1990s and the early part of the twenty-first century. There have been several mergers and the largest banks are now co-owned by several Nordic Banks. The mergers are likely to continue and, therefore, names of banks can frequently change. In addition, a whole host of commercial banks are doing well. Postipankki, the Finnish giro bank, merged with an insurance company. Suomen Pankki, the Bank of Finland, is still the governing bank of the country. There are still some regional banks.

Inside a bank

Here are some of the notices and signs you might come across in the banks:

VALUUTTA or MATKAVALUUTTA TALLETUKSET

exchange savings

KASSA KÄYTTÖTILI HENKILÖLLISYYSTODISTUKSENNE, your identity card, OLKAA HYVÄ! OTTAKAA JONOTUSNUMERO!

cashier current account please! pick up a queuing number!

You might be asked to prove your identity at the bank. You can use your passport. The Finns often have henkilökortti a special identity card. A Finnish driving licence, ajokortti, also has an endorsed photograph and it can be used as proof of identity.

Finnish banks are usually open-plan and there is no barrier separating asiakkaat (customers) from pankkivirkailijat (bank clerks). Bank robberies are very rare in Finland!

Useful phrases for transactions at a bank

Haluaisin vaihtaa rahaa. I would like to change some топеу. Haluaisin vaihtaa 100 puntaa. I would like to change 100 pounds. 100 dollaria 100 dollars 1 000 euros 1 000 euroa 1 000 Ruotsin kruunua 1 000 Swedish Krona 10 000 pounds 10 000 puntaa I would like to change a Haluaisin vaihtaa matkasekin. traveller's cheque. Mikä on ostokurssi? What is the buying-in rate? Mikä on mvvntikurssi? What is the selling rate? tilinumero account number saldo bank balance pankkikortti banker's card pankkiautomaattikortti cash card maksukortti charge card, payment card credit card luottokortti pin number tunnusluku sekkivihko cheque book

55

yksi, kaksi, kolme

yksi, kaksi, kolme ...

6 Viikonpäivät The days of the week

Here are the days of the week in Finnish:

maanantai	ma	Monday	maanantaina	on Monday
tiistai	ti	Tuesday	tiistaina	on Tuesday
keskiviikko	ke	Wednesday	keskiviikkona	on Wednesday
torstai	to	Thursday	torstaina	on Thursday
perjantai	pe	Friday	perjantaina	on Friday
lauantai	Îа	Saturday	lauantaina	on Saturday
sunnuntai	su	Sunday	sunnuntaina	on Sunday

The abbreviations are the first two letters of the word. Notice that the ending used to say on a particular day is -na, which is added to the end of the word. This case is called the essive case. The ending is -na/-nä. It is used here to mean that something happens on a certain day.

viikonloppu viikonloppuna maanantai – iltana lauantaiaamuna	weekend at the weekend on Monday evening on Saturday morning
tänään	today
huomenna	tomorrow
ylihuomenna	the day after tomorrow
eilen	yesterday
toissapäivänä	the day before yesterday

7 Pankit, postit The banks, the post offices

The basic form in the plural is called the nominative plural. The plural nominative ending is -t. This form is the equivalent of the English definite plural: the banks, the post offices. The ending -t is added to the stem of the word. In other words, if there are any consonants that are subject to the consonant gradation, they change, but also the vowel changes apply before this ending.

Here are some examples:

pankki <i>a bank</i> sekki <i>a cheque</i> pankkiautomaatti <i>a bank</i> <i>machine</i>			pankit the banks sekit the cheques pankkiautomaatit the bank machines		the
koli kk o			kolikot	the coins	
mar kk a	a mark		markat	the marks	
euro	a euro		eurot	the euros	

penni <i>a penny</i>	pennit the pennies
dollari <i>a dollar</i>	dollarit the dollars
kassa a cashier; a till	kassat the cashiers; the tills
supermarket supermarket	supermarketit the super-
•	markets

Note

kirje <i>letter</i> huone <i>room</i> avain <i>key</i>	kirjeet the letters huoneet the rooms avaimet the keys
suomalainen <i>a Finn</i> englantilainen <i>an English-</i>	suomalaiset the Finns englantilaiset the English
man/woman amerikkalainen an American	amerikkalaiset the Americans

Notice the change in the words which end -nen: -nen changes to -set

nainen	a woman, a lady	naiset	the women, the ladies
mies	a man	miehet	the men
tyttö	a girl	tytöt	the girls
poika	a boy	pojat	the boys (NB. the -i
•	•	• /	becomes -j between
			the two vowels, and
			-k is dropped due to
			the consonant
			gradation)

Harjoitellaan!

- 1 You need to pop into a bank.
 - a How would you ask a passer-by where the nearest bank is?
 - b You are told: Hotellin vieressä on pankki. Where is the bank?
 - c You have arrived at a bank. Go up to the counter and say I would like to change some money.
 - d You are changing some traveller's cheques and the bank clerk says: Henkilöllisyysstodistuksenne, olkaa hyvä. What does the bank clerk want you to do?
 - e When the bank clerk says: Olkaa hyvä ja allekirjoittakaa sekit. What do you need to do?

- 2 a You need some cash and you have your cashpoint card with you. Ask someone where the nearest cash machine is?
 - b It is late in the afternoon. You need to go to the bank, but you are not sure what time the banks close. Ask someone what time the bank closes.
 - c You want to check that the bank is open, how would you ask?
- 3 If a notice on a shop door says:

Which days is the shop closed and which day is late opening?

- 4 You have left your watch in your hotel room.
 - a Ask the receptionist what the time is.
 - b She says: Kello on puoli yksitoista. What is the time?
- 5 Here are some times. Say them aloud first using the 24-hour clock and then the 12-hour version using the phrases in the morning, in the evening, etc.
 - a 12.00 c 10.30 e 24.00 g 16.00 i 09.45 k 17.30 b 15.05 d 13.50 f 12.15 h 22.40 j 02.30 l 14.10
- 6 Here is the week's schedule for Liisa and Pekka. Liisa is a muusikko musician with a chamber orchestra on a tour. Pekka is a company representative (edustaja) travelling for his work. Re-tell their schedules following the example below.

a	ti ke to pe la	Joensuu Kuopio Savonlinna Savonlinna Lappeenranta Helsinki	b	ti ke to pe la	Lieksa Kajaani Oulu Kemi Kokkola Vaasa
		Helsinki			Jyväskylä

Example: Maanantaina Liisa on Joensuussa. On Monday Liisa is in Joensuu.

7 Which one of these would be out of place in a bank?
pankkikortti, sekki, dollari, sekkivihko, bussi, markka,
pankkiautomaatti, kassa

59

yksi, kaksi, kolme

- 8 When talking about time, what is vuorokausi the equivalent of?
- 9 What is the Finnish currency called in Finnish?
- 10 What is the abbreviation klo short for?
- 11 The days of the week are abbreviated to the first two letters of the word. Which day of the week is missing from this list?

- 12 Which two days make up viikonloppu?
- 13 Which number is missing from this sequence?: yksi, kaksi, kolme, viisi, kuusi.
- 14 If a number ends in -kymmentä, are we talking about tens or hundreds?
- 15 You need to ask a Finn a question, but she seems very busy, how would you say: I am sorry to bother you, but ...?
- 16 You have been told that an event takes place: kello kahdeksan illalla. Is that 8 o'clock in the evening or 8 o'clock in the morning?
- 17 You are saying goodbye to a friend and he says Nähdään maanantaina. Which day have you arranged to see him?

Vähän lisää

Here is a conversation at a post office. An Australian tourist is buying stamps to send postcards to Britain and Australia.

Postissa At the post office

Bruce Hyvää huomenta.

Virkailija Hyvää huomenta. Kuinka voin auttaa? Bruce Haluaisin lähettää pari postikorttia.

Virkailija Mihin maahan?

Bruce Britanniaan ja Australiaan.

Bruce

Virkailija Postimerkki Britanniaan maksaa 2,90 ja Aus-

traliaan 3,40. Saanko vilsi postimerkkiä Britanniaan ja kaksi

Australiaan.

Virkailija Olkaa hyvä. Ja muuta? Bruce Kiitos, ei muuta.

Virkallija Se tekee yhteensä 21,30.

Bruce Olkaa hyvä. Voisitteko sanoa, missä postilaatikko

on?

Virkailija Se on tuolla oven vieressä.

Bruce Kiitos ja näkemiin.

Virkailija Näkemiin.

Haluaisin lähettää. I would like to send.
pari postikorttia a couple of postcards
mihin maahan? to which country?

maksaa costs

Britanniaan to Great Britain

postimerkki, 5 postimerkkiä stamp, 5 stamps

Australiaan to Australia
Saanko ...? Can I have ...?

Ja muuta? And something else?

ei muuta nothing else

Se tekee yhteensä ... It makes altogether ...

postilaatikko postbox tuolla over there

oven vieressä by the door

Joku odottaa kirjettäsi. Someone is expecting a letter

from you.

In this unit you will learn

- to ask where different places are in a town
- · to ask how to get to places
- to understand simple instructions given to you
- to find your way around the centre of Helsinki

suoraan eteenpäir

Dialogeja

■ Missä rautatieasema on? Where is the railway station?

A tourist in Helsinki wants to know where the railway station, the main post office and one or two other places are. He asks a local.

Turisti Anteeksi, missä rautatieasema on?

Helsinkiläinen Se on tuolla oikealla.

Turisti Anteeksi, missä pääposti on? Helsinkiläinen Se on Mannerheimintlellä.

Turisti Anteeksi, onko hotelli Inter-Continental

kaukana?

Helsinkiläinen Ei ole, se on melko lähellä. Se on tuolia,

vasemmalla, hotelli Hesperian vieressä.

Turisti Anteeksi, missä Finlandiatalo on?

Helsinkiläinen Se on Mannerheimintiellä, Eduskuntatalon

lähellä.

Turisti Anteeksi, missä City-Sokos on?

Helsinkiläinen Se on MannerheimIntiellä, pääpostin vieressä.

rautatieasema railway station tuolla over there oikealla on the right pääposti main post office

Mannerheimintie a main street in Helsinki

kaukana fai

lähellä near, nearby, close, by

vasemmalla on the left melko quite, fairly

hotelli Hesperian vieressä next to hotel Hesperia

Finlandiatalo Finlandia Hall

Eduskuntatalon lähellä near the parliament building

Eduskuntatalo the Finnish parliament building

City-Sokos a department store

Stockmann Finland's most famous large

department store

pääpostin vieressä next to the main post office

DAnteeksi, missä Stockmann on? Excuse me, where is Stockmann's?

A tourist wants to know where the Forum shopping centre, Stockmann's and the Academic Bookshop are.

Turisti Anteeksi, missä Forum ostoskeskus on?

Helsinklläinen Se on Mannerheimintiellä, melkein City Sokosta

vastapäätä.

Turisti Ja missä Stockmann on?

Helsinkiläinen Stockmannin tavaratalo on Mannerheimintien

ja Aleksanterinkadun kulmassa.

Turisti Entä Akateeminen kirjakauppa?
Helsinkiläinen Se on Pohjois-Esplanadilla, Stockmannin takana.

Turisti Missä on Helsingin matkailutoimisto?

Helsinkiläinen Se on myös Pohjois-Esplanadilla, numero 19.

ostoskeskus, ostoskeskuksen shopping centre

melkein almost

vastapäätä opposite kulmassa on the corner

Stockmannin lähellä near Stockmann's kirjakauppa, kirjakaupan bookshop, bookstore

akateeminen, akateemisen academic

takana behind

Helsingin matkailutoimisto Helsinki City Tourist Office

myös also

vasemmalle

suoraan eteenpäin

oikealle

Mihin? Where to?

Vasemmalle to the left

Suoraan eteenpäin straight on / ahead

Oikealle to the right

Suoraan edessäpäin Oikealla Vasemmalla on the right straight in front / ahead on the left

Anteeksi, voisitteko sanoa ... Excuse me, could vou tell me ...

A tourist at the Helsinki railway station wants to know where the Finlandia Hall is. Ohikulkija is a passer-by.

Turisti Ohikulkiia Anteeksi, voisitteko sanoa, missä Finlandiatalo on? Kävelkää ensin pääpostin ohi Mannerheimintielle

la kääntykää Mannerheimintiellä oikealle. Kävelkää noin puoli kilometriä suoraan eteenpäin ja Finlandi-

atalo on oikealla.

Turisti

Kiltos, siis ensin pääpostin ohi Mannerhelmintielle ja sitten Mannerheimintiellä oikealle, ja noin puoli

kilometriä suoraan eteenpäin ja Finlandiatalo on

oikealla?

Ohikulkija Turisti

Aivan niin. Kiitoksia paljon.

Ohikulkiia Ei kestä.

Lasipalatsin edessä In front of Lasipalatsi

Another tourist stops a person in front of Lasipalatsi and wants to know where Stockmann's is.

Turisti Ohikulkija Anteeksi, voisitteko sanoa, missä Stockmann on? Se on Aleksanterinkadun ja Mannerheimintien kul-

massa.

Turisti

Onko se kaukana?

Ohikulkija

Ei ole, sinne on noin 500 metriä. Se on tuolla, se

näkyy tänne.

Turisti Ohikulkija

Kiitos. Olkaa hyvä!

Stockmannin edessä In front of Stockmann's

A tourist standing in front of Stockmann's wants to know where the Helsinki market is.

Turisti Ohikulkiia Anteeksi, voisitteko sanoa, missä Kauppatori on? Hetkinen. Kävelkää Aleksanterinkatua Senaatin-

torille ja sitten kääntykää olkealle ja kävelkää

parisataa metriä ja olette Kauppatorilla.

Turisti

Siis. Aleksanterinkatua Senaatintorille ja sitten

oikealle.

Ohikulkija

Alvan nlin. Kiitos tellle!

Turistí Ohikulkiia

Ei kestä.

Stockmann's logo

65

suoraan eteenpäir

Kääntykää!

Turn! (plural and polite)

ensin first, firstly Kävelkää!

Walki (plural and polite)

noin approximately

pääpostin ohi past the main post office

puoli kilometriä half a kilometre

so, thus siis

aivan niin exactly, just so

Lasipalatsin edessä

In front of Lasipalatsi there to, to there

sinne Se näkyy tänne. Aleksanterinkatua parisataa metriä

It is visible from here. along Aleksanterinkatu a couple of hundred metres

kiitos teilie thank you

Joensuun kauppatorilla At the Joensuu market square

A visitor to Joensuu wants to know how to get to the railway station. He is told by a joensuulainen (a person from Joensuu) that it is a fair way and it may be a good idea to take a taxi.

Turisti

Anteeksi, missä rautatieasema on?

Joensuulainen

Se on joen toisella puolella. Sinne on noin

kilometri. Ottakaa taksi!

Turisti Joensuulainen

Kiitos neuvosta. Mistä saan taksin?

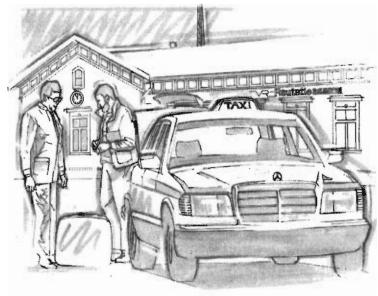
Torilla on taksiasema.

Turisti Joensuulainen

Kiitos. Ei kestä.

■ Taksissa In a taxi

The visitor has decided to follow the local's advice. He takes a taxi to the railway station. Taksinkuljettaja is a taxi driver.

Turisti

Rautatieasemalle, olkaa hyvä.

Taksinkuljettaja

Selvä on. Oletteko ollut täälla Joensuussa

kauan?

Turisti

Vain pari päivää. Olin täällä laulujuhlilla. Joensuu on oikein kaunis kaupunki ja ihmiset

ovat mukavia.

Taksinkuljettaja Turisti

Mihin te nyt menette?

Valltettavasti minun täytyy matkustaa takaisin kotiin Bostoniin. Menen ensin Helsinkiin junalla

ja sieltä lentokoneella New Yorkiin ja Bostoniin. Nvt olemme rautatieasemalla, 35 markkaa,

olkaa hyvä.

Turisti Taksinkuliettaja Turisti

Tässä, olkaa hyvä. Oikein hyvää matkaal Kiitos ja näkemiin.

Taksinkuljettaja

joki, joen river, of the river toisella puolella on the other side

Ottakaa taksi. Take a taxi. (polite and plural) Thanks for the advice. Kiitos neuvosta.

67

suoraan eteenpäin

2

Mistä saan taksin? Where do I get a taxi from?

market square

taksiasema taxi rank

> selvä on ok

Oletteko ollut ...? Have you been ...? (polite)

> kauan long

here, over here täällä ihmiset the people

ovat are

mukavia (plural) nice olin I was

laulujuhlilla at the song festival

Mihin te menette? Where are you going?

Minun täytyy matkustaa. I must travel.

> takaisin back kotiin home to Helsinki Helsinklin Bostoniin to Boston New Yorkiin to New York

by train iunalla lentokoneella by aeroplane

olemme we are

Oikein hyvää matkaa! Have a good journey! (or Bon

voyage!)

Hyvä tietää

1 Asking the way

Finding your way about a town using a foreign language can be difficult at first. You can learn all the right questions, but there is no guarantee that the answers given by the Finns are the same as in the dialogues you have learnt. There are as many ways of giving directions, as there are people giving them. So you have to learn some of the basic vocabulary and then rely on signals and signs or people pointing you in the right direction. You can ask to be shown the way on the map:

Näyttäkää kartasta, olkaa hyvä!

Could you show it to me on the map, please!

You can always obtain a map of the town, the village or the district in matkailutoimisto (tourist office). Let's recap on some of the useful phrases:

Anteeksi, voitteko sanoa ... Excuse me, can you tell me ... Anteeksi, voisitteko Excuse me, could you tell sanoa ... me ... Excuse me, do you know ... Anteeksi, tiedättekö missä on lähin ... where the nearest taxi taksiasema? rank is? ... missä lähin posti on? ... where the nearest post office is? ... missä lähin Alko on? ... where the nearest Alko (state-run off-licence) is? ... missä lähin metroasema ... where the nearest metro on? station is? ... missä lähin linja-... where the nearest coach autopysäkki on? stop is? ... missä lähin bussipysäkki ... where the nearest bus stop on? is? ... missä lähin ... where the nearest tram raitiovaunupysäkki on? stop is? ... missä täällä on pankki? ... where there is a bank around here? ... missä täällä on ... where there is a supermarket? supermarket around here? ... missä täällä on hyvä ... where there is a good bookshop around here? kirjakauppa?

If you are asking directions from a young person or someone you know well, you say Voitko? (Can you?) and Voisitko? (Could you?) instead of the formal Voitteko? and Voisitteko?

2 Following directions

Here are some words and phrases you might come across in the directions given to you. It would be useful to recognize them.

tuolla over there täällä here, over here tätä katua along this street tuota katua along that street Rantakatua along Rantakatu ristevksessä at the crossroads ristevksestä from the crossroads risteykseen to the cross roads liikennevalot traffic lights liikennevaloissa in/at the traffic lights liikennevaloista from the traffic lights liikennevaloihin to the traffic lights

69

suoraan eteenpäin

Vähan kielioppia A little bit of grammar

There are some new case endings in the dialogues of this unit. One of them is the *genitive case*. This case ending corresponds to the English's in *Lisa's friend* and to the of in the name of the street.

The genitive case

The ending of the singular genitive is -n. The consonant changes that you learnt in Unit 2 apply with the genitive, as the ending -n closes the syllable to which it is added.

In fact the genitive form shows both consonant and any vowel changes that take place. This is why the genitive will be indicated from now on in the vocabulary section for all the nouns, adjectives and pronouns. The changes of consonants and vowels are also shown.

This is how the case endings are shown in the vocabulary boxes from here onwards:

- a talo, -n, -a
- b katu, kadun, katua
- c suomalai/nen, -sen, -sta

First the nominative, then the genitive and the partitive. The dash - is used to show that the ending is added to the word and there are no changes as in example 1:

talo, talon, taloa.

If there are consonant or vowel changes then the word is written in full as in example 2:

katu, kadun, katua

A combination of an oblique stroke / and ending is used with some words, particularly words ending in -nen. The oblique stroke separates the stem of the word from an ending, so you drop what comes after it and replace it with the ending indicated with a dash. Here is example 3 written out in full:

suomalainen, suomalaisen, suomalaista.

When you need to add the ending to a foreign word which ends in a consonant, you need to add the link vowel -i- (cf. New Yorkissa), for example:

Bostonin maratoni

the Boston marathon

(Lit. the marathon of Boston)

Israelin presidentti Peterin ystävä

the president of Israel

Peter's friend

Here are some examples of the genitive case from the unit:

Mannerheimintie Aleksanterinkatu

Mannerheim's Road (Lit.) Aleksander's street (Lit.)

Helsingin matkailutoimisto

the Tourist Office of Helsinki (Lit.)

Stockmannin tavaratalo

The Stockmann's Department

Store (Lit.)

Senaatintori

The Square of the Senate (Lit.)

Notice the above are literal translations. In English you would say The Senate Square, the Helsinki tourist office, etc. In the same way you can say:

hotellin nimi kadun nimi

the name of the hotel the name of the street

Liisan ystävä Pekan vaimo

Liisa's friend Pekka's wife

The genitive is also used with postpositions. Postpositions are like prepositions (eg. in, out, at), but they come after the word and not before it. There are also prepositions in Finnish.

Here are the main postpositions from the unit:

teatterin vieressä next to the theatre vieressä next to edessä in front of teatterin edessä in front of the theatre teatterin takana behind the theatre takana behind

lähellä close to ohi past

teatterin lähellä close to the theatre teatterin ohi

past the theatre

The partitive case

The partitive case is the other new case in this unit. There is no direct equivalent of this case in English, because the partitive has many different functions in Finnish. First we have to look at how to form the partitive. There are in fact three different endings for the partitive singular depending on the basic form (the nominative) of the word.

The partitive endings are: -a/-ä for words ending in a single vowel

katu street girl tyttö

partitive: katua partitive: tyttöä

partitive: euroa euro euro

-ta/-tä for words ending in two vowels or in a consonant

country maa mies man

tie road

partitive: maata partitive: miestä partitive: tietä

-tta/-ttä for a word ending in -e

huone room perhe family

partitive: huonetta partitive: perhettä

The partitive case does not usually involve consonant changes, as it does not add an extra consonant to the end of the word. Any vowel changes in the word will be incorporated, for example joki river→ jokea, järvi lake→ järveä, Suomi Finland→ Suomea.

When to use the partitive?

The partitive together with the basic form, or the nominative as it is called, are the most frequently used cases in Finnish. Here we look at just two of the many uses of the partitive.

a The partitive with numbers:

nouns, adjectives and pronouns are in the partitive singular after a numeral, with the exception of the numeral one which is followed by the nominative (basic) case:

2 euroa

2 euros

35 euroa

35 euros

12 suomalaista tyttöä

12 Finnish girls

35 venäläistä turistia

35 Russian tourists

Note the partitive for words which end -nen: suomalaista

but: 1 tyttö 1 girl 1 euro 1 euro

1 suomalainen tyttö 1 Finnish girl 1 venäläinen turisti 1 Russian tourist

b The partitive is also used after other words which express quantity or measure:

parisataa metriä couple of hundred metres
puoli kilometriä half a kilometre
monta kilometriä many kilometres
kuppi kahvia a cup of coffee
lasi olutta a glass of beer

c In this unit the partitive is also used in the expressions:

Aleksanterinkatua along Aleksanterinkatu Mannerheimintietä along Mannerheimintie teatteria vastapäätä opposite the theatre

There is much more to come about the partitive, as it is a very important and frequently used case.

The verb to be: Olla

olen	l am	olin	i was
olet	you are	olit	you were
on	he/she/it is	oli	he/she/it was
olemme	we are	olimme	we were
olette	you are	olitte	you were
ovat	they are	olivat	they were

en ole	I am not	en ollut	I was not
et ole	you are not	et ollut	you were not
ei ole	he/she/it is not	ei ollut	he/she/it wasn't
emme ole	we are not	emme olleet	we were not
ette ole	you are not	ette olleet	you were not
eivät ole	they are not	eivät olleet	they were not

Notice also that in Finnish the word ei (no) has endings like a verb.

en ole I am not et ole you are not han ei ole helshe is not

There is no separate future tense in Finnish. Olen means both *I* am and *I* will be. The future is indicated by a word like huomenna (tomorrow) or pian (soon) or any expression referring to the future.

If you want to ask a question which uses a negative, such as Aren't you? you add the interrogative ending -kö to the negative:

Etkö sinä ole suomalainen? Aren't you Finnish? Eikö hän ole Suomessa? Isn't he in Finland?

There is a complete reference for the verb to be, olla, on page 369 in Appendix 1.

Saying I, you, he, she, etc. (personal pronouns)

The personal pronouns minä I, sinä you, me we and te you are optional in use. The personal endings of the verbs always indicate who is talking, therefore it is not always necessary to add the personal pronouns. But the personal pronouns can be used for emphasis:

Minä olen suomalainen, en ole ruotsalainen. I am Finnish, I am not Swedish. 73

suoraan eteenpäin

However in the third person you need to use the pronoun han when talking about human beings and se when referring to things and inanimate objects. In Finnish, animals are referred to as se.

Telling or requesting someone to do something

In Finnish the command form of the verb is called the imperative. This form is used to command someone or to tell them what to do. But this form is also used to make a polite request often together with ole hyvä or olkaa hyvä. The imperative form alone can also be a polite request; it all depends on the tone of voice and the way it is said.

How to form the imperative

The singular form or the familiar form is in fact the same as the stem of the present tense of the verb, i.e. the present tense without the personal ending. You are familiar with one such form already in ole hyvä! (Lit. be good).

The plural and polite command is formed from the infinitive with the ending -kaa/-kää. You have seen this in olkaa hyvä:

singular/	familiar	the infinitive	plural/polite
käänny!	turn	(käänty/ä to turn)	kääntykääi
kävelei	walk	(kävel/lä to walk)	kävelkää!
mene!	go	(men/nä to go)	menkää!
jatka!	continue	(jatka/a to continue)	jatkakaa!
tule!	come	(tul/la to come)	tulkaa!

You can combine the imperative with 'please' to make a more polite request:

Ole hyvä ja tule! Please come! Olkaa hyvä ja tulkaa! or

Tule, ole hyvä! Please come! Tulkaa, olkaa hyvä!

These are just examples needed in this unit. A more comprehensive guide to the verbal forms appears later on in the book.

Harjoitellaan!

- a You are approaching a stranger in the street in Helsinki to ask the way, how do you start the question?
- b You want to know where there is a taxi rank, how do you ask the question?
- c You are fold that it is rautatieaseman vieressä. Where is it?
- 2 You need to go to the bank, how would you ask whether there is a bank somewhere close by?
- 3 a You have heard that Stockmann's is the biggest department store in Helsinki, but you are not quite sure where it is? Ask a passer-by where it is?
 - b You are told Se on Aleksanterinkadun ja Mannerheimintien kulmassa. Where is it?
 - c You have a map, so you can ask to be shown where exactly it is on the map. How would you ask to be shown it on the map?
 - d You are not quite sure about the distances involved. You want to know whether it is far. How do you ask?
- 4 You are making this enquiry by the main post office near the railway station. The answer is noin puoli kilometriä. How far is that?

5 What do you call the tourist information bureau in a Finnish town?

75

suoraan eteenpäin

2

6 You have been given the following instructions:

Kävele Mannerheimintielle ja käänny oikealle. Kävele suoraan eteenpäin Forumin ja Lasipalatsin ohi (past) noin puoli kilometriä ja Kansallismuseo on vasemmalla.

- a Which street do you have to walk to?
- b Which direction do you have to turn to?
- c Which buildings do you pass?
- d Which building do you reach after half a kilometre?
- 7 What are the English equivalents of the words tie and katu in street names?
- 8 Which one of these is a place where you can obtain information about a town or region?

supermarket, tavaratalo, ostoskeskus, kauppa, matkailutoimisto, kirjakauppa

- 9 a You have asked for instructions to a place and you have been told: Menkää suoraan eteenpäin. Which direction are you instructed to take?
 - b If you are told Mene pääpostin ohi. What are you instructed to do?
 - c What does the word noin mean in a phrase such as noin puoli kilometriä?
 - d Which form of transport is rautatieasema associated
 - e What would you expect to catch at raitiovaunupysäkki?
 - What are liikennevalot?
 - g If a place you want to go to is joen toisella puolella, what do you have to cross to get there?
- 10 A friendly local has just given you instructions to get to where you want to go, how would you thank him for the advice?

Vähän lisää

Helsingin keskustassa In the centre of Helsinki

We wrap up this unit by taking a walk around the centre of Helsinki in the company of an inquisitive tourist and a local

guide. Helsinki is small enough for you to see the main sights in the centre on foot. Specially in the summer, walking is the best way to learn to find your way about the town. Opas is the guide.

Turisti Mikä katu tämä on?

Täma on Mannerheimintie. Opas

Turisti Mikä tuo rakennus tuossa oikealla on?

Opas Se on Helsingin pääposti.

Mikä tuo patsas tuolla postin edessä on? Turisti Se on marsalkka Mannerheimin patsas. Opas

Turisti Ahaa. Ja tuo iso rakennus tuolla vasemmalla on sitten

Eduskuntatalo.

Opas Niin on. Melkein vastapäätä on Helsingin kaupungin-

museo. Se on oikein mielenkiintoinen vanha talo.

Turisti Tuo iso valkoinen rakennus on sitten Finlandiatalo.

Opas Niin on. Se on Alvar Aallon rakennus. Sen lähellä on

myös uusi oopperatalo.

Ja mikä tuo rakennus on? Turisti

Opas Se on Forum. Se on iso moderni ostoskeskus. Turisti Ja tuolla postin takana on Helsingin rautatieasema.

Niin on. Se on Eliel Saarisen rakennus. Opas

Turisti Rautatieaseman toisella puolelia Suomen on

Kansallisteatteri.

Opas Kenen patsas on tuossa teatterin edessä?

Turisti Se on Aleksis Kiven patsas.

Opas Kuka on Aleksis Kivi?

Turisti Hän oll suomalainen kirjailija.

Opas Ja tuo rakennus tuolla Rautatietorin toisella laidalla?

Turisti Se on Ateneumin taidemuseo.

> täma, -n, tätä this tuo, -n, -ta that

rakennus, rakennuksen,

rakennusta building patsas, patsaan, patsasta statue

marsalkka Mannerheim Marshal Mannerheim

> big iso, -n, -a

> > Niin on. So it is, yes it is.

city museum kaupunginmuseo, -n, -ta mielenklintoi/nen, -sen, -sta interesting

old vanha, -n, -a

> housing, building, hall talo, -n, -a

valkoi/nen, -sen, -sta white

Alvar Aalto, Alvar Aalion Alvar Aalto (a Finnish architect)

sen lähellä close to it uusi, uuden, uutta new moderni, -n, -a modern

oopperatalo, -n, -a opera house Ellel Saarinen, Eliel Saarisen Ellel Saarinen (a Finnish

architect)

Kansallisteatteri, -n, -a National Theatre

Aleksis Kivi, Aleksis Kiven Aleksis Kivi (a Finnish writer) rautatietorin toisella laidalla at the other end of the Railway

Square

taidemuseo art museum

77

suoraan eteenpäir

In this unit you will learn

- to make inquiries about travelling
- to ask about departures and arrivals
- to find out about different means of travel
- to purchase tickets and make reservations

	EP	802/	804/	804/	
	8	2	SU 6	4	10
NURMES		8.30	14.20	14.20	20.07
LIEKSA	5.301)	9.14	14.58	14.58	20.56
JOENSUU	7.35	10.45	16.25	16.35	22.40
KITEE	8,05	11.23	-	17.07	23.27
PARIKKALA	8.45	12.18	17.29	17,54	1.42
IMATRA	9.25	13.04	18.08	18.38	2.46
LAPPEENRANTA	9.49	13.38	18.32	19.06	3.15
KOUVOLA	10.36	14.30	-	19.55	4.40
LAHTI	11.08	15.03	19.46	20.28	5.17
RIHIMĀKI	11.42	15.39	-	21.02	5.56
PASILA	12.24	16.24	20.582)	21,49 ²⁾	6.58
HELSINK	12.30	16.30	21.04	21.55	7.05

Korvaava bussi, ma-la 2) 24.9.90 alkaen Lisämaksuiliset junat on merkitty punaisella Oikeus aikataulumuutoksiin pidätetään.

HELSINKI-JOENSUU-NURMES

NURMES-JOENSUU-HELSINKI

	3/ 8032	1/ 801	1C 1)	EP 7	9
HELSINK!	7.04 7.10 ³)	13.25	15.30	17.04	22.25
PASILA	7.103)	13.31	15.36	17.10	22.323)
RIIHIMÄKI	7.52	14.15	16.15	17.30	23.37
LAHTI	8.25	14.49	16.45	18.22	0.19
KOUVOLA	9.01	15.25	17.19	18.56	1.25
LAPPEENRANTA	9.50	16.21	18.02	19.42	3.14
IMATRA	10,17	16.48	13.26	20.06	3.42
PARIKKALA	10.56	17.30	19.09	20.44	5.15
KITEE	11.39	18.15	19.45	21.25	6.13
JOENSUU	12.10	18.52	20.16	21.50	7.00
LIEKSA	13.28	20.13		23.452)	8.35
NURMES	14.06	20.55			9.22

¹⁾ Väli Imatra-Joensuu valn perlantaisin

timetable for trains Helsinki-Joensuu-Nurmes-Helsinki

Dialogeja

☐ Helsingin rautatieasemalla At the Helsinki railway station

A tourist goes to the Helsinki railway station to find out about trains to Joensuu. He is at the ticket-office – lipputoimistossa.

Turisti Anteeksi, voitteko sanoa, mihin aikaan lähtee ensi	Turisti	Anteeksi,	voitteko	sanoa,	mihin	aikaan	lähtee	ensim-	-
--	---------	-----------	----------	--------	-------	--------	--------	--------	---

mäinen juna Joensuuhun aamulla? Hetkinen ... Ensimmäinen juna lähtee 7.04.

Virkailija Hetkinen ... Ensimmäinen juna lähtee 7.04.

Turisti Niin aikaisin! Mihin aikaan se saapuu Joensuuhun?

Virkailija. Se saapuu Joensuuhun kello 12.10.

Turisti Matka kestää siis yli viisi tuntia. Mihin aikaan lähtee

seuraava juna?

Virkailija Kello 13.25 ja se saapuu Joensuuhun kello 18.52. Nopein juna on Karelia Express. Se lähtee Helsingistä kello 15.30 ja on Joensuussa 20.16. Siinä on lisämaksu 25,-.

Turisti Kulnka paljon maksaa menolippu Joensuuhun?

²⁾ Korvaava bussi, su-pe

^{3 24.9.90} alkaen

Virkailija	Menolippu on 150,- ja meno-paluu on 286,-
Turisti	Ja mihin aikaan lähtee viimeinen juna illalla?

Virkailija Viimeinen juna lähtee 22.25 ja on Joensuussa kello 7.00

aamulla.

Turisti Onko junassa makuuvaunu?

Virkailija Kvllä on. Makuuvaunupaikka maksaa 150,- kahden

vuoteen osastossa ja 90,- kolmen vuoteen osastossa.

Turisti Kiitos oikein paljon. Minä mietin asiaa. Ehkä käyn

Finnairilla ja kysyn kuinka paljon maksaa lentolippu

Joensuuhun, Kiitos vielä kerran la näkemiin.

Virkailija Näkemiin.

lipputoimisto, -n, -a ticket office

lähte/ä: lähden, lähtee to depart, to leave, to go

> juna, -n, -a train Joensuuhun to Joensuu

aikaisin early saapu/a: saavun, saapuu to arrive

> kestä/ä to last, to take (of time)

siis so, therefore next, following seuraava

nopein fastest

Slinä on lisämaksu. There is an extra fee on it.

maksa/a, maksan, maksaa to pay, to cost meno/lippu, -lipun, -lippua single ticket return ticket meno-paluu

viimei/nen, -sen, -stä the last makuuvaunu, -n, -a sleeper

makuuvaunu/paikka, -paikan,

-paikkaa

berth in a sleeper kahden vuoteen osasto, -n, -a double berth I'll think It over. Minä mietin asiaa.

ehkä

käy/dä, käyn, käy to go, to visit

kysy/ä, kysyn, kysyy to ask vielä kerran

once more

perhaps

Finnairin kaupunkiterminaalissa At the

Finnair town terminal

Having found out about the trains the same tourist wants to know about flights to Joensuu.

HELSINKI~JOENSUU

ks.sivu 102		MA	Τſ	KE	то	PE	LA	SU	TULO
AY562		0620	0620	0620	0620	0620	0620	_	0710
AY512	0	' -	~	_	-	_	0855	_	1020
KR574		-	-	-	-		_	0935	1040
AY564		0950	0950	0950	0950	0950	-	_	1040
FA590		1140	1140	1140	1140	1140	1140	1140	1245
AY566		1630	1630	1630	1630	1630	-	_	1720
AY566		-	~	-	-	_	-	1650	1740
AY568		1940	1940	1940	1940	1940	-	1940	2030
KR570		-	-	-	-		1940	_	2045

Kuopion kautta

Turisti Hyvää päivää. Haluaisin tietää, mihin aikaan lähtee ensimmäinen lento aamulla Joensuuhun.

Virkailija Aamukone lähtee kello 6.20 ja se saapuu Joensuuhun

kello 7.10.

Matka on oikein nopea! Kuinka paljon maksaa lento Turisti

Joensuuhun?

Normaali menolippu on 475,- ja säästöhinta meno-Virkailija

paluu on 570.-.

Jaa-a. Se on melko kallis. Kiitos paljon, mutta menen Turisti

ehkä sittenkin junalla. Minulla on aikaa, mutta minulla

ei ole paljon rahaa.

Virkailija Meillä on myös erikolssäästöhinta, joka on 380,-, mutta

se täytyy varata ja maksaa 7 vuorokautta ennen matkaa.

Kiitos oikein paljon, mutta minulla ei ole varaa lentää. Turisti

Virkailija Olkaa hyvä ja näkemiin.

> lento/lippu, -lippua, -lippua flight ticket tietä/ä, tiedän, tietää to know aamu/kone, -koneen, -konetta morning flight

> > nopea, -n, -a fast, guick

normaali, -n, -a normal säästö/hinta, -hinnan, -hintaa economy fare

> melko quite

kallis, kalliin, kallista expensive

> sittenkin after all

Minulla on aikaa. I have time.

Minulla ei ole rahaa. I have no money. erikoissäästöhinta

special economy fare It must be reserved.

(Lit. morning plane)

Se tävtvv varata. vuoro/kausi, -kauden, -kautta (vrk)

24-hour period ennen matkaa before the journey

Minulia ei ole varaa.

I can't afford to.

lentää, lennän, lentää to fly 8

81

hyvää matkaal

Lomalla On holiday

Maire and Liisi are discussing holiday plans. A touring holiday in Eastern Finland is planned for the summer.

Maire Mihin te menette lomalle ensi kesänä?

Liisi Me olemme Suomessa. Menemme autolla Itä-Suomeen.

Maire Milloin teillä on Ioma?

Liisi Loma alkaa kesäkuun lopussa, meillä on neljä viikkoa lomaa.

Maire Matkustatteko koko loman ajan?

Liisi Emme, olemme kesämökillä kaksi viikkoa ja matkalla kaksi viikkoa.

Maire Mistä te lähdette?

Liisi Meidän kesämökiltä. Se on Saimaan rannalla Lappeenrannan lähellä.

Maire Mihin te menette ensin?

Liisi Ajamme ensin Imatralle ja olemme yötä Imatran Valtionhotellissa. Se on oikein kaunis hotelli.

Maire Eikö se ole oikein kallis?

Liisi Onhan se, mutta olemme hotellissa vain yhden yön. Loppuloman olemme leirintäalueilla ja sukulaisten luona.

Maire Ja mihin te menette Imatralta?

Liisi Menemme Punkaharjulle ja olemme yötä Punkaharjun leirintäalueella. Sitten menemme Kerimäelle ja Savonlinnaan. Meillä on liput oopperajuhlille. Menemme katsomaan uutta suomalaista oopperaa 'Veitsi'. Sitten Savonlinnasta me menemme Kiteen kautta Joensuuhun ja Joensuusta Ilomantsiin.

Maire Mitä Ilomantsissa on?

Liisi Siellä on Runonlaulajan Pirtti ja kaunis ortodoksinen kirkko ja iso luonnonpuisto Petkeljärvellä. Ilomantsista menemme takaisin Joensuuhun Enon kautta ja sitten Kuopioon. Kuopiossa olemme pari yötä. Meillä on siellä ystäviä. Käymme syömässä Puijon tornin ravintolassa. Sieltä on mahtavat näköalat Kallavedelle ja koko Kuopion ympäristöön. Sieltä näkyy kymmenlä järviä.

Maire Mihin te menette sitten Kuopiosta?

Liisi En ole varma vielä. Luultavasti menemme Heinävedelle, Valamon luostarlin ja sitten Mikkeliin ja Mikkelistä takaisin kesämökille.

mennä, menen, menee to go, I go, he/she goes loma, -n, -a holiday on holiday, for a holiday Iomalla, iomalle ensi kesänä next summer by car autolla teillä on you have kesäkuun lopussa at the end of June meillä on we have matkustaa, matkustan, matkustaa to travel koko loman ajan for the whole holiday kesämökillä at the summerhouse Saimaan rannalla on the shores of lake Saimaa

ajaa, ajan, ajaa to drive

olla yötä to stay the night
Meillä on ystäviä We have friends.
kallis, kallin, kallista expensive

yhden yön for one night
loppuloma the rest of the holiday

leirintäalueilla at camp sites sukulaisten luona at relatives'

Mellia on liput oopperajuhlille. We have tickets for the

opera festival.

83

hyvää matkaal

Menemme katsomaan ... We are going to see ... uusi, uuden, uutta new

Kiteen kautta via Kitee Runonlaulajan Pirtti Runesind

Runonlaulajan Pirtti Runesinger's cottage ortodoksinen kirkko Orthodox church luonnonpuisto, -n, -a nature park

ystävä, ystäviä friend, friends
Onhan se. Well, yes it is.
käydä syömässä go to eat

Puljon torni the Puljo tower mahtava, -n, -a great, fantastic

näköala, -n, -a view

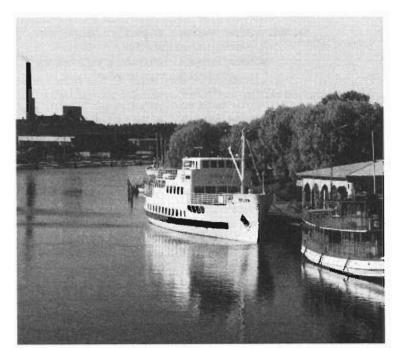
Kallavedelle on to the lake Kallavesi ympäristöön into the surrounding area

Sieltä näkyy kymmeniä järviä. Tens of lakes can be

seen from there.

Heinävedelle to Heinävesi

Valamon luostari the monastery of Valamo

Joensuu

Hyvä tietää

Finland is a large country. The total area is 338 144 square kilometres. The maximum length is 1 160 kilometres from Hanko on the South coast to the northernmost tip of Lapland. The maximum breadth is 540 kilometres from Vaasa in the West to Ilomantsi in the East. When travelling around the country it is good to keep in mind the fact that the distances can be long.

The railway network run by VR- Valtion rautatiet covers the country with well-run railway services. The trains are comfortable and reasonably priced. There are no railways in the North of Lapland. Kemijärvi ja Kolari are the northernmost railway stations in Lapland. There is a good coach network, which is run by Matkahuolto nationally and by many private companies. There is also the post office coach service. Travelling by bus is always a good way to see the country if you have plenty of time. The express buses are faster: look for pikavuoro express routes.

The fastest way to get around is to fly on the excellent internal flights run by Finnair, Finland's national airline. Most of the flights start and end in Helsinki. There are a few cross-country routes, but not many.

85

hyvää matkaal

9

If you are travelling by car, the road network is good and extensive. There are some motorways in the South around Helsinki. In the rest of the country the main roads are good and well signposted. Remember to make sure you have enough petrol when you are travelling in the more remote areas, particularly in Lapland, so that you don't get stranded, as there aren't many petrol stations on the minor roads.

1 Mistä mihin? From where to where?

In the earlier units you have learnt to answer the questions missä? where? and mistä? where from? Now look at how to answer the question mihin? or minne? where to?

Mihin? or Minne? Where to?

First look at this new case, which means into or to. It is called the illative case. The ending for the illative case can vary a little depending on the type of word it is added to. For most words which end in one yowel:

a The illative case is formed by lengthening the last vowel and adding -n.

Here are some examples:

Helsinkiin to Helsinki Turkuun to Turku Savonlinnaan to Savonlinna Ilomantsiin to Ilomantsi Mikkeliin to Mikkeli Lappeenrantaan to Lappeenranta

If the word has a vowel which changes like the vowel -i in Suomi (Suomi: Suomen; Suomessa; Suomesta), this vowel change applies in the illative case as well: Suomeen to Finland, into Finland.

But notice that there are no consonant changes of the type $t \rightarrow d$, $p \rightarrow v$ or $k \rightarrow l$ or the double consonants becoming single in this case. This is because the ending has a long vowel.

Helsinkiin	to Helsinki	Turkuun	to Turku
pankkiin	to the bank	kauppaan	to a shop
Englantiin	to England		-

86 hyvää matkaal

b. If the word is short and ends in two vowels the ending has -h- and the last vowel of the word plus -n.

maa	country	maahan	into the country
tvö	work	työhön	to work
Joensuu		Joensuuhun	to Joensuu (suu mouth joen of the river)

c For longer words which end in two vowels the illative ending is -seen.

Porvoo	Porvooseen	to Porvoo
Lontoo	Lontooseen	to London
Espoo	Espooseen	to Espoo

The ending -seen is also used for words which end in -e (their stem ends in -ee: huone, huoneen).

huoneessa in a room huoneeseen into a room huone room perheessä in a family perheeseen into a family perhe family

Tampereelle ja Imatralle

To Tampere and Imatra

The allative case -lle also answers the question where to. This case is used with Finnish towns and villages which use the ending -lla/-lla to say where something is: Tampereella in Tampere; Imatralla in Imatra. The ending -lta/-lta to say where from: Tampereelta from Tampere; Imatralta from Imatra.

The general meaning of the case ending -lle is on to or to when talking about places. The allative case -lle is roughly the equivalent of the English to or on to, but sometimes also into. Example: kadulla in the street, kadulta from the street, kadulle to the street.

Missä? Where? Mistä? Where from? Mihin? Where to?

***************************************	,	
Tampereella	Tampereelta	Tampereelle
Imatralla	Imatralta	Imatralle
Rovaniemellä	Rovaniemeltä	Rovaniemelle
toril la	torilta	torille (tori market)
Kirkkokadul la	Kirkkokadulta	Kirkkokadulle
asemalla	asemalta	asemalle (asema station)
pöydällä	pöydältä	pöydälle (pöytä table)

3 Let's look at some verbs

Here we take a look at the present tense of the verbs. Finnish verbs can be divided into groups according to their infinitive endings.

87

hyvää matkaal

The oblique stroke is used here to separate the infinitive ending from the stem of the verb. Example: saapu/a infinitive ending could be compared to the particle to in front of an English verb: to arrive. The infinitive is the form of the verb you will find in the dictionary.

The oblique stroke is used in the vocabulary to separate the present tense stem from the personal endings. Example: saavu/n I arrive.

In the vocabulary sections of this book the verbs are listed in the following order:

- a the infinitive for example: saapua to arrive
- b the first person singular in the present tense: saavun I arrive
- c the third person singular in the present tense: saapuu he arrives

Later on in the book the past tense is added to the vocabulary.

Group I verbs

Infinitives ending -a/-ä

saapu/a	to arrive	lähte/ ä	to leave	kysy/ ā	to ask
saavu/ n	l arrive	lähde/ n	l leave	kysy/ n	l ask
saavu/ t	you arrive	lähde/ t	you leave	kysy/ t	you ask
saapu/u	s/he arrives	lähte/ e	s/he leaves	kysy/ y	s/he ask
saavu/mme	we arrive	lähde/ mme	we leave	kysy/mme	we ask
saavu/tte	you arrive	lähde/ tte	you leave	kysy/tte	you ask
saapu/vat	they arrive	lähte/ vät	they leave	kysy/vät	they ask

lentä/ä	to fly	tietä/ä	to know	aja/a	to drive
lennä/ n	I fly	tiedä/n	l know	aja/ n	I drive
lennä/ t	you fly	tiedä/t	you know	aja/ t	you drive
lentä/ ä	s/he flies	tietä/ ä	s/he knows	aja/ a	s/he drives
lennä/ mme	we fly	tiedä/ mme	we know	aja/ mme	we drive
lennä/ tte	you fly	tiedä/ tte	you know	aja/ tte	you drive
lentä/ vät	they fly	tietä/ vät	they know	aja/ vat	they drive

Note how the consonant changes apply in the first and second person both in the singular and the plural, because the endings in those personal forms close the final syllable. The ending in the third person singular is a long vowel and in the plural -vat/-vat.

Group II verbs

Verbs with the infinitive ending da/-dä.

käy/ dä	to go, to visit	vie/dä	to take	tuo/da	to bring
käy/n	l go	vie/n	l take	tuo/ n	I bring
käy/t	you go	vie/t	you take	tuo/ t	you bring
käy	s/he goes	vie	s/he takes	tuo	s/he brings
käy/mme	we go	vie/ mme	we take	tuo/ mme	we bring
käy/tte	you go	vie/ tte	you take	tuo/ tte	you bring
käy/vät	they go	vie/ vät	they take	tuo/ vat	they bring

In this group the third person singular has no ending as the stem of the word already ends in two vowels. Consonant changes do not apply in this group because the stem of the verb ends in a long vowel.

Group III verbs

The infinitive ends in a consonant +a/ä.

men/ nä	to go	tul/la	to come	ol/ ia	to be
mene/ n mene/ t mene/ e	l go you go s/he goes	tule/ n tule/ t tule/ e	I come you come s/he comes	ole/n ole/t on	I am you are s/he is (irregular form)
mene/ mme mene/ tte mene/ văt	we go you go they go	tule/ mme tule/ tte tule/ vat	we come you come they come	ole/mme ole/tte o/vat	we are you are they are

As the stem of the verb ends in a consonant the link vowel -e is added before the personal ending. Notice that the third person of the verb to be is irregular: on and ovat.

Group IV verbs

The infinitive ending is -ta/-tä preceded by a vowel.

halu/ ta	to want	tava/ ta	to meet	pela/ ta	to play
halua/ n	I want	tapaa/n	I meet	pelaa/ n	l play
halua/t	you want	tapaa/t	you meet	pelaa/ t	you play
halua/a	s/he wants	tapa/a	s/he meets	pela/ a	s/he plays
halua/mme	we want	tapaa/ mme	we meet	pelaa/ mme	we play
halua/tte	you want	tapaa/ tte	you meet	pelaa/ tte	you play
halua/vat	they want	tapaa/ vat	they meet	pelaa/ vat	they play

In this group an -a/-ä is added before the personal ending. Some verbs in the group have a weak (changed) consonant in the infinitive and a strong (unchanged) consonant in all the personal forms: tavata to meet, tapaan I meet. The vocabulary will show any consonant changes. These are the first four groups of verb conjugation. As you can see the personal endings are the same in all the groups. The forms given here are the present tense forms.

There is no separate future tense in Finnish. Therefore saavun means I arrive but also I will arrive. The future is indicated by the presence of a word that indicates the future: tomorrow, next week, etc. The present tense is also the continuous present tense, therefore saavun also means I am arriving or the future I will be arriving.

Menen huomenna Ioensuuhun. Saavun ensi viikolla. Juna tulee pian. Matkustan lomalla Suomeen.

I'll be going to Joensuu tomorrow. I'll be arriving next week. The train will arrive soon. I will be travelling to Finland in the holidays.

hyvää matkaa.

Minulla ei ole aikaa I have no time

Finnish has no separate verb for to have. The verb to be olla is used together with the adessive case -lla/-llä to express to have. The adessive ending -lla/-llä is added to the word indicating who has; it is followed by on (the third person of the verb olla) and then what the person has or does not have. Here are the different forms of the personal pronouns:

minulia on sinulla on hänellä on meillä on teillä on heillä on	I have you have he/she has we have you have they have
minulfa ei ole sinulla ei ole hänellä ei ole meillä ei ole teillä ei ole heillä ei ole	I have not you have not he/she has not we have not you have not they have not

Here are some examples from the unit using this expression in idiomatic phrases:

Minulla ei ole aikaa.

Minulla ei ole rahaa.

Minulla on aikaa.

Minulla on rahaa.

I have no money.

I have time.

I have money.

Meillä on neljä viikkoa lomaa. We have four weeks' holiday.

5 Autolla By car

The adessive ending -lla/-llä can be used to express by means of something.

autolla by car
junalla by train
taksilla by taxi
linja-autolla by coach
Minä maksan Visalla.
Minä maksan sekillä.
Minä maksan käteisellä.

bussilla by bus
lentokoneella by plane
raitiovaunulla by tram
polkupyörällä by bicycle
I pay by Visa card.
I pay by cheque.
I pay by cash.

Harjoitellaan!

- You want to get to Savonlinna in time for the evening performance, which begins at 7.00 in the evening. You are at the enquiries desk at the Helsinki railway station.
 - a Ask first of all what time the first train leaves from Helsinki in the morning.
 - b Ask what time that first train gets to Savonlinna.

- 2 Ring up Finnair enquiries.
 - a Ask about flights to Savonlinna. Ask when the first flight leaves Helsinki.

91

hyvää matkaa

- b It turns out to be very early in the morning. Ask when the next flight is? Ask also when it arrives in Savonlinna.
- c You decide to book the flight. Ask how much it costs.
- d Now ask for a single ticket.
- e Ask if you can pay by Visa card, which would save you from having to call in at the Finnair office.
- 3 How would you ask, how far it is from Helsinki to Savonlinna? To practise the new endings in the unit ask also the following distances: Example: Kuinka monta kilometriä on Joensuusta Kuopioon?

Kuinka monta kilometriä How many kilometres is it on ...? from ... to ...?

- a Helsinki-Rovaniemi
- b Helsinki-Joensuu
- c Joensuu-Savonlinna
- d Tampere-Helsinki
- e Turku-Helsinki.
- 4 If you are quoted säästöhinta, what kind of price is that?
- 5 Which of the following is the Finnish for a return ticket: erikoissäästöhinta menolippu meno-paluulippu paikkalippu
- 6 Below, you have a route through Southern and Central Finland. Read out the route in full: Helsinki-Mikkeli→ Helsingistä Mikkeliin from Helsinki to Mikkeli.

Helsinki – Mikkeli – Kuopio – Jyväskylä – Vaasa – Pori – Turku – Tampere – Hämeenlinna – Helsinki

- 7 Read out these routes in full as above:
 - a Lennämme (We fly) Helsinki-Varsova-Praha-Budapest.
 - b Matkustamme (We travel) Helsinki-Lontoo-New York-Toronto.
 - c Ajamme (We drive) Helsinki-Oslo-Kööpenhamina-Hampuri.
 - d Lennamme Helsinki-Moskova-Tokio-Hong Kong-Helsinki.
 - e Menemme junalla (We go by train) Helsinki-Pietari- Kiova-Moskova-Helsinki.

- f Matkustamme Lontoo-Rooma-Ateena-Venetsia-Lontoo.
- g Lennämme Helsinki-New York-Los Angeles-Washington.
- You are seeing a friend off at the airport. Wish him a pleasant trip.
- 9 Here are various ways of travelling. Which is the only nonmotorised form of travel: autolla, taksilla, lentokoneella, linja-autolla, polkupyörällä, junalla?
- 10 Test your vocabulary:
 - a If you are paying for something käteisellä, what do you use as the means of payment?
 - b Which one of these words means the first: viimeinen or ensimmäinen?
 - c What is makuuvaunu?
 - d Which one of these words do you need, if you are asking for the fastest method of travel: seuraava, nopein, kallis, kuuluisa, hidas, viimeinen.
- 11 A friend has invited you to join him on a trip to Lapland, but unfortunately your holiday is coming to an end. How would you tell him that you don't have the time?
- 12 You are out cycling with a friend. He suggests stopping for a drink in a café, but you have not brought any money with you. How would you tell your friend that you have no money?
- 13 You have been offered the chance to travel around with a friend, but you are not sure whether you can afford the time or the money. How would you tell your friend that you are going to think the matter over?
- 14 If someone asks you Oletko lomalla vai työmatkalla Suomessa? What does he want to know?

Vähän lisää

Here are a couple more dialogues on the subject of travelling.

Passintarkastuksessa At the passport control

In this dialogue a tourist is talking to a passport official passiviranomainen.

Passiviranomainen

Passinne, olkaa hyvä. Olkaa hyvä, tässä se on.

Turisti Passiviranomainen

Kuinka kauan aiotte olla Suomessa?

Turisti

Kaksi viikkoa.

Passiviranomainen

Oletteko lomalla vai työmatkalla?

Turisti

Tvömatkalla.

Passiviranomainen

Tässä passinne, olkaa hyvä.

passi, -n, -a passinne kuinka kauan? aikoa, aion, aikoo

passport your passport for how long? to intend to

työmatkalla

on a working trip, on

Matkatoimistossa Helsingissä At a travel

agency in Helsinki

An American tourist would like to visit the town of Viipuri in Russia. He makes enquiries at a travel agency.

Turisti Hyvää päivää.

Virkailija Hyvää päivää. Kuinka voin olla avuksi?

Turisti Minua haluaisin käydä Viipurissa. Onko teillä edullisia

Viipurinmatkoja?

Virkailija Kyllä meillä on. Milloin haluaisitte matkustaa?

Turisti Ensi viikolla, jos se on mahdollista.

Virkailija Ensin yksi kysymys. Minkä maan passi teillä on? Turisti Mină olen USA: sta, minulia on USA: n passi.

Virkailija Ahaa ... sitten teillä täytyy olla viisumi, jos haluatte

matkustaa Venäjälle.

Turisti Niinkö? Mistä minä saan viisumin?

Virkailija Venäjän suurlähetystöstä. Turisti Ja kuinka kauan se kestää?

Ainakin pari viikkoa ja joskus kolme tai neljä viikkoa. Virkailija

Turisti Minä olen Suomessa enää kolme viikkoa!

Virkailija Sitten teillä ei varmaan ole aikaa hankkia viisumia.

Seuraavan kerran kun tulette Suomeen ja haluatte käydä Venäjällä, on paras hankkia viisumi etukäteen Venäjän suurlähetystöstä tai konsulaatista omassa maassanne.

Turisti Ai jaaha, sitten minun täytyy kai unohtaa koko asia.

Virkailija Valitettavasti me emme voi auttaa.

Turisti No, eihän sille mitään voi. Kiitos ja näkemiin.

Virkailija Olkaa hyvä ja näkemiin.

93

hyvää matkaa

Kuinka voin olla avuksi? käy/dä, käyn, käy edullisia Viipurinmatkoja ensi viikolla

Jos se on mahdollista. ensin

kysymys, kysymyksen, kysymystä

> enää kolme viikkoa varmaan

hankkia, hankin, hankkii seuraavan kerran tulia, tulen, tulee

paras etukäteen

konsulaatti, konsulaatin,

konsulaattia

kai viisumi, -n, -a

matkusta/a, -n, -a to travel

Venäjä, Venäjälle

Mistä minä saan viisumin?

suurlähetystö, -n, -ä ainakin

unohtaa, unohdan, unohtaa

koko asia

Me emme voi auttaa. No eihän sille mitään voi. How can I be of assistance?

to visit, to go to cheap trips to Viipuri

next week If it is possible.

first of all

question

only three more weeks

certainly, for sure

to obtain the next time to come

best beforehand

consulate I suppose

visa

Russia, to Russia

Where do I get a visa from?

embassy

at least

to forget the whole thing

We can't help.

Well there is nothing we can do

about it.

Viipuri Castle

the phone

In this unit you will learn

- to make telephone calls
- · to make arrangements to meet somebody
- · to make suggestions of what to do and where to meet
- · to reply to suggestions

Puhelinkeskusteluja

Telephone conversations

Marja puhelimessa Marja speaking

Jussi rings up his friend Timo only to find out that he is still at work.

Hakkaraisella, Marja puhelimessa. Maria

Hei Marja! Täällä Jussi. Onko Timo kotona? Jussi

Marja Ei ole nyt, hän on vielä töissä.

Milloin hän tulee kotiin? Jussi Marja Tavallisesti noin kello viisi.

Voitko sanoa, että soitin. Soitan uudelleen noin tunnin Jussi

kuluttua.

Hyvä on, Jussi. Sanon, että soitit. Hei! Maria

Hei hei! Jussi

> Hakkaraisella puhelimessa

at the Hakkarainen family/household

on the phone, speaking

here is, this is (on the phone) täällä

at home kotona

still vielä

töissä = työssä at work tul/la, tulen, tulee to come

> kotiin home

soitta/a, soitan, soittaa to call, I call, he calls

I called, you called, he called soitin, soitit, soitti

> uudelleen again

In an hour's time tunnin kuluttua

> that että

▶ Väärä numero The wrong number

In both of these dialogues the caller has dialled the wrong number. Soittaja is the caller.

321 566 Seppo

Soittaja Anteeksi, väärä numero.

Seppo Ei se mitään.

32 175. Arttu Kauppinen. Arttu Onko Pekka kotona? Soittaja

Täällä ei ole ketään sen nimistä henkilöä. Arttu

Anteeksi, minulla taitaa olla väärä numero. Halusin Soittaja

33 175.

Arttu Aa, tämä on 32 175.

Anteeksi. Soittaia Ei se mitään. Arttu

> väärä wrong

ei se mitään. Lit. it is nothing, it is OK.

person

ei ole ketään sen nimistä henkilöä

there is nobody person of that name puhelimessa

henkilö. -n. -ä

Looks like I have ...

Minulla taitaa olla ... halusin

I wanted

aa oh

Puhelu A phone call

Steve Smith contacts his old friend Mikko on arrival in Helsinki to arrange a meeting. Keskus is the switchboard.

PALVELUNUMEROT

6	VIKAPALVELU (maksulon)	019	4	KAAPEUREITIT	055
	PAIKALUSNUMERO- TIEDUSTELU KAUKONUMERO- TIEDUSTELU	012 020	0	NIMMEDUSTELU	013
(3)	AIKATIEDOTUS	061	Ð	AUTOMAATTINEN HERÄTYS TILAUSHERÄTYS	016 015
?	URHEILU-UUTISET	036		RAVIT	035
1 X 2 L0110	VEIKKAUS LOTTO	034	3	ELOKUVAT TEATTERIT KONSERTIT	042
7	JOENSUUN KAUPUNGIN UUTISTIEDOTUS	046	*	UUMSET	037
<i>t</i>	PĂIVĀN SANA	032	M	PALVELEVA PUHELIN (KLO 20-23)	071
0	NEUVOTTELUPUHEL	ມ 014	×	KOHTAUSPAIKKA	1280
TAXI	Niinvaara) 08 122424 31066 51528	KAUKOPI (Fledustel	JHELUTILAUS JHELUPALVELU III) EN VASTAANOTTO	08 020 021
30000	RAUTATIEASEMA	3011	- Ark. 8-2 - Muina a MATKAPI	0, la 9-15, su 14-17 ikoina(9 JHELUT ks. oh lo et luetti	0) 629785
4	FINNAIR 12	20921	Saima Meria TEKSTIP	DIOPUHELUT a Radio ueille JHELINPALVELU (8-22)	92026
finite	LINIA-AUTOASEMA	33591	ks. oh	ANPUHELUT ejeet luettelon alussa APALVELU	92019

Finnish telephone service numbers

		•
00	Keskus	Nokia Oy. Hyvää huomenta.
98	Steve	Hyvää huomenta. Onko Mikko Turpeinen tavattavissa?
밀	Keskus	Hetkinen
<u>ब</u>	Mikko	Mikko Turpeinen.
3	Steve	Huomenta, Täällä Steve Smith.
puhelimessa	Mikko	Huomenta. Missä sinä olet?
ω	Steve	Olen tällä hetkellä lentokentällä. Tulin juuri Lontoosta.
	Mikko	Kuinka kauan olet Helsingissä?
	Steve	Valitettavasti vain pari päivää, mutta olisi mukava tavata,
		jos sinulle vain sopii.
	Mikko	Kyllä minulle sopii. Milloin sinä haluaisit tavata?
	Steve	Jaa, minulle ei sovi tänä iltana, koska haluan tavata
8		Leenan, mutta huomenna minulle sopii.
	Mikko	Huomenna minulla on aamulla kokous, mutta olen vapaa
		lounasaikaan. Sopiiko sinulle silloin?
	Steve	Valitettavasti minulla on kokous lounasaikaan. Entäpä
		huomenna illalla?
	Mikko	Joo, kyllä se käy, minulla ei ole mitään ohjelmaa huomen
		na illalla. Voisitko tulla meille? Voisimme syödä jotakin ja
		käydä saunassa.
	Steve	Hyvä on. Tavataan siis huomenna. Mihin aikaan?
	Mikko	Kello kuuden jälkeen, Muistatko vielä, missä me asumme?
	Steve	Totta kai. Minä voin tulla taksilla. Hei sitten. Nähdään!

Mikko

tavattavissa available tällä hetkellä at this moment lento/kenttä, -kentän, -kenttää airport juuri just mukava pleasant, nice valitettavasti unfortunately a couple of days pari päivää vain only kokous, kokouksen, kokousta meetina lounasaikaan at lunch time Entäpä ...? how about ...? ohjelma, -n, -a programme, schedule meille to our place iotakin something käy/dä saunassa to have a sauna tavataan let's meet tietysti, totta kai of course, naturally muista/a, muistan, muistaa to remember

Hei hei! Nähdään huomenna ja tervetuloa.

Steve Lontoosta Steve from London

Steve Smith phones his old friend Leena. He would like to see her. They arrange a meeting for that same evening. Leena's flatmate answers the phone.

Henna 37 87 20.

Steve Hvvää Iltaa. Onko Leena kotona? Kyllä on. Pleni hetki ... Leena! Henna

Leena Leena puhelimessa. Steve Hei! Täällä Steve Smith. Leena Hei! Mitä kuuluu?

Steve Kiitos, ei hassumpaa. Entä sinulle? Leena Kiltos hyvää. Mistä sinä soltat?

Soitan hotelli Vaakunasta. Tulin tänä aamuna Lontoosta. Steve Olen täällä työmatkalla. Ollsi kiva tavata, jos sinulla on

aikaa.

Leena Joo, olisi oikein kiva tavata. Milloin sinulle sopii?

Steve Minulle sopil vaikka tänä iltana. Leena Minä olen vapaa tänä iltana. Steve Missä haluaisit tavata?

En tiedä, sano sinä! Leena

Voislmme tavata täällä hotelli Vaakunan baarissa, jos Steve

haluat.

Selvä on. Kello on nyt vähän yli kuusi. Voisimme tavata Leena

noin tunnin kuluttua eli vähän yli seltsemän.

Hyvä on, se sopii minulle. Hei sitten ja nähdään tunnin Steve

kuluttua!

ei hassumpaa not too bad täna aamuna this morning

Olisi kiva tavata. It would be nice to meet.

Jos sinulle sopil. If it suits you.

vaikka, esimerkiksi for example, for instance

tänä Iltana this evening

vapaa, -n, -ta free tava/ta, tapaan, tapaa to meet

halu/ta, haluaisin, haluaisi to want to; I would like to:

he would like to

tietä/ä, tiedän, tietää to know sano/a, sanon, sanoo to say, to tell sano! sav! tell!

voi/da, voisin, voisi can, be able to: I could, he could

baari, -n, -a bar

or, in other words

99

puhelimessa

Puhelinvastaaja Answering machine

Here are some messages left on answering machines. See what you can make of them. There is a vocabulary list below.

Anne täällä, hei! Olen asioilla ja tavattavissa jälleen kello 17. Voit jättää viestisi ja soittopyyntösi äänimerkin jälkeen. Otan vhteyttä myöhemmin.

Tämä on Jukka Virtasen automaattinen puhelinvastaaja. Olen autonumerossani 64 552. Kiitos soitostasi, hei!

Tiina Nykänen täällä, hei! Olen Joensuussa numerossa 83 221. Tulen kotiin lauantaina. Silloin olen koko päivän kotona. Voit jättää viestin äänimerkin jälkeen. Kiitos ja hei!

> Olen asioilla. I am out on business. again

jälleen, taas Voit jättää viestisi.

You can leave your message.

jättä/ä, jätän, jättää viesti

to leave message

soittopyyntösi

your request for a call

äänimerkin jälkeen

after the signal

ääni/merkki, -merkin, -merkkiä

signal

Otan yhteyttä.

I'll get in touch. to take

otta/a, otan, ottaa yhteys, yhteyden, yhteyttä

contact, link

myöhemmin automaatti/nen, -sen, -sta

later automatic

puhelinvastaaja

answering machine

autonumerossani Kiitos soitostasi.

on my car phone number Thank you for your call.

koko päivän the whole day

Lisää puheluja More telephone calls

These next three calls are all to people in a firm or an organization. The caller wants to talk to a person who is unavailable, in each case for different reasons. Sihteeri is the secretary.

Jari

Hyvää päivää. Täällä Jari Honkanen. Onko Marja-

Leena Timonen tavattavissa?

Sihteeri Jari

Hän ei ole täällä nyt, hän on lomalla. Milloin hän tulee takaisin työhön?

Sihteeri

12. syyskuuta.

Jari Hvvä on. Otan vhtevttä sitten syvskuussa. Kiitos ja

101

puhelimessa

kuulemiln!

Kuulemiin. Sihteeri

Sihteeri Hyvää huomenta.

Täällä Pekka Kauppinen, hyvää huomenta. Onkohan Pekka

Ville Laurila tavattavissa?

Valitettavasti hän ei ole täällä nyt. Hän on työmat-Sihteeri

kalla New Yorkissa.

Pekka Kiitos ja näkemiin. Sihteeri Olkaa hyvä. Näkemiin.

Hyvää päivää. Täällä Merja Ahokas. Onko Kirsti Meria

Hämäläinen tavattavissa?

Ikävä kyliä hän ei ole täällä nyt. Hän on ulkomailla. Sihteeri

Anteeksi, mutta tiedättekö, missä hän on? Meria

Hän on ympäristökonferenssissa Strasbourgissa Sihteeri

Ranskassa.

Tiedättekö, milloin hän tulee takaisin? Merja

Sihteeri Hän tulee takaisin 15. elokuuta, mutta sitten hän on

lomalla kaksi viikkoa.

Meria Hyvä on. Kiitos. Soitan hänelle sitten syyskuun alussa.

Hei!

unfortunately ikävä kyliä = valitettavasti

takaisin back ulkomailla abroad

vmpäristö, -n. -ä environment elokuu, -n, -ta August syyskuu, -n, -ta September

twelfth 12. kahdestoista 15. viidestoista fifteenth

syyskuun alussa at the beginning of September

kuulemiin goodbye (on the phone)

Example 2 Kesäteatteriin To the open-air theatre

Pirkko and Tepa have made a preliminary arrangement to go to the theatre. Tepa rings Pirkko to confirm it.

Tepa Hei täällä Tepa!

Mika Heil

Onko Pirkko kotona? Tepa

On. Pleni hetki ... Plrkko ... puhelimeen! Mika

Pirkko puhelimessa. Pirkko

Täällä Tepa, hei. Miten menee? Tepa Pirkko Kiitos hyvin. Entäs sinulla?

Ihan mukavasti. Niin, minä soitan huomisesta. Vieläkö Tepa

sinä haluat lähteä kesäteatteriin?

Joo, kyllä minä haluaisin. Pirkko

No, hyvä on. Minä ostan liput päivällä lipputoimistosta. Tepa

Esitvs alkaa kello 19.00.

Pirkko Okei. Mihin aikaan haluat tavata ja missä?

Sanotaan vaikka kello puoli seitsemän teatterin kassan Tepa

vieressä. Nähdään sitten huomenna. Toivottavasti on hyvä

ilma.

Toivottavasti. Hei sitten! Pirkko

Heil Tepa

puhelimeen

to the phone

puheli/n, -men, puhelinta,

telephone puhelimia

Soitan huomisesta. kesäteatteri, -n, -a I am ringing about tomorrow. open-air theatre (Lit. summer

theatre)

osta/a, ostan, ostaa

to buy

esitys, esityksen, esitystä sanotaan

performance

alkaa

let's say begins

kassa, -n, -a

cashier, booking office, box office

toivottavasti hyvä ilma hopefully, let's hope

fine weather

Hyvä tietää

1 Puhelimessa On the telephone

You can start a telephone conversation simply by greeting the person who answers the phone and introducing yourself by saying:

Täällä Terttu Leney, hyvää huomenta.

This is Terttu Leney, good morning.

There are different ways of answering the telephone. You can simply state the telephone number. You can say the name of the family whose telephone it is. Example:

Hakkaraisella.

At the Hakkarainen household.

103

puhelimessa

8

and then continue by saying which member of the family has answered the telephone:

Hakkaraisella, Marja puhelimessa.

At the Hakkarainen household, Maria speaking.

Sometimes people say haloo, this is not so common now, but it used to be. If you are ringing a firm or an office or any institution, the telephonist usually says the name of the firm or organization.

Nokia, hyvää huomenta.

Nokia, good morning.

Then you will have to ask for the person you want to talk to in the firm or the organization.

Onko Mikko Turpeinen tavattavissa?

Is Mikko Turpeinen available?

Onko Mikko Turpeinen

Is Mikko Turpeinen there?

paikalla?

You will hear hetkinen or pieni hetki (just a moment) or perhaps yhdistän (I'll put you through). Numero on varattu means the number is engaged.

Haluatteko odottaa?

Do you want to wait? or Do you want to hold?

If you want to hold on you can say: Odotan (I'll wait). If you don't want to hold on, you might say: Soitan myöhemmin uudelleen. I'll ring back later. If you are ringing a person in an organization on a direct line you might hear the following:

Mikko Turpeisen puhelin, Mikko Turpeinen's telephone, Leena Saraste puhelimessa. Leena Saraste speaking.

This means that you have got through to the right number, but the phone has been answered by a colleague of the person whose extension it is.

2 Puhelinluettelo Telephone directory

If you need the telephone directory ask for puhelinluettelo and if you need the operator ask for keskus or vaihde (the switchboard).

Suuntanumero is the STD code. They begin with 0 in Finland. If you want to make a long distance call kaukopuhelu; you can do that from a telephone kiosk puhelinkioski or from the post office Tele section, where you pay for your call after you have made it. Tele sections are part of larger post offices.

The local calls are called lähipuhelu tai paikallispuhelu. A reverse charge call is vastapuhelu. The emergency numbers hätänumerot are in the beginning of the directory. The general emergency number yleinen hätänumero is 112. If you are looking for services, you will find them on the yellow pages keltaiset sivut.

If you are in a supermarket, department store or at a railway station and want to make a phone call, look for the sign yleisöpuhelin (public telephone). Most public telephones are card operated. Most coin operated telephones accept 1 euro or 2 euro coins.

Mobile phones

The Finns are very keen mobile phone users. Nokia, the Finnish mobile phone manufacturer, is famous all over the world. At the end of the last century there were already about 4 million mobile phones matkapuhelin in Finland. The population of Finland is only just over 5 million. That means that a Finn without a mobile phone is quickly becoming a rarity. Matkapuhelin is the official term for a mobile phone, but in everyday language the word kännykkä is more commonly used. The main mobile operators in Finland are Sonera and Radiolinja. Mobile phones can be used for a whole range of commercial transactions, from buying drinks from vending machines to paying for bus journeys: a text message transport ticket is particularly popular with young people. You can use the mobile phone to switch your sauna on as you approach your summer house. Connecting to the internet through your phone or your mobile is a reality; the future uses can only be guessed at, but one thing is certain - Finns will not give up their kännykkä. Text messages tekstiviestit are very popular, especially amongst young people because texting costs less than speaking on the phone. A whole new language has developed around text messaging. Over 1 000 million text messages a year were sent in 1999, and the growth rate is 40 per cent per year.

Vähän kielioppia

The past tense

When you are talking about things and events that have taken place in the past, you need to use the past tense of the verb. The simple past tense is called the imperfect in Finnish. The simple past tense or imperfect in Finnish is marked by -i, which is added before the personal ending. Sometimes the vowel -i can cause other vowels to change when it is added. Here we take a look at just a few examples. A fuller account of the past tense and its negatives comes later.

105

puhelimessa

The easiest group of verbs to put in the past tense is group III (see Unit 5, p.88). These are verbs such as mennä, tulla, olla and opiskella, where the infinitive ending is a consonant plus -a/-ä. The present tense of these verbs has a link vowel -e: menen, tulen, olen, opiskelen.

To form the imperfect or past tense you replace the link vowel -e with the vowel -i which indicates the past tense.

ol/la	to be	tul/la	to come	men/nä	to go
present	past	present	past	present	past
olen	olin	tulen	tulin	men e n	menin
olet	olit	tulet	tulit	men e t	menit
on	oli	tule e	tuli	menee	meni
ol e mme	olimme	tul e mme	tulimme	men e mme	menimme
olette	olitte	tul e tte	tulitte	men e tte	menitte
ovat	olivat	tul e vat	tulivat	men e vät	menivät

Notice that the third person in the singular has a short -i.

The meaning of the imperfect menin is *I went* or *I was going*, tulin *I came* or *I was coming*, olin *I was*. As this group of verbs has the link vowel -e the past tense is easy. However, in the other groups there is much more variation caused by the addition of the vowel -i.

Group IV verbs

These are verbs like halu/ta and tava/ta. They end in -ta/-tä preceded by a vowel. In the present tense they have -a/-ä added before the personal endings: haluan, tapaan. These verbs have -si in the past tense before the personal ending instead of the vowel -a/-ä, which they have in the present tense.

halu/ta	to want	tava/ta	to meet
present	past	present	past
halu a n halu at haluaa haluamme haluatte haluavat	halusin halusit halusi halusimme halusitte halusivat	tapaan tapaat tapaa tapaamme tapaatte tapaavat	tapasin tapasit tapasi tapasimme tapasitte tapasivat

Notice the verb tavata has a weak grade consonant -v in the infinitive and the strong grade -p all through the conjugation in the present tense and the past tense. There are other verbs of this type in this group.

Notice also the short ending -si in the third person singular.

Group I verbs

These are verbs which end in -a/-ä in the infinitive. For example: luke/a, kirjoitta/a

Generally speaking the -a/-ä/-e/-i of the stem is replaced by the -i of the past tense. There are some exceptions, which are dealt with below. Notice the third person singular has a short -i.

soitta/a	to telephone	muista/a	to remember
present	past	present	past
soit a n	soitin	muist a n	muist i n
soitat	soitit	muist a t	muistit
soittaa	soitti	muist aa	muisti
soitamme	soitimme	muist a mme	
soitatte	soititte	muist a tte	muistitte
soittavat	soittivat	muist a vat	muistivat

In this group too -e is always replaced by -i:

luke/a to read luen I read luin I read

If the verb has an -a in both the first and second syllable then the second -a becomes -o in front of the -i of the past tense.

aja/a	to drive	anta/a	to give	
present	past	present	past	
ajan ajat ajaa ajamme ajatte ajavat	ajoin ajoit ajoi ajoimme ajoitte ajoivat	ann a n ann a t ant aa ann a mme annatte antavat	annoin annoit antoi annoimme annoitte antoivat	

If the last vowel of the stem is -o/-ö/-u/-y then the -i of the past tense is added after that vowel before the personal ending.

$\overline{}$					
asu/a	to live	sano/a	to say	kysy/ä	to ask
present	past	present	past	present	past
asun asut asuu asumme asutte asuvat	asuin asuit asui asuimme asuitte asuivat	sanon sanot sanoo sanomme sanotte sanovat	sanoin sanoit sanoi sanoimme sanoitte sanoivat	kys y n kys y t kys y y kys y mme kys y tte kys y vät	kys yi n kys yi t kys yi kys yi mme kys yi tte kys yi vät

Note that the third person singular does not lengthen the stem vowel: asui, sanoi, kysyi.

Some exceptions in group I verbs

tietä/ä	to know	lentä/ä	to fly	
present	past	present	past	
tiedän tiedät tletää tiedämme tiedätte tietävät	tiesin tiesit tiesi tiesimme tiesitte tiesivät	lenn ä n lenn ä t lenn ä mme lenn ä tte lent ä vät	lensin lensit lensi lensimme lensitte lensivät	

There are other verbs like this. Their past tense will be indicated in the vocabulary.

From this unit onwards the past tense is marked in the vocabulary boxes in the third person singular to show any changes. Remember that the third person singular always has a strong grade.

For example: luke/a, luen, lukee, luki asu/a, asun, asun, asun

The group III verbs are dealt with in the next unit.

Kiitos soitostasi! Thank you for your call!

When you need to indicate that something is yours, you can use endings, which are called possessive suffixes. They perform the same function as the words my, your, his in English. The difference is that these are endings in Finnish and not separate words.

The possessive suffixes are:

-ni my -mme our
-si your (singular/informal) -nne your (plural/
formal)
-nsa/-nsä his/her/their (after a case ending long vowel plus -n)
-nsa/-nsä their

The possessive suffix is added to the very end of the word. If the word has a case ending the possessive suffix is added after the case ending.

kirjassani in my book toimistossanne in your office

The case endings -n (genitive), -n of the illative and the -t of the nominative plural are dropped, when a possessive suffix is added.

kirjaani into my book toimistoosi into your office

Generally speaking the possessive suffix is more of a feature in the written language than in everyday spoken language, where the possessive pronouns often replace the suffix.

kirjani toimistossamme minun kirja meidän toimistossa

The possessive suffix is used in set phrases in everyday speech:

vaimoni my wife vanhempani my parents mieheni my husband

and in phrases like:

Kiitos soitostasi. Thanks for your call.
Voit jättää viestisi. You can leave your message.
Kiitos kirjeestäsi. Thanks for your letter.

Notice also the strong grade in the forms when the -t/-n endings are replaced: laukut (the bags), but laukkuni (my bags).

Tunnin kuluttua In an hour's time

A few useful expressions of time from the unit:

tunnin kuluttua in an hour's time (Kuluttua means literally having

passed/gone by and it is preceded by the genitive ending -n.)

viikon kuluttua in a week's time
vuoden kuluttua in a year's time
hetken kuluttua in a moment('s time)
tänä aamuna this morning
tänä iltana this evening
juuri just now (talking about
very recent past)

Kuukaudet The months

tammikuu	January	heinäkuu	July
helmikuu	February	elokuu	August
maaliskuu	March	syyskuu	September
huhtikuu	April	lokakuu	October
toukokuu	May	marraskuu	November
kesäkuu	June	joulukuu	December

The inessive ending -ssa is used to say in a certain month.

tammikuussa in January helmikuussa in February maaliskuussa in March

Notice the names of the months are written with a small letter, except of course at the beginning of a sentence.

tammikuusta from January helmikuusta from February tammikuuhun to/until helmikuuhun to/until January February

Similarly for all the months.

tammikuun alussa tammikuun lopussa tammikuun puolivälissä 12. tammikuuta in the beginning of January at the end of January in the middle of January 12th of January!
January the 12th
NB. the partitive ending -ta: tammikuuta

109

puhelimessa

Järjestysnumerot Ordinal numbers

The ordinal numbers end in -s, except for *first* and *second*. Here is a list of the first 31: they are the ones you need for expressing dates.

ensimmäinen first
 toinen second
 kolmas third
 neljäs fourth
 eleventh
 kahdestoista twelfth
 kolmastoista thirteenth
 neljästoista fourteenth

5. viides fifth 15. viidestoista fifteenth
6. kuudes sixth 16. kuudestoista sixteenth
7. seitsemäs seventh 17. seitsemästoista seventeenth

8. kahdeksas eighth 18. kahdeksastoista eighteenth 19. yhdeksäs ninth 19. yhdeksästoista nineteenth

10. kymmenes tenth

20. kahdeskymmenes twentieth

21. kahdeskymmenesyhdes or ensimmäinen twenty-first

22. kahdeskymmeneskahdes or toinen twenty-second

23. kahdeskymmeneskolmas twenty-third

and so on till:

31. kolmaskymmenesyhdes/ensimmäinen thirty-first

You can practise the ordinal numbers gradually. Learn one a day and you'll master the 31 that you need for expressing dates.

Kokous on 12. marraskuuta. The meeting is on the 12th of November.

Notice the partitive ending on the month.

Loma alkaa 15. kesäkuuta. The holiday begins on the 15th of June.

Me tulemme Suomeen We are coming to Finland on 4. joulukuuta. the 4th of December.

If you are not sure about a date, get somebody to write it down for you!

Harjoitellaan!

- 1 Tell a Finn your full telephone number.
- 2 Talking about telephone numbers. What does the Finn want to know if he asks for your kotinumero? And for your työnumero?
- 3 Do the following:
 - a Introduce yourself on the telephone.
 - b The friend you want to talk to is still at work. Ask when he will be at home.
 - c Say that you'll call again in an hour's time.

d You want to make an arrangement to meet your friend. Ask when would suit him.

111

puhelimessa

8

- e Say: I have nothing planned for tomorrow.
- f Thank someone for their call.
- **g** Say: I'll be in touch later.
- h Ask someone to hold on.
- 4 You are ringing a friend in Finland. Someone else answers the phone. How will you ask if your friend (e.g. Petri) is at home?
- 5 You are ringing the tourist information bureau in the town you are staying in. You have been given the name of the person you need to talk to: Leena Vartiainen. How will you ask whether she is available?
- 6 You have just dialled what you thought was your friend's number and a strange voice answers. You realize you have dialled the wrong number. What do you say?
- 7 What do the following mean:
 - a Virtasella, Liisa puhelimessa.
 - b Haluatteko jättää viestin?
 - c Yleinen hätänumero.
- 8 Complete the following dialogue. You are making a phone call to a friend.

Henna Kauppisella, Henna puhelimessa.

Sină (Introduce yourself and ask if Ari is at home.)

Henna Ari ei ole nyt kotona. Hän on työssä.
Sinä (Ask what time he is coming home?)
Hän tulee kotiin noin kello neliä

Henna Hän tulee kotiin noin kello neljä.
Sinä (Say that you will call back later.)

Henna Hei hei! Sinä (Say goodbye.)

9 Here are ten of the months in Finnish. Which two are missing?

maaliskuu toukokuu marraskuu kesäkuu syyskuu helmikuu joulukuu heinäkuu tammikuu lokakuu

- 10 When is your friend arriving if he says kesäkuun alussa?
- 11 Which one of these phrases means Thank you for your call?
 - a Kiitos kirjeestäsi.
 - b Kiitos soitostasi.
 - c Kiitos vielä kerran.

8

12 Make up your own message for an answering machine.

- a Say hello.
- b Apologize for not being at home to answer the call.
- c Say you will be available tomorrow.
- d Ask the caller to leave a message.
- e Thank the caller for his call.
- f Say goodbye.

Vähän lisää

Here are a couple of extra dialogues about making arrangements on the telephone.

Milloin voisimme tavata? When could we

meet?

Johanna and her friend Bill are trying to find a good time to meet. They are both busy people.

Johanna Hei, täällä Johanna.

Bill Hei Johanna! Mitä kuuluu? Johanna Kiitos oikein hyvää. Ja sinulle?

Bill Ihan hyvää. Kiva kun soitit. Olisi mukava tavata.

Johanna Milloin sinä halualsit tavata? Bill Sopiiko sinulle huomenna?

Johanna Mihin aikaan? Bill No, vaikka kello 12.

Johanna Valitettavasti minulla on silloin kokous. Entä

ylihuomenna?

Bill siis keskiviikkona Ylihuomenna. 12.joulukuuta,

hetkinen ... katson kalenterista. Joo, olen vapaa

lounastunnilla. Missä haluaisit tavata?

Minä voisin tulla sinun toimistoon. Johanna

Bill Mlnä en ole toimistossa keskiviikkona aamulla.

Minulla on kokous keskustassa, Eteläsataman lähellä. Voisimme tavata vaikka hotelli Palacen baarissa.

Johanna Joo, kyllä se sopii minulle. Haluatko myös syödä

hotelli Palacessa?

Bill En tiedä, onko siellä hyvä ravintola?

On, se on kyllä vähän kailis, mutta ruoka on oikeln Johanna

hvvää.

Bill No, syödään sitten siellä. Sils puoli yksi hotelli

Palacen baarissa. Varaatko sinä pöydän vai varaanko

minä?

Varaa sinä, jos sinulla on aikaa. Minulla on oikein

kiire tänään ja huomenna.

Bill Hyvä on, minä varaan pöydän. Nähdään sitten

keskiviikkona. Hei.

Johanna Hei.

Bill books a table at the Palace Hotel restaurant as promised. Hovimestari is the headwaiter.

Hotelli Palace. Hyvää päivää. Kuinka voin auttaa? Hovimestari Bill

Päivää. Haluaisin varata pöydän ravintolasta

113

puhelimessa

keskiviikoksi.

Hovimestari Mihin aikaan?

Bill Kello yksi, jos se sopii.

Hovimestari Kuinka monelle? Bill Kahdelle.

Hovimestari Meillä on tilaa. Siis keskiviikkona 12.joulukuuta

kello yksi. Ja millä nimellä?

Bill William Clare.

Hovimestari Anteeksi, volsitteko tavata nimen?

Bill W-i-I-I-i-a-m C-I-a-r-e. Hovimestari Kiitos herra Clare ja tervetuloa.

> Kiva kun soitit. Nice of you to call. Katson kalenterista.

I'll look in the diary.

ravintola, -n. -a

restaurant

ruoka on hyvää kallis, kalliin, kallista food is good expensive

siellä varata, varaan, varaa, varasi

there to reserve, to book

Varaan pöydän. keskiviikoksi Kuinka monelle?

I'll reserve a table. for Wednesday For how many?

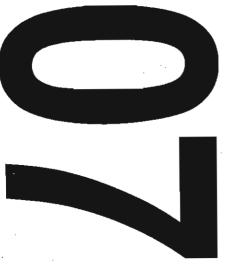
meillä on tilaa Millä nimellä?

we have room/space What name? (Lit. by what

name?)

Voisitteko tavata nimen?

Could you spell the name?

oon appetit!

In this unit you will learn

- · about food and eating in Finland
- · to say what you like and what you don't like
- to state preferences
- · to order food and drinks in a restaurant or a bar

Dialogeja

Minä pidän kahvista! I like coffee!

Kaisa asks Leena about her morning routine.

Kalsa Mihin aikaan sinä nouset viös aamulla?

Leena Nousen noin kello seitsemän. Kaisa Mihin aikaan sinä syöt aamiaista?

Leena Tavallisesti noln kello puoli kahdeksan. Käyn aina ensin

sulhkussa. Kaisa Mitä sinä juot tavallisesti aamulla?

Leena Juon aina kahvia. Ainakin kaksi, joskus jopa kolme tai neljä

kuppia.

Kaisa Eikö se ole liian paljon?

Leena On se, mutta minä pidän kahvista!

Kaisa Juotko sinä koskaan teetä? Leena En koskaan. En pidä teestä. Kalsa Mitä sinä syöt aamulla?

Leena En syö mitään.

Kalsa Juot vain kahvia ja et syö mitään! Se ei ole olkein

terveellistä.

Leena Joo, loo, kyllä minä tiedän. Kaikki sanovat niin.

nous/ta, nousen, nousee, nousi to rise, to get up, to ascend

ylös up

aamiai/nen, -sen, -sta breakfast käy/dä, käyn, käy, kävi to go, to visit

> käydä suihkussa to have/to take a shower

suihku, -n, -a shower juo/da, juon, juo, joi to drink

syö/dä, syön, syö, söl to eat

pitä/ä, pidän, pitää, piti to like, to be fond of

Pidän kahvista. I like coffee.

terveelli/nen, -sen, -stä healthy

ainakin at least

joskus sometimes

Jopa even

ei mitään nothing

Minä en syö mitään. I don't eat anything. Sínä et syö mitään. You don't eat anything.

kaikki

all, everybody, everything

kaikki sanovat everybody says, all say

hyvää

ruokahalual

Mitä sinä haluaisit juoda? What would you

like to drink?

Leena and Steve have met at the Vaakuna bar. Steve wants to have something typically Finnish. Leena recommends cranberry vodka.

Mitä sinä haluaisit juoda? Leena

Haluaisin maistaa jotakin oikein suomalaista. Steve

Oletko koskaan maistanut karpalovotkaa? Se on Leena

oikein hyvää.

Hyvä on, otan karpalovotkaa. Mitä sinä haluaisit Steve

iuoda?

Minä otan olutta. Leena Baarimikolle (to the bartender):

Yksi karpalovotka ja yksi olut. Steve

Baarimikko Pullo vai tuoppi?

Pullo. Mitä olutta teillä on? Leena

Baarimikko Lahtelaista, Koffia, Lapin Kultaa ...

Leena Otan Lapin Kultaa, kiitos.

Baarimikko Olkaa hyvä. Yhteensä 48 markkaa.

(pause)

Steve Kippis!

Kippis ja terveydeksesi! Leena

maistaa, maistan, maistaa,

maistoi to taste jotakin something

Oletko maistanut ...? Have you tasted ...? karpalovotka, -n, -a cranberry vodka

to take, to have (of drink/food) ottaa, otan, ottaa, otti

olut, oluen, olutta beer

baari/mikko, -mikon, -mikkoa bartender

pullo, -n, -a bottle

beer mug, draught beer tuoppi, tuopin, tuoppia

(brand names of Finnish beers) Lahtelainen, Koff, Lapin Kulta

kippis cheers vour health tervevdeksesi

■ Aamukahvilla Having morning coffee

Leena and Steve are having breakfast.

Haluatko kahvia vai teetä? Leena

Steve Kahvia, kiitos, Leena Käytätkö kermaa vai maitoa?

Steve Maitoa, kiltos. Leena Entä sokeria? Steve Ei klitos.

> vai? or? käyttä/ä, käytän, käyttää, käytti to use sokeri, -n, -a sugar kerma, -n, -a cream maito, maidon, maitoa milk

DEllin baarissa At Elli's bar

Steve has popped into a café which serves food at lunch time. He would like to have something typically Finnish. The waitress recommends meatballs. Tarjoilija is the waitress.

HERNEKEITTO PALAPIHVIT IA PERUNAT LIHA-MAKARONILAATIKKO KALAMUREKEPIHVIT JA PERUNAT NAKIT JA PERUNASOSE LIHAPULLAT JA PERUNAT SILAKKAPATA IA PERUNAT

OLUT MAITO PIIMÄ TUOREMEHU TEE

RUISLEIPÄ KARJALANPIIRAKAT JA MUNAVOI

117

hyvää ruokahalua

Tarjoilija

Hyvää päivää. Mitä saa olla?

Hyvää päivää. Mitä te suosittelette tänään? Steve Pidättekö enemmän kalasta vai lihasta? Tarlollija Steve

Tarjoilija

Minä pidän enemmän lihasta.

Jos haluatte syödä jotakin olkein suomalaista, suosittelen lihapullia ja perunoita ja niiden kanssa

karjalanplirakoita ja munavoita

Steve

Hyvä on. Otan lihapullia la perunoita ja kaksi

karjalanpiirakkaa.

Tarjoilija Ja iotakin juotavaa? Steve Lasi tuoremehua. Entä jälkiruokaa? Tarjoilija Otan vaapukkakiisseliä. Steve

Ja muuta? Tarjoilija

Pieni kuppi kahvia. Sitten ei muuta. Steve

Tarioiliia Yhteensä 52,50.

bar, café, eating place baari, -n, -a to serve, to offer tarjo/ta, tarjoan, tarjoaa, tarjosi herne/keitto, -keitton, -keittoa pea soup beef casserole palapihvi, -n, -ä potato, potatoes peruna, -n, -a, perunoita baked meat and pasta liha-makaronilaatikko kalamurekepihvi fishcake Frankfurter sausage nakki, nakin, nakkia, nakkeja mashed potato peruna/sose, -soseen, -sosetta meatball, meatballs lihapulla, -n, -a, lihapullia Baltic herring, herrings silakka, silakan, silakkaa, silakoita baked Baltic herring. uunisilakka raspberry, raspberries vaapukka, vaapukan, vaapukkaa, vaapukoita fruit pudding kiisseli, -n, -ä ice-cream jäätelö, -n, -ä fruit, fruit(s) hedelmä, -n, -ä, hedelmiä salaatti, salaatin, salaattia salad soured milk, buttermilk piimä, -n, -ä tuoremehu, -n, -a ruis/leipä, -leivän, -leipää karjalan/piirakka, -piirakan, -piirakkaa, -piirakoita munavoi, -n, -ta

fresh fruit iuice rvebread Karelian pasty, pasties butter with chopped boiled egg What would you like?

to recommend

Mitä saa olla? suositel/la, suosittelen, suosittelee, suositteli enemmän

more kala, -n, -a fish liha, -n, -a meat something iotakin

jotakin juotavaa

something to drink alass lasi, -n, -a

iälki/ruoka, -ruoan, -ruokaa Muuta? Ei muuta.

dessert, pudding Something else? Nothing else (that is all).

Hyvä tietää

1 Mennään syömään! Let's go and eat!

Kotiruoka home cooking is the best way to sample Finnish delicacies. You will also find restaurants that specialize in regional Finnish cooking. It is possible to find genuine Finnish dishes in seisova pöytä buffet lunch table menus in Finnish hotels and restaurants, as well as in beer restaurants and cafétype restaurants, at railway stations and in department stores. Buffet lunches usually include Finnish dishes and the prices are very reasonable. You pay a fixed price and help yourself. The buffet meals served on the car ferries in Sweden and Finland are famous and well worth a try!

119

hyvää ruokahalua!

For the young traveller in particular, yliopiston ruokala the university canteens serve typical Finnish food. The multitude of pizzerias and kebab houses along the high streets show that the Finns travel a lot these days and prefer foreign food when they go out to eat. This is unfortunate from the point of view of a foreigner in Finland who would like to taste Finnish food. You can find restaurants that serve typical Finnish food, but you might have to do a little detective work. The best place to ask is the local tourist office.

Young Finnish people have taken to hampurilainen ja ranskalaiset perunat (hamburger and French fries) with great gusto.

2 Ateriat ja ruoka-ajat Meals and mealtimes

Aamiainen breakfast is the first meal of the day. Breakfast is also called aamukahvi morning coffee or aamupala morning snack.

A typical Finnish breakfast consists of puuro porridge; particularly children eat porridge, but many adults do as well. Hotels and restaurants also serve porridge at breakfast time. There are many varieties of porridge in Finland:

kaurapuuro made with oats ruispuuro made with rye flakes

ohrapuuro made with barley as well as many combinations of mixed cereals.

Aamiaishiutaleet breakfast cereals or murot rice crispies and mysli muesli are also commonly available for breakfast.

Kahvi coffee, tee tea, kaakao cocoa are usual hot drinks at breakfast time. Finns will often have leipää ja juustoa a slice of bread with cheese for breakfast. Many varieties of breakfast

buns like a French-type brioche voipulla or aamiaissarvi a kind of Finnish croissant or pulla (general word for buns of different varieties) are also available.

Breakfast is eaten fairly early, around 7 or 7.30, as the working day starts very early in Finland.

Lounas lunch or päiväruoka midday meal as it is also called is often eaten fairly early. In schools päiväruoka can be as early as 10.30 or 11.00. In offices ruokatunti or lounastunti the lunchbreak is anytime between 11.30 and 2.00

Iltapäiväkahvi afternoon coffee is something of an institution in Finnish society. The coffee is often accompanied by a sumptuous selection of pulla buns, kakku cakes and pikkuleipä biscuits! This is where you have to watch your waistline if you have a sweet tooth. There are many cafés where you will find people meeting over a cup of coffee and leivos a kind of miniature gateau. These cakes come in many varieties. In Helsinki there are several famous coffee houses worth a try!

Iltaruoka evening meal, illallinen supper or päivällinen dinner are all names used for the main evening meal.

Iltaruoka is served any time between 4.30 and 7 o'clock. If however you have invited friends around for a meal, it can be later. The names used for this meal vary from one family to another (cf. English usage: supper, dinner, tea). However, päivällinen and illallinen can be used for formal occasions, whereas iltaruoka is a very domestic word. Many workplaces offer their workforce a midday meal for free or at low cost and this means that the evening meal at home can then be very light.

Iltatee or iltapala evening tea is a snacky meal in the evening: voileipiä sandwiches and kuppi teetä tai kahvia a cup of tea or coffee or pizza or a pie, for example lohipiirakka salmon pie or kaalipiirakka pie made with cabbage. So if you have been invited for iltapala it might be well worth making some enquiries about the meal beforehand, just in case you find that you have eaten your evening meal an hour earlier and are then expected to tuck into a pie!

The Finns are famous for their hospitality (vieraanvaraisuus) and nothing offends a Finnish host more than a guest who does not eat!

Välipala is a snack. Children in particular have välipala when they get home from school.

3 Kahvipöytä The coffee table

At all celebrations - birthdays, namedays, christenings, weddings and so on - coffee with cakes and savouries is served. Also at meetings and conferences and congresses coffee is served accompanied by a selection of savouries like karjalanpiirakat or voileivät and sweet things pulla, täytekakku cream gâteau, pikkuleivät cookies, kahvikakut coffee cakes.

Vähän kielioppia

Kahvia, pullaa, täytekakkua ... Coffee, buns, gâteau ...

The partitive case is used widely when talking about food and drink. For the formation of the partitive see Unit 4 page 71. Examples:

Kupissa on kahvia.

There is (some) coffee

in the cup.

Lasissa on karpalovotkaa.

There is cranberry vodka

in the glass.

The partitive corresponds to English, when you talk about foodstuffs and drinks and materials and do NOT use an article, but you could put the word any or some in front of the word. Example:

kahvia coffee, some coffee or any coffee.

The partitive is also used as an object case, when talking about food and drink.

Juon kahvia. Syön kalaa.

I drink coffee. I eat fish.

The partitive

This is used for:

a partial object a general statement

kalaa, kahvia some fish, some coffee

Juon kahvia. I drink coffee. continuous action Luen kirjaa. I am reading a book.

after words that express measure:

kuppi kahvia a cup of coffee lasi viiniä a glass of wine

after numbers (see Unit 4 page 71):

kaksi kuppia two cups kolme olutta three beers

121

hyvää ruokahalua!

The partitive plural is the indefinite plural in Finnish, for example: apples, oranges, etc. In the vocabulary boxes from now on you will find the partitive plurals for all the nouns and adjectives:

omena, -n, -a, omenia apples, some apples hyvä, -n, -ä hyviä good

We will come back to the formation of the plural later in more detail. In principle the endings for the partitive are the same in the plural and the singular. The plural is indicated by the vowel -i, which comes before the case ending and which can cause changes. More about that later.

The genitive case

The genitive is used as an accusative when: a the object is defined or limited in number:

Iuon oluen. I drink a(one) beer. Syön (yhden) voileivän. I eat a(one) sandwich.

b the action is in the future with intention to complete it:

I'll read the book. Luen kirian. I'll buy a map. Ostan kartan.

There is more about the object in Unit 8. When the genitive ending is used for the object, the case is called the accusative; other accusative forms are the singular nominative and the plural nominative with the ending -t.

Ruoka on hyvää The food is good

When referring to food and materials the complement to the verb to be is also in the partitive.

The food is good. Ruoka on hyvää. This beer is Finnish. Tämä olut on suomalaista. Votka on kallista. Vodka is expensive. Maito on terveellistä. Milk is healthy.

But the subject of these sentences is in the nominative. The object in a negative sentence is in the partitive.

En osta karttaa. I won't buy a map. En ota olutta. I shan't have any beer. I don't drink tea. En iuo teetä. En syö lihaa. I don't eat meat. I don't use sugar. En käytä sokeria.

Pidän kahvista I like coffee

The Finnish verb pitä/ä to like, to be fond of is used with the elative case -sta/-stä, (cf. English to be fond of).

Pidän kahvista.

I like coffee.

In colloquial Finnish the verb tykä/tä is also used to mean to like and it is also followed by the -sta/-stä ending:

Tykkään suklaasta.

I like chocolate.

Here are the main parts for these two verbs:

pitä/ä (to like, to be fond of)

Present and future tense

pidän, pidät, pitää,

I like, you like ...

pidämme, pidätte, pitävät

Negative present and future tense

en/et/ei/

I don't like, you don't like ...

emme/ette/eivät pidä

Imperfect (the simple past)

pidin, pidit, piti

I liked, you liked ...

pidimme, piditte, pitivät Negative past tense

en/et/ei pitänyt,

I didn't like, you didn't like ...

emme/ette/eivät pitäneet

tykä/tä (to like, to be fond of)

Present and future tense

tykkään, tykkäät, tykkää,

I like, you like ...

tykkäämme, tykkäätte, tykkäävät

Negative present and future tense

en/et/ei/

emme/ette eivät tykkää

I don't like, you don't like ...

Imperfect (the simple past)

tykkäsin, tykkäsit, tykkäsi,

I liked, you liked ...

tykkäsimme, tykkäsitte tykkäsivät

Negative past tense

en/et/ei tykännyt, I didn't like, you didn't like ...

emme/ette/eivät tykänneet

123

hyvää ruokahalua!

En pitänyt. I didn't like. En iuonut. I didn't drink. We didn't eat. Emme svöneet.

In group IV verbs (i.e. verbs ending in a vowel plus ta/tä) and the verbs in the V group, which end in the vowel -i plus ta/tä (e.g. valita to choose) the past participle ending is -nnut/-nnyt in the singular and -nneet in the plural.

En tavannut. I didn't meet. We didn't like. Emme tykänneet.

The group III verbs have the consonant from their stem plus ut/yt tul/la → tullut, tulleet, ol/la → ollut, olleet, nous/ta → noussut, nousseet.

En ollut. I wasn't. En noussut. I didn't get up.

The past tense of (syödä) and (juoda)

The dipthongs uo, yo and ie lose the first vowel when the -i of the past tense is added.

l eat	söin	l ate
you eat	söit	you ate
s/he eats	söi	s/he ate
we eat	söimme	we ate
you eat	söitte	you ate
they eat	sölvät	they ate
	you eat s/he eats we eat you eat	you eat söit s/he eats söi we eat söimme you eat söitte

juon	I drink	join	l drank
juot	you drink	joit	you drank
juo	s/he drinks	joi	s/he drank
juomme	we drink	joimme	we drank
juotte	you drink	joitte	you drank
juovat	they drink	joivat	they drank
1.	-		-

viedă to take	•		
vien	I take	vein	I took
viet	you take	veit	you took
vie	s/he takes	vei	s/he took
viemme	we take	veimme	we took
viette	you take	veitte	you took
vievät	they take	veivät	they took

hyvää ruokahalual

Pidätkö ...? Do you like?

Mistä sinä pidät?	What do you like?
Millaisesta viinistä sinä pidät?	What kind of wine do you like?
Pidätkö enemmän punaviinistä vai	Do you like red wine more than white wine? (or)
valkoviinistä?	Do you prefer red wine to white wine?
Haluaisitko mieluummin kahvia vai teetä?	Which would you rather have coffee or tea?
Tykkäätkö suklaasta?	Do you like chocolate?
Tykkäätkö suomalaisesta oluesta?	Do you like Finnish beer?

These verbs are not limited to talking about food and drink:

Pidätkö musiikista?	Do you like music?
Millaisesta musiikista sinä	What kind of music do you
pidät?	like?
Mistä säveltäjästä sinä pidät	Which composer do you like
eniten?	most?
Pidän Sibeliuksesta.	I like Sibelius.

Words endings in -nen

There are a lot of words in Finnish which end in -nen. Here are some examples conjugated in the different cases. All words which end in -nen conjugate in this way:

suomalainen	millainen?	nainen	punainen	virtanen
Finnish, a Finn	What kind?	woman	red	(surname)
suomalai/nen suomalaise/n suomalais/ta suomalaise/lla suomalaise/lta suomalaise/lle suomalaise/ssa	millai/nen millaise/n millais/ta millaise/lla millaise/lta millaise/lle millaise/ssa	nai/nen naise/n nais/ta naise/lla naise/lta naise/ssa	punai/nen punaise/n punais/ta punaise/lla punaise/lla punaise/ssa	Virta/nen Virtase/n Virtase/la Virtase/lta Virtase/lle Virtase/ssa

suomalaise/sta suomalaise/en suomalaise/na suomalaise/ksi	millaise/sta millaise/en millaise/na millaise/ksi	naise/sta naise/en naise/na naise/ksi	punaise/sta punaise/en punaise/na punaise/ksi	Virtase/sta Virtase/en Virtase/na Virtase/ksi
plural nominative suomalaise/t the Finns	re millaise/t	naise/t	punaise/t	Virtase/t
plural partitive suomalaisi/a Finns, Finnish	millaisi/a	naisi/a	punaisi/a	Virtasi/a

Me söimme suomalaisessa ravintolassa.

Kaisa Virtasella on kolme lasta.

Virtaset asuvat meidän talossa.

Millaisesta musiikista sinä pidät?

We ate at a Finnish restaurant.

Kaisa Virtanen has three children.

The Virtanen family live in our block of flats.

What kind of music do you like?

Harjoitellaan!

- 1 You have just been asked: Haluaisitko kupin kahvia?
 - a How would you say yes, please?
 - b How would you say no, thank you?
- 2 You have been recommended fish from the menu at the restaurant. How would you say: I don't like fish?
- ▶ 3 You are at a bar. It is time to order a drink. Ask for the following:
 - a a beer
 - b two beers
 - c a fruit juice
 - d a large cup of coffee
 - e a Coca Cola
 - f a glass of water (vesi; part. vettä)
 - g a cup of cocoa
 - h a glass of milk
- 4 You would also like some ryebread. How would you ask for that?
- 5 Here is a list of drinks. Say which ones you like and which ones you don't like. Example: Pidan oluesta. or En pida oluesta.

a maito e piimä i appelsiinimehu b viski f votka j kahvi

c tee g kaakao k limonaati (lemonade)
d punaviini h valkoviini l shamppanja

6 Cultivated and wild berries are used a lot in Finnish cooking. See if you can spot them in the word search:

A M A N S P U O P A M U J S M S J J H G D V A A P U K K A U O H E E S U T U O L A I U S T I K J U S O T E L M E S P O R U I S K A U P A T O S L H R Ä T A T U L O I R A O M U U R A I N U N U K L A I N U S T I N U N A M P S O O K E K U M E K O K E L O P L O I S A T E R K P K I I V K A K U L O R O T A R T I S I A T A L A E A J A H L M N K A R V I A I N E N K O S M A N S I K K A U U K S O I A K U I N E R U I S K O I R A R U K A R P A L O I T A S O E U S L U O T

vaapukka raspberry mansikka strawberry mustikka blueberry herukka currant karviainen gooseberry puolukka lingonberry muurain arctic cloudberry karpalo cranberry 127

hyvää ruokahalua!

A lingonberry, also called a red whortleberry is used to make a sauce that is served with meat in the same way that cranberries are used.

7 What kind of music do you like? Say which ones of the following you like and which ones you don't like. Example: Pidän .../En pidä ...

a klassinen musiikki

d pop-musiikki

b jatsi (jazz)

e rock and roll f tanssimusiikki

c kansanmusiikki (folk music) f tanssimusiikki (dance music)

- 8 You have just tasted a particularly delicious cake. How would you compliment the hostess?
- 9 What time of day would you eat lounas?
- 10 You have a friend visiting you.
 - a Ask your friend what he would like to drink.
 - b Ask him, if he would like to taste some lakkalikööri (cloudberry liqueur).
 - c Tell him it is very good.

11 You are at a pub, the waitress is taking the orders.

a Tell her you would like a beer.

b You all have your drinks now. What do you say, when you raise your glasses?

12 Look at the menu on page 117. It is your turn to order. Complete the dialogue below.

Tarjoilija Hyvää päivää. Mitä saa olla?

Sinä (Greet the waitress and ask her what she would

recommend.)

Tarjoilija Haluatteko lihaa vai kalaa?
Sinä (Say you would like fish.)
Tarjoilija Silakkapata on oikein hyvää.
Sinä (Say you'll have the herrings.)
Tarjoilija Mitä juotavaa te haluaisitte?
Sinä (Tell her you would like a beer.)

Tarjoilija Ja jälkiruokaa?

Sinä (Tell her you'll have the fruit salad.)

Vähän lisää

To complete this unit you learn how to book a table at a restaurant. Hovimestari is the *head waiter*.

□ Haluaisin varata pöydän / would like to

reserve a table

Hovimestari Ravintola Kultainen Kupoll. Hyvää päivää.

Dave Hyvää päivää, täällä Dave Pugmire. Haluaisin

varata pöydän.

Hovimestari Kyllä se käy ja miksi päiväksi?

DaveTämän viikon keskiviikoksi, lounasaikaan.HovimestariHyvä on. Pieni hetki ... siis mihin aikaan?

Dave 12.30.

Hovimestari Valitettavasti meillä ei ole vapaata pöytää ennen

kello yhtä. Sopiiko kello yksi?

Dave Joo, kyllä se sopii.

Hovimestari Kuinka monelle hengelle?

Dave Kahdelle. Haluaisin pöydän sellaiselta paikalta,

josta näkyy Uspenskin katedraali.

Hovimestari Kaikista meidän pöydistä on hyvä näköala

Uspenskin katedraaliin päin. Millä nimellä pöytä

tulee?

Dave Dave Pugmire.

Hovimestari Anteeksi, kuinka nimi kirjoitetaan?

Dave D-a-v-e P-u-g-m-i-r-e.

Hovimestari Slis Dave Pugmire. Hyvä on, herra Pugmire ja

tervetuloa.

Dave Klitos ja kuulemiin.

Hovimestari Kuulemiin.

kultai/nen, -sen, -sta, -sia golden kupoli, -n, -a, kupoleja cupola

Miksi päiväksi? For which day? ennen kelio yhtä before one o'clock

josta näkyy from which is visible, can be seen

näköala, -n, -a view

herra, -n, -a, herroja Mr, gentleman
kaikista meidän pöydistä from all our tables
katedraaliin päin towards the cathedral
Kuinka nimi kirjoitetaan?

0

129

hyvää ruokahalua

131

mitä saa olla

what would you like?

In this unit you will learn

- · to ask for things in shops
- to say what you would like and how much you would like
- more about food in Finland
- where to shop for what
- the most commonly used measures

Dialogeja

Leipomo-osastolla At the bakery counter

The customer wants to taste local ryebread. She also wants some rolls and Karelian pasties. Myyjä is the shop-assistant.

Myyjä Kenen vuoro?

Asiakas Taitaa olla minun. Hyvää päivää.
Myyjä Hyvää päivää. Mitä saa olla?
Asiakas Minä haluaisin tuoretta leipää.
Rulsleipää vai valkoista leipää?

Asiakas Haluaisin maistaa jotakin paikallista ruisleipää.

Myyjä Tässä on tuoretta leipomo Tsupukan riihilelpää. Se on

oikein hyvää.

Asiakas Hyvä on, otan yhden sellaisen.

Myyjä Ja saako olla muuta?

Asiakas Joo. Saisinko kymmenen karjalanpiirakkaa?

Myyjä Olkaa hyvä. Ja sitten?

Asiakas Kuusi sämpylää. Ja sitten vielä yksi tavallinen pullapitko.

Myyjä Olkaa hyvä. Ja muuta?

Asiakas Ei muuta, kiitos.

Kenen? Whose?

vuoro, -n, -a, vuoroja turn tuore, tuoreen, tuoretta, tuoreita fresh

leipä, leivän, leipää, leipiä bread, a loaf (of bread)

ruisleipä ryebread

valkoi/nen, -sen, -sta, -sia white yksi, yhden, yhtä one

paikalli/nen, -sen, -sta, -sia local leipomo, -n, -a, -ja bakery

riihilelpä special ryebread

sellai/nen, -sen, -sta, -sia one like that, one of that

sort

sämpylä, -n, -ä, sämpylöitä bread roll tavalli/nen, -sen, -sta, -sia ordinary pullapitko, -n, -a, -pitkoja sweet bun loaf

Lihaosastolla At the meat counter

The customer is buying meat. She wants to know what the day's special offers are.

Asiakas

Myyjä Hyvää päivää. Mitä saisi olla?
Asiakas Hyvää päivää. Mitä teillä on tänään tarjouksessa?
Myyjä Meillä on tänään tarjouksessa oikein hyvää paistijauhelihaa ja porsaankyljyksiä.
Asiakas Mitä paistijauheliha maksaa kilo?
42,50 kilo ja porsaankyljykset 38,50 kilo.
Asiakas Minä otan puoli kiloa palstijauhelihaa ja kuusi kyljystä.
Myyjä Saako olla muuta?

tarjouksessa as a special offer tarjous, tarjouksen, tarjousta, offer, special offer

tarjouksia

Kiitos ei muuta nyt tällä kertaa.

paistijauheliha, -n, -a mince steak kilo, -n, -a kilogramme

porsaankyljys, -kyljyksen, -kyljystä, -kyljyksiä

pork chop

ljysta, -kyljyksia tällä kertaa

this time

■ Kalatiskillä At the fish counter

The customer wants some fish. Maybe a fresh trout ...

Myyjä Hyvää päivää. Mitä saisi olla? Asiakas Päivää. Haluaisin yhden kirjolohen.

Myyjä Kuinka ison?

Asiakas Mitä se maksaa kilo?

Myyjä 18,50.

Asiakas Otan parikiloisen.

Myyjä Hetkinen ... Onko tämä sopiva?

Asiakas Kyllä on. Otan sen.

kirjolohi, -lohen, -lohta, -lohia trout iso, -n, -a, isoja big, large

parikiloi/nen, -sen, -sta, -sia one welghing about two kilos

sopiva, -n, -a, sopivia suitable, right

DAlkossa At the Alko

The customer is at the off-licence getting some beer and Koskenkorva for the weekend.

Myyjä Hyvää päivää. Ja teille?

Asiakas Päivää. Kuusi pulloa Lapin Kultaa.

Myyjä Ja sitten?

Asiakas Yksi pullo Koskenkorvaa.

Myyjä Ja muuta?

Asiakas Kaksi pulloa tuota unkarilaista punaviiniä.

Myyjä Lapin Kulta on 7,90 pullo, Koskenkorva on 91,00 pullo ja

tuo unkarllainen punaviini on 28,00 pullo, se tekee

yhteensä 194,40.

Asiakas Voinko maksaa sekillä?

Myyjä Kyllä voitte.

Alko state off-licence

Ja teille? And for you?

pulio, -n, -a, -ja bottle

Lapin Kulta brand of beer

Koskenkorva brand name of a Finnish spirit

tuo, -n, -ta that

unkarilai/nen, -sen, -sta, -sia Hungarian
punaviini, -n, -ä, viinejä red wine
se tekee it makes

□ Jäätelökioskilla At an ice-cream kiosk

It is a hot summer's day and our customer is getting some icecreams.

Myyjä Hei! Mitä sinulle?

Asiakas Saisinko yhden vaniljatuutin ja kaksi kuningatartuuttia?

Myyjä Ole hyvä. Ja muuta? Asiakas Kiitos ei muuta.

Myyjä 16,50.

Mitä sinulle? What can I do for you?
Saisinko? Could I have?

vanilja, -n, -a vanilla

tuutti, tuutin, tuuttia, tuutteja cone

kuningatartuutti queen cone (vanilla ice-cream,

raspberry and bilberry jam)

8

133

mitä

olla?

Kioskilla At a kiosk

It is time to get the evening paper.

Asiakas Hei! Onko teillä jo tämän päivän Iltasanomat?

Myyjä Joo, on.

Asiakas Otan Iltasanomat ja pullon keltaista Jaffaa.

Myyjä Ole hyvä. Ja mitä muuta?

Asiakas Kiitos, ei muuta.

Myyjä Se tekee yhteensä 12,50. Asiakas Ole hyvä. Tässä on tasaraha.

Myyjä Kiitos ja hei!

Asiakas Heil

tämän päivän Iltasanomat today's the Evening News

keltai/nen, -sen, -sta, -sia Jaffa yellow

brand name of lemonade, and

se tekee yhteensä ... tasaraha, -n, -a all similar soft drinks it makes altogether ...

right money, exact money

Torilla At the market

The market is the centre of life in every Finnish town. And what is nicer than fresh strawberries to eat, while you are looking around the market? Or you can munch some fresh peas straight from the pods.

Asiakas Mitä maksavat mansikat litra tänään?

Myyjä Kahdeksan markkaa litra. Asiakas Salsinko yhden litran.

Myyjä Olkaa hyvä. Asiakas Klitos.

Asiakas Mitä herneet maksavat tänään?

Myyjä Viisi markkaa litra. **Aslakas** Saisinko puoli litraa.

Myyjä Olkaa hyvä.

litra, -n, -a, litroja

mansikka, mansikan, mansikkaa, strawb

mansikoita

herne, herneen, hernettä, herneitä pea

litre

strawberry

peas, mange-tout peas

135

mitä

saa

olla?

Hyvä tietää

1 Ruokaostoksilla Food shopping

Marketit or supermarketis supermarkets and now also automarketit hypermarkets are the most common foodstores. There are still some small erikoisliikkeet specialist stores, but most people do their foodshopping in itsepalvelu self-service supermarkets. You can manage a supermarket shopping trip without saying a single word these days, but if you want fresh foods, not prepacked, you'll need to speak Finnish to the myyjä shop assistant at the meat, fish and bakery counters. It is well worthwhile as all the best local delicacies and specialities are available from these counters.

You need to be able to say what you would like when you shop torilla in the market or kauppahallissa at the covered market as well as kioskilla at the kiosks or erikoisliikkeessä in a specialist store.

Notice that during busy times most supermarket food counters operate jonotus or vuoronumero a queuing system, so you have to listen out for your number or keep your eye on the electronic screen.

Most supermarkets also sell a wide selection of household goods and stationery items. Larger supermarkets and hypermarkets are like department stores, you can find everything from bread to hi-fis under the same roof.

Mitat Measures

kg	kilogramma or kilo	kilo jauhelihaa a kilo of mince-meat
g	gramma	300g Emmental-juustoa 300g of Emmenthal cheese
1	litra	11 maitoa 1 litre of milk
dl	desilitra or desi for short 1 litre = 10 desilitres	2dl kermaa 2 desilitres of cream

Note: Berries are sold either in litres (measured in a container) or in kilogrammes. Prices are usually quoted in both measures.

Note: Words indicating measures are followed by the partitive form of the word, like numbers: 1 litra maitoa, 2 dl kermaa, kaksi kiloa lihaa, puoli kiloa sokeria.

Muita mittoja Other measures

When you look at prices in the shops or in advertisements you will come across some of the following measures:

pkt	paketti	a packet	paketti kahvia a packet of coffee
pss	pussi	a bag	pussi herneitä a bag of peas
pll	pullo	a bottle	pullo Coca-Colaa a bottle of Coca-Cola
tlk	tölkki	a carton	tölkki appelsiinimehua a carton of orange juice
ras	rasia	a box/container	rasia tulitikkuja a box of matches rasia margariinia a box of margarine
aski		a packet	yksi aski Marlboroa one packet of Marlboro cigarettes
prk	purkki	a can, a jar	purkki mansikkahilloa a jar of strawberry jam purkki olutta a can of beer
kpl	kappale	piece, item, each,a	2,50/kpl 2.50 each
erä		a batch	10,50 erä 10,50 euros per batch
rll	rulla	a roll	24 rullaa WC-paperia 24 rolls of toilet paper

Hedelmät fruit and vihannekset vegetables are usually priced per kilo. For example: appelsiinit 3,00/kg oranges 3 euros per kilo. In most supermarkets you are expected to weigh and price your own fruit and vegetables on scales with an electronic pricing system. You'll find a number on the price ticket on the counter. You place your fruit or vegetable on the scales and

press the appropriate button and the price tag with the viivakoodi bar code comes out of the machine and you attach that to the bag.

137

mitä

saa

olla?

2 Leipomotuotteet Bakery produce

You can buy leipää bread, sämpylöitä rolls, kakkuja cakes, pikkuleipiä biscuits and juustoa cheese at the bakery and confectionery counter.

Leipä voi olla Bread

ruisleipää ryebread
vehnäleipää white bread (made of wheat)
sihtileipää light ryebread
hapanleipää soured dough ryebread
näkkileipää crispbread

Ask about paikalliset erikoisuudet local specialities and seasonal specialities for example joululimppu, a special spicy Christmas loaf.

Makeita leivonnaisia Sweet pastries

pulla bun viineri Danish pastry (Lit. Viennese pastry) munkki doughnut leivos miniature gâteau

3 Kalatiskillä At the fish counter

You can also buy fish in the markets and covered markets and sometimes straight from the boats in the harbour. Or you can catch it yourself!

Kala voi olla Fish can be:

tuoretta fresh
suolattua salted
savustettua smoked
fileenä filleted
tuoresuolattua raw salted (gravad)

Erilaisia kaloja Different kinds of fish

ahven, ahvenen, ahventa, ahvenia perch vendace (small salmon muikku, muikun, muikkua, muikkuja hauki, hauen, haukea, haukia pike kuha. -n. -a. kuhia pikeperch lohi, lohen, lohta, lohia salmon whitefish silka, silan, silkaa, silkoja trout kirlolohi Baltic herring

silakka, silakan, silakkaa, silakoita

> silli, -n, -ä, sillejä mäti, mätiä

North Sea herring roe (available seasonally, different fishes)

Lihatiskillä At the meat counter

Liha voi olla Meat can be:

tuoretta fresh savustettua smoked palvattua cured	jauhettua	grilled minced as a piece
---	-----------	---------------------------------

Erilaiset lihalaadut Different types of meat

sianliha	pork	vasikanliha	veal
porsaankyljys	pork chop	lammas	lamb, mutton
naudanliha	beef	poronliha	reindeer meat
kana	chicken	hirvenliha	deer, venison

You can also buy chicken rotisserie grilled. These chickens are called broileri.

At the cold meat counter you can find:

kinkku ham savukinkku smoked ham makkara sausage, salami nakkimakkara frankfurter lenkkimakkara sausage (usually in a horse-shoe shape) Gotler-makkara mild salami metvursti (venäläinen; stronger salami (Russian, German) saksalainen) maksamakkara liver sausage lauantaimakkara luncheon meat mustamakkara black pudding (part. in Häme)

139

mitā saa olla?

Hyvä tietää alkoholista Worth knowing about alcohol

Selling alcohol is a state monopoly in Finland. Alcohol is sold in branches of ALKO - the state run off-licences. Only the medium strength beer keskiolut can be bought in supermarkets. Alkoshops are located in towns and larger rural centres. Here are the usual opening hours; on Fridays hours can be extended till 7 or 8 pm.

Myymälät ovat avoinna Stores are open

ma-to klo 10.00-17.00 klo 10.00-18.00 klo 9.00-14.00

Myymälät ovat kiinni Stores are closed

kirkollisina pyhäpäivinä, itsenäisyyspäivänä ja vapunpäivänä sekä juhannus-, joulu ja uudenvuodenaattona, kiirastorstaina ja pääsiäislauantaina.

(church festivals, Independence day and May day as well as Mid-summer's Eve, Christmas Eve and New Year's Eve, Ascension Thursday and Easter Saturday.)

Most of the new stores are self-service stores. There are still some Alko shops with a counter service. Alcohol sales are restricted to people more than 18 years old. You have to be 20 or older to buy spirits. Remember you cannot buy alcohol on credit. Payment cards and cheques are accepted, if the balance can be checked on the computer link.

Visa/sekki kate tarkistetaan Visa/cheque credit is checked jos verkkoryhmän ulkopuolelta.

if the card is from another computer link area. 140 mitä saa olla?

Tyhjät pullot empty bottles is a sign you'll see in both Alko and in supermarkets. You place your empty bottles in the automatic machine; it gives you a credit note which gives money back for empties when you give the slip to the cashier when you are paying for your purchases. All glass bottles have a charge which is returnable. Kierrätys is recycling.

Olut beer is the most popular alcoholic drink in Finland. A-olut or IV olut is the stronger beer available from the Alko. III -olut or keskiolut medium strength beer is available from supermarkets in most parts of Finland, but not everywhere. Koskenkorva a Finnish vodka-type spirit is the most popular spirit. Finnish kuohuviini sparkling wine is made of white currants.

Kioskeista About kiosks

Kioskit the kiosks stay open later in the evening than shops: kiosks are also open on Sundays.

If you are going visiting in Finland you are expected to bring something for your host. Tuliaiset is the special word used for this gift. Flowers are the most common gift, therefore kukkakioskit florists kiosks stay open in the evenings and at weekends.

If you feel a little peckish, you can pop into the makkarakioski or grilli for a snack.

Jäätelökioskit ice-cream kiosks operate in the summer. You can buy tötterö ice-cream in a cone or tuutti cone or paketti in packets or tikku on a stick. Ice-creams can be maito-, kerma- or mehujäätelöä milk, cream, ice-cream or ice lolly.

Elintarvikekioski grocery kiosks stay open late. They sell almost all foodstuffs as well as newspapers, magazines, tobacco and sweets. You can also hire videos from many of them. You can take your lotto national lottery coupons and veikkaus football pool coupons to kiosks to be processed. If you win something, you can collect the winnings from the same kiosk a couple of days later!

Tavaratalot Department stores

The most famous department store in Finland is Stockmann's on the corner of Mannerheimintie and Aleksanterinkatu in Helsinki. Other chains of department stores are City-Sokos, Citymarket, Ekamarket, Valintatalo among many others.

Ostoskeskukset Shopping centres

There are modern shopping centres in most Finnish towns now. In Helsinki the most famous is the Forum in Mannerheimintie, City-käytävä in the centre and Itäkeskus to the east of the centre. 141

mitä saa olla?

Erikoisliikkeitä Specialist stores

If you need to have photographs developed or you need something for your camera, you can go to valokuvausliike photographic specialists. If you want to buy hopeaa silver or kultaa gold or koruja jewellery or you need to have your kello watch repaired look for kultasepänliike goldsmith's shop or kellosepänliike watch repairers.

If you need kirjoja books, paperitarvikkeita stationery, tietokone- or toimistotarvikkeita computer or office equipment you need to find kirjakauppa a bookstore. Akateeminen kirjakauppa, Suoma-lainen kirjakauppa and Info are the largest chains of bookshops. The biggest bookstore in Finland is the main store of Akateeminen kirjakauppa on Pohjois-Esplanadi in Helsinki.

If you want to browse around for second-hand books, you need to find antikvaarinen kirjakauppa. If you want to purchase second-hand items or antiques, you can find such things in ostoja myyntiliike.

Most towns have pienteollisuusalue a light industry district, where you can find huonekaluliikkeitä furniture stores, rautakauppoja hardware stores and autoliikkeitä car showrooms. Most hyper-markets automarketit are also situated on the outskirts of towns.

Aukioloajat Opening times

Here are some of the notices for opening times you will find on the doors of stores and in advertisements:

Avoinna	ma-pe la su	9–20 9–18 suljettu	Open Mon-Fri Saturday Sunday	9am–8pm 9am–6pm closed
or				
Palvelemme	;		We serve you	
	ma-pe	9-17	Mon-Fri	9am-5pm
	la Î	9–14	Sat	9am-2pm
	su	suljettu	Sun	closed

Other notices that you might see around a store or a supermarket:

Kassa cashier
Seuraava asiakas next customer

Avatkaa kassinne kassalla, Open your bags at the till,

olkaa hyvä please.

Kassinsäilytys lockers for shopping bags
Emme myy tupakkatuotteita We don't sell tobacco to people
alle 16-vuotiaille. younger than 16 years old.

Most Finnish supermarkets have lockers for you to place items bought from other stores, but if you are carrying your shopping with you, you might be asked to open your bag.

Vähän kielioppia

Objektista About the object

Here are some more examples of partitive objects (see also Unit 7 page 121). The partitive is used when the object is a word describing a foodstuff or a drink. The equivalent in English would be a word used without an article or qualified with the word: some.

Ostan leipää.

Ostan kalaa.

Ostan kanaa.

I'll buy (some) bread.

I'll have (some) fish.

I'll buy (some) chicken.

But if you specify the object, you need to use the accusative:

Ostan leivän. I'll buy one/a loaf of bread. Ostan lohen. I'll buy a/one salmon.

Ostan kanan. I'll buy a chicken.

Otan yhden tuollaisen. I'll have one of those (you point at what you want).

The accusative is the term used for the nominative and genitive singular case as well as the nominative plural, when these cases are used as an object.

In the plural:

Ostan hedelmiä. I buy fruit(s).
Ostan kyljyksiä. I buy (some) chops.
Ostan karjalanpiirakoita. I buy Karelian pasties.

The partitive is used when you make a general statement and you don't specify the number or amount. If you are talking about a previously mentioned or specified amount, you can say:

Ostan karjalanpiirakat. *I'll buy the Karelian pasties.*NB. the definite article

in English.

143

olla?

Ostan kyljykset. I'll buy the chops.

Remember however if you specify the actual number or quantity by measure, the partitive singular is used after numbers and measures.

Ostan 6 kyljystä. I buy 6 chops.

Ostan 2 leipää. I buy 2 loaves of bread. Ostan 12 karjalanpiirakkaa. I buy 12 Karelian pasties. Ostan 2 kiloa kalaa. I buy 2 kilos of fish.

Partitivin monikko The plural of the partitive

The partitive plural corresponds roughly to the English indefinite plural. The formation of the partitive plural in Finnish can be quite complex at times; that is why it appears in the wordlists in this book. It is the last form of the four given in the list.

a leipä b leivän c leipää d leipiä

nominative sing. genitive sing. partitive sing. partitive plural

- a The nominative singular is the form you will find in the dictionary, the basic form of the word.
- **b** The genitive singular shows any consonant and vowel changes in the word. The stem of the genitive is also known as the inflectional stem of the word: leivä-.
- c The partitive singular. This case is dealt with in earlier units.
- d The partitive plural. This is a plural form which means an unspecified number of something.

Basic rules for the formation of the plural of the noun

The plural is indicated by the plural marker -i, which appears before the case ending. As you will recall, the vowel -i can cause changes in the word, as you have seen in the formation of the simple past tense or imperfect.

The case endings themselves for the partitive plural are basically the same as in the partitive singular. There are some exceptions to these rules. We'll deal with them as they occur.

The plural sign -i is added after -o, -ö, -u, -y

The plural sign -i- becomes -j- between two vowels. Therefore words ending in -o, -ö, -u, -y end in -oja, -öjä, -uja and -yjä in the partitive plural:

talo, taloja a house, houses tyttö, tyttöjä a girl, girls katu, katuja a street, streets hylly, hyllyjä a shelf, shelves

In some words, which end in -i, the final -i changes into -e in the plural:

a loan-words with two syllables:

pankki, pankkeja bank, banks
posti, posteja post office, post offices
sekki, sekkejä cheques

b all longer words ending in -i:

kaupunki, kaupunkeja town, towns banaani, banaaneja banana, bananas tomaatti, tomaatteja tomato, tomatoes

-i replaces the second vowel in words that end in two vowels in their stem:

maa, maita country, countries perhe, (perhee-), perheitä family, families room, rooms

Words ending in a consonant use the inflectional stem as the basis for the plural form:

mies, miehen, miehiä man, man's, men kaunis, kauniin, kauniita beautiful

In words that are two syllables long and end in -a the final -a changes into an -o if the first syllable of the word also has an -a:

sana, sanoja word, words asia, asioita matter, matters

In words that are two syllables long and end in -a and have -i or -e in the first syllable, the -a also becomes -o in front of the plural -i:

kirja, kirjoja book, books kissa, kissoja cat, cats vessa, vessoja toilet, toilets Some longer words which end in -a also change the final -a to -o:

145

mitä

8

opiskelija, opiskelijoita student, students tarjoilija, tarjoilijoita waiter, waiters

Final -ä is dropped: päivä, päiviä day, days

The first vowel is dropped in the dipthongs ie, uo and yö: tie, teitä; yö, öitä, suo, soita. If the -i → -e in the inflectional stem: nuori→ nuoren, suuri→ suuren, this -e of the stem is dropped in the plural: nuoria, suuria. Because the partitive plural can be so complex, the partitive plurals are given in the vocabulary sections of the dialogues.

Ainesanat ja partitiivi Words describing food and materials and the partitive case

The partitive case is used when talking about food and drink.

Tämä on sianlihaa. This is pork. Tämä on suomalaista leipää. This is Finnish bread.

English usually drops the article or uses a word like 'some'. When the ainesanat substance words are the subject of the sentence they are in the basic form (the nominative case).

Sianliha on kallista. Pork is ex

Pork is expensive.

But the word descibing it is in the partitive case. ie. kallista.

Suomalainen leipä on hyvää. Finnish bread is good. Tämä kahvi on suomalaista. This coffee is Finnish.

The partitive plural can express:

a the subject

Torilla on ihmisiä.

Kirjastossa on opiskelijoita.

There are people in the market.

There are students in the library.

b the object

Opiskelijat lukevat kirjoja. Students read books. Ihmiset ostavat mansikoita. People buy strawberries.

c distance

Hän käveli kymmeniä He walked tens of kilometrejä. kilometres.

d time

Hän on ollut Suomessa vuosia.

He has been in Finland for years.

Hän oli sairaslomalla

He was off sick for months.

e quality or qualities

Tytöt ovat kauniita. Kalat olivat tuoreita. The girls are pretty. The fish were fresh.

The partitive is also used with some prepositions and postpositions.

Hän käveli pitkin katuja. Hän käveli meitä kohti. He walked along the streets. He walked towards us.

Harjoitellaan!

- 1 You are waiting for your turn at the bakery counter. The sales assistant has just finished serving a customer. What will you hear her say to ask who is next?
- 2 You are at the bread counter in the supermarket. It is your turn. The shop assistant says: Mitä saa olla? You would like a ryeloaf, now ask for it.
- 3 You would like some fresh fish. Ask the shop assistant what fish they have.
- 4 You would like some meat.
 - a Ask what the day's special offer is?
 - b You find out that pork chops are the special offer of the day. Say that you would like four chops.
- 5 Ask how much:
 - a ryebread costs.
 - b Karelian pasties cost.
 - c trout costs.
- 6 Answer the following:
 - a The shop assistant calls out: Kenen vuoro? What will you say when it is your turn?
 - b The shop assistant says: Mitä saa olla? What are you expected to say?
 - c You have made a purchase or two. The sales assistant says: Saako olla muuta? You don't want anything else, what do you say?

7 Here are some common foods. See if you can match the Finnish with the English equivalents.

147

mitä

saa

olla?

a karjalanpiirakka i salmon ruisleipä ii doughnut lohi iii Baltic herring sianliha iv ham munkki v rvebread mäti vi reindeer meat kinkku vii strawberry **h** mansikka viii fish roe silakka ix Karelian pasty

poronliha x pork

8 Ask for the given quantity of the items below.

a Haluaisin ... (200g of ham)
b Haluaisin ... (6 pork chops)
c Haluaisin ... (12 bottles of beer)
d Haluaisin ... (1 rye loaf)
e Haluaisin ... (1/2 kg of minced beef)
f Haluaisin ... (300g of smoked reindeer)
g Haluaisin ... (1kg of potatoes/perunoita)

9 Here are some specialist shops and some items of shopping you need. Match them up. Which shop do you need to go to if ...

a valokuvausliike
 b kellosepänliike
 i you need a new pair of shoes?
 ii you need to have your photographs developed?

kenkäkauppa iii you want to buy a second-hand radio?

d kirjakauppa iv you want to buy an engagement ring?
e osto-ja myyntiliike v you need a new dictionary?

10 Here are some names of fruits. See if you know or can guess which is which. Lots of names of fruits are loan-words!

a appelsiini i plum avokaado ii banana luumu iii melon banaani iv orange ananas v apple mandariini vi pineapple sitruuna vii avocado meloni h viii pear omena ix lemon

päärynä x mandarin orange

- 11 This dialogue is all jumbled up. Rearrange it to make sense of it.
 - a Olkaa hyvä. Saako olla muuta.
 - b Mitä se maksaa kilo?
 - c Hyvää päivää. Mitä saa olla?
 - d On.
 - e Päivää. Onko teillä paistijauhelihaa?
 - f 8 euroa.
 - g Kiitos, ei muuta.
- 12 Which one of these is the odd one out? olut, vesi, Koskenkorva, lohi, Lapin Kulta, punaviini, kuohuviini.
- 13 Answer the following:
 - a If you give the shop assistant tasaraha, do you expect to get any change?
 - b What is sämpylä?
 - c What is the special word for gifts you take to your host or hostess, when you go visiting?
 - d How would you say: I'll have one.
 - e How would you ask whether the day's evening paper is available yet?
 - f If you are shopping torilla are you in the covered market or out in the open air?
- 14 What do these abbreviations stand for: a kpl b kg c l d dl e pkt f tlk?

Vähän lisää

Kirjakaupassa At a bookstore

You need a dictionary and a guide book of Helsinki. You pop into a bookshop to see what is available.

Asiakas Huomenta.

Myyjä Huomenta. Voinko auttaa?
Asiakas Minä tarvitsen uuden sanakirjan.

Myyjä Millaisen sanakirjan?
Asiakas Englantilais-suomalaisen.

Myyjä Sanakirjat ovat täällä. Tässä on hyvä uusi sanakirja.

Asiakas Mitä se maksaa?

Myyjä 95 euroa.

Asiakas Oho, se on kallis. Ovatko kaikki sanakirjat niin kalliita?

Myyjä Eivät ole. Tässä on pieni suomi-englanti-suomi sana-

149

Saa

olla?

8

kirja. Se maksaa vain 35 euroa.

Asiakas Onko se hyvä sanakirja?

Myyjä Kyllä se on oikein hyvä ja myös aivan uusi. Se ilmestyi

vuosi sitten.

Asiakas Ehkä otan sitten sen.

Myyjä Ja muuta?

Aslakas Minä halualsin opaskirjan.

Myyjä Millaisen?

Asiakas Helsingin opaskirjan.

Myyjä Meillä on kolme tai neljä Helsinki-opasta. Haluatteko

katsoa niitä?

Asiakas Kyllä haluaisin. Mikä niistä on uusin?

Myyjä Tämä on uusin. Sanotaan, että se on oikein hyvä.

Slinä on myös hyvä kartta ja englanninkielinen liite.

Asiakas Jaa-a. Katson sitä ... Joo, kyllä tämä näyttää hyvältä.

Taidan ottaa sitten tämän.

Myyjä Ja vielä muuta?

Asiakas Kiitos ei muuta tällä kertaa.

Myyjä Maksatteko käteisellä vai kortilla?

Asiakas Käteisellä.

Myyjä Yhteensä 55 euroa. Opas on 20 euroa ja sanakirja 35

euroa.

Asiakas Tässä, olkaa hyvä (giving the assistant a 100-euro note).

Myyjä Ja tässä rahasta takaisin: 5 euroa.

tarvitsen / need

tarvita, tarvitsen, tarvitsee, tarvitsi

tarvitsi to need
millai/nen, -sen, -sta, -sla? what kind?
uusi, uuden, uutta, uusia new

sanakirja, -n, -a, sanakirjoja dictionary
englantilais-suomalainen English-Finnish

oho oh

kallis, kallin, kallista, kallita expensive, dear ilmestyä, ilmestyi, ilmestyi to be published, was

published

vuosi sitten a year ago opaskirja guide book

opas, oppaan, opasta, oppaita katsoa, katson, katsoo, katsoi

oppaita guide (book or person), katsoi to look at

ne, niitä they, them

uusin the newest, most recent

sanotaan ... englanninkieli/nen, -sen, -stä, siä

liite, liitteen, liitettä, liitteitä Taidan ottaa ... rahasta takaisin it is said ...
English language
(adjective)
appendix, supplement
I think I'll take ...
your change

Kiitos käynnistä — tervetuloa Thank your for your custom — look forward to seeing you again!

3	KODIN TEKSTIILIT KANKAAT-LANGAT VERHOT URHEILU-VAPAA-AIKA	LASTEN VAATTEET LELUT ASKARTELU KAHVIO
2	NAISTEN VAATTEET MIESTEN VAATTEET NAHKATAVARAT JALKINEET	
1	ELINTARVIKKEET KOSMETIIKKA-KORUT SUKKAPISTE PAPERITAVARAT	
K	KODIN RAUTA KODIN KONEET VALAISIMET SÄHKÖTARVIKKEET	MUSIIKKI FOTO TALOUSTAVARAT
_	Jokitalo	

an example of a department store guide

In this unit you will visit a Finnish summerhouse and have a sauna. This unit is also intended to consolidate and revise material from the previous eight units. First Steve plans a visit to a friend's summerhouse. He does some food shopping on the way. Then he spends a pleasant weekend at the summerhouse eating, drinking, swimming and having saunas. We will find out what life is like Luonnon helmassa in the lap of Mother Nature as the Finns would say.

Dialogeja

▶ Ruokaostoksilla Foodshopping

Steve Smith is staying in Joensuu with friends. He has been invited to visit Pekka and Leena's summerhouse. Steve and Pekka are making arrangements on the phone about the foodshopping for the weekend.

Hei. Täällä Pekka. Tervel Minä soitan töistä. Pekka

No terve terve! Mitä kuuluu? Steve Kiitos hyvää, entäs sinulle? Pekka

Kiitos kysymästä, ihan kivaa. Onko sinulla kiire tällä Steve

hetkellä?

Nyt ei ole, mutta eilen oli hirveä klire. Joo, niin on mi-Pekka nulla asiaa. Onko sinulla aikaa käydä kaupassa?

Joo, on minulla aikaa. Mitä kaupasta pitää ostaa? Steve

Tuota, tuota ... Minä ajattelin, että voisimme grillata Pekka mökillä. Grillataan vaikka vähän kanaa. Kaikkl tykkäävät kanasta. Lapsille voisimme grillata lenkkimakkaraa. Osta siis vaikka kanaa ja lenkkimakkaraa. Voisit ostaa jotakin muuta makkaraa voileipiä varten.

Mitä makkaraa sinä haluat? Steve

No, voisit ostaa valkosipulimakkaraa. Se on hyvää. Osta Pekka sitten vielä vähän salaattia, ehkä pari lehtisalaattia, tomaatteja ja kurkkua. Niin ja uusia perunoita ja tietysti vähän silliä.

Entä leipää? Mitä leipää sinä haluaisit? Steve

No, tuo vaikka ruisleipää ja sämpylöitä. Niin ja vielä Pekka puoli kiloa kananmunia. Leena paistaa lettuja.

Minä menen torille, tuonko mansikoita? Steve

Tuo vaan. Ne ovat nyt melko halpoja. Jos ruoka loppuu, Pekka voimme aina käydä kalassa, vai mitä?

Kyllä se käy. Entä juomiset? Steve

Minä voin pistäytyä Alkossa. Ostan pari pulloa valkoviiniä ia korin olutta. Sinä voisit ostaa lapsille limsaa supermarketista. Niin ja muista ostaa myös maitoa, me suomalaiset juomme aina maitoa ruoan kanssa.

153

saunassa: lisää löylyä?

Steve Tuotko sinä sitten varmasti saunaoluet?

Pekka Tottakai, en minä niitä unohda. En voi kuvitella saunaa kesämökillä ilman olutta.

Steve Tarvitaanko muuta?

Pekka En usko, koska Leena tuo pullaa ja kahvia. Hei nähdään sitten illalla mökillä. Osaatteko te varmasti nvt sinne?

Minulla on selvät ohjeet! Kyllä me löydämme sinne. Hei! Steve

Pekka

Thanks for asking. Kiitos kysymästä. pitää (auxiliary verb) have to, ought to hirveä. -n. -ä. hirveitä terrible, awful Minulla on asiaa. I have something to ask. Mitä pitää ostaa? What has to be bought? Tuota, tuota ... Well, let me think ... peruna, -n, -a, perunoita potato sämpylä, -n, -ä, sämpylöitä roll paista/a, paistan, paistaa, paistoi to bake, to fry, to cook lettu, letun, lettua, lettuja pancake mansikka, mansikan, strawberry mansikkaa, mansikoita käydä kalassa to go fishing juomiset drinks pistäyty/ä, pistäydyn. to drop in pistäytyy, pistäytyi

tuo/da, tuon, tuo, toi to bring let's grill (barbecue) ... grillataan ...

grilla/ta, grillaan, grillaa, to grill, to barbecue arillasi

valkosipuli, -n. -a. -sipuleia garlic salad, green salad lehtisalaatti, -salaatin,

-salaattia, salaatteja silli, -n, -ä, sillejä

herring, sild unohta/a, unohdan, unohtaa, to forget

unohti

to imagine kuvitella, kuvittelen,

kuvittelee, kuvitteli En usko.

I don't think so. olut, oluen, olutta, oluita beer

selvä, -n, -ä, selviä ohje, ohjeen, ohjetta, ohjeita

clear instructions

Matkalla kesämökille On the way to the

summerhouse

Steve Smith is making his first visit to his friend Pekka's summerhouse. He is driving there from Joensuu with another friend Helena, who has been there before. Steve is driving and Helena is the mapreader. They are starting the journey from the centre of Joensuu.

Steve No niin. Mihin päin minun täytyy ajaa?

Helena Ensin ajat keskustan läpi rautatleasemalle päln. Siis Siltakatua suoraan vanhalle sillalle. Kun tulet joen toiselle puolelle, käänny oikealle. Aja noin puoli kilometriä suoraan eteenpäin. Tie menee rautatlen yli. Rautatiesillan jälkeen on lilkennevalot. Liikennevaloissa sinun täytyy kääntyä oikealle.

Steve Hyvä on. Ja nyt?

Helena Jatka eteenpäin, kunnes tulet seuraaviin liikennevaloihin. Ne ovat noin kilometrin päässä.

Steve No niin, nyt olemme liikennevaloissa. Mihin suuntaan minun täytyy kääntyä?

Helena Käänny oikealle, Lappeenrannan tielle.

Steve No niin nyt olemme Lappeenrannan tiellä ja nyt?

Helena Nyt meidän täytyy ajaa Lappeenrannan tietä noin 25 kilometriä. Kun tulemme Hammaslahden risteykseen, meidän täytyy kääntyä oikealle. Risteyksestä on noin 8 kilometriä Hammaslahteen.

Steve Menemmekö me Hammaslahteen saakka?

Helena Joo, menemme kylän läpi ja jatkamme Rääkkylään päin.

Steve Ja sitten?

Helena Ajamme noin 12 kilometriä, kunnes tulee risteys, jossa lukee Kompakka, siinä meidän täytyy kääntyä vasemmalle.

Steve Miten tiedämme, että se on oikea risteys?

Helena Minä olen käynyt siellä monta kertaa ennenkin. Risteyksestä on mökille noin seltsemän kilometriä. Aja vain eteenpäin, kunnes tulee tienviitta, jossa lukee Papinniemi. Siinä sinun täytyy kääntyä taas vasemmalle. Järvi näkyy jo siihen.

Steve Mikä järven nimi on?

Helena Onkamojärvi. Pekan kesämökki on Onkamojärven rannalia.

Steve Tämä tie on olkea rallitie. Ovatko kaikki tiet täällä tällaisia?

Helena Joo, kaikki paitsi päätiet. Steve Onko mökin lähellä kauppa?

Helena Ei ole, lähin kauppa on Kompakassa, mutta kaksi

kertaa viikossa mökin lähellä käy myymäläauto.

Steve Tämä paikka on sitten todella syrjässä.

Helena Niin on, mutta suomalaiset haluavat olla rauhassa, kun

he ovat kesämökillä.

Steve No niin, nyt me olemme perillä. Tuolla on jo Pekan auto.

Pekka greets the visitors.

Helena Löysittekö hyvin perille?

Steve Joo, oikein hyvin. Helena tiesi tien.

Pekka Tervetuloa ja toivottavasti viihdyt täällä suomalaisen

luonnon helmassa. Kahvi on jo kiehumassa ja kohta

voimme panna saunan lämpiämään.

aja/a, ajan, ajaa, ajoi to drive läpi through

kilometrin päässä one kilometre away liikennevalot, -valoissa, -valoista, -valoihin to the traffic lights

käänty/ä, käännyn, kääntyy, to turn

kääntyi

Mihin suuntaan? In which direction?

risteys, risteyksen, risteystä crossroads

kylä, -n, -ä, kyliä village

Rääkkylään päin towards Rääkkylä

tienviitta, -viittan, -viittaa, -viittoja road sign järvi, järven, järveä, järviä lake

näkyy is visible

ralli, -n, -a rally

myymäläauto, -n, -a, -ja mobile shop

syrjässä out of the way
perillä at the destination
perille to the destination

iöytää perille to find one's way hän tiesi tien she knew the way 9

155

saunassa: lisää löylyä?

Tervetuliaiskahvit Coffee on arrival

Leena comes up to meet Steve and Helena. On arrival, coffee is waiting for the visitors.

Leena Hei Helena! Hei Stevel Tervetuloa meidän mökillel

Steve &

Helena Hei Leena!

Leena Haluatteko kahvia, minulla on jo kahvi kiehumassa. Steve Kyllä kiitos, kahvi maistuisi oikein hyvin automatkan

jälkeen. Anteeksi, mutta missä täällä on vessa?

Se on tuolla mäen takana, se on puuvessa. Leena

Steve Kiitos.

Tule sitten tänne terassille, niin juomme kahvia. Leena

Leena Kahvi on lo kupissa. Tässä on kermaa ja maitoa. Kuka

haluaa kermaa ja kuka maitoa?

Steve Kiitos ei kumpaakaan, minä juon kahvin mustana,

mutta onko sinulla sokeria?

Ole hyvä, tässä on sokerla. Tässä on tuoretta pullaa ja Leena

mustikkapiirakkaa. Maistakaa, minä paistoin sen itse

tänä aamuna.

Kiitos paljon, haluaisin maistaa vähän mustikkapii-Steve

rakkaa. Leikkaatko minulle pienen palan. Kiitos. Tämä

on oikein hyvää!

Kiitos, ota vain lisää, jos haluat. Mustlkkapiirakka on Leena

oikein tyypillistä suomalaista kahvileipää näin kesällä.

Minä poimin mustikat Itse täältä mökiltä.

kahvi on kiehumassa coffee is being made maistuisi would taste maistua to taste, to be nice to have

vessa, -n, -a, vessola toilet

pienen mäen takana behind the little hill

outdoor tollet puuvessa

terassi, -n, -a, terasseja terrace

kahvi on jo kupissa coffee is served

ei kumpaakaan neither paista/a, paistan, paistaa, paistoi to bake pulla, -n, -a, pullia bun

mustikkapiirakka, -piirakan, bilberry pie

-piirakkaa, -piirakoita

leika/ta, leikkaan, leikkaa, leikkasi to cut pala, -n, -a, paloja piece, slice

poimia mustikoita to pick bilberries

mustikka, mustikan, mustikkaa,

mustikoita ota vain kesällä

do have in the summer

bilberry

Lämmitetään sauna! Let's heat up the sauna!

It is time to get the sauna ready. Steve is helping Pekka to carry the water to the sauna. Steve wants to know all about the sauna. It is his first time in a wood-heated sauna.

Pekka No niin, nyt voimme jo panna saunan lämpiämään. Kuka haluaa kantaa puut ja kuka haluaa kantaa vettä?

Minä voin kantaa vettä. Mistä minä kannan vettä? Steve

Järvestä! Tuolla saunan eteisessä on kaksi sankoa, Pekka joilla voi kantaa vettä.

Volko järvivettä myös juoda? Steve

Pekka Ei oikein, me tuomme tavallisesti juomavettä joko kaupungista tai haemme tuolta naapurin kalvosta. Jos sinä kannat vettä, minä kannan puita. Polttopuut ovat tuolla saunan takana.

Steve Kuinka kauan kestää ennen kuin sauna on lämmin?

Pekka Noin puoli tuntia. Sillä aikaa kun sauna lämpiää. voimme käydä veneellä katsomassa katiskat.

Steve Mikä on katiska?

Pekka Se on kalanpyydys. Minulla on pari vanhaa katiskaa

järvessä. Haluatko sinä soutaa, niin minä katson

katiskat.

Steve Hyvä on.

lämmittää sauna to heat the sauna lämmittä/ä, lämmitän, lämmittää,

to heat, to warm up lämmitti

panna sauna lämpiämään

to start heating the sauna kantaa puut to carry the wood

kantaa vettä kanta/a, kannan, kantaa, kantoi järvivesi, -veden, -vettä, -vesiä

to carry lake water juomavesi drinking water

hake/a, haen, hakee, haki naapuri, -n, -a, naapureita to fetch neiahbour

to carry water

kaivo, -n, -a, -ja polttopuut

well firewood

vene, veneen, venettä, veneitä katiska, -n, -a, katiskoja

boat a Finnish fish trap

kalanpyydys, -pyydyksen, -pyydystä pyydyksiä

a fish trap

souta/a, soudan, soutaa, souti soutuvene

to row rowing boat 9

157

saunassa: lisää löylyä?

Nyt saunaan Now into the sauna

The sauna is now ready. Leena and Helena go in first. Pekka gets the barbecue ready. And then it is Pekka and Steve's turn to go in.

Pekka Hei sauna on jo lämmin. Kuka haluaa mennä ensin saunaan? Haluatteko te, Leena ja Helena, mennä ensin? Hyvä on. Minä sytytän grillin sillä aikaa, kun te olette saunassa ja panen perunat kiehumaan.

Pekka No niin, Steve, nyt on meldän vuoro mennä saunaan. Sinä olet ollut saunassa jo monta kertaa aikaisemminkin vai mitä?

Steve Jo, olen ollut saunassa, mutta vain Lontoossa ja Helsingissä. En ole koskaan ollut oikeassa puusaunassa.

Pekka Periaatteessa kaikki saunat ovat samanlalsia. Ensin menemme ja istumme lauteilla ja hikoilemme vähän. Lyödään vähän löylyä. Pidätkö sinä löylystä?

Steve Pidän, mutta en liian kuumasta löylystä.

Pekka Joko riittää?

Steve Jo, kiitos.

Pekka Haluatko mennä jäähylle ja uimaan? Steve Joo, mennään vaan. Onko vesi kylmää?

Pekka Ei ole, tämä järvi on oikein matala ja vesi on kesällä aina lämmintä. Laiturin päässä on lämpömittari, katsotaan ... 22 astetta. Vesi on olkein lämmintä.

Hyvä on, jos vesi on niin lämmintä, minä menen Steve uimaan.

Pekka Uimasta takaisin löylyyn ja takaisin uimaan niin monta kertaa kuin haluat! Kun olet saanut tarpeeksesl, volmme istua saunan terassilla ja odotella ruokaa. Haluatko olutta?

Steve Kiitos mielelläni, olut maistuu oikein hyvältä saunan iälkeen.

Pekka Minusta on mukava istua saunan läikeen laiturilla, juoda olutta ja katsella auringonlaskua ja miettiä elämän tarkoitusta.

Se taltaa olla kaikkien suomalaisten mieleen. Steve

En tiedä, nykyään on paljon sellalsia suomalaisia, jotka Pekka ovat mieluummin kaupungissa kuin maalla, mutta on totta, että sauna ja kesälnen luonto ovat monelle suomalaiselle erittäin tärkeä asia.

Minulla on vielä yksi kysymys, tottuuko näihin itikoihin Steve koskaan?

Pekka No jaa, se on vaikea kysymys. Ne kuuluvat suomalaiseen kesään.

sytyttä/ä, sytytän, sytyttää. to light

svtvtti

sytyttää tuli to light a fire

tuli, tulen, tulta, tulia fire panna kiehumaan to put to boil

kiehu/a, kiehuu, kiehui to boil

wood-heated sauna

puusauna sauna, -n, -a, saunoja sauna bath In principle

periaatteessa samanlai/nen, -sen, -sta, sia

similar, same kind of let's go, we go

mennään

istutaan let's sit, we sit

hikoil/la, hikoilen, hikoilee, to sweat

hikoili

lauteet, lauteita seats in the sauna lyö/dä löylyä

to throw water on the stove löyly, -n, -ä, -jä (special word for the steamy

heat that eminates from the sauna stove kluas when water

is thrown on it)

kuuma, -n, -a, kuumia

mennä jäähylle

to go out of the sauna to

cool off

hot

jäähy, -n, -ä, -jä cooling off mennä uimaan go for a swim

159

saunassa: lisää löylyä?

160

shallow matala, -n, -a, matalia thermometer lämpömittarl, -n, -a, -mittareita at the end of the jetty laiturin päässä to get enough, to have enough saada tarpeeksi to wait a while odotel/la, odottelen, odottelee, odotteli katsel/la, katselen, katselee, to watch, to look at katseli auringonlasku, -n, -a, -ja sunset to think about the meaning miettiä elämän tarkoitusta of life It pleases all Finns. Kaikkien suomalaisten mieleen. ovat mieluummin prefer to stay in town kaupungissa kesäi/nen, -sen, -stä, siä summer, summery luonto, luonnon, luontoa nature Does one get used to these Tottuuko näihin itikoihin? mosaultoes? mosquito itikka, itikan, itikkaa, itikoita They are part of the Finnish Ne kuuluvat suomalaiseen summer.

How to have a sauna Saunomisohieet

kesään.

- a Hikoile hyvin
- b Lyö löylyä
- c Vihdo, jos haluat
- d Peseydy
- e Jäähdyttele ja kuivaa itsesi hyvin
- f Lepää ja sitten syö

- a Sweat thoroughly
- b Throw water on the stove
- c Use the birch twigs if you wish
- d Wash
- e Cool down and dry yourself well
- f Rest and then have something to eat

Hyvä tietää

Kesämökeistä About summerhouses

Many Finnish families have a summerplace kesämökki. Ideally it is situated järven rannalla on the shore of a lake, meren rannalla on the seashore or saaressa on an island. The summer place is often the old family home in the country. Finns have become urban dwellers on a larger scale only since the Second World War, so many families still have a link with the original village where the family comes from. Mummola grandmother's place has an almost mythical status in a Finnish child's life. For the older generations mummola was often in the countryside, not so for many of the youngsters of today. Now the old mummola is often a summer place.

Kesämökki is a retreat from town life; takaisin luontoon back to nature. No running water, wood heating, cutting firewood are among activities enjoyed at the summerhouse. Most people make a concession for electricity as you need a fridge to keep food and beer cold in the summer.

At the end of the last century and up to the Second World War in wealthy Finnish families the wife and children went maalle to the country for the whole summer. The husbands joined them for weekends. You can still see some of these grand villas around most Finnish towns. In Helsinki for instance Lauttasaari was a popular summer resort.

2 Saunasta About the sauna

There are more than one million saunas in Finland! Sauna is an essential part of life for most Finns. Saturday is the traditional saunapäivä. The Finns have always built saunas wherever they go. Sauna plays a very important part in Finnish life. Traditionally the sauna was completed before the house itself.

Sauna cleanses the soul as well as the body. Sauna is a great place for unwinding and relaxing, after all it is too hot to do anything else. Vasta or vihta is the Finnish name for the birch twigs you beat yourself with in the sauna.

Vähän kielioppia

täytyy, pitää to have to, must

To say that you have to or ought to do something, you use the following structure:

Minun täytyy mennä. I must go. Minun pitää mennä.

The subject is in the genitive minun the auxiliary verb: täytyy or pitää then the infinitive of the verb: mennä

Liisan täytyy käydä Lisa must go to the shop. kaupassa.

Meidan pitaa ostaa ruokaa. We must buy some food.

Pitää is more colloquial and a shade less strong then täytyy. Pitää is almost like English should or ought to and täytyy is like must, have to.

The genitive forms of the personal pronouns:

minun		mennä
sinun	täytyy	ostaa
hänen	pitää	tulla
meidän		syödä
teidän		juoda
heidän		odottaa

The object in these sentences will be in the accusative i.e. the nominative case (singular or plural):

Minun täytyy ostaa kirja.

Minun täytyy antaa
sanomalehti Leenalle.

Minun täytyy hakea kirjat
kirjastosta.

I must buy a book.
I must give the newspaper
to Leena.
I must fetch the books from
the library.

The negative of täytyy and pitää is ei saa must not

Minä en saa uida.	I must not swim.
Sinä et saa syödä ennen	You must not eat before
saunaa.	the sauna.
Hän ei saa syödä kalaa, hän on allerginen sille.	He must not eat fish, he is allergic to it.
Me emme saa juoda tätä vettä.	We must not drink this water.
Te ette saa myydä	You must not sell the
kesämökkiä.	summerhouse.
He eivät saa polttaa.	They must not smoke.

Notice the object in the negative sentence is in the partitive and the subject is in the nominative case.

Osata ja voida 'To be able to' and 'can'

Osata means can, to know how to and voida can, be able to.

Voimme grillata.
Voisimme grillata.
Voin pistäytyä Alkossa.
Voisit ostaa mansikoita.
En voi kuvitella saunaa ilman olutta.
Voiko järvivettä juoda?

We can grill (it is possible).
We could grill.
I can drop in at the Alko.
You could buy some strawberries.
I cannot imagine sauna
without beer.
Can one drink lake water?

163

saunassa:

lisää löylyä?

	Present and past	Cond.	Neg. present	Neg. cond.
voi/da	voin	voisin	en voi	en voisi
	voit	voisit	et voi	et voisi
	voi	voisi	ei voi	ei voisi
		voisimme	emme voi	emme voisi
	voitte	voisitte	ette voi	ette voisi
	voivat	voisivat	eivät voi	eivät voisi

Notice the present tense and the imperfect are the same: voin *I* can, *I* could. The negative past tense: en/et/ei voinut; emme/ette/eivät voineet.

Osaatteko te varmasti	Do you know how to get
nyt sinne?	there for sure?
Osaatko sinä soutaa?	Do you know how to row?
Osaatko puhua englantia?	Can you speak English?
Osaatko ajaa autoa?	Can you drive (do you know
	how to)?

	Present	Past	Cond.	Neg. present	Neg. cond.
osa/ta	osaan	osasin	osaisin	en osaa	en osaisi
	osaat	osasit	osaisit	et osaa	et osaisi
	osaa	osasi	osaisi	ei osaa	ei osaisi
	osaamme	osasimme	osaisimme	emme osaa	emme osaisi
	osaatte	osasitte	osaisitte		ette osaisi
	osaavat	osasivat	osaisivat	eivät osaa	eivät osaisi

Negative past tense: en/et/ei osannut; emme/ette/eivät osanneet

Mennään juomaan kahvia! Let's go and have a coffee!

The form of the verb used to mean let's do something is the same as the passive present tense: is being done.

The formation

Group I verbs:

The ending is -taan/-taan -a → -e before the ending

the consonant gradation: always the weak grade (see for instance the first person singular).

luke/a	to read	→ luetaan	let's read; is read
asu/a	to live	→ asutaan	let's live; is lived
aja/a	to drive	→ ajetaan	let's drive; is driven

Group II verbs:

The ending is daan/-dään which is added to the infinitive after the infinitive ending is dropped.

juo/da	to drink	→ juodaan	let's drink; is drunk
syödä	to eat	→ syödään	let's eat; is eaten
ui/da	to swim	→ uidaan	let's swim; is swum

Group III verbs:

The ending is the same as the consonant of the infinitive sign + -aan/-ään.

Hallottebia to principal	et's come; is come et's practise; is practised
--------------------------	--

Group IV verbs:

The ending is -taan/-tään which is added to the infinitive stem.

tava/ta luva/ta	to meet → tavataan to promise→ luvataan	let's meet; is met let's promise; is promised
--------------------	--	---

Group V verbs:

These verbs end in -i and -ta/-tä; such as valita to choose, häiritä to disturb.

The ending -taan/-tään is added to the infinitive stem:

vali/ta	to choose → valitaan	let's choose; is chosen
---------	----------------------	-------------------------

When you combine two verbs together like mennään juomaan let's go and drink, the second verb is in a special form, which is called the third infinitive. It has a sign -mal-mä, which is added to the stem of the present tense with the strong grade. So look at the third person singular of the verb and drop the second vowel:

luke/e and ma is the third infinitive: lukema

You could liken this form to the English verbal noun. This form can then be used with a case ending.

165

saunassa: lisää löylyä?

8

With the illative:

Mennään juomaan kahvia! Let's go and drink coffee! with the inessive case:

We are drinking coffee. Olemme juomassa kahvia. with the elative case:

Tulemme juomasta kahvia. We have just had some coffee. Some more examples:

Olin kirjastossa lukemassa. I was at the library reading. Olin syömässä ravintolassa. I was at the restaurant. having a meal. I was at the swimming-pool Olin uimassa uimahallissa. having a swim.

Menen kirjastoon lukemaan. I am going to the library to read.

I am going to a restaurant Menen syömään ravintolaan. to eat.

Menen uimaan uimahalliin. I am going to the swimmingpool for a swim.

Tulin juuri kirjastosta I just came from reading at

the library. lukemasta. Tulin juuri syömästä I just came from a restaurant

where I had a meal. ravintolasta. Tulin uimasta uimahallista. I came from a swim at the swimming-pool.

This way of joining two verbs together is the natural way for Finns to express two related activities. There is nothing stopping you expressing the same thing with two sentences:

Olin kirjastossa. Luin siellä. I was at the library. I read there.

but this is the way they are usually joined → Olin kirjastossa lukemassa.

Minusta sauna on ihana! I think a sauna is wonderful!

There are different ways of expressing opinion. The simplest way is to say:

Minusta Suomi on kaunis Onko sinusta Helsinki kaunis kaupunki?

In my opinion/I think Finland is a beautiful country. Do you think Helsinki is a beautiful town? Is Helsinki a beautiful town in your opinion?

The word referring to the person whose opinion is expressed or sought has the end -sta/-sta:

Minusta Suomi on kallis maa.

Onko sinusta Joensuu kiva kaupunki?

Hänestä kesä on mukava.

Meistä Turku on kaunis kaupunki.

Onko teistä suomi helppo kieli?

Heistä suomalainen kala on hvvää.

Pekasta englanti ei ole vaikeaa.

Leena Suomisesta kurssi oli helppo.

Presidentistä asia on tärkeä.

In my opinion Finland is an expensive country.

Do you think Joensuu is a nice town?

He thinks the summer is pleasant.

We think Turku is a beautiful town.

Do you find Finnish an easy language?

They think Finnish fish is good.

Pekka does not find English difficult.

Leena Suominen thought the course was easy.

The president regards the matter as important.

You can also say:

Mitä mieltä olet Helsingistä? and you can answer; Lit. Of what mind/what is your opinion of Helsinki?

Minusta Helsinki on oikein I think Helsinki is a very kaunis kaupunki, erityisesti kesällä.

beautiful town, especially in the summer.

Imperatiivi The imperative

The form of the verb used to tell someone to do something is called the imperative (see Unit 4).

You have already used this form in the phrases:

Ole hyvä Olkaa hyvä Lit. be good please please

The singular form is the same as the present tense of the verb without a personal ending. It has the weak grade. The easiest way to find it is to look at the first person singular:

167

saunassa: lisää löyiyä?

lue/n and drop the ending -n → lue! read! → kirioita! write! kirioita/n

to say don't do something, simply add the word don't älä in front:

älä lue! don't read! älä kirjoita! don't write!

You can use this as a polite request when you combine it with ole hvvä:

Ole hyvä ja lue!

Please read!

Lue, ole hyvä! Read, please!

The plural is formed from the infinitive of the verb. luke/a drop the infinitive ending and add -kaa/-kää → lukekaa! kirjoitta/a → kirjoittakaa!

The group IV and V verbs have -t before the -kaa/-kää: tava/ta → tavatkaa! vali/ta → valitkaa! also in the negative: älkää tavatko! älkää valitko!

The negative is formed by changing the -kaa/-kää to -ko/-kö and adding älkää in front:

Do not read! Älkää lukeko! Älkää kirjoittako! Do not write!

Lukekaa, olkaa hyvä! The polite form: Olkaa hyvä ja lukekaa!

The imperative can be used by itself as long as the tone of voice is conciliatory or polite.

Tule! Come! Go! Mene!

Often in colloquial Finnish this form is combined with the word vain or vaan:

Do come! Come by all means! Tule vaan! Tule vain! Mene vaan/vain!

Go by all means/do go!

Harjoitellaan!

These exercises are designed to revise and consolidate material from previous units as well as this one.

- ▶ 1 How do you greet someone:
 - a first thing in the morning?
 - b during the day?
 - c in the evening?
- 2 How do you answer the above greetings?
- ▶ 3 What do you say when you pass something to someone?
- 24 Say thank you. Can you think of different ways of saying thank you?
- 5 Say hello to a friend. Can you think of more than one word for hello?
- 1 6 You have just accidentally knocked into somebody on the bus, what do you say?
- 7 You are tired and decide to go to bed, how would you say goodnight!
- **1** 8 It is Friday afternoon, you have been chatting to a friend.
 - a Before you go, wish your friend a pleasant weekend!
 - b Your friend wishes you the same in return. What does he say?
- 29 You have been given the name of a person to contact. You ring his number. How do you ask whether the person (let's call him Kari Anttila) is available to talk to?
- 10 You are making a phone call.
 - a How do you introduce yourself on the telephone?
 - b You are not sure about speaking Finnish on the phone. How do you ask: Do you speak English?
 - c The answer is Valitettavasti en puhu englantia: What have you just been told?
 - d You want to say that you can speak a little Finnish. How do you say that?
 - e What do you say, when you don't understand what has been said to you?
- 11 Answer the following.
 - a How do you ask someone: How are you? Can you think of more than one way of phrasing this question?

- b How do you answer the above question/s?
- c How do you ask where in Finland someone is from?
- 12 What will the person say, if he comes from:
 - Eastern Finland?
 - **b** Western Finland?
 - Northern Finland?
 - d Southern Finland?
- 13 How do you ask a person where he works?
- 14 How would you ask a person's address and telephone number?
- ▶ 15 You have been asked for the following information:

Sav: I am (your name).

My address is

I work

Llive I speak

(eg. English, French, etc.)

169

saunassa: lisää löylyä?

9

- 16 You have just been asked Pidätkö Suomesta? What have you been asked?
- 17 How do you say: I like Finland very much?
- 18 How would you say that you like:
 - a sauna? b Helsinki? c coffee? d the summer? e ryebread?
- 19 Here is the shopping list from the unit. See if you can match the English with the Finnish.

a kanaa i tomatoes b lenkkimakkaraa ii cucumber valkosipulimakkaraa iii rolls

salaattia iv strawberries tomaatteja v crate of beer kurkkua vi white wine

ruisleipää vii sausage (horse-shoe shape)

sämpylöitä viii lemonade kananmunia ix garlic sausage mansikoita x milk k valkoviiniä xi chicken

kori olutta xii eggs xiii ryebread m limsaa xiv salad n maitoa

Vähän lisää

Mökille viikonlopuksi To the summerhouse for the weekend

Two friends Katja and Antti are making plans for the weekend. If the weather is good, it might be a good idea to leave early and go to the summerhouse.

Katja Mitä sinua haluat tehdä tänä viikonloppuna	Katja
--	-------

Antti En tiedä. Mitä sinä haluaisit tehdä?

Katja Huomenna, jos on hyvä ilma, voisimme mennä meidän kesämökille.

Antti Ai kun kiva. Mihin aikaan sinä haluaisit lähteä?

Katja Jos jaksat nousta ylös aikaisin, voisimme lähteä kello seitsemän. Matka kestää noin 50 minuuttia.

Antti Kello seitsemänl No, miksel, kyllä minä jaksan nousta kerran kesässä!

Katja Hyvä on, minä tulen hakemaan sinut kello seitsemän. Soitan ennen kuin lähden kotoa ja herätän sinut.

Antti On minulla herätyskello!

Katja Kun oliaan mökillä, kaydään ensin järvellä kalassa. Meidän järvessä on paljon kalaa; ahvenia ja haukia. Meillä on katiska järvessä laiturin vieressä, ehkä siellä on kalaa jo valmiina.

Antti Voimmeko myös käydä saunassa?

Katja Totta kai, minä käyn aina saunassa, kun olen mökillä. Ainakin kerran päivässä, joskus kaksi tai kolme kertaa.

Antti Minusta on aina niin mukava, kun voi mennä ulmaan suoraan saunasta ja mennä takaisin löylyyn ja sitten uimaan ja taas löylyyn.

Katja Saat uida niin monta kertaa kuin haluat. Antti Saunan jälkeen olisi mukava juoda olutta.

Katja Minulla on aina olutta kesämökillä. En voi kuvitellakaan saunaa ilman saunakaljaa.

jaksaa, jaksan, jaksaa, jaksoi to have the strength/energy
Miksei? miksi ei? Why not?
kerran kesässä once a summer

hakea, haen, hakee, haki to fetch

kotoa from home

herätyskello, -n, -a, -ja alarm clock käydä kalassa go fishing

valmina ready and waiting totta kai naturally, of course

kalja, -n, -a beer

En voi kuvitellakaan ... I can't imagine ...

saunakalja sauna k ollaan, me olemme we are

sauna beer

Sanan laskuja saunasta Proverbs about the sauna

Jos vesi, viina ja sauna ei auta, on tauti kuolemaksi.

If water, vodka and sauna don't help, then the condition is mortal.

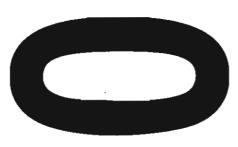
Sauna on köyhän apteekki. Sauna is

Sauna is a poor man's chemist.

saunassa: lisää löytyä?

8

171

voi voi voil oh dear, oh dear!

In this unit you will learn

- · to describe how you feel
- to buy items at the chemist's
- to make an appointment with the doctor

Dialogeja

■ Kuinka sinä voit? How are you feeling?

Helena is not feeling very well. Steve suggests that she should take the day off and go back to bed. Looks like she might have flu.

Steve Kuinka sinä voit? Näytät vähän sairaalta.

Helena En tledä, mikä minua vaivaa. Minulla on kylmä.

Steve Oletko vilustunut? Ehkä sinussa on flunssa. Onko sinussa

kuumetta?

Helena En tiedä. Minua väsyttää, vaikka nukuin kahdeksan

tuntia viime yönä.

Steve Onko sinulia päänsärky?

Helena On ja minulla on myös nuha. Kurkku on oikein kipeä.

Steve Taitaa ollaa paras, että soitat työhön ja sanot, ettet voi

tulla työhön tänään,

Helena Voisitko sinä soittaa, minä olen niin väsynyt?

Steve Hyvä on, minä soltan. Sinä menet nyt takaisin sänkyyn ja

lepäät. Ota yksi aspiriini ja juo kuumaa mehua.

Tolvottavasti voit paremmin huomenna.

Helena Selvä on. Mínä menen takaisin sänkyyn.

Kuinka voit? How are you feeling?
Mikä minua vaivaa? What is wrong with me?

näyttä/ä, näytän, näyttää, to look, to seem

näytti

Näytät sairaalta. You look ill. Minulia on kylmä. I feel cold.

vilustu/a, vilustun, vilustuu, to catch a cold, to catch a chill

vilustui

Oletko vilustunut? Have you caught a cold?

flunssa, -n, -a flu, influenza kuume, -en, -tta temperature, fever

väsyttää to feel tired Minua väsyttää. I feel tired.

nukku/a, nukun, nukkuu, to sleep

nukkui

viime yönä last night

päänsärky, -säryn, -särkyä headache

nuha, -n, -a cold (in the nose) kurkku, kurkun, kurkkua throat

kipeä, -n, -ä, kipeitä sore, painful

Taitaa olla paras. It might be best. that you don't ettet=että et väsvnyt, väsvneen. tired

väsynyttä, väsyneitä

sänky, sängyn, sänkyä,

bed

sänkviä

levä/tä, lepään, lepää, lepäsi to rest

aspiriini, -n,-a aspirin

kuuma, -n, -a, kuumia hot

You will feel better. Voit paremmin.

■ Apteekissa At the chemist's

After the weekend at the summerhouse Steve needs something to soothe the mosquito bites. He goes to a chemist. He asks the farmaseutti pharmacist to recommend something for the bites.

Hyvää päivää. Kuinka voin auttaa? Farmaseutti

Hyvää päivää. Minulla on hyönteisenpuremia. Steve

Voisitteko suositella jotakin voidetta niihin?

Farmaseutti Ovatko ne hyttysenpuremia?

Steve

Joo. Minä olin ystävien kesämökillä viikonloppuna ja

siellä oli oikein paljon itikoita.

Kutittaako puremia? Farmaseutti

Steve Kutittaa.

Tässä on oikein hyvää voidetta hyttysenpuremiin. Farmaseutti

> Ehkä olisi myös hyvä käyttää jotakin hyttysvoidetta. Esimerkiksi tämä suihke pitää hyttyset tehokkaasti loitolla. Voisitte kokeilla sitä seuraavan kerran kun

olette sellaisessa paikassa, jossa on hyttysiä.

Hyvä on, otan ne molemmat. Kuinka paljon ne Steve

maksavat?

Farmaseutti Voide maksaa 22,50 ja suihke maksaa 18,50.

> hyönteisenpurema, -n, -a, insect bite

-puremia

voide, voiteen, voidetta, voiteita Voisitteko suositella?

cream, ointment, repellent Could you recommend?

itikanpurema-hyttysenpurema itikka, itikan, itikkaa, itikoita hytty/nen, -sen, -stä, -siä mosquito bite mosquito mosauito to itch

kutittaa voidetta puremiin hyttysvolde

cream for bites mosquito repellent suihke, suihkeen, suihketta spray

to keep away pitää loitolia

to try

tehokkaasti

efficiently

175

<u>۷o</u>

8

kokeil/la, kokeilen, kokeilee,

kokeili

seuraavan kerran

next time

sellaisessa paikassa, jossa ... in the sort of place, where ...

Haluaisin varata ajan lääkärille I would like to make an appointment with a doctor

Helena is still not feeling well. She has a sore throat. She makes an appointment to see a doctor at a health centre. Vastaanottoapulainen is a receptionist (V).

Niinivaaran terveyskeskus. Hyvää huomenta. Hyvää huomenta. Haluaisin varata ajan lääkärille. Helena

Milloin haluaisitte ajan?

Niin pian kuin mahdollista. Minulla on kurkkutulehdus. Helena

Meillä on tänään oikein kiire. Hetkinen...katsotaan. Tässä on yksi peruutus. Kello 11.35 tänä aamuna. Sopiiko se

teille?

Helena Kyllä se sopii. Siis kello 11.35. Anteeksi, mikä on lääkärin

nimi?

Hannu Ihalainen. Ja teidän nimenne on?

Helena Nimeni on Helena Kolehmainen.

Kiitos ja kuulemiin. Helena Kiitos ja kuulemiin.

tervevskeskus

vastaanottoapulai/nen, -sen,

-sta. -sia

Haluaisin varata ajan. I'd like to make an appointment.

lääkäri, -n, -ä, lääkäreitä niin pian kuin mahdollista

kurkku/tulehdus, -tulehduksen, -tulehdusta, -tulehduksia

as soon as possible throat infection

Katsotaan. peruutus, peruutuksen, peruutusta, peruutuksia

Let's see. cancellation

doctor

health centre

receptionist

■ Terveyskeskuksessa At the health centre

Helena arrives at the health centre for her appointment. She checks in at the reception. She is asked to wait until the doctor lääkäri calls her. V = vastaanottoapulainen receptionist.

Helena Hyvää päivää.

Hyvää päivää, kuinka voin auttaa?

Minulla on varattu aika. Helena

Millä nimellä?

Helena Kolehmainen. Helena

Joo, hetkinen, tässä se on, tohtori Ihalainen, kello 11.35.

Olkaa hyvä ja istukaa. Lääkäri kutsuu teidät sisään.

Anteeksi, mutta missä minun pitää istua? Helena

Vastaanottohuone numero 4. Se on tuolla, toinen ovi

oikealla. Tuolit ovat oven vieressä.

Kiitos. Helena

Helena Kolehmainen! Lääkäri

(Helena gets up and goes into the examination room) Istukaa olkaa hyvä. No nlin, mikä teitä vaivaa? Lääkäri

Minulla on olkein kipeä kurkku. Helena

Jaaha ... Katsotaanpa. Avatkaa suunne. Joo, nävttää, että Lääkäri teillä on angiina eli kurkkutulehdus. Minä annan teille

lääkemääräyksen. (the doctor writes out a prescription) Annan teille antibioottikuurin. Oletteko allerginen

penisilliinille?

Helena En tietääkseni. Lääkäri Hyvä on. Tässä on lääkemääräys, voitte hakea sen

apteekista. Otatte vhden tabletin joka kuudes tunti. Kuuri

kestää neljä päivää.

Kiltos paljon. Näkemiin. Helena

Näkemiin. Lääkäri

> varattu aika appointment

doctor (as a title, Dr.) tohtori, -n. -a. tohtorelta

kutsu/a, kutsun, kutsuu,

sisään

vastaanottohuone, -en, -tta, -ita surgery

Katsotaanpa. Well, let's have a look.

Avatkaa suunne. anglina, kurkkutulehdus

lääke/määräys, -määräyksen,

-määräystä, määräyksiä

antibioottikuuri, -n, -a allerginen (esim. penisilliinille)

> En tietääkseni. otta/a, otan, ottaa, otti

tabletti, tabletin, tablettia, tabletteja

Joka kuudes tunti.

to invite

In

Open your mouth.

tonsillitis prescription

course of antibiotics allergic (to e.g. peniclllin) Not as far as I know.

to take tablet, pill

Every six hours (Lit. every

6th hour).

Hyvä tietää

1 Kuinka voit? How are you feeling?

It is important to be able to describe how you feel, especially if you are unwell. Here are some useful expressions to describe how you feel:

Minussa/minuila on flunssa. Minussa/minulla on nuha. Minussa/minulla on yskä. I have the flu. I have a cold.

I have a cough.

Minussa/minulla on kuumetta. I have a temperature, a fever. Minulla on päänsärky.

I have a headache.

Minulla on kipeä kurkku. Minulla on hammassärky.

I have a sore throat.

I have a toothache.

177

voi voi

voi voi VO.

Minulla on krapula. Minulla on allergia. Minulla on ihottuma. Minulla on jotain silmässä. Minulla on kvimä. Minulla on kuuma. Minulla on paha olla.

I have a hangover. I have an allergy. I have a rash.

I have something in my eye. I feel cold. I am cold.

I feel hot, I am hot. I feel ill, I feel sick.

Notice that with some ailments you can say either:

Minulla on flunssa.

I have the flu or

Minussa on flunssa.

(Lit. In me there is a flu)

When you want to ask after someone's health, you can say:

Kuinka sinä voit?

How are you?

Kuinka te voitte?

If someone looks as if they are in pain, you can ask:

Mikä sinua vaivaa?

What is wrong?

Mika teitä vaivaa?

To wish someone well you can say:

Voi hyvin! Voikaa hyvin!

Take care! (Keep well!)

If you want to ask after someone else's health, you can say:

Kuinka vanhempasi voivat? How are your parents? Kuinka vaimosi voi?

How is your wife?

You usually ask this of people who you know have not been well or elderly people. This enquiry always refers to health. If you want to know just how someone is generally speaking, you say:

Mitä sinulle kuuluu?

How are you?

Mitä vanhemmillesi kuuluu? How are your parents? Mitä lapsillesi kuuluu? How are your children?

2 Mistä saat apua, jos olet sairas? Where to go for help, if you are ill?

Apteekki is a dispensing chemist, staffed with farmaseutti trained pharmacists. They can help you with remedies for minor ailments. For more serious ailments you have to see a doctor. When a doctor gives you a prescription for medicine, you need to take the prescription to a chemist.

There is always a chemist on duty in all towns and some larger villages. The duty chemist is called päivystävä apteekki. You can find out which chemist is on duty from the local press or the local telephone directory, where you will find a number to call for the information.

179

voi voi voil

Sairaalat hospitals and terveyskeskukset health centres are the next port of call, if the illness is more serious or if indeed you have had an accident. You can go to päivystävä terveyskeskus (health centre on duty) without an appointment, but you might end up waiting for a long time. It is best to check by phone whenever possible. Poliklinikka is the out-patients' department at a hospital.

You can obtain articles of personal hygiene at a chemist's or in kemikaalikauppa non-dispensing chemist, often specializing in beauty products and cosmetics. Tavaratalot department stores and supermarketit supermarkets have kemikaaliosasto, where you will find everything from razor blades and shampoos to hairbrushes and make-up items.

3 Erikoislääkärit Specialist doctors

Here are some words that you might need to know:

silmälääkäri an eye specialist optikko an optician lasit glasses piiiolinssit contact lenses ihotautilääkäri a skin specialist sisätautilääkäri specializes in the functioning of Internal organs lastenlääkäri a paediatric specialist naistentautien erikoislääkäri a gynaecologist or gynekologi korva-, nenä-, ja an eye, nose and throat kurkkutautien lääkäri specialist kirurgi a surgeon psykiatri a psychiatrist hammaslääkäri a dentist terveyskeskuslääkäri a general term for a health centre doctor yksityislääkäri a private doctor

It might also be useful to know that röntgenkuva is an X-ray. Fysikaalinen hoito is physiotherapy. Lääkärintodistus is a doctor's certificate. Sairasloma is sick leave.

If a doctor gives you lähete, he is referring you to a hospital or some further examination.

Odotushuone is a waiting room. Mennä vastaanotolle means to go to the doctor's surgery. Tutkimushuone is an examination room. Sairaanhoitaja is a nurse. Lääke is the general word for medicine, for example: yskänlääke is cough mixture, päänsärkylääke is a headache pill.

4 Itikoita, hyttysiä, sääskiä Mosquitoes, mosquitoes, mosquitoes

Mosquitoes are a blot on the landscape in the Finnish summer. With so much water around they are impossible to avoid. They are a nuisance, but they are not dangerous and don't carry disease. But the bites are itchy. The peculiar sharp sound of a mosquito in a room or a tent at night time is enough to stop you from sleeping!

As you would have noticed from the dialogue, there are several different words for these insects. They vary regionally. In southern and western Finland they are known as hyttynen, which is the standard Finnish word for them. Itikka is what they are known as in eastern Finland. The larger variety in Lapland is called sääski.

Vähän kielioppia

Verbs describing physical feelings

There are some verbs in Finnish which describe a physical state or emotions and which occur only in the third person singular. They are known in Finnish as yksipersoonaiset verbit.

väsyttää to feel tired nukuttaa to feel sleepy

The word indicating the person who has the feeling is in the partitive, and it is placed in front of the verb in a statement. Ordinary rules apply for questions: the verb comes first in a question.

Minua väsyttää.

Väsyttääkö sinua?

Minua nukuttaa.

Nukuttaako teitä?

I feel tired.

Do you feel tired?

I feel sleepy.

Do you feel sleepy?

Here are some more examples of verbs of this type:

suututtaa to feel angry Minua suututtaa. I am angry ärsyttää to feel irritated Minua ärsyttää. I am feeling irritated.

hävettää to feel ashamed Minua hävettää. I feel ashamed.

naurattaa to be amused (Lit. feel like laughing)

Minua naurattaa aina, kun Watching Charlie Chaplin always makes me laugh.

katson Charlie Chapliniä.
itkettää

Häntä itkettää aina häissä.

always makes me laugh.
to feel tearful, to feel like crying
She always feels tearful
at a wedding.

janottaa to feel thirsty Janottaako sinua? Are you thirsty?

kutittaa to feel itchy

Näytät sairaalta You look ill

The verb näyttää to seem, to look like, maistua to taste like, kuulostaa to sound like, tuntua to feel like are used with the ablative case -lta/-ltä to express how something looks, tastes, sounds or feels like something.

Sinä näytät sairaalta.
Tuo mies näyttää suomalaiselta.
Kylmä olut maistuu hyvältä.
Sauna tuntuu hyvältä hiihdon jälkeen.
Se kuulostaa mielenkiintoiselta.
Hinta kuulostaa kalliilta.
You look ill.
That man looks like a Finn.
Cold beer tastes good.
A sauna feels good after skiing.
It sounds interesting.
The price sounds expensive.

Tietääkseni As far as I know

There are some useful expressions using this structure with the verb: (tietää plus kse plus possessive suffix \rightarrow tietääkseni as far as I know)

Muistaakseni ... Totta puhuakseni ... Tietääksemme hän on muuttanut. As far as I can remember ...
To tell you the truth ...
He has moved as far as
we know.

181

voi voi voi

This structure can also express intension or purpose:

Hän matkusti Lontooseen tavatakseen vstäviään.

He travelled to London in order to meet some friends of his.

Me matkustamme Kanarian We are going to the Canary saarille saadaksemme aurinkoa.

Islands in order to get some sun.

Joka kuudes tunti Every six hours

To say that something happens at a specific given interval, you can use the word joka every, each and then the appropriate word for the time span:

joka toinen viikko joka kolmas päivä joka viides vuosi

every second week every third day every five years

Joka every, each is an indeclinable pronoun. In other words it does not have any case endings.

Meillä on suomen tunti joka We have a Finnish lesson

every Monday.

maanantai. Hän käy joka vuosi

He visits Finland every year.

Suomessa.

I ring her every day.

Soitan hänelle joka päivä. Me käymme maalla joka

We go to the country every

viikonloppu.

weekend.

Niin pian kuin mahdollista As soon as possible

Niin - kuin As - as (with adverbs)

Niin nopeasti kuin mahdollista. As quickly as possible. Niin hyvin kuin mahdollista. Hän tulee niin nopeasti kuin

As well as possible.

ehtii.

He'll come as quickly as he can make it.

As - as can also be yhtä – kuin (with adjectives), where it means equally good, equally old, etc.

Hän on yhtä vanha kuin minä. He is as old as I. Pekka on yhtä pitkä kuin Jussi. Pekka is as tall as Jussi.

Words ending in -s

Some words ending in -s have a -ks- in their inflectional stem. These are often nouns that have been derived from verbs.

183

voi voi voi

the infinitiv	70	the noun		genitive (inflectional stem)
kysyä vastata	to ask to answer	kysymys vastaus	a question an answer	kysymyksen vastauksen
tulehtua	to become inflamed	tulehdus	an inflammation	tulehduksen
harjoittaa	to exercise	harjoitus	an exercise	harjoituksen

Among other words ending in -s are adjectives like for example: kaunis. These adjectives drop the -s and lengthen the last vowel. Notice that they can also have a consonant change as in rikas rikkaan.

nominativ	/e	genitive	partitive	partitive plural
kaunis	beautiful	kauniin	kaunista	kauniita
rakas	dear	rakkaan	rakasta	rakkaita
rikas	rich	rikkaan	rikasta	ríkkaita
sairas	Ш	sairaan	sairasta	sairaita

The abstract nouns which are derived from these adjectives, also end in -s. They conjugate as follows:

nominative		genitive	partitive
kauneus	beauty	kauneuden	kauneutta
rakkaus	love	rakkauden	rakkautta
rikkaus	riches, wealth	rikkauden	rikkautta
sairaus	illness	sairauden	sairautta

Harjoitellaan!

- 1 Your friend looks a little bit off colour. How would you ask him how he is feeling?
- 2 Answer the following:
 - a You friend says: Minulla on päänsärky. What is the matter with him?

- b Ask him if he would like an aspirin.
- c You are trying to establish the cause of the headache. How would you ask him if he is tired?
- d How would you say: I hope you'll feel better tomorrow?
- You have a sore throat. How would you tell the doctor, when he asks you: Mikä teitä vaivaa?
- You have arranged to go out with a friend, but you are not very well. Tell your friend you have flu.
- ▶ 5 How would you say that you are feeling a little cold?
- 6 You are at the chemist's and you want some advice about some medicine for a cough. How would you ask for a recommendation?
- 7 You are unwell. Ring the health centre and tell them you want to make an appointment to see a doctor.
- 8 The receptionist at the health centre wants to know when you would like the appointment. Say that you would like it as soon as possible.
- 9 You arrive at the health centre reception, tell the receptionist that you have an appointment.
- 10 The receptionst tells you: Istukaa ja odottakaa, olkaa hyvä! What does she want you to do?
- 11 The doctor has diagnosed your illness.
 - a He says Annan teille antibioottikuurin. What has he prescribed you?
 - b He tells you: Ottakaa yksi tabletti joka neljäs tunti. How often does he want you to take the medicine?
 - c Where do you have to go to get the medicine? What is the Finnish word for a dispensing chemist?
- 12 If someone says Minua väsyttää. How are they feeling?
- 13 Here are some statements about ailments. Say what is wrong with each of them:
 - a Minun jalka on kipeä.
 - b Minulla on yskä.
 - c Minun käsi on kipeä.
 - d Minun kurkku on kipeä.
 - e Minulla on jotain silmässä.
- 14 Here are some words connected with illnesses and medicine.

 Match the Finnish words with the English translations:

	tabletti	i	allergy
Ь	voide	ii	health centre
	suihke	iii	cream
d	antibioottikuuri	iv	doctor
e	purema		pill
	tulehdus		spray
g	lääkemääräys allergia		course of antibiotics
		viii	inflammation
	lääkäri	ix	bite
j	terveyskeskus	x	prescription

15 Which one of these words is the odd one out: sairaala, terveyskeskus, poliklinikka, koulu, apteekki?

Vähän lisää

Mitä kuuluu? How are you?

Hannu and Mauri have not seen each other for a while.

Mauri Hei! Kiva nähdä pitkästä aikaa. Missä sinä olet ollut, kun sinua ei ole näkynyt?

Hannu Minä olen ollut sairaslomalla. **Mauri** Miksi? Mikä sinua vaivasi?

Hannu Minulta murtui nllkka ja ranne, kun olin hiihtämässä Lapissa.

Mauri Voi, voi. Kuinka kauan sinä olit sairaalassa?

Hannu Olin sairaalassa kymmenen päivää ja sitten kotona kolme viikkoa.

Mauri Kulnka kauan sinun nilkka oli kipsissä? Hannu Se oli kipsissä neljä viikkoa ja ranne myös.

Mauri Kuinka onnettomuus tapahtui? Sinähän olet oikein kokenut hiihtäiä.

Hannu Olin rinteessä, kun yhtäkkiä joku aloittelija kaatui minun edessä. Minulla ei ollut aikaa väistää häntä ja minä kaaduin itse. Toiselle hiihtäjälle ei tullut mitään vammoja. Mutta niin kuin sanoin, minulta murtui oikea nilkka ja oikea ranne.

Mauri Sinulla oli huono onni.

Hannu Sinäpä sen sanoit! Mutta niin plan kuin mahdollista menen uudelleen Lapplin hiihtämään.

7

185

ŏ

voi vol

kiva, -n, -a, kivoja pitkästä aikaa Sinua ei ole näkynyt.

nice after a long time

You have not been seen

around.

sairasloma Olin hiihtämässä. Minulta murtui nilkka. ranne, ranteen, rannetta, ranteita

sick leave I was skiing.

kipsi, -n, -ä

I broke my ankle. wrist

onnettomuu/s, -den, -tta, -ksia koke/nut, -neen, -nutta, -neita hiihtäjä, -n, -ä, hiihtäjiä plaster accident experienced

rinne, rinteen, rinnettä, rinteitä Yhtäkkiä ...

skier slope, hill

aloittelija, -n, -a, aloittelijoita kaatu/a, kaadun, kaatuu, kaatui väistä/ä, väistän, väistää, väisti All of a sudden ... beginner

vamma, -n, -a, vammoja huono onni to fall to avoid injury

Sinäpä sen sanoit! uudelleen

bad luck You said it! again

see

In this unit you will

- · receive an invitation
- learn to accept an invitation
- · find out about how the Finns live
- · spend some time at a Finnish house-warming party

Dialogeja

Kutsu An invitation

Kaija and Leena meet in the street. Kaija's family have spent the summer building a new house. Leena and her family are invited to the house-warming party.

Kaija Hei Leenal Kiva tavata taas pitkästä aikaa. Mitä sinulle

kuuluu?

Oikein hyvää, kiitos. Entä sinulle Itsellesi? Leena

Kiitos vaan, ihan hyvää. Meillä on ollut kiirettä koko kesän. Kaija

Mitä te olette tehneet? Leena Kaija Olemme rakentaneet taloa.

Ihanko totta? En tiennyt. No, joko talo on valmis? Leena

Se alkaa olla melkein valmis. Muutamme sinne ensi kuun Kaija

alussa, 8. lokakuuta.

Leena Missä teidän uusi talo on?

Se on Utrassa, ihan Pielisjoen rannalla Utran kirkon Kaija

lähellä.

Siellä on varmasti oikein kaunista. Leena

Kaija Niin on, oikein kaunista. Mutta kuule, meillä on tupaan-

tuliaiset pian. Voisitteko te tulla tupaantuliaisiin?

Totta kai. Kiitos kutsusta. Milloin ne ovat? Leena

Ne ovat 25. lokakuuta. Kaija

Leena Mikä vilkonpäivä 25. päivä on?

Kaija Se on sunnuntai.

Olen varma, että se sopii mellie. Soltan ja varmistan vielä. Leena

189

tulkaa käymään

Kal]a Ollsl kiva, jos pääsisitte tulemaan.

Leena Mlkä teldän uusi osoite on?

Kalla Utrantie 15.

Leena Joko teillä on uusi puhelinnumero? On. Se on 83 259, Tervetuloa! Kalia

Kiitos vaan kutsusta. Me tulemme mielellämme. Minä Leena

soitan sinulle.

Nähdään sitten. Hei! Terveisiä kaiklile! Kalja

Leena Hei hei!

> Come and visit. Tulkaa käymään.

> > taas again

Pitkästä aikaa. It has been a long time.

rakenta/a, rakennan, to build

rakentaa, rakensi

talo, -n, -a, -ja house, building

muutta/a, muutan, muuttaa, to move

ensi kuun alussa

at the beginning of next month

a district of Joensuu Utra

the river Pielinen Pielisjoki, -joen, -jokea joen rannalla on the banks of the river tupaantuliaiset house-warming party

tupaantuliaisiin to a house-warming party day of the week

viikonpäivä with pleasure, we would like to mielellämme

invitation kutsu, -n, -a, -ja

Kiitos kutsusta. Thank you for the invitation. terveisiä kaikille! greetings to everybody!

■ Tupaantuliaisissa At a house-warming party

Leena and Pekka arrive at the party. It is customary to wish good luck for the new house and to bring a house-warming present. Kaija gives the guests a guided tour of the new house.

Kaiia Tervetuloa. Käykää peremmälle!

Leena Onnea uuteen kotiin!

Kaija Kiitos oikeln pallon. On oikein mukava, että pääsitte

tulemaan.

Tässä on teille tupaantuliaislahja. Olkaa hyvä! Leena

Kaija

Kaija

Kaija Kiitoksia oikein paljon.

Leena Olisi mukava tutustua taloon.

Kaija Kyllä se käy. Minä näytän. Aloitetaan vaikka tästä keittiöstä.

Keittiö on oikein tilava. Teillä on oikea leivinuuni. Leena

Kaija Niin on, minä paistan itse leipää, pullaa ja usein myös karjalanpiirakoita. Talvella uuni on lämmin. Keittiössä on myös sähköhella ja mikrouuni, astianpesukone, jääkaappi ia pakastin.

Kaikki nykvajan mukavuudet! Onko teillä myös takka? Leena

On, meillä on takkahuone erikseen tuolla saunan vieressä. Tulkaa katsomaan. No niin, tässä on meidän sauna. Tässä on pesuhuone. Siinä on suihku ja tilaa myös pesukoneelle. Tuossa vieressä on sitten pukuhuone, siellä on kuivauskaappi. Se on talvella oikein tarpeellinen. Takkahuone on tässä.

Leena Takka on oikein kaunis. Käytättekö te takkahuonetta paljon?

Joo, me istumme takkahuoneessa aina saunan jälkeen. Kaija Paistamme usein takassa makkaraa. Kesällä istumme takapihalla ja grillaamme.

Teidän olohuoneesta on oikein kaunis näköala joelle. Leena

> Niin on. Meillä oli onnea, kun saimme tontin näin läheltä joenrantaa. Kaupungin keskustaan on vain viisi kilometriä. Lasten koulu on myös lähellä.

Kuinka monta makuuhuonetta teillä on? Leena

a local church

Kaija Melllä on yksi iso makuuhuone ja kolme plentä makuuhuonetta. Kaikilla lapsilla on oma huone. Sitten meillä on vielä autotalli ja varasto. Pihan puolella on kuisti. Kuistilla on mukava istua kesällä.

Leena Teidän puutarha on myös melko iso. Nlin, ensi kesänä aiomme istuttaa sinne omenapuita ja Kalia

marjapensaita. Haluan myös pienen kasvimaan, vähän perunoita, porkkanoita, tilliä ja persiljaa. Ja tietysti kukkia. Minä pidän kukista.

tupaantuliai/set, -sissa house-warming party isäntä, isännän, isäntää, host, farmer isäntiä emäntä, emännän, emäntää,

emäntiä vieras, vieraan, vierasta,

vieralta Käykää peremmälle! Come in! Onnea uuteen kotiin! On mukava, että pääsitte

tulemaan. tupaantuliais/lahja, -n, -n,

> tutustua taloon pesuhuone wash room

tila, -n, -a, tiloja space, room pesukone, -koneen, -konetta, washing machine -koneita

-lahlola

pukuhuone dressing room kuivauskaappi, -kaapin, -kaappia, -kaappeja

tarpeelli/nen, -sen, -sta, -sia necessarv näköala joelle view to the river Meillä oli onnea. We were lucky. tontti, tontin, tonttia, tontteia freehold, a plot of land joenranta, -rannan, -rantaa, riverbank

-rantola

paistoi

näin läheltä rantaa näyttä/ä, näytän, näyttää, näytti

Aloitetaan. keittiö, -n, -tä, keittiöitä tilava, -n, -a, tilavia leivin/uuni, -n. -a. uuneia paista/a, paistan, paistaa, Let's start. kitchen spacious baking oven to bake, to fry

hostess, farmer's wife

visitor, quest

Happiness to the new home! It is nice that you could make it. 191

tulkaa

käymään

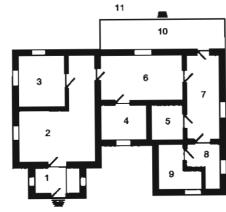
house-warming present

to be shown round the house

alring cupboard

from so close to the river to show, to seem, to look like

- eteinen/vessa
- 2 keittiö
- makuuhuone
- makuuhuone
- varasto
- olohuone
- takkahuone
- pesuhuone
- 9 sauna
- kuisti 10
- takapiha/puutarha

sähköhella, -n, -a, -helloja mikrouuni astianpesukone, -en, -tta, -ita jääkaappi, -kaapin, -kaappia, -kaappeja pakastin, pakastimen, pakastinta takka, takan, takkaa, takkoja takkahuone, -huoneen, -huonetta, -huoneita tulkaa katsomaan makuuhuone autotalli, -tallin, -tallia, -talleja varasto, -n, -a, -ja kuisti, -n, -a, kuisteja takapiha, -n, -a, pihoja puutarha, -n, -a, -tarhoja to plant istutta/a, istutan, istuttaa, istutti omenapuu, -n, -ta, -puita

apple tree marjapensas, marjapensaita kasvimaa, -n, -ta, -malta peruna, -n, -a, perunoita potato porkkana, -n, -a, porkkanoita carrot tilli, -n, -ä dill

persilja, -n, -a kukka, kukan, kukkaa, kukkia olohuone eteinen, eteisen, eteistä,

eteisiä vessa

electric cooker microwave oven dishwasher fridge

freezer

open fire lounge with an open fire

come and see bedroom garage store veranda backyard, back garden garden

soft fruit bushes vegetable patch

parsley flower living room entrance hall

toilet

Kahvipöydässä At the coffee table

Back in the living-room a table is laid with coffee and cakes for the visitors. Kaija invites everybody to come and help themselves.

Kahvi on pöydässä. Olkaa hyvä ja tulkaa ottamaan. Kaija

Kiitos kiitos. Leena

Kaija

Olkaa hyvä ja ottakaa! Kahvi on jo kupissa. Tässä on pullaa ja pikkuleipiä. Tuossa on voileipiä, karjalanpiirakoita ja munavoita. Piirakat ovat kotona leivottuja. Tässä on kääretorttua. Tuossa on täytekakkua.

The guests eat and drink. Kaija invites everybody to come and have some more coffee.

Lisää kahvia? Kaiia Leena Kyllä kiitos.

Pekka El kiltos, minulle riittää jo.

Minä voisin ottaa vielä puoli kuppia. Sari

Ottakaa lisää täytekakkua. Se on tarkoitettu syötäväksil Kaila Minä olen jo ottanut lisää, kiitos vaan. Se oli oikein hyvää. Leena

> kahvi on pöydässä coffee is served pikkuleipä cookie

kääretorttu, -tortun, -torttua, swiss roll

-torttuia

kotona leivottu, leivotun, baked at home

leivottua, leivottula

Lisää kahvia? More coffee?

Se on tarkoitettu syötäväksi. Minulle riittää jo.

It is meant to be eaten. I cannot manage any more. 193

tulkaa käymäänl

Meidän pitäisi lähteä ... We should be leaving ...

The guests are starting to leave. They are saying goodbye to the host and hostess.

Meidän pitäisi lähteä. Kiitos oikein paljon. Leena

Oli oikein mukava, että te pääsitte tulemaan. Kiitos Kaija lahioista!

Sari Anteeksi, mutta missä teidän kylpyhuone on? Minun täytyy käydä vessassa.

Kaiia Se on tuolla. Se on tuo ovi tuolla oikealla eteisessä.

Leena No, niin. Näkemiin nyt sitten.

Näkemiin. Kaila

Meidän pitäisi lähteä. Oli mukava ...

We should be on our way. It was nice ...

että te pääsitte tulemaan

that you could make it

kylpyhuone vessa, -n, -a bathroom toilet

etei/nen, -sen, -stä, -siä ovi. oven, ovea, ovia

hall door

Hyvä tietää

Many Finns build their own houses. For many Finns omakotitalo your own house is a lifelong dream. The house-building skills are often passed from generation to generation. Everybody in the family and many friends help in the process. There is a long-standing tradition of talkoot neighbours and friends helping in exchange for food and drink. New neighbourhoods appear every year on the outskirts of towns. There is plenty of scope to build a house to suit your own needs. Many rural communities near bigger towns offer tontti building plots for a nominal price to attract tax payers to their area.

1 Vieraanvaraisuus Hospitality

The Finns are very vieraanvarainen hospitable. Nothing is too good for visitors. Notice also that visitors, whether male or female, are often served first at the table.

2 Erilaisia asuinrakennuksia Different types of houses

One-family homes are often bungalow-type, one-storey buildings called omakotitalo. Puutalo is a house built of wood. Tiilitalo is brick house. Rivitalo is a terrace of houses.

Kerrostalo is a block of flats. Osake is an owner occupied flat or an apartment in a block. Asunto a flat can also be vuokra-asunto a rented flat. Yksiö is a one-room flat and kaksio is a two-room flat. Porraskäytävä or rappu is the stairwell connecting the flats. These are usually marked by letters: A-rappu, B-rappu.

When you look at a Finnish address, you can tell whether the house is a single building or a block of flats.

The address for a house has one number, which comes after the name of the street:

Näädänkatu 10 Koivutie 2

A block of flats:

Kirkkokatu 12 C 6 Siltakatu 35 A 12

The first number is the number of the house in the street. The letter marks the part of the house and the last number is the number of the flat in the house.

195

tulkaa käymääni

Maalaistalo or talo is a house or a farm in the country. Tupa or pirtti is the large main room of a traditional Finnish farm house or crofter's house.

3 Tapoja Customs

Finns do not usually arrive empty handed to a house-warming party. The traditional gift was always suola ja leipä salt and bread brought as symbols of wealth and prosperity. Nowadays the presents are much more varied; they can range from household items to jokey presents.

In fact it is customary to bring a gift whenever you visit somebody. The present is usually flowers. These presents are called tuliaiset.

In many Finnish households it is customary to take your shoes off as soon as you come into the house, particularly in the autumn and winter.

It is regarded unlucky to say goodbye to your guests across the threshold! You should see your visitors out and say goodbye either indoors before you cross the threshold kynnys, or after you are outside.

Vähän kielioppia

More about the past tenses

You have already looked at the simple past or imperfect. The perfect tense and the pluperfect as well as the negative of the imperfect use the past participle of the verb.

The perfect tense in English is: I have done, I have written The pluperfect is: I had done, I had written The past participle ending is -nut/-nyt in the singular and -neet in the plural.

Group IV and Group V verbs have -nnut/-nnyt in the singular and -nneet in the plural. The participle ending is added to the stem of the infinitive. The auxiliary verb is olla to be.

The perfect tense means both to have done and to have been doing: Olen asunut means therefore I have lived as well as I have been living. The pluperfect means both had done and had been doing: Olin asunut I had lived and I had been living.

Group I verbs

Asu/a to live

perfect tense		perfect tense negative		
	olen asunut olet asunut on asunut	I have lived you have lived s/he has lived	en ofe asunut et ole asunut ei ole asunut	I have not lived you have not lived s/he has not lived
	olemme asuneet olette asuneet ovat asuneet	you have lived	emme ole asuneet ette ole asuneet eivät ole asuneet	we have not lived you have not lived they have not lived

pluperfect		pluperfect negative		
	olin asunut olit asunut oli asunut	I had lived you had lived s/he had lived	en ollut asunut et ollut asunut ei ollut asunut	I had not lived you had not lived s/he had not lived
	olimme asuneet olitte asuneet olivat asuneet	we had lived you had lived they had lived	emme olleet asuneet ette olleet asuneet eivät olleet asuneet	you had not lived

Group II verbs

Juo/da to drink

perfect tense		perfect tense negative	
olen juonut olet juonut on juonut	I have drunk you have drunk s/he has drunk	•	I have not drunk you have not drunk s/he has not drunk
olemme juoneet olette juoneet ovat juoneet	you have drunk	emme ole juoneet ette ole juoneet eivät ole juoneet	we have not drunk you have not drunk they have not drunk

The pluperfect as above but the verb to be in the imperfect. (See group I verbs).

Group III verbs

In this group the past participle is formed with the last vowel of the stem of the verb and -ut or -yt. Example: 197

tulkaa kāymään

```
juos/ta to run →juossut, juosseet: olen juossut, olemme juosseet tul/la to come →tullut, tulleet: olen tullut, olemme tulleet men/nä to go →mennyt, menneet ... olen mennyt, olemme menneet
```

Group IV verbs

This group has a participle ending -nnut/-nnyt in the singular and in plural -nneet:

```
tava/ta to meet → tavannut, tavanneet: olen tavannut,
olemme tavanneet
halu/ta to want → halunnut, halunneet: olen halunnut,
olemme halunneet
```

Group V verbs

These verbs, which end in -ita/-itä: valita, häiritä. This group has a participle ending like the group IV.

```
vali/ta to choose → valinnut, valinneet
häiri/tä to disturb → häirinnyt, häirinneet
```

The negative past tense

The past participle is used to express the negative of the past tense together with the negative verb ei:

en ollut	I was not	ette olleet	we were not
et ollut	you were not		you were not
ei ollut	helshe was not		they were not
En asunut.		I didn't live.	
Emme asuneet.		We didn't live.	
En nähnyt.		I didn't see.	
He eivät nähneet.		They didn't see.	

▶ Harjoitellaan!

- 1 You meet a friend you have not seen for a long time. How would you say: Nice to see you after such a long time?
- 2 If something is melkein valmis, is it only half finished or nearly finished?

- 3 What would you be celebrating at tupaantuliaiset?
- 4 If something is taking place lokakuun alussa, is it taking place at the end or the beginning of October?
- 5 What are the days of the week in Finnish?
- 6 If a friend tells you Olen muuttanut, what has he done?
- 7 What is meant by the phrase Tervetuloa?
- 8 You have just been invited to a party.
 - a How would you say thank you for the invitation?
 - b How would you say: I would love to come?
 - c When your host or hostess says: Käykää peremmälle!, what does he or she want you to do?
- 9 When a room is described as tilava, is it small or large?
- 10 In which room would you find the following: sähköhella, jääkaappi, pakastin, astianpesukone. Give the name in Finnish.
- 11 Answer the following:
 - a Which room would be next to the pesuhuone in a typical Finnish house?
 - b Which room in a house is olohuone?
 - c What would you keep in autotalli?
 - d Is puutarha something inside a house or outside a house?
- 12 When you are a guest in a house, there can be both isanta and emanta. Which is the word for the host and which for the hostess?
- 13 How would you ask someone how many rooms they have in their house?
- 14 Your hostess calls out: Kahvi on pöydässä. What are you invited to do?
- 15 Answer the following:
 - a What kind of house is omakotitalo?
 - b What quality is described by the word vieraanvaraisuus?
 - c You need to use the bathroom. How do you ask where it is?
 - d You are visiting a friend. Ask him how long he has lived in the house?

Vähän lisää

Keittiössä In the kitchen

Steve is staying with some Finnish friends. His hostess Sari is preparing a meal. Steve offers to help her. She accepts his help and asks him to peel the vegetables for the soup she is making. He offers to lay the table as well.

199

tulkaa käymääni

Steve	Mitä sinä teet?	
Sari	Minä laitan ruokaa.	
Steve	Voinko auttaa?	

Sari Jos haluat, voit kuoria perunat ja porkkanat.

Steve Mitä ruokaa sinä laitat?
Sari Laitan lihakeittoa.

Steve Missä ovat perunat ja porkkanat?

Sari Ne ovat jääkaapissa. Steve Ja missä on veitsi?

Sari Se on ylimmässä laatikossa, tuolla tiskipöydän vieressä.

Steve No niin, nyt olen kuorinut perunat ja porkkanat. Mitä

minä voin tehdä nyt?

Sari Jos haluat, voit kattaa pöydän.

Steve Missä lautaset ovat?

Sari Ne ovat tuolla kaapissa tiskipöydän yläpuolella.

Steve Mitkä lautaset minä laitan?

Sari Laita syvät lautaset. Lusikat ovat laatikossa.

Steve No niin nyt olen pannut lautaset pöytään. Mitä muuta?
Sari Ota jääkaapista voita ja margarlinia. Siellä on myös

kurkkua ja tomaatteja. Voisit leikata niitä ja panna lauta-

selle. Sitten tarvitaan vielä lasit.

Steve No niin, nyt olen kattanut pöydän. Voinko tehdä vielä jotain

muuta?

Sari Kiitos vaan avusta, mutta nyt täytyy vain odottaa parikym-

mentä minuuttia, kunnes keitto on valmista. Sitten

voimme syödä.

laitta/a ruokaa laitta/a, laitan, laittaa, laittoi kuori/a, kuorin, kuorii, kuori lihakeitto veitsi, veitsen, veitseä, veitsiä ylimmässä laatikossa tiskipöytä katta/a, katan, kattaa, kattoi lauta/nen, -sen, -sta, -sia kaappi, kaapin, kaappia, kaappeja syvä, -n, -ä, syviä syvä lautanen lusikka, lusikan, lusikkaa, lusikoita pan/na, panen, panee, pani kurkku, kurkun kurkkua, kurkkuja leika/ta, leikkaan, leikkaa, leikkasi apu, avun, apua

parikymmentä valmis, valmiin, valmista, valmiita kunnes

to cook to prepare, to set to peel meat soup knife in the top drawer sink to lay the table plate cupboard deep soup plate spoon to put, to place cucumber to cut help, assistance about 20

ready

until

Oma koti kullan kallis Home sweet home

tsestäsi

a little

bit about yourself

In this unit you will learn

- to tell people more about yourself and your family
- to describe your hobbies and interests

This is an interview with the five members of an ordinary Finnish family. The first member of the family to be interviewed is the mother. She has just taken early retirement. Her hobbies include cycling and skiing. She also paints porcelain. Haastattelija is the *interviewer*.

■ Elina Kiviniemi

Haastattelija Hei, kerro kuka sinä olet.
Elina Hei! Olen Elina Kiviniemi.
Haastattelija Mistä sinä olet kotoisin?
Elina Olen kotoisin Liperistä.
Haastattelija Missä sinä olet työssä?

Elina En ole työssä. Olen nyt eläkkeellä.

Haastattelija Missä sinä olit työssä?

Elina Olin työssä erään paikallisen sanomalehden toimis-

tossa melkein 30 vuotta.

Haastattelija Oletko sinä naimisissa?

Elina Olen. Mieheni on radiotoimittaja.

Haastattelija Onko teillä lapsia?

Elina Meillä on kolme lasta. He ovat jo aikuisia.

Haastattelija Mitä sinä harrastat?

Elina Minä harrastan posliininmaalausta. Käyn posliinin-

maalauskurssilla kerran viikossa.

Haastattelija Katsotko sinä paljon televisiota?

Elina Katson mielelläni vanhoja suomalaisia elokuvia

televisiosta. Pidän myös englantilaisista ja austra-

203

kerro vähän itsestäsi

N

lialaisista televisiosarjoista.

Haastattelija Mitä muuta sinä teet vapaa-aikanasi?

Elina Ulkoilen kesällä ja talvella. Haastattelija Mitä sinä teet kesällä?

Elina Kesällä ajan paljon polkupyörällä ja talvella hiihdän. Meidän perheellä on kesämökki Joensuun

hiihdän. Meidän perheellä on kesämökki Joensuun lähellä, Hammaslahdessa. Kesällä vietämme

paljon aikaa kesämökillä.

kerto/a, kerron, kertoo, kertoi to tell, to describe

toimittaja, -n, -a, toimittajia journalist aikui/nen, -sen, -sta, -sia grown-up Olen eläkkeellä. I am retired.

harrastaa, harrastan, to have as a hobby or a

harrastaa, harrasti pastime

posliinin/maalaus, porcelain painting

-maalauksen, maalausta

kurssi, -n, -a, kursseja course

Katson mielelläni ... I like watching ...

vanha, -n, -a, vanhoja o

oja oid oia television series

televisiosarja, -n, -a, -sarjoja televi vapaa-aika, -ajan, -aikaa, freeti

freetime, leisure time

-alkoja

ulkoilla, ulkoilen, ulkoilee, to spend time out of doors

uíkoili

ajaa polkupyörällä to ride a bicycle ajaa, ajan, ajaa, ajoi to drive, to ride ilihdän, hiihtää, hiihti to ski

hiihtää, hiihdän, hiihtää, hiihti

viettää aikaa to spend time

viettää, vietän, viettää, vietti

to spend time

The second member of the family to be interviewed is Ville, Elina's husband. He is a sports journalist on the local radio. He likes sports and outdoor activities.

Ville Kiviniemi

Haastattelija Hyvää päivää. Ja sinä olet ...
Päivää, olen Ville Kiviniemi.
Haastattelija Mistä sinä olet kotoisin?

204 kerro vāhān itsestāsi

N

Ville Olen kotoisin Outokummusta. Haastattelija Missä sinä olet työssä? Ville Olen työssä paikallisradiossa. Haastattelija Mitä sinä teet radiossa? Ville Olen urheilutoimittaja.

Oletko sinä naimisissa? Ville Olen naimisissa ja minulla on kolme lasta.

Haastattelija Mistä urheilusta sinä pidät?

Ville Pidän lentopallosta.

Haastattelija Pelaatko sinä lentopalloa?

Ville Kyllä, pelaan.

Haastattelija

Haastattelija Mistä muusta urheilusta sinä pidät? Ville Käyn myös usein katsomassa pesäpalloa.

Haastattelija Ulkoiletko sinä palion?

Ville Minä ulkoilen mielelläni. Ajan polkupyörällä,

lenkkeilen ja hiihdän.

Haastattelija Mitä muita harrastuksia sinulla on?

Ville Pidän lukemisesta. Haastattelija Mitä sinä luet?

Ville Luen paljon elämäkertoja.

> urheilu, -n, -a sport paikallisradio, -n. -ta, radioita local radio lentopallo, -n, -a volleyball

> > pelata lentopalloa to play volleyball

> > > myself too itsekin

to go and see käydä katsomassa pesăpallo Finnish baseball

lenkkeillä, lenkkeilen, to go jogging

lenkkeilee, lenkkeili

lukemi/nen, -sen, -sta reading Pidän lukemisesta. I like reading.

elämä/kerta, -kerran, -kertaa, biography

-kertoja

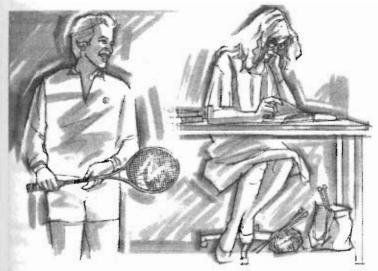
The third interview is with Jari, Elina and Ville's son. He is in his early twenties. He is studying to be a physical education teacher.

■ Jari Kiviniemi

Haastatteliia Hei, esittele itsesi, ole hyvä.

Hei, olen Jari Kiviniemi, Olen kotoisin Joen-Jari

suusta.

Haastattelija Käytkö sinä työssä?

En käy. Minä opiskelen tällä hetkellä. Jari

Haastattelija Missä slnä opiskelet?

Jari Opiskelen urheiluopistossa Etelä-Suomessa.

Haastattelija Onko sinulla siskoja ja veljiä? Jari Minulla on kaksi siskoa.

Haastattelija Ovatko he nuorempia vai vanhempia kuin sinä? Jari

He ovat molemmat nuorempia kuin minä. Haastattelija Saanko kysyä, onko sinulia tyttöystävä?

Jari Joo, minulla on tyttöystävä. Hänen nimi on Kirsi.

Hän opiskelee englantia yliopistossa.

Haastattelija Pidät nähtävästi urheilusta.

Jari Kyllä. Minä pidän urheilusta yleensä ja squas-

hista erityisesti.

Haastattelija Kilpailetko sinä?

Jari Minä pelaan usein squash-klipalluissa. Haastattelija Mitä muuta sinä teet vapaa-aikanasi? Jari Minä käyn usein tanssimassa diskoissa.

Haastattelija Missä sinä kävit koulua?

Jari Minä kävin koulua Joensuussa.

Haastattelija Joko sinä olet suorittanut asevelvollisuutesi?

Jari Kävin armeijan heti koulun jälkeen. Olin rajavar-

tiostossa.

Haastattelija Mitä sinä teit armeijan jälkeen?

Jari Olin liikunnanohjaajakursseilla täällä Joensuussa.

Haastattelija Mikä sinusta tulee, kun sinä valmistut? Jari Minusta tulee llikunnanopettaja.
Haastattelija Kuinka kauan kurssi kestää?
Jari Se kestää kolme vuotta.

urheiluopisto, -n, -a, -ja physical education

college

sisko, -n, -a, ja sister veli, veljen, veljea, veljia brother

nuorempia vai vanhempia? younger or older?

yleensä generally nähtävästi obviously

erityisesti particularly

kilpail/la, kilpailen, kilpailee, kilpaili to compete squash, -in, -ia squash

kilpailu, -n, -a, -ja competition
käydä tanssimassa to go dancing
käydä koulua to go to school

käydä armeija to go to school rajavartiosto, -n, -a border guard

suorittaa asevelvollisuus to do national service

ohjaaja, -n, -a instructor

liikunnanopettaja, -n, -a, -opettajia physical education

teacher

Minusta tulee opettaja. I will qualify as a

teacher.

valmistua, valmistun, valmistuu, to graduate, to finish a

valmistui course

The next interview is with Jari's sister, Virpi. She is also a student. She is studying at a commercial college. She has left home and lives with her boyfriend.

☑ Virpi Kiviniemi

Haastattelija Hei. Ja sinä olet?

Virpi Hei, olen Virpi Kiviniemi. Olen kotoisin Joen-

suusta. Minulla on yksi sisko ja yksi veli.

Haastattelija Oletko sinä vielä koulussa?

Virpi En ole enää. Pääsin ylioppilaaksi kaksi vuotta

sitten. Minä opiskelen.

Haastattelija Missä sinä opiskelet?

Haastattelija

Virpl Opiskelen Joensuun kauppaopistossa. Kurssi

kestää kaksi vuotta. Mikä sinusta tulee?

Virpi Minusta tulee merkonomi. Vieläkö sinä asut kotona?

Virpi En asu enää kotona. Minä asun yhdessä

poikaystäväni Petrin kanssa. Meillä on oma asunto

lähellä Joensuun keskustaa.

Haastattelija Onko sinulla aikaa harrastaa mitään, nyt kun

sinä opiskelet?

Virpl Minä pidän neulomisesta. Minä pelasin ennen

koripalloa, mutta nyt olen vain penkkiurheilija. Käyn usein katsomassa jääkiekkoa Joensuun

jäähallissa. Minun poikaystävä on jääkiekkoilija.

Haastattelija Ulkoiletko sinä paljon?

Virpl Joo. Ratsastan pari kertaa viikossa.

päästä ylioppilaaksi

kauppaopisto, -n, -a, -ja merkonomi, -n, -a, merkonomeja to graduate from school commercial college

207

кепо

vähän itsestäsi

graduate of commercial

college

Minusta tulee ... I'll become ... neulomi/nen, -sen, -sta knitting

koripailo, -n, -a basketball

penkkiurheilija, -n, -a, sports enthusiast,

-urheilijoita spectator käydä katsomassa go and watch

jääkiekko, -kiekon, -kiekkoa jäähalli, -n, -a, -halleja jääkiekkoilija, -n, -a,

ice-hockey ice-stadium ice-hockey player

-kiekkoilijoita

ratsastaa, ratsastan, ratsastaa,

to ride

ratsasti

The final interview is with the youngest member of the family, Anne. She has just finished school. She is applying for a place in a university to continue her studies.

vähān

itsestāsi

209

kerro vähän itsestäsi

Anne Kiviniemi

No niin, nyt on sinun vuoro. Esittelepä itsesi. Haastattelija

Hei, olen Anne Kiviniemi. Olen kotoisin Anne

Joensuusta. Minulla on yksi veli ja yksi sisko,

Asun vielä kotona.

Vieläkö sinä käyt koulua? Haastattelija

Lopetin koulun tänä vuonna. Pääsin ylioppilaaksi Anne

keväällä.

Mitä sinä aiot tehdä nyt? Haastattelija

Anne Haluaisin mennä opiskelemaan yliopistoon. Olen

hakenut kahteen eri yliopistoon, mutta en tiedä

vielä, olenko päässyt sisälle.

Mitä sinä harrastat? Haastatteliia

Anne Minä harrastan lukemista. Haastattelija Millaista kirjallisuutta sinä luet?

Anne Luen enimmäkseen romaaneja. Pidän erityisestl

käännösromaaneista. Katson englantilaisista myös melko paljon televisiota. Pidän englanninkielestä ja katson siksi paljon satelliitti- ja kaapelitelevision ohjelmia. Minä opiskelen tällä

hetkellä ranskaa.

Oletko kiinnostunut urheilusta? Haastattelija

Harrastan kuntoilua. Käyn kuntosalilla kolme Anne

kertaa viikossa. Pelaan myös tennistä ja sulka-

palloa.

Mitä muita tulevaisuuden suunnitelmia sinulla Haastattelija

on?

Haluaisin asua vähän aikaa ulkomailla, ehkä Anne

Pariisissa tai Lontoossa. Minulla on

Lontoossa.

Haastattelija Oletko sinä kiinnostunut politiikasta?

Anne Olen kiinnostunut politiikasta ja kansainvälisestua kaupasta. Olen hakenut vientiopistoon

opiskelemaan ulkomaankauppaa.

esittelepä itsesi ...

lopetta/a, lopetan, lopettaa, lopetti

aiko/a, aion, aikoo, aikoi mennä opiskelemaan

jatka/a opintoja

hake/a, haen, hakee, haki pääs/tä, pääsen, pääsee, pääsi

enimmäkseen

romaani, -n, -a, romaaneja

käännös, käännöksen, käännöstä,

käännöksiä

satelliittitelevisio, -n, -ta, -ita

kaapelitelevisio olla kiinnostunut

tennis, tenniksen, tennistä

sulkapallo, -n, -a

tällä hetkellä

vähän aikaa

ulkomailla

tulevaisuudensuunnitelmia Olen kiinnostunut politiikasta.

politics.

kansainväli/nen, -sen, -stä, -siä kauppa, kaupan, kauppaa,

kauppoja

hakea opistoon

vientiopisto

ulkomaan/kauppa, -kaupan,

introduce yourself ...

to finish, to end to intend to

to go to study to continue studies

to apply to get in

mostly novel

translation

satellite television

cable television to be interested

tennis

badminton at the moment for a short while

abroad future plans

I am interested in

international shop, trade

to apply to college export college

foreign trade

kauppaa

N

Kuka on kukin? Who is who?

Let's look at the words for the different members of the family in Finnish.

Elina on Jarin, Virpin ja Annen äiti. Ville on Elinan mies ja Jarin, Virpin ja Annen isä. Elina on Villen vaimo. Elina ja Ville ovat olleet naimisissa 24 vuotta.

Jari on Virpin ja Annen veli. Virpi on Annen ja Jarin sisko. Anne on Jarin ja Virpin sisko. Anne on perheen nuorin, kuopus ja Jari on perheen vanhin lapsi, esikoinen.

äiti, äidin, äitiä, äitejä mother isä, -n, -ä, isiä father mies, miehen, miestä, miehlä man, husband wife vaimo, -n, -a, -ja olla naimisissa to be married veli, veljen, veljeä, veljiä brother nuorin the youngest perhe, -en, -ttä, perheitä family the youngest child kuopus, kuopuksen, kuopusta the eldest vanhin esikoi/nen, -sen, -sta, -sia the first born child

Minkänäköisiä he ovat? What do they look like?

Here you have a description of what the members of the Kiviniemi family look like.

Elina on 55 vuotta vanha. Hän noin 160 cm pitkä. Hänellä on lyhyt vaalea tukka. Hänellä on ystävälliset, pyöreät kasvot. Hänellä on siniset silmät.

Ville on 54 vuotta vanha. Hän on melko pitkä, noin 180 cm. Hän painaa noin 85 kiloa. Hän on melko hiljainen ja vakavannäköinen. Hänellä on harmaa tukka ja harmaat silmät.

Jari on 22-vuotias. Hän on 185 cm pitkä ja melko hoikka. Hän on vaalea, mutta hänellä on ruskeat silmät. Hän on oikein komea. Hänellä on hyvä huumorintaju.

Virpi on 20 vuotta vanha. Hän on 170 cm pitkä ja oikein hoikka. Hänellä on pitkät vaaleat hiukset. Hän on oikein sievä. Hänellä on siniset silmät ja hymykuopat.

Anne on 19-vuotias. Hän ei ole kovin pitkä, vain 160 cm. Hänellä on tumma kihara tukka ja ruskeat silmät. Hän ei ole lihava, hän painaa vain 50 kiloa.

211

kerro

vähän itsestäsi

pitkä, -n, -ä, pitkiä tall, long lyhyt, lyhyen, lyhyttä, lyhyitä short vaalea, -n, -a, vaaleita fair, blonde tukka, tukan, tukkaa hair ystävälli/nen, -sen, -stä, -siä friendly pyöreä, -n, -ä, pyöreitä round kasvot, kasvojen, kasvoja face silmä, -n, -ä, silmiä eve sini/nen, -sen, -stä, -siä blue painaa, painan, painaa, painoi to weigh hiljai/nen, -sen, -sta, -sia quiet vakavannäköi/nen, -sen, -stä, -siä serious-looking harmaa, -n, -ta, harmaita grey sense of humour huumorintaju, -n, -a hoikka, hoikan, hoikkaa, hoikkia slim sievä, -n, -ä, sieviä pretty ruskea, -n, -a(-ta), ruskeita brown komea, -n, -a, komeita handsome hymy/kuoppa, -kuoppaa dimple tumma, -n, -a, tummia dark kihara, -n, -a, kiharoita curl lihava, -n, -a, lihavia fat, overweight hiukset hair

Hyvä tietää

Mitä suomalaiset harrastavat?

What do Finns do in their spare time?

Finns are avid readers. Lukeminen reading is at the top of the list of most popular pastimes for most Finns. Kirjastot libraries are well used. Kirjastoautot mobile libraries serve even the remotest countryside. There are many popular viikkolehti weekly magazines with large circulations. Most Finns read at least one sanomalehti newspaper a day. Many read both a local newspaper as well as a national one. The largest national newspaper is Helsingin Sanomat.

Television katselu watching television is also popular, like it is everywhere in the world these days. Radion kuuntelu listening to the radio is also popular.

Saunominen having a sauna is for many Finns the best relaxation there is. It is often listed as a hobby!

Musiikki music is also popular. Most Finnish towns and villages have at least one kuoro choir, many have more than one. Finns are also keen amateur actors. There are many harrastelijateatteri amateur theatre groups around the country.

Ulkoilu outdoor pursuits are extremely popular. Pyöräily cycling is part of everyday life in Finland. Most Finns have a polkupyörä bicycle. There are special cycle routes in most towns. They are called kevyenliikenteenväylä (light traffic roads).

Uinti swimming is a sport for all, in the lakes in the summer and in uimahalli swimming pools in the winter. Kuntorata or lenkkipolku jogging tracks are often illuminated, so you can run in the evening as well as in the daytime. These same tracks are turned into skiing tracks in the winter, so the short winter days do not curtail one's sporting activities.

Marjojen ja sienien kerääminen picking berries and mushrooms is very popular in the late summer and the autumn. Metsästys hunting is a mainly male hobby. So is the ever popular kalastus fishing, but some women do fish as well. The very Finnish form of winter fishing pilkkionginta is well suited to the Finnish character, sitting huddled on the ice of a lake, fishing through a small hole in the ice all by yourself!

Contrary to the beliefs of foreigners avantouinti (swimming in a hole made in the ice) in the winter is not for all Finns! Those who do do it, swear that it is marvellously invigorating!

Penkkiurheilu spectator sports are very popular especially icehockey, but many are content to watch their favourite sport on television these days.

2 Perheestä About the family

Perhe is the immediate family and suku the extended family. Sukulainen is a relative. Hence sukunimi surname or family name.

Isoisä, ukki and vaari are all words for grandfather. Grandmother is isoäiti, mummi or mummo. The usage varies from one family to another and from region to region.

213

kerro vāhān itsestāsi

2

Lapsenlapsi is the general word for a grandchild. You can also be more specific. A grandson can be pojanpoika (son's son) or tyttärenpoika (daugher's son). Pojantyttö or pojantytär (son's daughter) is a granddaughter and so is tytöntyttö or tyttärentyttö (daughter's daughter). Tyttö and tytär both mean daughter.

Täti is an aunt and setä is an uncle. Eno is a maternal uncle. Serkku is a cousin. A nephew can be veljenpoika brother's son or siskonpoika sister's son. A niece can be veljentyttö brother's daughter or siskontyttö sister's daughter.

When it comes to marital status one can be naimisissa married or naimaton unmarried. Eronnut is divorced, poikamies is a batchelor and poikamiestyttö is a batchelor girl.

Aviomies or mies is husband and aviovaimo or vaimo is a wife. Entinen is ex- or former. When a couple live together, but aren't married they are avomies (common law husband) and avovaimo (common law wife). Poikaystävä and tyttöystävä are boyfriend and girlfriend. Leski is a widow or a widower.

Anoppi is a mother-in-law and appi is a father-in-law. Daughter-in-law is miniä and vävy is a son-in-law. Käly is a sister-in-law and lanko is a brother-in-law.

Vähän kielioppia

Olen kiinnostunut I am interested

There are different ways of expressing what you are interested in.

harrastaa to have as a hobby, to have as a pastime, to be interested in

Harrastan jalkapalloa. Football is my hobby.
(Lit. I 'hobby' footba

Harrastan tennistä. Mitä sinä harrastat? Harrastan lukemista. Harrastan musiikkia. (Lit. I 'hobby' football)
Tennis is my hobby.
What are your hobbies?
Reading is my hobby.
Music is my hobby.
I am interested in music.

So you can use the verb harrastaa to describe your hobbies from sport to music and reading. Notice what you do or the object is in the partitive. So you need to use the verbal noun in this construction, for example: lukemista. See page 215 for the formation of the verbal noun.

You can also use the phrase mielelläni with pleasure combined with a verb. For example: Luen mielelläni. I like reading.

Notice that this phrase has the possessive suffix at the end. Here are the different forms of it.

mielelläni	I like, I do with pleasure, I like doing
mielelläsi	you like
mielellään	s/he likes
mielellämme	we like
mielellänne	you like
mielellä än	they like

Notice that this phrase is also used to mean *I would like*, or *I would love to*, when you have been asked whether you would like something:

Haluaisitko kahvia?	Would you like some coffee?
Mielelläni.	Yes please/I'd love some.

Luen mielelläni. (Lit. I read with pleasure). This corresponds to the English phrase I like reading.

Pelaan mielelläni tennistä. I like playing tennis. Ajan mielelläni polkupyörällä. I like riding a bike.

In a question:

_	
Luetko mielelläsi? Luetteko mielellänne?	Do you like reading? Do you like reading?
Käymme mielellämme	We like going to the cinema.
elokuvissa.	we like going to the chieffic.
Käyttekö mielellänne	Do you like going to
oopperassa?	the opera?
Olla kiinnostunut jostakin	to be interested in something
Olen kiinnostunut politiikasta.	I am interested in politics.
Oletko kiinnostunut	Are you interested in sport?
urheilusta?	,
Oletko kiinnostunut	Are you interested in music?

The object of your interest is in the elative case i.e. has the ending -sta/-stä. You can also use the verb kiinnostaa to interest:

215

kerro vähän itsestäsi

2

Politiikka kiinnostaa minua.

Musiikki kiinnostaa minua.

Kiinnostaako urheilu sinua?

Politics interest me.

Music interests me.

Does sport interest you?

Notice the construction: the subject is in the basic form, the verb is in the third person singular and the object is in the partitive.

Suomi kiinnostaa häntä. Finland interests him.

Minusta uinti on mukavaa I enjoy swimming

You can also simply say I find, or in my opinion something is nice or interesting by using the elative case -sta/-stä added to the pronoun or person's name:

Minusta uiminen on (Lit. In my opinion swimming is fun/I find swimming fun/ I enjoy swimming.)
Onko sinusta hiihtäminen mukavaa?

(Lit. In my opinion swimming is fun/I find swimming fun/ I enjoy swimming.)

Do you enjoy skiing?

Onko Pekasta tennis kivaa? Does Pekka like tennis? Minusta pyöräily on oikein I find cycling great fun. hauskaa.

Lukeminen on hauskaa Reading is fun

There is a verbal noun in Finnish. This form corresponds to the English verbal noun with the ending -ing. For example: singing, travelling.

The easiest way to form the verbal noun is to look at the third person singular of the verb in the present tense, shorten the vowel if it is long and add the fourth infinitive ending -minen. Example: lukea to read: luke/e. Drop the third person ending -e and add the ending -minen \rightarrow lukeminen reading.

The result is a verbal noun to which you can add case endings as to any other noun. These nouns conjugate like all words ending in -nen:

matkustaa to travel matkusta/a → matkustaminen Pidän matkustamisesta. I like travelling. kirjoittaa to write → kirjoitta/a → kirjoittaminen Pidän kirjoittamisesta. I like writing. tehdä to do, to make → teke/e → tekeminen

Minulla ei ole mitään I have nothing to do.

tekemistä.

sanoa to say, to tell → sano/o → sanominen

Onko sinulla mitään Do you have anything to say?

sanomista?

So you can express what you like doing by using the verb pitää to like and the verbal noun with the elative ending -sta/-stä.

Pidän matkustamisesta. I like travelling. Pidän lukemisesta. I like reading.

Maanantaisin On Mondays

When something happens regularly at a certain time, you can use the following expressions:

sunnuntaisin on Sundays

maanantaisin, jne. on Mondays, etc. viikonloppuisin at weekends

iltaisin in the evenings aamuisin in the mornings

öisin during the night, at night time

päivisin daily, during the day

talvisin in the winter time, during the winter keväisin in the spring, during the spring

kesäisin in the summertime syksylsin in the autumn

Mikä sinusta tulee isona? What will you be when you grow up?

Notice the verb tulla to come also means to become, when used with the elative case -sta/-stä:

Minusta tulee merkonomi. I'll be a commercial

college graduate.

Mikä sinusta tulee? What will you be?
Minusta tulee insinööri. I'll be an engineer.
Hänestä tulee johtaja. He is going to become

the manager.

Kesästä tulee oikein lämmin. The summer is going to be

very warm.

Silmät ovat siniset Eyes are blue

Words that refer to things that come in pairs or sets are often in the nominative plural and the words describing them are also in the nominative plural. All the parts of the body which come in pairs belong to this group of words.

Silmät ovat siniset.

Kädet ovat kylmät.

Jalat ovat pienet.

Korvat ovat isot.

Posket ovat punaiset.

Eyes are blue.

Hands are cold.

Feet are small.

Ears are big.

Cheeks are red.

also:

Housut ovat uudet. Silmälasit ovat kalliit. Piilolinssit ovat mukavat. Kengät ovat italialaiset. The trousers are new.
Spectacles are expensive.
Contact lenses are convenient.
The shoes are Italian.

217

kerro vähän itsestäs

Minkänäköinen hän on? What does she look like?

You can make a number of descriptive words using the suffix -näköinen. The first word is usually in the genitive form. Some of these words are compound words and some are written separately. Usually the compound words are in common use, but more unusual combinations are written as separate words.

hyvännäköinen hauskannäköinen vakavannäköinen suomalaisen näköinen amerikkalaisen näköinen good-looking smart-looking serious-looking Finnlsh-looking American-looking, looks

like an American

isänsä näköinen Hän on aivan isänsä näköinen. Hän on Elvis Presleyn näköinen.

isän näköinen

looks like the father looks like his/her father He looks just like his father. He looks like Elvis Presley.

This type of adjective can also be made with -tukkainen or -hiuksinen to describe someone's hair:

Hän on tummatukkainen. Hän on punatukkainen. Henna on vaaleahiuksinen.

She is dark-haired. He is red-haired. Henna is blonde-haired. -silmäinen to describe someone's eyes:

Henna on sinisilmäinen. Henna is blue-eyed.
Maire on ruskeasilmäinen. Maire is brown-eyed.

Here are some questions needed to find out about physical appearance:

Minkäväriset silmät sinulla on? What colour are your eyes? Minkäväriset hiukset sinulla on? What colour is your hair? Minkänäköinen hän on? What does she look like?

Kuinka pitkä hän on? How tall is she?

Minä pelaan tennistä I play tennis

The verb pelata to play is used when talking about sports and card games and games.

pela/ta

present: pelaan, pelaat, pelaa, pelaamme, pelaatte,

pelaavat

imperfect: pelasin, pelasit, pelasimme, pelasitte,

pelasivat

perfect: olen/olet/on pelannut,

olemme/olette/ovat pelanneet

conditional: pelaisin, pelaisit, pelaisimme,

pelaisitte, pelaisivat

Pelaan I play

koripalloa basketball tennistä tennis jalkapalloa football squashia squashi golfia lentopalloa volleyball golfia golf sulkapalloa badminton pesäpalloa baseball shakkia chess jääkiekkoa ice-hockey bridge

To play an instrument is soittaa.

soitta/a

present: soitan, soitat, soitaa, soitamme, soitatte,

soittavat

imperfect: soitin, soitit, soitimme, soititte,

soittivat

perfect: olen/olet/on soittanut,

olemme/olette/ovat soittaneet

conditional:

soittaisin, soittaisit, soittaisi, soittaisimme, soittaisitte, soittaisivat

Soitan / play

pianoa

viulua

huilua flute

kitaraa guitar

plano

violin

also:

U. Lavari

levyjä records

219

kerro vähän itsestäsi

12

soittaa also means to ring, to telephone:

Soitan ovikelloa.

I'll ring the doorbell.
I'll phone you tomorrow.

Harjoitellaan!

1 Answer the following:

a If somebody asks you: Kuinka vanha sinä olet? What does the person want to know?

b If you are asked: Kuinka pitkä sinä olet? What information are you expected to give?

c If you are asked: Minkäväriset silmät sinulla on? Which detail of your appearance is asked about?

d If you are asked: Oletko tumma vai vaalea? What are you expected to describe?

e How would you ask a friend whether he has sisters or brothers?

f When a Finn asks you Harrastatko urheilua? What does he want to know?

g If a Finn asks you Pidätkö lukemisesta? What does he want to know?

2 Read through the following introduction by a Finn, or listen to it on the recording if you have it, and answer the questions after it.

HEI!

Olen Tuomo Lamponen.

Olen opiskelija.

Opiskelen Helsingin Teknisessä Korkeakoulussa Otaniemessä. Minusta tulee sähköinsinööri.

Asun nyt Espoossa, mutta olen kotoisin Pohjois-Karjalasta, Lieksasta.

En ole naimisissa, mutta asun tyttöystäväni Susannan kanssa. Hän opiskelee venäjää Helsingin yliopistossa.

kerro vähän itsestāsi

Hän on myös kotoisin Pohjois-Karjalasta, Outokummusta. Me käymme usein sekä Outokummussa että Lieksassa. Kun valmistumme, haluamme muutta takaisin Pohjois-Karjalaan.

- a Does Tuomo work?
- b Where does he study?
- c What is he going to be?
- d Where does he live?
- e Where does he come from?
- f Is he married?
- g Does he live alone?
- h Is his girlfriend a student?
- Does he often go back to his home town?
- What are he and his girlfriend planning to do after they finish studying?
- 3 Read this introduction and answer the questions below.

Hyvää päivää! Olen Jarkko Virtanen. Olen 32 vuotta vanha. Olen helsinkiläinen. Asun Kalliossa. Opetan peruskoulun yläasteella Käpylässä. Opetan matematiikkaa ja fysiikkaa. Minulla on kaksi poikaa, Jussi 12 vuotta ja Jarmo 10 vuotta. Olen eronnut. Pojat asuvat äitinsä luona, mutta he ovat minun luona joka toinen viikonloppu.

Minä ja pojat pidämme jalkapallosta ja jääkiekosta.

Talvella käymme melkein joka sunnuntai katsomassa jääkiekkoa jäähallissa.

Kesälla pelaamme jalkapalloa ja joskus myös pesäpalloa.

- a Which town is Jarkko from?
- b What is his profession?
- Where does he work?
- d Does he have children?
- e Is he married?
- f Do his children live with him?
- How often does he see his children?
- h Which sports is he interested in?
- What sport do Jarkko and his sons watch in the winter?
- What sports do they play in the summer?
- D 4 Now we practise an interview. Complete the dialogue by answering the questions put to you by the interviewer (listen to it on the recording if you have it).

Esittele itsesi, ole hyvä. (Say: I am Sandra Johnson.) Mistä sinä olet kotoisin?

(Say: I am from London, Britain.)

Missä sinä olet työssä?

(Say: I work in a theatre.)

MItä sinä harrastat?

(Say: I like reading and music.)

Pidätkö urheilusta?

(Say: I don't like sport particularly, but I like being out of doors.)

Katsotko paljon televisiota?

(Say: I never watch television.)

You can also answer these questions about yourself.

- 5 When a Finn describes his hobbies as follows, what are his hobbies? Harrastan golfia ja tennistä. Lenkkeilen kerran viikossa. Katson jalkapalloa kesällä ja jääkiekkoa talvella.
- 6 If you are asked: Oletko kiinnostunut musiikista? What are you being asked?
- > 7 Someone called round for your friend, while she was out.
 - a You forgot to ask his name. Your friend asks: Minkänäköinen hän oli? What does your friend want to know?
 - **b** Describe this visitor to your friend: He was about 20 years old, tall, fair and good-looking.
- 8 If someone is described as: tummatukkainen, hoikka ja ruskeasilmäinen. What does this person look like?
- 9 Some of the endings are missing from this description. Fill them in:
 - a Olen kotoisin Liperi____. Ole_ nyt eläkkee____. Olin tvö toimistossa.
 - **b** Olen naimisissa ja minu___ on kolme las__.
 - c Käyn englanninkurssi maanantaisin. Katso mielelläni suomalaisia elokuvia televisio..... Pidä myös englantilaisi ia australialaisi___ elokuvista.
 - d Ulkoile_kesä_ ja talve_. Kesällä aja_paljon polkupyörä __ ja talvella hiihdä
 - e Meidan perhee on kesamökki Joensuu lähellä. Kesalla me vietä paljon aikaa kesämökillä.
- 10 Your friend wants to know what a mutual friend's new girlfriend looks like. You have met her. She is aged about 19 or 20. She has long blonde hair. She is not very tall. She is pretty. Describe her to your friend.

kerro vähän itsestāsi

▶ 11 If someone is described like this (listen to it on the recording)-

Hän on noin 50 tai 55 vuotta vanha. Hänellä on harmaat hiukset. Hän ei ole pitkä. Hän on vähän lihava?:

- a Is the person young?
- b What colour is her hair?
- c Is she very tall?
- d Is she slim?
- 12 If a person describes themselves by saying: Olen eronnut. What is he or she telling you?
- 13 Who is anoppi?
- 14 If you are asked: Oletko naimisissa? What does the person asking the question want to know?
- 15 Imagine you are writing an advertisement for the lonely hearts column on behalf of this lady. How would it read in Finnish?

I am about 30 years old. I am divorced. I have one child. I work in a bank. I am interested in theatre, opera and classical music. I like travelling.

- 16 Which feature are you describing, when you talk about hiukset?
- 17 You are interested in politics and want to find out whether a Finnish friend shares your interest. How would you ask?
- 18 Ask your new acquaintance:
 - a If he likes reading?
 - b If he watches a lot of television?

Vähän lisää

Mitä sinä teet vapaa-aikana? What do you do in your spare time?

Steve Mitä sinä teet vapaa-aikana?

Minulla on hyvin vähän vapaa-aikaa, mutta silloin kun Sari minulla on, menen mielelläni luontoon. Käyn marjassa ja sienessä. Ja kävelen pitkiä matkoja. Käyn joka syksy Lapissa ruska-aikana patikkaretkellä.

vapaa-aika, -ajan, -aikaa spare time, leisure time luonto, luonnon, luontoa nature to go berry picking käydä marjassa käydä sienessä to go mushroom picking kävellä, kävelen, kävelee, käveli to walk (Lit. russet time) time of ruska-aika autumn when colours change

patikkaretki walking trip, trekking I go walking/trekking käyn patikkaretkellä

Mitä sinä teet tavallisesti viikonloppuna?

What do you usually do at the weekend?

Mitä sinä tavallisesti teet viikonloppuna? Perjantai-iltana minä käyn työn jälkeen saunassa. Sitten Marjo katson televisiota. Olen aina hyvin väsynyt työviikon

Mltä sinä teet lauantaina? Seija

jälkeen.

Mario

Tavallisesti pelaan tennistä ja käyn ulmassa ulmahal-Illia. Käyn usein teatterissa ja konserteissa. Käyn myös taidenäyttelyissä. Minä pidän tanssimisesta ja käyn melko useln tanssimassa. Minun täytyy myös aina käydä vilkonloppuna ruokaostoksilla, koska minulla ei ole aikaa vilkolla.

Millainen ohjelma sinulla on tavallisesti sunnuntaina? Selja Marjo Se rilppuu vähän siitä, mitä olen tehnyt lauantaina. Joskus sunnuntaisin lepään kotona, luen, kirjoitan kirjeitä, katson televisiota. Joskus käyn kylässä.

käydä uimassa uimahalli, -n, -a, -halleja teatteri, -n, -a, teattereita konsertti, konsertin, konserttia, konsertteja taidenäyttely, -n, -ä, -jä

swimming pool theatre concert

tanssia, tanssin, tanssii, tanssi käydä ruokaostoksilla

art exhibition to dance to go food shopping

Se riippuu vähän siitä, mitä ... levätä, lepään, lepää, lepäsi käydä kylässä

to rest go visiting

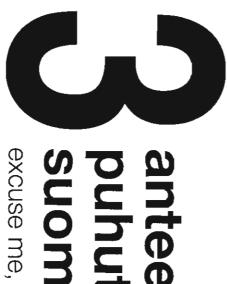
go swimming

Se rlippuu siitä ...

It depends on what ...

It depends a little on what ...

you speak Finnish?

In this unit you will learn

- · to talk more about yourself and your family
- to describe your background
- to talk about your education and your studies
- · to talk about your work and professional training
- about the Finnish education system

Dialogeja

Hauska tutustua Nice to meet you

Susanna and Mark have just met at a party. Susanna is from Hungary and Mark is from New Zealand. Susanna is a student and Mark works in Finland.

Susanna Hei, olen Susanna. Mark Hei, minä olen Mark. Susanna Mistä sinä olet kotoisin?

Mark Olen kotoisin Uudesta-Seelannista. Entä sinä?

Susanna Olen kotoisin Unkarista. Mitä sinä teet täällä

Helsingissä?

Mark Olen työssä täällä, Entä sinä?

Susanna Minä opiskelen suomen kieltä ja kirjallisuutta Helsingin

vliopistossa.

Mark Miksi sinä haluat opiskella suomea? Sinähän puhut jo

suomea ihan hyvin.

Susanna Minä haluan oppia puhumaan suomea paremmin. Minä

pidän suomalaisesta kirjallisuudesta, erikoisesti Eino Leinon runoista. Haluan oppia suomea niin hyvin, että

voin lukea Eino Leinoa suomeksi.

Mark Eikö unkarinkieli ole melkein samanlaista kuin

suomenkieli?

Susanna El ole. Ehkä unkari ja suomi ovat joskus hyvin kauan

sitten olleet melko samanlaisia, mutta nykypäivän unkarilaiset ja suomalaiset eivät ymmärrä toisiaan. On joltakin sanoja, jotka ovat melko samanlaisia. Kun taas viro ja suomi ovat paljon lähempänä toisiaan. Virolaiset ja suomalaiset voivat kyllä keskustella joten kuten

keskenään.

Mark

Mark Onko viro samanlaista kuin suomi?

Susanna Joo, melko samanlaista. Virolaiset katsovat Suomen tele-

visiota. Suomella ja Virolla on oikein läheiset suhteet.

Mark Entä sitten kariala, onko se kieli vai murre?

Susanna En oikein tiedä, toiset sanovat että se on kieli, toiset että se on murre. Mină en ole mikään asiantuntija. Sinäkin

puhut hyvin suomea. Miksi sinä olet opiskellut suomea? Minä olen työssä eräässä amerikkalaisessa firmassa

täällä Helsingissä. Tulin tänne kolmeksi vuodeksi ja päätin, että jos asun täällä kolme vuotta, haluan myös oppia puhumaan suomea. Työssä minun ei tarvitse

puhua suomea, koska kaikki minun kollegat puhuvat

englantia. Suurin osa heistä on amerikkalaisia tai englantilaisia. Mutta minulla on palion suomalalsia kavereita. Monet puhuvat kyllä englantia, mutta minusta on mukavampi puhua maassa maan kielellä!

Uusi-Seelanti, Uuden-Seelannin New Zealand opiskella, opiskelen, opiskelee, to study opiskeli kieli, kielen, kieltä, kieliä language lähei/nen, -sen, -stä, -siä close cultural relations kulttuurisuhteet karjala, -n, -a Karelian language/dialect murre, murteen, murretta, dialect murteita kirjallisuu/s, -den, -tta literature ihan hyvin very well paremmin better oppia puhumaan to learn to speak Eino Leino (a Finnish poet) runo, -n, -a, runoja poem lukea suomeksi to read in Finnish similar to samanlainen kuin nykypäivän-, moderni today's, modern some Joitakin sana, -n, -a, sanoja word to be closer to one olia lähempänä toisiaan another just about, somehow joten kuten to talk to one another keskustella keskenään asiantuntija, -n, -a, asiantuntijoita expert eräs, erään, erästä, eräitä a, certain päättää, päätän, päättää, päätti to decide Minun ei tarvitse ... I don't need to ... kollega, -n, -a, kollegoja colleague majority, the largest part suurin osa friend, mate, pal kaveri, -n, -a, kavereita mukavampi nicer Maassa maan kielellä. When in the country speak the language of the country. puhuvat kyllä do speak

Tehdään tuttavuutta Getting acquainted

A British diplomat is talking to a Finnish bank manager at a mutual friend's house. They discover that they both spent some time studying in the United States. Rob finds out how Jarkko came to be a bank manager. Rob uses the polite, formal address!

anteeksi, puhutteko suomea?

Rob	Hyvää iltaa, nimeni on Ro	b Kelly. Olen t	työssä Britannian
	suurlähetystössä. Olen di	plomaatti. Ant	teeksi, mutta en
	tledä nimeänne.		

Jarkko Hyvää iltaa, olen Jarkko Kotilainen. Hauska tutustua. Hauska tutustua. Ai, jahaa, te olette suomalainen. Te Rob puhutte oikein hyvin englantia. Missä te olette oppinut niin hyvin englantia?

Minä olin vaihto-oppilaana Yhdysvalloissa. Jarkko

Missäpäin USA:ta te olitte vaihto-oppilaana? Minäkin Rob opiskelin Yhdysvalloissa.

Jarkko Olin vuoden Bostonissa, Uudessa-Englannissa.

Oletteko te työssä Helsingissä? Millaista työtä te teette? Rob Jarkko Olen työssä pankissa. Olen ammatiltani pankiniohtaia.

Rob Asutteko te täällä Helsingissä?

Jarkko Asun perheeni kansaa Kirkkonummella, Helsingin lähellä.

Rob Oletteko te kotoisin täältä Helsingistä?

Jarkko En, vaimoni ja minä olemme kotoisin Pohjois-Karjalasta. Valmoni on Liperistä ja minä olen Heinävedeltä.

Rob Oletteko te asuneet Helsingissä kauan?

Jarkko Me tulimme molemmat Helsinkiin opiskelemaan, Minä opiskelin valtiotieteitä Helsingin yliopistossa ja vaimoni opiskeli Helsingin kauppakorkeakoulussa. Me tapasimme toisemme täällä Helsingissä.

Rob Ai jaaha, te opiskelitte valtiotieteitä. Kuinka te jouduitte pankkialalle?

Jarkko Ihan sattumalta. Olin opiskeluaikoina kesätöissä pankissa ja kun valmistuin, pankista tarjottiin minulle töitä.

Oletteko te ollut kauan nykyisessä työssänne? Rob

Jarkko Olen ollut samassa työpaikassa valmistumisestani lähtien. Onko teillä sukulaisia ja perhettä vielä Pohjois-Rob Karialassa?

Joo, meillä molemmilla on perhettä ja sukulaisia ympäri Jarkko Pohjois-Karjalaa, sekä myös täällä pääkaupunkiseudulla. Yksi minun veljistäni asuu myös perheineen täällä Helsingissä. Vaimoni nuorempi sisko asuu Porvoossa.

Rob Missä te kävitte koulua?

Jarkko Minä kävin koulua ensin Heinävedellä viisitoistavuotiaaksi asti ja sitten olin lukiossa Joensuussa.

Jarkko

Milloin te pääsitte ylioppilaaksi? Rob Minä pääsin ylioppilaaksi vuonna 1973. Jarkko Kuinka kauan te opiskelitte yliopistossa? Rob Opiskelin yhteensä viisi vuotta, mutta olen vielä kirjoilla Jarkko vliopistossa. Teen parhaillaan väitöskirjaa työn ohella. Mitä muuta te opiskelitte yliopistossa kuin valtiotieteitä? Rob Opiskelin Suomen historiaa. Jarkko Mikä on väitöskirjanne aihe? Rob Suomalaisten pankkien tulevaisuus Euroopassa. Jarkko Mitä te teitte opintojen päätyttyä? Rob Niin kuin sanoin, menin pankkiin työhön, mutta minun Jarkko ensimmäinen työpaikkani oli pankin New Yorkin toimistossa. Olin siellä vuoden.

Te olitte sils vuoden Amerikassa la sitten? Rob

Tulin takaisin Suomeen. Menimme naimisiin ja ensim-Jarkko

mäinen lapsi syntyi vuotta myöhemmin.

Kuinka monta lasta teillä on? Rob

Meillä on kolme lasta, kaksi tyttöä ja yksi poika. Vain yksi lapsista on enää kotona. Vanhemmat lapset ovat jo aikuisia. Nuorin on lukiossa ja kaksi vanhempaa ovat jo yliopistossa. Vanhin tytär opiskelee ranskaa Pariisissa ja toinen tytär opiskelee radiotoimittajaksi Tampereella.

suurlähetystö, -n, -ä, -jä vaihto-oppilas, -oppilaan, -oppilas-ta, -oppilaita ammatti, ammatin, ammattia, ammatteja ammatiltani

profession, trade

embassy

pankinjohtaja, -n, -a, -johtajia valtiotiede, -tieteen, -tiedettä, -tieteitä by my profession bank manager political science

exchange student

kauppakorkeakoulu, -n, -a, -ja school of economics

Tapasimme toisemme. pankkiala, -n, -a, -aloja joutua, joudun, joutuu, joutui opiskelu/aika, -ajan, -aikaa, -aikoja We met each other. banking, field of banking to end up student days, time of studies

Valmistumisestani lähtien ... tariota, tarjoan, tarjoaa, tarjosi

Since I graduated ... to offer

viisitoistavuotiaaksi asti lukio, -n, -ta, -ita

until the age of 15 years sixth form, high school

pääkaupunki/seutu, -seudun, Greater Helsinki area -seutua molemmat, molempien. both molempia Olen kirjoilla I am registered (on the books) parhaillaan at present väitös/kiria, -n. -a, -kirioja dissertation, doctoral thesis aihe, aiheen, aihetta, aihelta topic, cause, reason tulevaisuu/s. -den. -tta the future opintojen päätyttyä after studies had finished myöhemmin later aikui/nen,-sen, -sta, -sia adult, grown-up nuorin the youngest vanhempi, vanhemman, older vanhempaa, vanhempia

vanhin

toimittajia

229

anteeksi, puhutteko suomea?

ယ

Kouluvuodet School years

radiotoimittaja, -n, -a,

Cathy is a young English school-teacher visiting Finland in her holidays. She is asking her friend Saara to tell her about the Finnish school system and education.

the oldest, the eldest

radio journalist

Cathy Minä tiedän hyvin vähän suomalaisesta koulusta. Kerro minulle minkäikäisinä suomalaiset lapset menevät kouluun.

Saara Lapset aloittavat koulun, kun he täyttävät seitsemän vuotta.

Vasta seitsemänvuotiaana? Cathy

Sitä ennen monet lapset ovat kerhossa tai esikoulussa. Saara Melkein kaikki suomalaiset äidit käyvät työssä, niinpä lapset ovat pienestä asti joko perhepäivähoidossa tai lastentarhassa.

Millainen on tyypillinen koulupäivä? Cathy

Aluksi koulupäivä on melko lyhyt, mutta tuntien määrä Saara kasvaa iän mukana. Peruskoulu kestää yhdeksän vuotta.

Olen kuullut ala-asteesta ja yläasteesta, mitä ne tarkoit-Cathy tavat? Saara

Peruskoulun ala-aste on kuusi vuotta eli luokat ensimmäisestä kuudenteen ja yläaste on luokat seitsemännestä vhdeksänteen. Peruskoulun jälkeen on mahdollista jatkaa ioko lukiossa tai ammattikoulussa. Jos nuori el mene Saara

Saara

lukioon eikä ammattikouluun, hän voi mennä niin sanotulle kymmenennelle luokalle, jonka jälkeen hän voi mennä työhön tai jatkaa opintoja jossakin muualla.

Mikä ero on lukiolla ja ammattikoululla? Cathy

> Lukio on akateemisempi kuin ammattikoulu. Lukion lopussa on vlioppilastutkinto. Kun pääsee vlioppilaaksi, on mahdollista pyrkiä yliopistoon. Kun taas ammattikoulussa opetus on käytännöllisempää. Nykyään voi myös yhdistää eri aineita lukiosta la ammattikoulusta. Ammattikouluissa on myös paljon linjoja, joille voi pyrkiä vasta ylioppllaaksi päästvään.

Mitä ovat sitten kauppakoulut, kauppaopistot ja tekniset Cathy opistot?

Saara Ne ovat myös ammattikouluja. Kauppakoulut ja kauppaopistot valmistavat kaupallisiin ammatteihin ja tekniset opistot eri tekniikan aloille.

Cathy Pääsevätkö kaikki, jotka haluavat, yllopistoon?

Ei suinkaan. Kilpailu opiskelupalkoista on olkein kova. Saara Moniin yliopistoihin on olkein vaativat sisäänpääsykokeet.

Cathy Milloin pojat suorittavat asevelvollisuutensa?

> Suurin osa polista menee armeijaan heti koulun lälkeen, mutta muutamat opiskelevat ensin ja menevät sitten armeijaan vasta yliopiston jälkeen.

luokka, luokan, luokkaa, luokkia Minkäikäi/nen, -sen, -stä, -siä? aloittaa, aloitan, aloittaa, aloitti täyttää, täytän, täyttää, täytti täyttää vuosia vasta

to start, to begin to fill, to fulfil to celebrate a birthday only (of time)

class, (year in school)

What age?

sitä ennen before then

kerho, -n, -a, -ja club, pre-school club

esikoulu pre-school

pienestä asti from when they are little

hoito, hoidon, hoitoa, hoitoja perhepäivä/hoito, -hoidon, -hoitoa

family day care

lastentarha, -n, -a, -tarhoja joko ... tai

kindergarten either ... or

koululai/nen, -sen, -sta, -sia iän mukana

peruskoulu, -n, -a, -ja comprehensive school

school child with age

ala-aste, -en, -tta, -asteita lower school vläaste upper school ammattikoulu, -n, -a, -ja vocational/trade school käytannöllisempää more practically orientated koulun loputtua after school has finished niin sanottu so called linja, -n, -a, linjoja course, route päästä, pääsen, pääset, pääsi to get somewhere tekninen opisto technical college kilpailu, -n, -a, -ja competition hard

kova, -n, -a, kovia sisäänpääsykokeet

entrance examinations

Hyvä tietää

1 Kouluvuosi The school year

The school year for the comprehensive schools begins in the middle of August and ends at the end of May or early June. In the middle of the Autumn term there is a week's holiday: syysloma. The break at Christmas is about ten days. In February, schools have a hiihtoloma skiing holiday, which is staggered in three parts to ease the pressure on ski resorts; the holiday is first taken in the southern parts of Finland, then the centre and the north and Lapland come last,

There is no Easter holiday as such, just the Easter weekend. Kesäloma summer holidays begin at the end of May or early June and they last two and a half months. The last day of school is kevätjuhla which incorporates the graduation ceremony for those who have successfully passed their matriculation exams.

The university terms are fairly similar to school holidays, except that the syyslukukausi Autumn term doesn't usually start until September. Kevätlukukausi the Spring term starts in January. In the summer most universities run courses, which are open to students and outsiders, these are called kesäyliopisto.

Finland is officially a bilingual country and therefore there are both Finnish and Swedish-speaking schools. Everyone is entitled to education in their mother tongue: äidinkieli. All children learn a second language from the age of nine. All children will have learnt the second domestic language toinen kotimainen kieli at some stage in their school days as well as English, Later. in the yläaste upper school you can add another foreign language to your studies.

231

anteeksi, puhutteko suomea?

Other subjects taught at school are:

matematiikka mathematics
ympäristöoppi environmental and social studies
luonnontiede natural history
maantiede geography
historia history
kansalaistaito personal development
uskonto religious studies
musiikki music
liikunta physical education
kuvaamataito art
käsityö crafts
fysiikka ja kemia physics and chemistry
kotitalous domestic science

Peruskoulu comprehensive school is free for all. The children's school books and school meals are also free. Local newspapers publish the school food menus, so parents know what their children eat at school. Great importance is paid to the right nutritional content of the meals. Transport to school in the rural areas is also free of charge.

2 Pääkaupunkiseutu The area around the capital

One in five Finns lives in the area around Helsinki and the southernmost regions of the country. This concentration of population is sometimes called ruuhka-Suomi (ruuhka a jam).

Finland is very Helsinki-centred. Most of the national organizations have their headquarters in the capital. The national radio stations operate from Helsinki. The television is based in Pasila in Helsinki, though Tampere is also a television centre.

The Helsinki effect can be heard in everyday speech, which has spread from Helsinki to all parts of the country. Dialects are disappearing particularly among the young.

Typical features of everyday speech are contractions of words. For example, minä becomes mä, sinä becomes sä. Minä menen shortens to mä meen, sinä tulet to sä tuut. Oletko sinä becomes Ootko sä? or ooks sä?

Pääkaupunkiseutu the capital area has four towns in the Greater Helsinki area Suur-Helsinki: Helsinki itself, Espoo to the west of Helsinki and Vantaa to the north and north-east. Kauniainen is a small town completely surrounded by Espoo.

People travel to work in Helsinki from all over southern Finland, making Helsinki a commuter town, but there are still plenty of people living in the centre of the town, unlike say in the centre of London.

233

anteeksi, puhutteko suomea?

Vähän kielioppia

Milloin pääsit ylioppilaaksi? When did you graduate from school?

The translative ending is -ksi. It is added to the inflectional stem, therefore it shows any consonant and vowel changes that may occur in the word.

basic form	1	gen. sing.	translative sing.	plural
pankki aikuinen suomi	a bank an adult Finnish	pankin aikuisen suomen	pankiksi aikuiseksi suomeksi	pankeiksi aikuisiksi
poika	a boy	pojan	pojaksi	pojiksi

The translative implies the end result of a change of some kind. It is used commonly with verbs that indicate change or transformation.

Ilma muuttui kylmäksi.	The weather turned cold.
Aika kävi pitkäksi.	Time dragged on.

The translative also expresses a state, a function or a position that something or someone enters and it is used with verbs like valmistua to graduate, päästä to reach or attain a position or a status.

Minä pääsin ylioppilaaksi vuonna 1980.	I graduated from school in 1980.
Hän valmistui insinööriksi.	He graduated as an engineer.
Hän kasvoi pitkäksi.	He grew tall.
Minä käännän sen suomeksi.	I'll translate it into Finnish.
Hän joutui vangiksi.	He was taken prisoner.
Hän opiskeli lääkäriksi.	He studied to be a doctor.
Hän opiskelee toimittajaksi.	She is training to be
	a journalist.
Sano se suomeksi!	Say it in Finnish!
Kuinka sanotaan viroksi	How do you say 'kirja'
'kirja'?	in Estonian?

I took him to be German. I am called Tepa. He is said to be talented.

The translative is also used to express time by which something happens or is due to happen.

Minä menen kesäksi Suomeen.	I am going to Finland for the summer.
	Are you travelling home
Matkustatteko te kotiin jouluksi?	for Christmas?
Tämän raportin täytyy olla	This report has to be ready
valmis keskiviikoksi.	for Wednesday.
Vien sen kotiin	I'll take it home for the
viikonlopuksi.	weekend.

The translative also expresses intended duration of time.

Matkustan Lappiin viikoksi.	I am going to Lapland for a week.
Menen Suomeen työhön kolmeksi vuodeksi.	I am going to Finland for three years to work.
Hän lähti kaupungille	He went into town for a
pariksi tunniksi.	couple of hours.

Haluan oppia puhumaan suomea / want to learn to speak Finnish

In Finnish to say you want to learn to do something you can use the verb oppia to learn and the third infinitive -ma/-ma in the illative case. This construction can also be used with other verbs such as opetella to learn (to go through the steps of learning), and harjoitella to practise.

Haluan oppia puhumaan suomea paremmin. Pekka opettelee käyttämään tietokonetta.	I want to learn to speak Finnish better. Pekka is learning to use a computer.
Pieni lapsi opettelee kävelemään. Jaana harjoittelee ääntämään ranskaa.	The little child is learning to walk. Jaana is practising to pronounce French.

Helsinki on isompi kuin Tampere Helsinki is larger than Tampere

Comparison of adjectives:

The comparative ending is -mpi which is added to the inflectional stem (the genitive singular stem) therefore consonant and vowel changes apply. Notice also that the final -a/-ä of adjectives which are two syllables long changes into -e before the comparative ending.

235

anteeksi, puhutteko suomea?

hauska paha kiva kova	hauskempi pahempi kivempi kovempi	nice, nicer bad, worse nice, nicer hard, harde	Ť	
kaunis	beautiful	kaunii/n	kauniimpi	more beautiful
lyhyt	short	lyhye/n	lyhyempi	shorter
suomalainen	Finnish	suomalaise/n	suomalaisempi	more Finnish
tavallinen	usual	tavallise/n	tavallisempi	more usual
tuore	fresh	tuoree/n	tuoreempi	fresher
suuri	large	suure/n	suurempi	larger

Notice the exceptions:

hyvä	good	parempi	better	paras	best
pitkä	long, tall	pitempi	longer, taller	pisin	longest, tallest

The declension of the comparative:

The -mpi of the comparative changes to -mpa/-mpä in the declension and in the weak grade (consonant change) -mma and -mmä. In the plural the -a or -ä is dropped and replaced by the -i of the plural.

huonompi worse

Notice the strong grade in the nominative, partitive, illative and essive singular and the partitive, genitive, illative and essive plurals.

	singular	plural
ominative:	huonompi	huonommat
artitive:	huonompaa	huonompia
enitive:	huonomman	huonompien
nessive:	huonommassa	huonommissa
elative:	huonommasta	huonommista
ílative:	huonompaan	huonompiin
idessive:	huonommalla	huonommille
ıblative:	huonommalta	huonommilta
allative:	huonommalle	huonommille
ranslative:	huonommaksi	huonommiksi
essive:	huonompana	huonompina

Sinä olet paremmassa asemassa.

You are in a better position.

Haluan ostaa isomman auton.

I want to buy a bigger car.

Isommat autot ovat

Bigger cars are more expensive.

kalliimpia. En halua pitempää lomaa.

I don't want a longer holiday.

When you compare two things you use the word kuin than:

Anne on vanhempi kuin Tiina.

Anne is older than Tiina.

Helsinki on suurempi kuin Tampere.

Helsinki is larger than Tampere.

or you can use the partitive:

Anne on Tiinaa vanhempi. Helsinki on Tamperetta suurempi.

Anne is older than Tiina. Helsinki is larger than Tampere.

The superlative

The superlative ending is -in. It is added to the inflectional stem just like the comparative. Consonant gradation occurs before the superlative ending.

bad huono huonoin worst biggest iso big isoin

Notice also the vowel changes caused by -i apply in the superlative:

long vowel shortens:

fresh freshest tuore tuoreen tuorein healthy healthiest tervein terve terveen rikas rich rikkaan rikkain richest

short -a, -a and -e are dropped:

hardest kova hard kova/n kovin selvin clearest selvä clear selvä/n large largest suuri suure/n suurin pieni small piene/n pienin smallest uusi new uude/n uusin newest

-i and -ii change into -e:

beautiful kaunii/n kaunein most beautiful kaunis

The declension of the superlative is very similar to the comparative:

huonoin the worst

	singular	plural
nominative:	huonoin	huonoimmat
partitive:	huonointa	huonoimpia
genitive:	huonoimman	huonoimpien
inessive:	huonoimmassa	huonoimmissa
elative:	huonoimmasta	huonoimmista
illative:	huonoimpaan	huonoimpiin
adessive:	huonoimmalla	huonoimmilla
ablative:	huonoimmalta	huonoimmilta
allative:	huonoimmalle	huonoimmille
translative:	huonoimmaksi	huonoimmiksi
essive:	huonoimpana	huonoimpina

Taloudellisesti vuosi 1991 oli huonoin pitkään aikaan. Parhaimpina 1980-luvun vuosina Suomen talous kasvoi oikein nopeasti.

Economically 1991 was the worst year in a long time. In the best years of the 1980s the Finnish economy grew very fast.

237

anteeksi, puhutteko suomea?

Notice the declension of paras:

paras best gen. parhaan parhaat nom. pl. part. pl. part. sing. parasta parhaita

Kouluvuodet ovat elämän parasta aikaa. Nämä ovat parhaita suomalaisia tuotteita.

School days are the best time of one's life. These are some of the best

Finnish products.

Hyvin — paremmin — parhaiten

Well - better - best

The comparison of adverbs: the comparative ending is -mmin and the superlative ending is -immin, which is added to the inflectional stem.

Leena laulaa kauniisti. Karita laulaa kauniimmin. Seija laulaa kauneimmin. Juha puhuu huonosti venäjää.

Leena sings beautifully. Karita sings more beautifully. Seija sings the most beautifully. Juha speaks Russian badly.

Jakke puhuu venäjää huonommin kuin Juha. Minä puhun venäjää huonoimmin meistä kolmesta.

Jakke speaks Russian worse than Juha. I speak Russian worst out

I speak Russian worst out of us three.

helposti — helpommin — helpoimmin easily, more easily,

most easily

selvästi — selvemmin — selvimmin — clearly, more clearly,

most clearly

hitaasti — hitaammin — hitaimmin — slowly, more slowly,

most slowly

Notice these adverbs of place:

lähellä — lähempänä — lähimpänä near, ne kaukana — kauempana — kauimpana far, furi

near, nearer, nearest far, further, furthest

Oletteko te asunut Helsingissä kauan?

Have you lived long in Helsinki?

The perfect tense is used with the singular participle in the second person polite form.

Oletteko te ollut täällä

Have you been here before?

ennen? Oletteko te matkustanut

Have you travelled in the

USA:ssa?

USA?

BUT if talking to more than one person the participle is of course in the plural:

Oletteko te aina asuneet Helsingissä?

Have you (plural) always lived in Helsinki?

Oletteko te koskaan matkustaneet Have you ever travelled in South America?

Etelä-Amerikassa?

Samanlaisia ja erilaisia Similar and different

The Finnish for similar is samanlainen and it is used with the word kuin:

Tämä talo on samanlainen kuin meidän talo.

This house is similar to our house.

Tämä sanakirja on samanlainen kuin tuo.

This dictionary is similar to that one.

Erilainen kuin different from

Tämä sanakirja on erilainen kuin minun. Elämä maalla on erilaista kuin elämä kaupungissa. Moderni suomi on erilaista kuin unkari.

This dictionary is different from mine. Life in the country is different from life in town. Modern Finnish is different 239

anteeksi, puhutteko suomea?

ယ

from Hungarian.

Opiskeluajoista asti Since the student days

Asti and saakka used with the elative mean since a certain time:

Olemme asuneet Espoossa viime vuodesta asti. Olen opiskellut unkaria kouluajoista saakka. We have lived in Espoo since last year. I have been studying Hungarian since my school

davs.

Lähtien used with the elative also means since or starting from:

Olen ollut työssä pankissa vuodesta 1990 lähtien. Kello kahdesta lähtien. I have been working in the bank since 1990. Starting from 2 o'clock.

Notice that asti and saakka used with the illative case means until:

Jouluun asti Ensi kuuhun saakka maanantaihin asti kesäkuuhun asti until Christmas until next month until Monday until June

Joko - tai either - or

To give two alternatives you can say:

Voit jatkaa joko lukiossa tai ammattikoulussa.

You can continue either in the sixth form or in a vocational school.

Haluaisin asua joko Suomessa tai Tanskassa. I would like to live either in Finland or in Denmark.

Mitä eroa on unkarilla ja suomella? What is the difference between Finnish and Hungarian?

Notice the construction using the allative case.

Mikä ero on sanoilla järvi ja What is the difference between the words järvi and lampi? lampi?

Kilpailu paikoista Competition for places

Notice competition for something: kilpailu and the elative ending.

Kilpailu ensimmäisestä sijasta oli kova. Kilpailu yliopistopaikoista on kovaa.

Competition for the first place was fierce. Competition for university

places is tough.

Työn ohella 'Alongside work'

Ohella preceded by the genitive means together with or alongside.

Minä jatkan opiskelua työn ohella.

I am continuing my studies alongside my work. (not full time)

Mistä aiheesta? What is the topic?

The word aihe has two meanings in Finnish.

a Aihe topic or subject matter:

Mistä aiheesta presidentti piti puheen? Mitä aiheita käsiteltiin konferenssissa? Väitöskirjan aiheena on suomalaisten pankkien tulevaisuus.

What was the topic of the president's speech? What topics were discussed at the conference? The subject of the dissertation is the future of Finnish banks.

b Aihe also means reason, cause or occasion:

Meillä ei ole aihetta huoleen. Minulla oli aihetta moittia We have no cause for concern.

häntä.

I had reason to reprimand him.

Harjoitellaan!

1 Someone has just asked you: Miksi haluat oppia puhumaan suomea?

241

anteeksi, puhutteko suomea?

- a What does he want to know?
- b Answer by saying you would like to live in Finland.
- 2 How would you ask whether saami (the language of the Saame of Lapland) is similar to Finnish?
- 13 How do you ask someone whether they speak English at work?
- 1 The Finn you are talking to speaks very good English. Ask him where he learnt to speak such good English?
- **D** 5 Compliment a Finn on their excellent English.
- D 6 Someone asks you: Kuinka pitkäksi aikaa te olette tullut Suomeen?

a What does he want to know?

Tell him you have come for two weeks. for half a year.

d for a weekend only.

for one year. e for three months.

- 7 You already speak some Finnish. When a friend hears that you are on another Finnish language course and asks you why you are doing the course tell him: I have decided to learn to speak Finnish better.
- 8 How would you say: I have many Finnish colleagues?
- 9 How would you ask a Finn what their profession is?
- 10 You are talking to a Finn about your educational background.
 - a How would you ask him where he studied?
 - b How would you ask him what he studied?
- 11 If someone asks you: Missä sinä kävit koulua? What does he want to know?
- 12 Complete this dialogue by answering the questions as prompted.

Bruce Missä sinä olet syntynyt (bom)?

(Say: I was born in southern Australia.) Sinä

Missä sinä opiskelit? Bruce

Sinä (Say: I studied at Melbourne University.)

Bruce Mitä sinä opiskelit?

Sinä (Say: I studied chemistry and biology.) Bruce Mitä sinä teet täällä Suomessa?

Sinä (Sav: I am visiting relatives.)

Bruce Ketä sukulaisia sinulla on Suomessa?

Sinä (Say: I have many cousins in Finland, My grandfather

emigrated to Australia.)

13 What is ammatti?

14 How would you ask someone whether they have children?

15 How would you say the following in Finnish?

a a younger sister

b an older brother

c the eldest brother

d the youngest brother

e I have two younger brothers

f I have one older brother

16 How would you say I am studying to be ...?

a a teacher.

b a journalist.

c an engineer.

d a doctor.

e a mechanic (mekaanikko).

17 Here is a list of some Finnish educational establishments. Match the English with the Finnish:

i kindergarten a ammattikoulu ii commercial college b peruskoulu iii lower school c yliopisto iv technical college d lukio e kauppaopisto comprehensive school

university tekninen opisto

lastentarha vii vocational school

viii sixth form h ala-aste

18 How would you say the following comparisons in Finnish?:

a Turku is older than Helsinki.

b Espoo is bigger than Kauniainen.

c Finnish is more difficult than English.

d Lampi is smaller than järvi.

e The weather is colder in January than in March.

19 Here are some statements in Finnish. Read them and answer the questions below:

243

anteeksi, suomea?

puhutteko

Saimaa on Suomen suurin järvi. Kemijoki on pisin joki Suomessa. Helsinki on Suomen suurin kaupunki. Halti on Suomen korkein tunturi. Hanko on Suomen eteläisin kaupunki.

a Which is the southernmost town in Finland?

b What is the name of the highest point of Finland?

c What is the name of the largest lake in Finland?

d Which river is the longest river in Finland?

e Is Helsinki the largest town in Finland?

20 Complete this dialogue as prompted.

Bruce Mistä sinä olet kotoisin?

Sinä (Say that you have come from Canada.)

Bruce Mitä sinä teet täällä Suomessa?

Sinä (Say that you are studying Finnish at the University of

Jyväskylä.)

Miksi sinä opiskelet suomea? Bruce

(Say: my grandmother was Finnish and I spoke Finnish Sinä

when I was little.)

Bruce Kuinka kauan aiot olla Suomessa?

(Say that you are staying for three months.) Sinä

21 Who works where? Match up the profession with the workplaces.

a pankiniohtaja i sairaala b professori ii suurlähetystö diplomaatti iii vliopisto poliisi iv pankki e lääkäri v poliisiasema

Vähän lisää

Uusi tuttavuus A new acquaintance

Sarah and Mike are both staying in Finland. They are discovering what the other does.

Sarah Hei, olen Sarah. Mike Hei. Olen Mike.

Sarah

Sarah

Mike

Onko sinusta suomi helppoa?

Ei ole! Entä sinusta?

yliopistossa.

Sarah	Mistä sinä tulet?	
Mike	Tulen Australiasta. Mitä sinä teet täällä Helsingissä?	
Sarah	Opiskelen suomea.	
Mike	Miksi?	
Sarah	Minun isoäiti oli suomalainen ja olen aina halunnut oppla	
	puhumaan suomea kunnolla.	
Mike	Ai jaha.	
Sarah	Mitä sinä itse teet täällä Helsingissä?	
Mike	Minä olen työssa täällä.	
Sarah	Missä sinä olet työssä?	
Mike	Olen työssä Australian suurlähetystössä.	
Sarah	Ai, sinä olet diplomaatti. Missä Australian suurlähetystö	
	on?	
Mike	Se on Kaivopuistossa. Missä sinä opiskelet suomea?	
Sarah	Opiskelen Helsingin yliopistossa, ulkomaalaisten	
B.#!!	suomenkurssilla.	
Mike	Asutko sinä Helsingissä?	
Sarah	En, minä asun Espoossa, Haukilahdessa, suomalaisessa	
Mike	perheessä. Entä sinä, missäpäin sinä asut?	
Sarah	Minä asun Munkkinlemessä.	
Mike	Asutko sinä myös perheessä? En, minulla on oma asunto kerrostalossa. Sinä sanoit, että	
MILE	asut perheessä. Onko perhe suomalainen?	
Sarah	Puoleksi suomalainen. Perheen isä on suomalainen, mutta	
Ouran	äiti on hollantilainen.	
Mike	Mitä kieltä te sitten puhutte?	
Sarah	•	
	suomea.	
Mike	Sinä puhut suomea sitten jo oikein hyvin!	
Sarah	En tiedä, puhun jo melko hyvin, mutta ymmärrän enemmän	
	kuin osaan puhua.	
Mike	Minä myös. Opiskelin suomea Melbournessa pari kuukautta,	
	mutta se ei ole tarpeeksi ja nyt minulla on aina kiire töissä.	
	Minulla ei ole paljon aikaa opiskella.	

No, en tiedä. Ei se helppoa ole, mutta haluan oppia, koska se

on minusta kaunis kieli. Haluan lukea suomen kirjallisuutta

kunnolla properly
suurlähetystö, -n, -ä, -jä embassy
diplomaatti, diplomaattin,
diplomaattia, diplomaatteja
ulkomaalai/nen, -sen, -sta, -sia foreigner
tarpeeksi enough

Suomalaisia sananlaskuja Finnish proverbs

Ei oppi ojaan kaada.

Learning never did anyone

any harm.

Oppia ikä kaikki. You are never too old to learn.

芯

245

anteeksi, puhutteko suomea?

In this unit you will

- find out about the seasons
- learn about the weather
- · learn to read and understand weather forecasts
- learn more about expressions of time
- find out about the different regions of Finland
- visit a downhill skiing centre

Säätiedotuksia Weather forecasts

Talvella In the winter

In Finland it is always important to know what the weather is going to be like. Talking about the weather is something of a pastime. Here are some typical weather forecasts for the different seasons. The first is from the middle of winter.

Säätiedotus 8. tammikuuta

Lumi - ja räntäsateita odotettavissa

Odotettavissa iltaan asti koko maassa: Etelä-Suomessa: enimmäkseen heikkoa tuulta, pilvistä ja aamulla jälleen lumitai räntäsadetta. Lämpötila sisämaassa vähän nollan alapuolella, saaristossa ja rannikolla nollan vaiheilla. Keski-Suomessa: enimmäkseen heikkoa tuulta, pilvistä ja paikoin lumisadetta. Lämpötila -5 asteen vaiheilla. Pohjois-Suomessa: heikkoa tuulta, pilvistä ja Länsi-Lapissa lumisadetta. Lämpötila enimmäkseen -5 ja -15 asteen välillä, Lapissa paikoin kylmempää.

talvi, talven, talvea, talvia sää, -n, -tä sää/tiedotus, -tiedotuksen, -tiedotusta, -tiedotuksia odotettavissa iltaan asfi enimmäkseen heikko, heikon, heikkoa, heikkoja tuuli, tuulen, tuulta, tuulia

winter weather weather forecast

expected up to the evening mainly, mostly weak, not strong

wind

pilvi/nen, -sen, -stä, -siä cloudy jälleen again lumi/sade, -sateen, -sadetta, snowfall -sateita räntäsade sleet

lämpötila, -n, -a, -tiloja temperature nollan alapuolella below zero degree

saaristo, -n, -a islands, archipelago nnikko, rannikon, rannikkoa, coast

rannikko, rannikon, rannikkoa, rannikkoia

nollan vaiheilla around zero

paikoin here and there, in places

a skiing track

▶ Keväällä In the spring

This is a forecast for an April day. The weather is very variable at this time of the year. There are big differences in the weather between the southern coastal areas and Lapland.

249

millainen ilma ulkona on?

Sääennuste tänään 24.huhtikuuta

Vesi- tai lumikuuroja

Odotettavissa iltaan asti: Etelä- ja Keski-Suomessa: enimmäkseen heikkoa tuulta, rannikolla päivällä merituulta. Päivällä on pilvisempää ja Lounais-Suomessa, mahdollisesti myös muualla, sadekuuroja. Päivälämpötila sisämaassa +9...+12 astetta, rannikolla viileämpää. Pohjois-Suomessa ja Lapissa: heikkoa tuulta. Verrattain selkeää. Päivän ylin lämpötila +7...+9 astetta, tuntureilla on viileämpää.

kevät, kevään, kevättä, keväitä sprina prediction, forecast ennuste, -en, -tta, -ita vesikuuro, -n, -a, -ja rain showers lumikuuro, -n, -a, -ja snow showers meri, meren, merta, meriă sea muualla elsewhere päivälämpö/tila, -n, -a, -tiloja daytime temperature sisämaassa inland viileä, -n, -ä, viileitä cool comparatively verrattain selkeä, -n, -ä, selkeitä clear the highest tunturi, -n, -a, tuntureita fell

Kesällä In the summer

The summer in Finland can be very hot. There are plenty of daylight hours. The sun does not set at all in the North for nearly three months. This is a forecast for a July day in the middle of a spell of hot weather.

Helle jatkuu koko maassa. Hot weather continues in the whole country.

millainen ilma ulkona on?

251

Säätila tänään 26.heinäkuuta

Odotettavissa iltaan asti:

Ahvenanmaalla, Varsinais-Suomessa, Uudellamaalla, Hämeessä ja Etelä-Savossa: Heikkoa tai kohtalaista etelänpuoleista tuulta. Vaihtelevaa pilvisyyttä ja enimmäkseen poutaa. Päivän ylin lämpötila +24...+27 astetta.

Etelä-Pohjanmaalla, Keski-Suomessa, Savossa ja Pohjois-Karjalassa: Heikkoa tai kohtalaista etelän puoleista tuulta. Vaihtelevaa pilvisyyttä, ukkoskuurot mahdollisia. Päivän ylin lämpötila +22...+25 astetta.

Oulun ja Lapin läänissä: Kohtalaista länsituulta, vaihtelevaa pilvisyyttä. Päivän ylin lämpötila +21...+24 astetta tai hieman korkeampi.

Metsäpalovaroitus on edelleen voimassa Ahvenanmaan maakunnassa sekä Satakunnassa, Uudellamaalla ja Kymenlaaksossa.

Odotettavissa huomenna

Etelä- ja Keski-Suomessa enimmäkseen heikkoa tuulta, aamusumua, muuten selkeää ja helteistä.

Oulun ja Lapin läänissä lännenpuoleista tuulta, vaihtelevaa pilvisyyttä ja myöhemmin päivällä jokunen sadekuuro. Yön alin lämpötila +10 astetta, päivän ylin noin +21 astetta.

helle, helteen, hellettä, helteitä hot weather, heat Åland Islands Ahvenanmaa, -n, -ta province lääni, -n, -ä, läänejä Uusimaa, Uudenmaan, province in the south **Uuttamaatta** kohtalai/nen, -sen, -sta, -sia moderate etelänpuolei/nen, -sen, -sta, -sia southerly pilvisyy/s, -den, -ttä cloudiness, cloud cover pouta, poudan, poutaa dry weather ukkoskuuro, -n, -a, -ja thundery shower mahdolii/nen, -sen, -sta, -sia possible a little hleman metsäpalo/varoitus, varoituksen, warning of possible forest -varoitusta, -varoituksia fires olla voimassa to be in force edelleen further, still maa/kunta, -kunnan, -kuntaa, province -kuntia aamusumu, -n, -a, -ja morning fog heltei/nen, -sen, -stä, -siä hot lokunen some alin the lowest

Syksyllä In the autumn

The autumn colours are magnificent. Winter comes early to the north of the country, much later to the south and the coastal areas. This is a forecast for a late September day.

Sateista.

Rainy weather.

Säätila tänään 26.syyskuuta

Odotettavissa iltaan asti:

Etelä-Suomessa: Heikkoa tai kohtalaista etelään kääntyvää tuulta. Aluksi pilvistä ja myöhemmin sadetta, joka voi olla ajoittain runsasta. Päivän ylin lämpötila vähän 10 asteen yläpuolella.

Keski-Suomessa: Heikkenevää lounaistuulta. Päivällä etelästä alkaen pilvistyvää ja illan suussa alueen eteläosassa sadetta. Päivän ylin lämpötila vähän yli 10 astetta.

Oulun läänissä: Heikkenevää lounaistuulta. Osaksi selkeää. Päivän ylin lämpötila lähellä 10 astetta.

253

Lapin läänissä: Heikkoa tai kohtalaista länteen kääntyvää tuulta. Etelästä alkaen vähitellen selkeämpää, mutta aluksi lähinnä Pohjois-Lapissa vähän sadetta. Päivälämpötila etelässä 7...10, pohjoisessa 5...7 astetta.

Sää iltapäivällä

syksy, -n, -ä, -jä	autumn
kääntyvä, -n, -ä, kääntyviä	turning
aluksi	initially, at first
ajoittain	from time to time
runsas, runsaan, runsasta,	abundant, plentiful
runsaita	•
yläpuoleila	above
heikkenevä, -ä, -n, heikkeneviä	weakening
etelästä alkaen	starting from the south
pilvistyvä, -n, -ä, pilvistyviä	getting increasingly cloudy
illan suussa	at the start of the evening, early evening
eteläosa, -n, -a, -osia	southern part
lounais/tuuli, -tuulen, -tuulta,	southwesterly wind
-tuulia	•
lähinnä	mainly

Talviaamuna On a winter morning

Sunday morning in mid-winter. Tiina and Toni are assessing the weather with a view to going skiing.

Tiina	Millainen ilma on ulkona?	
Toni	Sataa lunta.	
Tiina	a Montako astetta on pakkasta?	
Toni Odota, minä katson lämpömittarista Pakkasta on kym		
	menen astetta. Ja tuulee.	
Tiina	na Haluaisitko mennä hiihtämään?	
Toni	En tiedä, sataa niin kovasti lunta. Ehkä myöhemmin.	
Tilna	Hyvä on, odotetaan ja katsotaan, jos lumisade loppuu.	

(Later the same morning).

Tilna	Nyt ei sada enää lunta. Ja aurinkokin paistaa. Ulkona on
	nyt olkeln hyvä hiihtoilma ja hyvä keli. Mitäs sanot, lähde-
	täänkö hiihtämään?
Toni	No, lähdetään vaan. Kymmenen asteen pakkanen ei ole liian
	kova. Mutta täytyy kuitenkin panna lämpimästi päällel

panna päälle lämpimästi	to wear, to put on, to dress warmly
	conditions
keli, -n, -ä, kelejä	snow conditions, road
hiihtoilma, -n, -a, -ilmoja	skling weather
paistaa, paistaa, paistoi	to shine
aurinko, auringon, aurinkoa	sun
loppua, loppuu, loppui	to end
-sateita	snow, snowfall
lumi/sade, -sateen, -sadetta,	
sataa lunta, satoi lunta	to snow, it snowed
hiihtää, hiihdän , hiihtää, hiihti	to ski
tuulla, tuulee, tuuli	to be windy
lämpömittari, -n, -a, -mittareita	thermometer
pakka/nen, -sen, -sta, -sia	frost

Laskettelemassa Mustavaaralla

Steve Smith is back in Joensuu for a winter visit. He has never tried downhill skiing. His friend Helena is urging him to have a go. They decide to go to Mustavaara, a downhill ski centre just outside Joensuu. Steve needs to hire skiing equipment there.

millainen ilma ulkona on?

4

Helena	Oletko sinä koskaan lasketellut?		
Steve	En ole koskaan käynyt laskettelemassa.		
Helena	Nyt on sitten korkea aika yrittää. Viime yönä satoi vähän		
	lunta eivätkä rinteet ole jäisiä. Voisimme mennä		
	Mustavaaraan. Siellä on sopivia rinteitä vasta-alkajille.		
	Me voisimme molemmat nauttia siitä. Jos pelkäät, voit		
	aloittaa lasten rinteestä. Sitäpaitsi lastenrinne on		
	ilmainen. Jos et pidä laskettelusta, voit mennä tavalliselle		
	hiihtoladulle. Mustavaaralla on hyvät hiihtomaisemat.		

Steve Mutta minulla ei ole lasketteluvälineitä.

Helena Se ei ole ongelma. Voit vuokrata ne paikanpäältä.

Steve Kuinka pitkä matka on Mustavaaraan?
Helena Vain 15 minuuttia Joensuusta autolla.

Steve Hyvä on, mennään sitten!

helpoin?

portti aukeaa.

Nuori mies

Nuori mies

Steve

(A little later at the Mustavaara downhill ski centre, Steve is hiring some skiing equipment. A young man, Nuori mies, helps him.)

some skiing equipment. A young man, Nuori mies, helps him.)		
Steve	Hyvää huomenta. Haluaisin vuokrata lasketteluvälineet.	
Nuori mies	Kyllä se käy. Minkä numeron jalka teillä on?	
Steve	Minun kengankoko on 42.	
Nuori mies	Hetkinen Tässä on kengät, olkaa hyvä.	
Steve	Tarvitsen myös sukset ja sauvat.	
Nuori mies	Tottakai, mutta pankaa ensin hiihtokengät jalkaan,	
	niin katsotaan, ovatko ne sopivankokoiset.	
Steve	No, nyt ne ovat jalassa. Ne tuntuvat oikein jäykiltä.	
Nuori mies	Joo, ne ovat jäykemmät kuin tavalliset hiihtokengät, mutta ovatko ne sopivankokoiset?	
Steve	Joo, kyllä ne ovat.	
Nuori mies	Tässä ovat sukset ja sauvat. Haluatteko välineet puoleksi päiväksi vai koko päiväksi?	
Steve	Luulen, että puoli pälvää riittää. Minä en ole koskaan ennen lasketellut.	
Nuori mies	Välineet tekevät yhteensä 100 markkaa ja hissikortti on 50 markkaa.	
Steve	Voinko minä harjoitella lastenrinteessä?	

Tottakai, lastenrinne ja hissi ovat ilmaiset.

Otan hissikortin puoleksi päiväksi. Mikä rinteistä on

Kun menette hissillä ylös ja käännytte oikealle.

Rinteen nimi on Pikku Nalle, se on loivempi kuin

toiset. Se on melko pitkä, noin 700 metriä. Hissikortti

on paras panna ranteeseen. Rinteessä on lippuauto-

maatti, kortti täytyy työntää koneeseen ja sitten

problem ongelma, -n, -a, ongelmia lasketella, laskettelen, to go downhill skiing laskettelee, lasketteli korkea, -n, -a, korkeita high aika, ajan, aikaa, aikoja time yrittää, yritän, yrittää, yritti to try jäi/nen, -sen, -stä, -siä icy rinne, rinteen, rinnettä, rinteitä slope vasta-alkaja, -n, -a, -alkajia beginner nauttia, nautin, nauttii, nautti to enjoy pelätä, pelkään, pelkää, pelkäs to be afraid, to fear sitäpaitsi besides koko, koon, kokoa, kokola size kenkä, kengän, kenkää, kenkiä shoe sukset, suksien, suksia skis sauvat, sauvojen, sauvoja ski sticks panna Jalkaan to put on (your feet) sopivankokoi/nen, -sen, right size -sta, -sia olla jalassa to be on your feet jäykkä, jäykän, jäykkää, jäykkiä stiff hissi, -n. -ä, hissejä lift harjoitella, harjoittelen, to practise harioittelee, harioittell loiva, -n, -a, loivia gentle (of a hill) ilmai/nen, -sen, -sta, -sla free of charge laskettelu. -n. -a downhill skilna hiihto/latu, -ladun, -latua, -latuja cross-country ski track hiihto, hiihdon, hiihtoa, hiihtoja cross-country skiing maisema, -n, -a, maisemia landscape, terrain välineet, välineiden, välineitä equipment on location, on the spot paikanpäältä Minkä numeron jalka? What size feet? ranne, ranteen, rannetta, ranteita wrist työntää, työnnän, työntää, työnsi to push kone, -en, -tta, koneita machine portti, portin, porttia, portteja gate

Kiitos paljon. Tuonko minä välineet takaisin tänne

Kyllä, olkaa hyvä ja tolvottavasti viihdytte. Muuten, meillä on oikeln mukava kahvila, jos haluatte levätä välillä ja juoda kahvia ja syödä hyviä munkkeja!

kun olen lopettanut?

Steve

Nuori mies

aueta, aukeaa, aukesi viihtyä, viihdyn, viihtyy, viihtyi muuten levätä, lepään, lepää, lepäsi munkki, munkin, munkkia, munkkeja

to open up to have a good time by the way to rest doughnut

Hyvä tietää

Suomen ilmasto Finnish climate

Finland is, after Iceland, the most northern country in the world. About one third of its total length lies north of napapiiri the Arctic Circle. But thanks to the Gulf Stream, Finland is much warmer than other countries at the same latitude. Finnish summers are warm and winters are cold.

In the summer the sun shines through the night in Northern Finland for 73 days of the year. Keskiyönaurinko midnight sun gives up to 19 hours of daylight in the south of the country. Kaamos is the unending Arctic darkness, which in the north of the country lasts 51 days around Christmas. Revontulet the Aurora Borealis can be seen most winters.

Lapland is snow-covered up to seven months of the year, the south of the country about five months. The winter temperatures can fall as low as -40 degrees and the summer temperatures can be as high as 30 degrees. The autumn comes early to Lapland, bringing with it the magnificent colours of ruska, a popular time to go trekking in Lapland.

Sademäärä rainfall is about 700 mm in the South and about 400 mm in Lapland.

Maakunnat Provinces

Traditionally, Finland has always been divided into provinces or regions. Administratively, provinces maakunta have been superceded by the system of lääni. Uusimaa is the province around Helsinki. Lappi Lapland is the northernmost province. Saamelaiset the Sami people are the indigenous population of Lapland. They speak saami as their language and are traditionally a nomadic people. Pohjanmaa Bothnia is the name of the region which extends from south of Vaasa all the way along the coast and into northern and eastern Finland. Bothnia is divided into Bothnia (proper), Northern, Central and Southern Bothnia (Pohjanmaa, Pohjois-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Etelä-Pohjanmaa). Large numbers of Finns who emigrated to the new world came from this area. Kainuu hugs the eastern border of Finland, just south of Lapland. Karjala Karelia is divided into Pohjois-Karjala Northern Karelia and Etelä-Karjala Southern Karelia; the largest part of Karelia and its capital Viipuri were lost to the Soviet Union in the Second World War. Savo province reaches from around Mikkeli to Kuopio and Iisalmi, Häme province is north of Uusimaa and east of Varsinais-Suomi. The region around Turku is called Satakunta. Many of these regions also have their own dialects. Finnish dialects are divided into eastern and western dialects. Savo and Karelian, for instance, are eastern dialects, and Häme, Turku and Pohja are western dialects. Ahvenanmaa is the only autonomous province of Finland and it is almost 100 per cent Swedish speaking.

257

millainen ilma ulkona on?

3 Ilmansuunnat The points of the compass

All these words are very old Finnish words and some of the declensions are a little difficult:

pohjoinen north: pohjoisen, pohjoista; pohjoisessa in the north in compound words:

Pohjois-Suomi Northern Finland Pohjois-Amerikka North America Pohjoismaat the Nordic countries

etelä south: etelän, etelää; etelässä in the south -

Etelä-Suomi Southern Finland Southern Europe South Africa

itä east: idän, itää; idässä in the east -

Itä-Suomi Eastern Finland Itä-Afrikka Eastern Africa Lähi-Itä Middle East

länsi west: lännen, länttä; lännessä in the west, länteen to the west -

Länsi-Suomi Western Finland Länsirannikko the West coast Länsi-Eurooppa Western Europe

koillinen north east: koillisen, koillises, koillisessa in the north west -

Koillis-Suomi

koillistuuli

Koillis-Lappi

North East Finland

north-easterly wind

North East Lapland

kaakko south east: kaakon, kaakkoa; kaakossa in the south east; kaakkois (- in compound words) -

Kaakkois-Suomi South Eastern Finland Kaakkois-Aasia South East Asia kaakkoistuuli south-easterly wind

lounas south west: lounaan, lounasta; lounaassa in the south west, lounaaseen to the south west; lounais – (in compound words)

Lounais-Suomi South West Finland
Lounais-Afrikka South West Africa
lounaistuuli southwest wind

luode north west: luoteen, luodetta; luoteessa in the north west, luoteeseen to the north west; luoteis (- in compound words) -

Luoteis-Lappi North West Lapland luoteistuuli northwest wind

4 Huomenna on pilvistä It will be cloudy tomorrow

The partitive is used when describing weather in sentences where the adjective is a compliment to the verb olla to be. There is no word it in this type of sentence in Finnish, just the verb to be in the third person singular: on or oli, on ollut, etc.

On tuulista. It is windy.

Eilen oli aurinkoista. It was sunny yesterday. Viime viikolla oli sateista. It was rainy last week. Tänä aamuna oli sumuista. It was foggy this morning.

Notice that words describing temperature are usually in the nominative:

On kylmä. It is cold.
On lämmin. It is warm.
On kuuma. It is hot.

5 Tuulee ja sataa It is windy and it is raining

Notice that the verbs tuulla to be windy, to blow (of wind) and the verb sataa to rain, sataa lunta to snow and other verbs with similar meanings do not have a separate subject:

Tuulee. It is windy.

(Lit. the wind is blowing.)

Sataa. It is raining. It is snowing.

Sataa räntää. It is coming down with sleet.

Sataa rakeita. There is a hail storm. Pyryttää. There is a snow storm.

6 Sääkartan merkit Weather symbols

7 Parhaimmillaan At its best

l huomautus veneilijöille

This construction is made with the plural adessive of the superlative with a possessive suffix:

261

paras the best: parhaimman, parhaimmilla, parhaimmillaan at its/their best -

Kesä on nyt kauneimmillaan. The summer is at its most beautiful.

Mansikat ovat halvimmillaan. The strawberries are at their cheapest.

Järvet ovat lämpimimmillään. The lakes are at their warmest.

8 Alapuolella — yläpuolella Below — above

Alapuolella below, underneath and yläpuolella above are postpositions. They are used with the genitive case.

Lämpötila on nollan The temperature is above zero. yläpuolella.

Lämpötila on vähän nollan The temperature is just below alapuolella. zero.

He asuvat meidän They live below us.

alapuolella. Hän asuu meidän He lives above us.

yläpuolella.

Punnan arvo on vähän The value of the pound is a kahden euron alapuolella. little below two euros.

9 Pilvetön taivas A cloudless sky

Some adjectives have their opposites expressed with the suffix -ton/-tön:

pilvinen cloudy: pilvetön cloudless (suffix is added to the inflectional stem): pilvi a cloud, pilve/ $n \rightarrow$ pilvetön.

luminen snowy: lumeton snowless (lumi, lume/n)

There are many of these adjectives. Notice their conjugation:

pilvetön, pilvettömän, pilvetöntä; pilvettömiä

Aurinko paistoi The sun was shining from a pilvettömältä taivaaalta. Cloudless sky.

Tiet olivat lumettomia. The roads were free of snow.

10 Keväällä In the spring

Notice the addessive ending -lla/-llä is used with the seasons to express in:

keväällä	in the spring
kesällä	in the summer
syksyllä	in the autumn
talvella	in the winter

If you use the words ensi next, viime last, tänä this, then the words go into the essive case;

ensi kesänä next summer viime ensi syksynä next autumn viime	syksynä last	summer autumn winter
---	--------------	----------------------------

tänä keväänä this spring tänä kesänä this summer tänä syksynä this autumn tänä talvena this winter

Notice with the dates:

Kesällä 1992	in the summer of 1992
Talvella 1939	in the winter of 1939
Keväällä 1995	in the spring of 1995
Syksyllä 2002	in the autumn of 2002

keskitalvella in mid-winter keskikesällä in the middle

keskikesällä in the middle of the summer talven alussa in the beginning of the winter kesän lopussa at the end of the summer

11 Paljon lunta Lots of snow

Notice the conjugation of the word lumi snow: lumi, lumen, lunta; lumia

Yöllä satoi melkein It sno 10 senttiä lunta. the r

It snowed nearly 10cm in the night.

Lapset leikkivät lumessa. The children are playing in the snow.

Lumi on jäistä. The snow is icy.

12 Odotettavissa sadetta Rain is expected

Notice the conjugation of the words sade rain: sade, sateen, sadetta; sateita

Älä seiso sateessa. Sateen jälkeen on oikein raikasta.

Don't stand in the rain. It is very fresh after rain.

263

August.

I sat on the terrace and Istuin terassilla ja katselin watched the rain. sadetta.

Harjoitellaan!

- 1 You have just woken up and you have not looked outside yet.
 - a Ask what the weather is like.
 - b You are told: Sataa lunta ja on kymmenen astetta pakkasta. What is the weather like?
 - c What is the Finnish name of the season in b?
- 2 If you are told: Aurinko paistaa, taivas on pilvetön ja on oikein lämmin.
 - a What is the weather like?
 - b What is the name of the season in Finnish in a?
- ▶ 3 How would you ask what the weather is going to be like at the weekend?
- 1 You want to know what the weather is going to be like at the weekend. You are told: Viikonloppuna on odotettavissa sadekuuroja. Lämpötila on vähän nollan yläpuolella. What is it going to be like?
- 5 How would you ask in Finnish:
 - a Is it raining?
 - **b** Is it snowing?
 - c Is the sun shining?
 - d Is it cold?
 - e Is it warm?
 - f Is it windy?
 - g Is there any fog?
 - h Is it cloudy?
 - How cold is it?
 - Is it hot?
- 6 Here are the answers to the questions above. Answer the questions in Finnish.
 - a It is raining.
 - b No, it is not snowing.
 - c Yes it is.

- d It is quite cold.
- e Yes it is, it is very warm.
- f It is very windy.
- There is no fog.
- h It is cloudy.
- It is −2 degrees.
- It is very hot, a real heatwave.
- 7 You are downhill skiing. Here are some of the things you will need. What is what?

i ski sticks

- a sukset b hissikortti
- ii hat iii lift pass c hiihtokengät d sauvat iv skis
- e hattu v skiboots
- What is säätiedotus?
- 9 Here are some phrases and words connected with weather. Select the ones most suitable to describe typical winter weather.

helle, aurinko, lumi, vesisade, pakkanen, kylmä, lämmin, räntä, ukkoskuuro, hyvä hiihtokeli

▶ 10 You are talking on the telephone to a friend in Finland. You ask what the weather is like. You get this description: listen to it on the recording if you have one.

Tuulee kovasti ja sataa räntää. Lämpötila on noin +1 astetta. Maassa on vähän lunta, mutta ei ole vielä hyvä hiihtokeli.

- a Is it snowing?
- b Is it calm?
- c Is there a lot of snow on the ground?
- d Are the conditions good for skiing?
- 11 When you listen to weather forecasts or read the weather reports in the newspapers, you find Finland divided into regions. What is the Finnish name for these administrative areas? There are twelve of them.
- 12 What are the names of the four seasons in Finnish?
- 13 You are downhill skiing. You need to hire the equipment. Complete this dialogue.

Nuori mies Hyvää päivää. Kuinka voin auttaa?

Sinä (Say you would like to hire equipment for skiing.) Nuori mies Minkä numeron kenkä teillä on? Sinä (Sav you are size 39.)

Nuori mies Ovatko nämä hiihtokengät sopivat?

Sinä (Say they are fine.)

Nuori mies Haluatteko vuokrata välineet koko päiväksi? Sinä (Say you would like them just for half a day.)

Nuori mies Hyvä on.

Sinä (Say you would like a lift pass.)

Nuori mies Olkaa hyvä.

14 Answer the following:

a If the wind is described as pohjoistuuli, where is it blowing from?

b If the temperature is nollan yläpuolella, is it above or below zero?

c If the temperature is described as nollassa, what is the reading on the thermometer?

d What time of year are you most likely to hear ukkonen?

Vähän lisää

Tyyne

Kesäaamuna On a summer morning

This conversation takes place at the summerhouse one beautiful summer Sunday. The hot weather has been going on for days.

Tyyne Aijai, mikä Ihana aamu!

Kerttu Ihan pilvetön taivas. Ja on melkeln 20 astetta lämmintä, vaikka kello on vasta kahdeksan aamulla. Tulee varmasti kuuma päivä.

Tyyne Tämä on suomalaista kesää parhaimmillaan.

Kerttu Niin on, en käsitä miksi niin monet suomalaiset matkustavat ulkomaille, kun kesä täällä Suomessa on kauneimmillaan. On eri asia, jos haluaa matkustaa aurinkoon talvilomalla tai marraskuussa, mutta keskellä kesää!

Nytkään ei tuule yhtään. Järvi on alvan tyyni. Aurinko paistaa. Tulee varmasti helle.

Kerttu Vesi on myös lämmintä, koska on ollut monta päivää hellettä.

Tyyne Nyt mennään uimaan! Kerttu Hyvä on, mennään vaan. jossain somewhere

aijai oh

ihana -n, -a, ihania wonderful pilvetön, pilvettomän, cloudless

pilvetöntä, pilvettömiä kuuma, -n, -a, kuumia

a, -n, -a, kuumia hot parhaimmillaan at its best

käsittää, käsitän, käsittää, to understand, to comprehend

käsitti

kauneimmillaan at its most beautiful eri asia different matter

keskellä kesää In the middle of summer

tyyni, tyynen, tyyntä, tyyniä calm

ilma uikona on?

265

millainen

hirvivaara!

In this unit you will learn

- · to hire a car
- about driving in Finland
- · about roads and road signs

Dialogeja

D Haluaisin vuokrata auton I would like to

hire a car

Steve Smith has arrived at the Helsinki-Vantaa airport. He needs a car for the duration of his visit. He goes to a car rental firm to find out what to do.

Steve Hyvää päivää.

Virkailija Hyvää pälvää. Kuinka voin auttaa?

Steve Haluaisin vuokrata auton. Virkailija Milloln haluaisitte sen?

Steve Haluaisin auton nyt heti, jos se on valn mahdollista.

Virkailija Kulnka pitkäksi aikaa?
Steve Haluaisin auton viikoksi.
Virkailija Millaisen auton te haluaisitte?

Steve Haluaisin mahdollisimman edullisen pienen auton.

Virkailija Hetkinen, katsotaan mitä meillä on täilä het kellä ... Melllä on Opel Corsa tai Ford Fiesta. Kummankin hinta on 165 markkaa vuorokaudelta ja

kilometrimaksu on 1,82 markkaa vuorokaudelta ja kilometrimaksu on 1,82 markkaa. Niin ja sitten meillä on Mitsubishi Colt tai Ford Escort, jotka ovat vähän kallilimpia: 188 markkaa vuorokausi ja niiden kilo-

metrimaksu on 1,99 markkaa.

Steve Mitä maksaa yksi viikko?

Virkailija Viikko halvimmassa hintaluokassa on 2450 markkaa

ilman kilometrirajaa.

Steve Minä tarvitsen auton vilkoksi, joten se sopisi oikein

hyvin. Entä vakuutus?

Virkailija Autot ovat täysin vakuutettuja palon, murron ja var-

kauden varalta. Vuokraajan oma vastuu Ilikennevahingoissa on korkeintaan 5000 markkaa. Mutta jos haluatte polstaa omavastuun on lisämaksu 55 markkaa

vuorokaudelta.

Steve Hyvä on. Otan Ford Fiestan. Maksan lisämaksun. Onko

mahdollista vuokrata myös autopuhelin? Olen nimittäin

lilkematkalla ja tarvitsen puhelinta.

Virkailija Kyllä se on mahdollista. Autopuhelin maksaa 80

markkaa vuorokausi ja tietysti puhelut erikseen.

Steve Mikä on ennakkomaksu?

Virkailija Ennakkomaksu on arvioltu vuokra.

Steve Ja vielä yksi kysymys. Voinko jättää auton

Joensuuhun?

Virkailija Kyllä voitte, mutta sitten teidän täytyy maksaa lisämaksu 280 markkaa. Steve Halualsin siis auton ja autopuhelimen viikoksi. Ja jätän

sen sitten Joensuun lentoasemalle, jos se sopij? Virkailija Kyllä se sopii. Teidän täytyy täyttää tämä kaavake.

olkaa hvvä.

Voinko maksaa Visa-kortilla? Steve

Virkailija Totta kai!

> vuokrata, vuokraan, vuokraa, to rent vuokrasi

Kuinka pitkäksi aikaa? For how long? mahdollisimman edullinen the cheapest possible

kumpikin, kummankin, kumpaakin each, both maksu, -n, -a, -ja fee, payment more expensive

kalliimpi, kalliimman, kalliimpaa, kalliimpia

> halvin, halvimman, halvinta, the cheapest

halvimpia

hinta/luokka, -luokan, -luokkaa, price category

-luokkia

raja, -n, -a, rajoja limit, border so, thus, and ioten consequently

vakuutus, vakuutuksen, vakuutusta, vakuutuksia

täysin fully, comprehensively

vakuutettu, vakuutetun, vakuutettua, vakuutettuia palon, murron ja varkauden varalta

in case of fire, break-in

and theft

insured

insurance

vuokraaja, -n, -a, vuokraajia tenant, leaseholder,

oma, -n, -a, omia

lessee own

vastuu. -n. -ta responsibility, liability liikenne/vahinko, -vahingon, damage caused by a -vahinkoa, vahinkoja road accident

korkeintaan

lisämaksu, -n, -a, -ja nimittäin ennakkomaksu at most additional/extra fee

as it happens advance fee, deposit arvioitu, arvioidun, arvioitua, estimated arvioltuia form

kaavake, kaavakkeen, kaavaketta, kaavakkeita

Anteeksi, voisitteko neuvoa tien ... Excuse me, could you tell me the way ...

Steve is approaching a town, but he is rather low on petrol. He asks a passer-by where the nearest petrol station is.

Steve Anteeksi, voisitteko neuvoa minulle tien lähimmälle

huoltoasemalle?

Ohikulkija Hetkinen, jatkakaa tästä seuraavlin Ilikennevaloihin.

Kääntykää liikennevaloissa olkealle. Huoltoasema

on sitten heti oikealla.

Steve Sils suoraan liikennevaloihin ja valoissa vasemmalle?

Ohikulkiia Ei, vaan valoissa oikealle.

Steve Ai, anteeksi, Ymmärsin väärin. Siis valoissa oikealle?

Ohikulkija Aivan niin. Steve Kiltos neuvosta.

Ohikulkiia Ei kestä.

> neuvoa, neuvon, neuvoo, neuvoi lähin, lähimmän, lähimpää, lähimpiä huoltoasema, -n, -a, -asemia seuraava, -n, -a, seuraavia liikenne/valot, -valolen, -valola

Ymmärsin väärin.

the nearest petrol station next, following traffic lights I misunderstood.

to advise, to tell

269

hirvivaara

neuvo, -n, -a, -ja advice

Steve needs to do a little shopping. He stops the car and asks a passer-by the way to the nearest supermarket.

Steve Anteeksi, voisitteko neuvoa minulle tien lähimpään supermarkettiin?

Ohikulkija

Jaa-a, hetkinen. Lähin supermarket on noin kolmen kilometrin päässä. Ajakaa ensin tuohon suuntaan, kunnes tulee liikenneympyrä. Ja sitten liikenneympyrästä keskustan suuntaan. Sitten noin kilometri suoraan eteenpäin. Jatkakaa sillan yli. Kun olette ylittänyt joen, tulee risteys, jossa teidän täytyy kääntyä vasemmalle. Supermarket näkyy risteykseen. Supermarketin luona on iso pysäköintialue.

Hetkinen ... Ensin tästä suoraan eteenpäin. Sitten on Steve

liikenneympyrä ja siinä vasemmalle?

Ohikulkija Ei, vaan oikealle, keskustaan päin ja sitten vielä noin

kilometri. Ja sitten tulee siita ja sillan jälkeen tulee

risteys. Luuletteko, että te löydättekö sen nyt?

Steve Kyllä luulen niin. Kiitoksia vaan.

> kolmen kilometrin päässä suunta, suunnan, suuntaa, suuntia

at a distance of 3 km direction

until

liikenneympyrä, -n, -ä, -ympyröitä

roundabout bridge

silta, silian, siltaa, siltoja risteys, risteyksen, risteystä, risteyksiä

crossroads parking area

pysäköintialue, -en, -tta, -ita

Autossa on jotakin vikaa There is something wrong with the car

Steve's friend Helena is trying to start her car. There seems to be something wrong with it. Steve offers to have a look.

Steve Mikä hätänä?

Helena Autossa on jotakin vikaa. Se ei lähde käyntiin. Steve Oletko tarkistanut, että autossa on bensaa?

Totta kai olen. En vmmärrä mitä vikaa silnä voi olla. Helena

Eilen illalla se toimi vielä normaalisti.

Steve Anna minä katson. Avaa konepelti ... Hei, täällä on joku Johto irti. Odota vähän, minä panen sen paikoilleen. No

niin, yritäpä nyt panna auto käyntiin.

Kuulostaa lupaavammalta ... Hei, se lähti käyntiin. Kiitos! Helena Olen ilolnen ettel se ole rikki, minulla el ole varaa korjauttaa autoa tällä hetkellä. Mutta kun saan tilin, vien

auton heti huoltoon.

Mikä hätänä? What's up?

Autossa on lotakin vikaa. There is something wrong

with the car.

vika, vian, vikaa, vikoja

fault lähteä käyntiin

to start

tarkistaa, tarkistan, tarkistaa, to check

tarkisti

kone/peiti, -pellin, -peltiä bonnet, hood

johto, -n, -a, -ja

lead loose

panna paikoilleen

to put back in its place

more promising

lupaavampi, lupaavamman, lupaavampaa, lupaavampia

broken

rikki korjauttaa, korjautan,

to have mended

korjauttaa, korjautti saada tili

to be paid, to get wages

viedä huoltoon

to take to be serviced

Hyvä tietää

Erilaiset tietyvpit Different types of roads

Main roads in Finland are categorized as valtatie or päätie (main road). Sivutie, pikkutie or kylätie are all words for different types of minor roads. There are also moottoritie motorways in the south of the country. The motorway system which connects

271

hirvivaaral

parts of Helsinki together and links the main roads out of Helsinki is called kehätie. Ohitustie is a by-pass. Yksisuuntainen liikenne is one-way traffic.

There are still a number of soratie gravel roads in Finland. They are probably the main reason for the large number of world class rally drivers that Finland has produced! Don't practise your rally driving skills on ordinary roads, the liikkuvapoliisi Finnish traffic police are very vigilant.

Notice also that you have to use ajovalot headlights all the time, when driving outside built up areas.

Talviajo winter driving is a different story altogether. Special tyres talvirenkaat are needed during the winter months.

2 Huoltoasemalla At the petrol station

Most service stations are itsepalvelu self service. Almost all have seteliautomaatti automatic pumps, which are operated with 10 or 20 euro notes. There are also pumps which work with a credit card, they are called korttiautomaatti. These facilities mean you can tankata fill up at any time. If you come across a service station which is not self-operated and you want to have your tank filled, you can say: tankki täyteen, kiitos (Fill up the tank, please). It is worth remembering that distances are very long in Finland, particularly in Eastern and Northern Finland and Lapland therefore it is worth checking where the next huoltoasema petrol station is, so that you don't get stranded.

Polttoaine is fuel or petrol. In every day language bensa or bensiini. Lyijytön bensiini is lead-free petrol. Öljy is oil and öljynvaihto is a change of oil. Voitelu is lubrication. Rengaspaineen tarkastus is a tyre-pressure check. Akku is a battery and sytytystulppa is a spark plug. Jarrujen säätö is a brake adjustment. If you need repairs to your car, you need to find autokorjaamo a car repair shop, they are often part of a petrol station.

Turvayyöt seat belts are compulsory in Finland both in the front and the back seats.

Rattijuoppous driving under the influence of alcohol is a punishable offence in Finland. The police may order anyone to take a breath test. The limit for punishment is 0.5 per mil.

JOS OTAT, ET AJA, JOS AJAT ET OTA.

If you drink, don't drive, if you drive, don't drink.

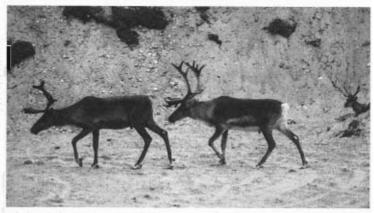
Etuajo-oikeus oikealta priority from the right is in force, unless otherwise indicated. Remember pyöräilijät cyclists are equal to motorists on the roads.

273

hirvivaara

Nopeusrajoitus speed limit on the main roads varies from 60km/h to 100km/h. On the motorway the limit is 120km/h. If there is no sign indicating otherwise, the limit is 80km/h. In densely populated areas the speed limit is 50km/h or less, when indicated.

3 Hirvivaara tai porovaara Beware of elks or reindeer

reindeer in Lapland

These signs warn of possible hazard of these animals crossing the road. The worst times are dawn and dusk. In the most populated areas there are hirviaita elk fences to stop the animals from crossing the road where the traffic is busy.

Remember, if there is an accident hätänumero the emergency number is 112.

You can find out more about motoring in Finland from the motoring organizations in your country or the Finnish Embassy.

4 Liikennemerkit Traffic signs

Here are some traffic signs you might not have encountered elsewhere in the world.

taajama (urban area)

pihakatu (residential street)

5 Tienviittoja ja neuvontatauluja Roadsigns and information

Here are some typical signs you might need to be able to read and understand when driving in Finland.

In Helsinki

Kehä III itään Ring road III to the East Kehä III länteen Ring road III to the West

Aja hitaasti. Drive slowly.

Kokeile jarruja. Test the brak

a jarruja. — *Id* Id

Test the brakes (approaching

lossi a ferry). Frost damage.

Kelirikko. Paannejää.

Ice on road.

Ajo sallittu omalla vastuulla. Kaiteet puuttuvat. Drive at own risk. No quard rails.

Päällystevaurioita.

Damaged road surface.

Sateella liukas. Valmistaudu pysähtymään. Slippery in rain. Prepare to stop.

Ajoittain sumua.

Occasional fog.

Kiertotle. Tietyö. Detour. Road works.

Yksityistie.

Private road.

Vähän kielioppia

About the object

The accusative object is in the nominative or genitive case in the singular and the nominative plural in the plural.

Only personal pronouns have a special accusative ending -t:

minut, sinut, hänet, meidät, teidät, heidät, kenet? whom

Kenet sinä näit?

Whom did you see?

Minä näin sinut. I saw you.

The accusative object expresses resultative action.

Here are some examples from this unit:

Haluaisin vuokrata auton. Voinko jättää auton ...?

I would like to rent a car. Can I leave the car ...?

275

hirvivaara

S

Minä tarvitsen auton.

I need a car.

Notice the object is always in the partitive in a negative sentence:

En halua vuokrata autoa. En jätä autoa Helsinkiin. I don't want to hire a car. I will not leave the car in

Helsinki.

En tarvitse autoa.

I don't need a car.

The accusative object is in the nominative with:

a some verbs of obligation:

Teidän täytyy täyttää tämä

You must fill in this form.

kaavake.

Sinun pitää korjata auto itse. You must mend the car yourself.

b the imperative in the second person singular and plural:

Pysäytä auto! Pysäyttäkää auto! Osta kartta! Ostakaa kartta! Stop the car! (singular) Stop the car! (plural) Buy a map! (singular) Buy a map! (plural)

c passive verbs:

Ostetaan kartta!

Let's buy a map!

The partitive is the more common object case. So first consider whether the object should be in the partitive; if it does not seem appropriate, only then use the accusative.

Remember also that many verbs always take a partitive object. All verbs that express incomplete action or continuous or habitual action, for example etsiä to search, odottaa to wait for, take a partitive object. Also verbs which express emotion have a partitive object: such as rakastaa to love, vihata to hate, pelätä to fear.

Minä etsin autotallin avainta.

Minä odotan taksia.

Minä rakastan suomalaisia metsiä.

Minä vihaan bensan hajua.

Minä pelkään lentämistä.

I am looking for the garage key.

I am waiting for a taxi.

I love Finnish forests.

I hate the smell of petrol.

I am afraid of flying.

Remember also that food and drinks are in the partitive, unless you are talking about a whole unit or an object:

Syön leipää.

But:
Lapset söivät leivän.

Join olutta.

Join oluen.

I eat (some) bread.

The children ate the loaf.
(whole of it)
I drank beer.

I had a beer. (drank it up)

Söin omenan. I ate an apple.

The plural illative

The illative case is the case which answers the question mihin? where to? In the singular its ending is a long vowel plus n: taloon, kaupunkiin. The ending for short words which end in two vowels: maa, työ is the letter h followed by the last vowel of the word plus -n: maahan, työhön.

There is also a third ending -seen, which is used with some longer words which end in two vowels: Lontooseen, Porvooseen, Espooseen. It is also the ending for words which have a stem which ends in two vowels: kauniin → kauniiseen, huoneen → huoneeseen.

The plural marker -i means that many words have a stem in the plural which ends in two vowels.

a Notice that the plural illative has -h plus -in after some stems that end in two vowels:

277

liikennevaloihin
näihin liikennevaloihin
noihin liikennevaloihin
niihin liikennevaloihin
kaupunkeihin
sairaaloihin
pankkeihin

up to the traffic lights
to those traffic lights
to those, to the traffic lights
to towns
to hospitals
to banks

b When the singular illative is -seen the plural is -siin:

kaavakkeeseen – kaavakkeisiin into the form, forms osoitteeseen – osoitteisiin to the address, addresses huoneeseen – huoneisiin into the room, rooms

Otherwise the plural vowel changes as in the other plural cases:

lehteen – lehtiin

Kirjoitan lehteen.

Kirjoitan lehtiin.

Suomalaiseen – suomalaisiin

Tutustuin suomalaiseen.

Tutustuin suomalaisiin.

Iinto the paper, papers

I am writing to a paper.

I write to papers.

to/into Finn – Finns

I got to know a Finn.

I got to know some Finns.

Palon varalta In case of fire

Varalta is a postposition and it is preceded by the genitive case. It means in case of.

Otan sen sateen varalta. Vakuutimme auton murron ja varkauden varalta.

I'll take it in case of rain.
We insured the car in case of break-in and theft.

The pronoun kumpikin each one of two, both (of two). This pronoun means each one of two. Here is the conjugation:

genitive: partitive: inessive; elative:	kummallakin kummaltakin kummallekin kumpanakin kummaksikir	adessive: ablative: allative: essive: translative:	kumpikin kummankin kumpaakin kummassakin kummastakin kumpaankin	nominative: genitive: partitive: inessive: elative: illative:
--	--	--	--	--

Kumpikin oli siellä. Both were there.

Kummankin nimi on Laura. They are both called Laura. Pyysin kumpaakin tulemaan. I asked them both to come. Kummassakin autossa

Each of the two cars had the

oli sama vika. same fault.

Soitin kumpaankin I rang both the numbers.

numeroon.

Tapasimme kumpanakin We met on both days. päivänä.

The plural of this pronoun is used with words that are always in the plural:

Olin kummissakin häissä. I was at both the weddings. Kummillakin syntymäpäivillä There were lots of guests at both the birthday parties.

Mitä vikaa siinä on? What is wrong with it?

If you want to know what is wrong with something, a car for instance, you can use: Mikä vika/Mitä vikaa siinä on? What is wrong with it / what fault has it? If something is broken you can say:

Se on rikki.

Se ei toimi.

It is broken.

It is not working/
functioning.

Se on epäkunnossa.

It is out of order.

If something is working you can say:

Se ei ole rikki. It is not broken.
Se toimii. It is working.
Se on kunnossa. It is fixed.

Mikä hätänä? means What is up? What is wrong? What is the emergency?

Liikennevahinko is damage caused by accident.

Onnettomuus or kolari is a traffic accident or a crash.

Auto oli kolarissa. The car was involved in a

crash.

On tapahtunut onnettomuus. There has been an accident.

Harjoitellaan!

- 1 You meet a motorist who seems to be having some trouble.
 - a How would you ask him what the matter is?
 - b He tells you: Auto on rikki. What has happened?
 - c You know a little bit about cars. Ask if you can help.
 - d The fault turns out to be fairly major. Offer to phone a garage.
- 2 You are running low on petrol.
 - a Stop a passer-by and ask him the way to the nearest petrol station.
 - b He answers by saying: Se on tällä tiellä. Noin neljän kilometrin päässä. Where is it?
- 3 You are approaching a town, you are going to camp for the night. You need to buy some food, as it is late Saturday afternoon.
 - a Ask a local person, if they can tell you the way to the nearest supermarket.
 - b This is the answer you get: Lähin supermarket on jo kiinni. What have you just been told?
 - c How would you ask if there is another supermarket in the town which is still open.
 - d You are told: Kaupungin keskustassa on supermarket Ässä, joka on auki kuuteen. What have you learnt?
 - e Ask for instructions to get there.
- 4 Your friend has been having some trouble with his car. He says: Vien auton huoltoon. What is he going to do?
- 5 Here are some words connected with cars and driving. Match up the Finnish words with their English equivalents.

a bensiini
b öljy
i traffic lights
ii by-pass
iii roundabout

d huoltoasema iv pedestrian crossing

turvavyö v petrol
moottoritie vi garage
ohitustie vii oil
liikenneympyrä viii motorway

h likenneympyra viii motorway
i liikennevalot ix petrol station
i suojatie x seat belt

ၯ

279

hirvivaara

- café and ask where the nearest car repair shop is.
- 7 You are hiring a car.
 - a Tell the car rental people that you would like a car for the day.

6 Your car has developed a minor fault. Stop at a road side

- Ask how much the rent is?
- You want to know whether the insurance is included in the price quoted. Ask them?
- d You want to know whether the mileage is separate. Ask what the mileage charge is?
- e You have been shown the available cars. Say: I'll have this
- f Ask what the deposit is.
- 8 Here are six traffic signs, match the pictures with the text:

d

i Suojatie

- ii Hiihtolatu
- iii Lautta, laituri tai ranta
- iv Tietyö
- v Liikennevalot
- vi Uintipaikka

9 When you see this sign, what are you approaching? Give the name in Finnish.

281

hirvivaarat

10 When you see this sign, what will you find nearby? Give the name in Finnish.

- 11 What does etuajo-oikeus mean?
- 12 What is liikenneympyrä?
- 13 You are approaching a ferry. There is a notice which says: Kokeile jarruja. What are you expected to do?

Vähän lisää

Korttiautomaatti Card-operated petrol pump

tankkasi

You have arrived at a petrol station. You have decided to use a credit card to buy petrol. Read the instructions on page 282 for using the automatic pump.

toimi/a, toimin, toimii, toimi syöttä/ä, syötän, syöttää, syötti näppäil/lä, näppäilen, näppäilee,

to operate, to work

to feed

to press buttons

näppäili salainen tunnusluku tanka/ta, tankkaa, tankkaa,

secret code, pin number

to fill up

normaaliin tapaan kuitti, kuitin, kuittia, kuitteja in the usual way

receipt

282

hirvivaarat

5

Näin se toimii This is how it operates

- Tervetuloa.
 Syötä kortti automaattiin.
- Näppäile korttisi salainen tunnusluku.
- Valitse bensiini tai dieselöljy.
- d Ota korttisi ja tankkaa normaaliin tapaan.
- Jos haluat kuitin, syötä kortti uudelleen automaattiin. Ota kortti ja odota hetki. Ota kuitti. Hyvää matkaa!

In this unit you will learn

- to talk about entertainment: television, radio, cinema and theatre
- to make suggestions and to state preferences
- about broadcasting and entertainment in Finland

Dialogeja

Mitä tehtäisiin tänä iltana? What could we do tonight?

Steve is staying with his friend Helena. They are trying to decide what to do in the evening.

Helena Mitä tehtäisiin tänä iltana?

Steve En tiedä. Mitä sinä haluaisit tehdä? Helena Voisimme ehkä mennä teatteriin.

Steve En tiedä. Jos minä ymmärtäisin suomea paremmin, se

olisi ehkä mahdollista, mutta minä puhun suomea vielä niin huonosti. Sitä paitsi minä en oikein välitä teatterista.

Minusta teatterissa on vähän tylsää.

Helena Pidätkö sinä sitten elokuvista?

Steve Joo, pidän.

Helena Katsotaan mitä elokuvia menee tällä hetkellä. Missä on

tämän päivän lehti? Tässä se on. Katsotaanpa ... Kinossa on ranskalainen elokuva, Cyrano de Bergerac, siinä on Gerard Depardieu. Sanotaan, että se on hyvä elokuva.

Steve Millä kielellä se on?

Helena Se on ranskaksi. Mutta ulkomaisissa elokuvissa on aina

teksti. Suomeksi ja ruotsiksi.

Steve Mutta minä en ymmärrä ruotsia ja niin kuin sanoin

puhun ja ymmärrän suomea liian vähän. Enkä ymmärrä

ranskaa yhtään!

Helena Entäpä tämä: "Tanssii susien kanssa". Se on

amerikkalainen elokuva. Siinä on Kevin Costner. Sanotaan, että se on myös oikein hyvä. Se sai monta

Oscaria. Ja englantia sinä ainakin ymmärrät!

Steve Joo, mutta minä näin sen jo Lontoossa.

Helena Millaisista elokuvista sinä pidät? Katso itse, onko täällä

jotakin, jota haluat nähdä.

Steve Minä pidän vanhoista James Bond-elokuvista. Ehkä

voisimme vuokrata videon?

Helena Joo, miksei. Tuossa meidän kioskilla on videovuokraamo.

Käydään katsomassa, onko siellä vuokrattavana joku

vanha James Bond-elokuva.

Steve Hyvä on, mennään.

sitä paitsi besides välittää, välitän, välittää, välitti to care for

tylsä, -n, -ä, tylsiä dull, boring Mitä menee? What's on?

sanotaan It Is said; people say

285

ittauutise

6

teksti, -n, -ä, tekstejä text, subtitles

vieraskieli/nen, -sen, -stä, siä foreign language (adj.)
'Tanssli susien kanssa' 'Dances with Wolves'

vuokrata, vuokraan, vuokraa, to rent

vuokrasi

video, -n, -ta, -ita video

videovuokraamo, -n, -a, -ita video rental place

vuokrattavana Mennään!

for rental Let's go!

Mitä on telkkarissa tänä iltana? What's on telly tonight?

Helena and Steve are going to spend the evening watching television. They are trying to decide what channel to watch.

Steve Hei, mitä telkkarissa on tänä iltana?

Helena Millä kanavalla? Steve Ykkösellä.

Helena Odota m

elena Odota, minä katson lehdestä. Ykkösellä on Risto Jarvan elokuva 'Loma'. Se on oikein hauska kotimainen komedia. Se kertoo miehestä, joka on menossa Inssbrückin talviolympialaisiin, mutta joutuu vahingossa väärään lentokoneeseen Helsingissä ja päätyy Rodokselle. Se on tosi hauska.

SteveMitä muuta on telkkarissa?HelenaUutiset tietysti ja urheiluruutu.SteveMihin aikaan uutiset ovat?HelenaNe alkavat kello puoli yhdeksän.

Steve Minä haluaisin nähdä Englannin iligan jalkapallotulokset

urheiluruudusta.

Helena Hyvä on. Katsotaan uutiset ja urheiluruutu. Kakkosella on joku sarjafilmi uutisten jälkeen.

Steve Minä en pidä sarjafilmeistä. Ne ovat täyttä roskaa.

Helena Tämä on australialainen sarjafilmi. Se on minusta aika hyvä. Olen nähnyt kaikki jaksot tähän asti. Minä voin nauhoittaa sen, jos sinä haluat katsoa jotakin muuta. Haluatko sinä nähdä dokumenttielokuvan Saimaan

vesistöstä?

Se kuulostaa mielenkiintoiselta. Olen aina halunnut Steve mennä veneellä tai laivalla Lappeenrannasta Kuopioon.

Helena No nyt voit tehdä sen matkan teeveen välityksellä. Super-kanavalla on englanninkielistä ohjelmaa. On myös

kaapelikanava ja filmikanava. On vaikka miten paljon

valinnanvaraa!

Minä katsoisin mieluummin suomenkielistä ohjelmaa. Steve Haluan oppia suomea, vaikka se on niin vaikeaa. Eikä television katseleminen vaadi liian paljon energiaa. Minä olen oikein laiskalla tuulella tänään.

telkkari, -n, -a, telkkareita telly (television) kanava, -n, -a, kanavia channel vkkö/nen. -sen. -stä. -siä number one (noun) loma, -n, -a, lomia holiday, vacation kotimai/nen, -sen, -sta, -sia Finnish domestic ialkapallotulokset football results kakko/nen, -sen, -sta, -sia number two (noun) sarjafilmi, -n, -ä, -filmejä TV series, soap opera täyttä roskaa absolute rubbish dokumenttielokuva, -n, -a, -kuvia documentary film komedia, n, -a, komedioita comedy on menossa is on the way, is going talvi-olympialaisiin to the winter olympics olympialai/set, -sten, -sia olympic games joutua, joudun, joutuu, joutui to end up vahingossa by accident väärä, -n, -ä, vääriä wrong päätyä, päätyn, päätyv, päätyi to end up tosi hauska really funny uuti/set, -sten, -sia the news urheilu/ruutu, -ruudun, -ruutua sports news Saimaan vesistö, -n, -ä the Salmaa lake system, waterway kuulostaa mielenkiintoiselta sounds interesting teeveen välityksellä via TV kaapelikanava, -n, -a, -kanavia cable channel vaikka miten paljon valinnanvaraa no end of choices Katsoisin mieluummin ... I would rather watch ... suomenkieli/nen, -sen, -stä, -siä Finnish language (adj.) vaatia, vaadin, vaatii, vaati to demand

energia, -n, -a

Olen oikein laiskalla tuulella.

energy

I feel really lazy.

Lipputoimistossa At the ticket office

Helena has decided that she should take Steve to the opera festival in Savonlinna. She makes enquiries about tickets. She goes to a local ticket service to ask. Lipunmyyjä is the boxoffice clerk.

Lipunmyyjä Hyvää iltapäivää. Kuinka voin auttaa?

Helena Hvvää iltapäivää. Halualsin tiedustella onko saatavissa ilppuja Savonlinnan oopperajuhlille?

Lipunmyyjä Mihin oopperaan?

Helena Aldaan. Milloin Aldaa esitetään?

Ensi-ilta on maanantaina 2.heinäkuuta, muuta se on Lipunmyyjä valitettavasti loppuunmyyty. Seuraava esitys on keskiviikkona 4.heinäkuuta kello 20.30. Siihen

esitykseen on vielä saatavissa muutamia lippuja. Halvimmat liput ovat loppuneet, melllä on vain muutama 500 markan ja muutama 390 markan lippu 287

ittauutiset

9

iällellä.

Helena Mitä maksavat halvimmat liput?

Lipunmyyjä Ne maksavat 290 markkaa. Maanantaina 9 heinä-

kuuta on vielä niitä. Sopisiko teille se näytäntö?

Helena Kyllä se sopii. Haluaisin kaksi lippua.

Lipunmyyjä Liput ovat rivillä 35, numerot 1433 ja 1434. Jos haluaisitte vain varata liput nyt, teldän täytyy

maksaa ja lunastaa ne viimeistään näytöstä edel-

lisenä päivänä.

Mlnä maksan ne nyt. Kuinka monta vällaikaa Helena

oopperassa on?

Lipunmyyjä Vain yksi, se on II ja III näytöksen välillä.

Helena Esitetäänkö ooppera suomeksi?

Lipunmyyjä Ei, se esitetään alkuperäisellä kielellä eli italiaksi.

Helena Kuka esittää Aidaa? Upunmyviä Taru Valiakka.

Helena Kiitos oikein palion.

Lipunmyyjä Olkaa hyvä ja tässä lippunne.

Helena Näkemiin. Lipunmyviä Näkemiin.

tiedustella, tiedustelen, to enquire tiedustelee, tiedusteli saatavissa available esittää, esitän, esittää, esitti to perform, to present ensi-ilta, -illan, -iltaa, -iltoja first night loppuunmyyty sold out esitys, esityksen, esitystä, performance esityksiä jäljellä left, remaining näytäntö, näytännön, show, performance nävtäntöä, nävtäntöiä viimeistään at the latest edellisenä päivänä the previous day väli/aika, -ajan, -aikaa, -aikoja interval II ja III näytöksen välillä between the 2nd and 3rd acts välillä between näytös, näytöksen, näytöstä, act näytöksiä alkuperäi/nen, -sen, -stä, -siä original in other words

Hyvä tietää

1 Televisio ja radio Television and radio

YLE or Suomen Yleisradio is the Finnish Broadcasting Company, which is state owned. It runs two television channels: TV-1, TV-2 and several radio channels with programmes broadcast in Finnish and some in Swedish.

YLE 3 broadcasts abroad under the name Radio Finland in Finnish, Swedish, English, German, French and Russian. If you wish to listen to these broadcasts, see the address at the beginning of this book or check http://www.yle.fi for details of wavelengths and programmes. You can also listen to the radio on the internet.

MTV 3 or Mainostelevisio and Nelonen (Channel Four) are both commercial television stations. MTV 3's audience is about 40 per cent of all viewers; TV-1 and TV-2 each have about a 20 per cent share of the regular viewers. Finns watch an average of two hours and 48 minutes of television per day.

Digital radio and television are due to be launched in 2003.

The most popular programmes on television are iltauutiset the evening news and the commercial television's kymmenen uutiset ten o'clock news. Urheiluruutu the sports review is very popular. Ajankohtainen kakkonen and A-studio are popular current affairs programmes with a large number of regular viewers.

289

iltauutise

More than a million Finns watch Lotto the weekly national lottery every Saturday evening. The Independence Day Reception from the Presidential Palace broadcast on 6 December traditionally has the largest viewing figures, closely followed by the Miss Finland beauty contest, Formula One competitions and Ice Hockey World championships. Finnish drama series and soap operas are always popular. Various chat shows and quiz programmes including many Finnish versions of British and American formulas such as Who Wants To Be A Millionaire? and the Survivor series, are also popular.

Taivaskanavat sky channels, as they are known in everyday speech, are the same as all over Europe: Super, Eurosport, TV-5 (French) and BBC TV Europe and CNN among others. There are also many cable and film channels. You can also watch Russian, Estonian and Swedish television.

A network of various paikallisradiot local radio stations covers the whole country. There are both state and commercially run local radio stations.

2 Elokuvateatterit ja teatterit Cinemas and theatres

There is still a fair number of elokuvateatteri cinemas around the country. All foreign language films are subtitled. So going to the cinema is a good way to learn more Finnish. Listen to the English and read the subtitles: teksti!

Only films meant for very young audiences are dubbed. Foreign language television programmes are also always subtitled. If you want to use the television to learn seriously, you can always turn the sound off and just read the subtitles. The reason why so many Finns speak such good English is that they have grown up hearing English on the television daily. If you get a chance to stay in Finland, treat yourself to an easy lesson: välityksellä, (with the aid of television).

Notice in everyday speech the Finns use the word filmi or leffa as well as the word elokuva to mean a film. Yöleffa is a midnight movie. Jännityselokuva or jännäri is a thriller.

Kauhuelokuva is a horror film, piiretty elokuva is a cartoon film. Rakkauselokuva is a romantic film and komedia is a comedy. Pornoelokuva is a soft-porn film. There is a ban in Finland on importing the so-called video nasties.

The following abbreviations are used to indicate which age group a film is suitable for:

S-sallittu	suitable for all
K12- kielletty alle	forbidden for under 12 year olds
12-vuotiailta	
K16- kielletty alle	forbidden for under 16 year olds
16-vuotiailta	
K18- kielletty alle	forbidden for under 18 year olds
18-vuotiailta	

As you can see from the detailed regulations, censorship is taken seriously in Finland; this is done in an attempt to protect children from violence and cruelty on the screen.

You will find cinema and theatre listings in the local newspaper paikallinen sanomalehti or you can ring the entertainments guide telephone service. You'll find the number in puhelinluettelo the telephone directory.

Most Finnish towns have a kaupunginteatteri municipal theatre. Some of the larger cities have several theatres. Kansallisteatteri in Helsinki is the National Theatre of Finland, Kansallisooppera the National Opera is also in the capital. Helsingin kaupunginteatteri, Svenska Teatern and Intiimiteatteri are some of the other famous theatres in Helsinki. Tampere is the second theatre city in Finland with the famous Tampereen Työväenteatteri and Tampereen Kaupunginteatteri.

There are numerous kesäteatteri summer open-air theatres in the summertime both in towns and in the countryside. These are an essential part of the Finnish theatre scene. The most famous of these is Pyynikki in Tampere with its revolving auditorium. In Helsinki there are summer theatres in Suomenlinna and Seurasaari as well as in Linnanmäki.

Harrastelijateatterit amateur theatres are very popular in Finland and a lot of the summer theatres are run by amateur actors.

The main event of the opera is the annual opera festival in Savonlinna. There are many music festivals throughout the summer. Kuhmon kamarimusiikkijuhlat Kuhmo Chamber Music festival is one of the most famous. The others range from folk music in Kaustinen to jazz in Pori. There are also many rock music festivals.

Lipputoimisto or Lippupalvelu are centralized ticket agencies, where you can buy tickets for all kinds of venues from theatre to sport. You can of course buy the tickets at the venues themselves

291

ittauutise

Vähän kielioppia

Sanoisin, jos tietäisin! / would tell you. if I knew!

The conditional: this is the form of the verb which means you would do something.

The sign for the conditional is -isi-: it is added to the verb before the personal ending.

The easiest way to form the conditional is to look at the third person singular form of the verb in the present tense. The consonants are always in the strong grade in the conditional.

antaa to give: tietää to know: lukea to read: tehdä to do: kirjoittaa: to write ymmärtää:	asu/u s/he lives anta/a s/he gives tietä/ä s/he knows luke/e s/he reads teke/e s/he does kirjoitta/a s/he writes ymmärtä/ä	asuisi s/he would live antaisi s/he would give tietäisi s/he would know lukisi s/he would read tekisi s/he would do kirjoittaisi s/he would write ymmärtäisi
to understand	s/he understands	s/he would understand

Personal endings are the same as in the present and the past tenses, except in the third person singular, where there is no lengthening of the vowel.

tietäisin tietäisit tietäisi tietäisimme tietäisitte tietäisivät en tietäisi	I would know you would know s/he would know we would know you would know they would know I wouldn't know	tekisin tekisit tekisi tekisimme tekisitte tekisivät en tekisi	I would do you would do s/he would do we would do you would do they would do
et tietäisi	you wouldn't knou	en tekisi et tekisi	I wouldn't do you wouldn't do

ei tietäisi s/he wouldn't know ei tekisi s/he wouldn't do emme tietäisi we wouldn't know emme tekisi we wouldn't do you wouldn't know ette tekisi vou wouldn't do ette tietäisi they wouldn't know eivät tekisi they wouldn't do eivät tietäisi

Notice the vowels e and i in the stem disappear:

s/he does hän tekisi s/he would do hän tekee hän etsii s/he searches hän etsisi s/he would search

A long vowel in the stem becomes short:

s/he would get s/he gets hän saisi hän saa

The dipthongs uo, yö, ie in the stem lose the first vowel:

s/he drinks hän joisi s/he would drink hän juo s/be eats hän söisi s/he would eat hän syö s/he takes hän veisi s/he would take hän vie

Notice also the verb käydä to go y becomes v before -isi-:

I go kävisin I would go käyn you would go käyt kävisit you go s/he goes kävisi s/he would go käy käymme kävisimme we would go we go you would go käytte kävisitte you go they would go käyvät they go kävisivät

The perfect tense for the conditional is formed with the conditional of the verb olla to be and the past participle of the verb.

olisin tehnyt olisit tehnyt olisi tehnyt olisimme tehneet olisitte tehneet olisivat tehneet en olisi tehnyt

I would have done you would have done s/he would have done we would have done vou would have done they would have done

I would not have done you would not have done etc.

Some more examples:

et olisi tehnyt

ine.

Mitä tekisit, jos voittaisit veikkauksessa satatuhatta euroa?

Minä jäisin pois työstä, ja matkustaisin ympäri maailmaa.

What would you do, if you won a hundred thousand euros on the football pools? I would stop work and travel around the world.

Minä ostaisin talon Espanjasta ja muuttaisin sinne asumaan. uuden veneen. Minä antaisin rahat

hyväntekeväisyyteen.

and move there to live. Minä ostaisin kesämökin ja I would buy a summerhouse and a new boat. I would give the money to charity.

I would buy a house in Spain

293

iltauutiset

The passive conditional: this is the form of the verb which means that something would be done. There is no specified subject, in other words we don't know who is doing, but we know what is being done. There is a fuller account of the passive in the next unit. Here are just some forms, which appear in this unit.

To form the conditional for the passive:

Take the passive past tense (eg. tehtiin, sanottiin) change the -iin to -a or -a and add -isi and lengthen the vowel -i and add -n:

teht/iin teht+ä+isi+n tehtäisiin would be done sanott/iin sanoittaisiin would be said sanott+a+isi+in annett+a+isi+in annett/iin annettaisiin would be given tiedett/iin tiedett+ä+isi+in tiedettäisiin would be known

For the negative of the passive conditional, simply use the word ei and the passive conditional minus -in:

tehtäisiin ei tehtäisi would not be done sanottaisiin ei sanottaisi would not be said annettaisiin ei annettaisi would not be given would not be known tiedettäisiin ei tiedettäisi

Notice that in everyday spoken Finnish the passive form is also used for the first person plural:

me mentäisiin me ei mentäisi we would we would not go 20 me sanottaisiin we would me ei sanottaisi we would not say sav

Review of the pronouns tämä, tuo, se and nämä, nuo, ne

Here is a revision of all the cases for the demonstrative pronouns:

O

	tämä this	tuo <i>that</i>	se It
nominative:	tämä	tuo	se
genitive:	tämän	tuon	sen
partitive:	tätä	tuota	sitä
inessive:	tässä	tuossa	silnä
elative:	tästä	tuosta	siitä
illative:	tähän	tuohon	siihen
adessive:	tällä	tuolla	sillä
ablative:	tältä	tuolta	siltä
allative:	tälle	tuolle	sille
essive:	tänä	tuona	sinä
translative:	täksi	tuoksi	siksi
I			19

	nämä these	nuo those	ne they
nominative:	nämä	nuo	ne
genitive:	näiden	noiden	niiden
partitive:	näitä	noita	niitä
inessive:	näissä	noissa	niissä
elative:	näistä	noista	nlistä
illative:	näihin	noihin	nilhin
adessive:	näillä	noilla	niillä
ablative:	näiltä	noilta	niiltä
allative:	näille	noille	niille
essive:	näinä	noina	niinä
translative:	näiksi	noiksi	niiksi

Here are some examples of the use of these pronouns from the unit:

Mitä tehtäisiin tänä iltana? Onko siinä teksti? Minua näin sen jo Lontoossa. I saw it already in London. Se sai monta Oscaria. Ne ovat täyttä roskaa. Olen nähnyt kaikki jaksot tähän asti. Siihen esitykseen on

saatavissa lippuja.

Niita on vielä.

It received several Oscars. They are absolute rubbish. I have seen all episodes until now. There are tickets available to that performance.

There are still some of them.

What should we do tonight?

Are there subtitles in it?

Ykkönen ja kakkonen Number one and number two

There are nouns in Finnish which correspond to numbers. (cf. English ten and 'tenner'). These are used particularly in everyday language.

vkkönen kuusi kuutonen or kutonen kaksi - kakkonen seitsemän seiska - kolmonen kahdeksan kasi - nelonen vhdeksän ysi - viitonen or vitonen kymmenen kymppi sata satanen tuhat tonni viisisataa viisisatanen/viissatanen

They are used when talking about money. Kymppi is number ten and the everyday name for a ten-euro note, viiskymppinen or viisikymppinen is a 50-euro note, satanen is a hundred-euro note.

Se maksoi kaksi kymppiä.

It cost 20 euros.

Voitko lainata minulle Could you lend me ten euros?

kympin?

Se maksaa satasen. It costs 100 euros. Se maksoi pari satasta. It costs about 200 euros.

They are also used to refer to the TV channels:

Mitä on ykkösellä? Kolmosella on uutiset.

What is on channel one? There are news on channel 295

Iltauutise

three.

Kakkosella on hyvä filmi.

There is a good film on channel two.

They are used when talking about buses and trams:

Mihin seiska menee? Ykkönen menee Kauppatorille.

Kasi menee asemalle.

Where does number seven go? The number one (tram) goes

to Kauppatori. The number eight goes to

the station.

also:

Listan ykkönen on tänään Bohemian Rhapsody. bestselleri-listan ykkönen

The number one (record) today is 'Bohemian Rhapsody'. the number one on the bestseller list

Uutiset The news

Untiset is the news in a newspaper, on TV or radio. It also means the news broadcast or programme. Untinen is a piece of news.

It was a good piece of news. Se oli hyvä uutinen.

You can also say:

I received some good news. Sain hyviä uutisia.

I was watching the news. Katsoin uutisia. I was listening to the news. Kuuntelin uutisia. I watched the news on Katsoin uutiset televisiosta.

television.

Uutisten jälkeen on elokuva. There is a film on after the

news.

The news page of a Sanomalehden uutissivu. newspaper.

Hän joutui sairaalaan He ended up in hospital

The verb joutua means to end up somewhere (either against your will or by force of circumstance).

Hän joutui sairaalaan. Hän joutui vankilaan. Hän joutui työttömäksi. He ended up in hospital. He ended up in prison. He was made redundant. (became unemployed)

Kuulostaa hyvältä Sounds good

The verb kuulostaa is combined with -lta/ltä ending to mean to sound like.

Filmi kuulostaa hyvältä. Ohjelma kuulostaa mielenkiintoiselta. Hän kuulostaa

amerikkalaiselta.

The film sounds good. The programme sounds interesting. He sounds American.

In the same way: näyttää to look (like something), maistua to taste (like something).

Ilma näyttää kylmältä. Kahvi maistuu hyvältä. The weather looks cold. The coffee tastes good.

Television välityksellä Via television

välityksellä means via or through the medium of:

satelliitin välityksellä puhelimen välityksellä Hän pysyy ajan tasalla sanomalehtien välityksellä.

via satellite via the telephone He keeps up to date by reading newspapers.

Harjoitellaan!

- ▶ 1 About television.
 - a How would you ask what is on television tonight?
 - b You are told there is a good film on. How would you ask: what channel is it on?

297

6

- 2 You and your friend are planning what to do.
 - a How would you ask your friend what he would like to do3
 - b He says: Haluaisin mennä teatteriin. What would he like
 - c You are not very keen on the idea. How would you tell that to your friend?
 - d Suggest going to the cinema.
 - e Your friend thinks it is a good idea. He asks: Mitä menee elokuvissa? What does he want to know?
- f There is a variety of films on offer. How would you ask your friend what kind of films he likes?
 - g Your friend tells you: Pidän amerikkalaisista poliisifilmeistä. What kind of films does he like?
 - h You cannot agree on a film in the cinema. Suggest to your friend that you would like to hire a video.
- 3 You are watching television.
 - a Your friend asks Millä kanavalla uutiset ovat? What does he want to know?
 - b Tell him they are on channel one at 8.30.
- 4 What would you expect to find out about, if you watch urheilu-ruutu on television?
- 5 There is a film on one of the other channels that you would like to see, but your friend is watching the football. Ask him, if he could record the film for you.
- 6 You are looking at the listings for television programmes in the newspaper. Your friend comments: On paljon valinnanyaraa. What does he mean by that?
- 7 What is ensi-ilta in the theatre, opera or cinema?
- 8 If you see this sign loppuunmyyty in the cinema or the theatre, what does it mean?
- 9 You have called in to book some tickets for the theatre. Complete this dialogue as prompted.

Hyvää päivää. Kuinka voin auttaa? Virkailija (Say you would like tickets for the new play Sinä 'nävtelmä'.) Virkailija Mihin esitykseen? (Ask if they have any tickets for tomorrow night.) Sinä Valitettavasti huominen esitys on loppuunmyyty. Virkailija Tiistaiksi on vielä lippuja. (Say you would like two tickets for Tuesday. Ask Sinä how much the cheapest tickets are.) Ne maksavat 14 euroa. Virkailiia (Say that will be fine. You'll have two tickets. Ask Sinä what time the performance starts.) Esitys alkaa kello 19.00. Tulevatko liput käteisellä? Virkailiia

Sinä (Say yes you will pay cash.)

10 You and your friends are dreaming of winning the Lotto.

a Ask your friends what they would do if they won it?

b One person says: Panisin kaikki rahat pankkiin. What would he do?

c Another says: Menisin heti lomalle Seychellien saarille. What are his plans?

11 Complete these sentences with the word in brackets:

a	Filmi kuulostaa	(mielenkuntoinen
b	Ohjelma kuulostaa	(jännittävä)
	Olut maistuu	(hyvä)
d	Tuo mies näyttää	(italialainen)
w	That would you do if you won	he lotto? How would yo

- 12 What would you do if you won the lotto? How would you say in Finnish:
 - a I would buy a house.
 - b I would travel.
 - c I would put the money in the bank.
 - d I don't know what I would do.
- 13 You have learnt to make suggestions. How would you say:
 - a Let's watch the news!
 - b Let's go to the cinema!
 - c Let's hire a video!
 - d Let's listen to the radio!

Vähän lisää

On perjantai-ilta ... It is Friday night ...

Two friends, Kaija and Tuulikki, are discussing the possibilities for Friday night's entertainment. One of them is keen to stay in and the other wants to go out.

Kaija	Ihanaa, on perjantai-ilta ja huomenna ei tarvitse mennä

töihin!

Tuulikki Eikö olekin! No niin, mihin mennään tänä iltana?

Kaija Minä olen väsynyt, en halua mennä mihinkään. Haluan käydä saunassa ja katsoa televisiota.

Tuulikki Mutta on perjantai! Täytyyhän meidän mennä johonkin

vähän tuulettumaan, eihän sitä aina voi vain Istua kotona ja tuijottaa televisiota. Missä on Karjalalnen? Katsotaan,

mitä tekemistä löytyy Joensuusta tänään.

Kalja Karjalainen on keittiön pöydällä.
Tuulikki Huhmarissa on tanssit. Voisimme mennä sinne.

Kalja En minä jaksa lähteä tanssimaan, johan minä sanoin että

olen rättiväsynyt.

Tuulikki No, mennään sitten syömään johonkin. Stella on hyvä

ravintola tal uusittu asemaravintola. Tai Teatteriravintola. Mitäs sanot?

Kalja No, volsihan sitä ajatella.

Tuulikki Ja ravintolasta voisimme mennä yökerhoon tai diskoon,

vai mitä?

Kalja No katsotaan nyt.

ihana, -n, -a, Ihania wonderful

ei tarvitse

It is not necessary isn't it just ...

eikö olekin ... is

väsynyt, väsyneen, väsynyttä, tired

äsyneltä

ei mihinkään nowhere

johonkin somewhere

mennä tuulettumaan to go and have a change

of scenery

tuijottaa, tuijotan, tuijottaa, tuijotti tanssit, tanssien, tansseja

to stare, to gaze at a dance

jaksaa, jaksan, jaksaa, jaksol

to have the strength,

to feel up to

rättiväsynyt

rt dead tired a renovated, redecorated

uusittu, uusitun, uusittua, uusittuja re

night club discotheque

yökerho, -n, -a, -ja disko, -n, -a, -ja .

299

In this unit you will learn

- about seasonal festivals like Christmas and Midsummer
- about birthdays and namedays
- about the rites of passage in an ordinary Finnish life from christenings to weddings

DKirkossa At the church

pappi priest morsian bride sulhanen bridegroom

Pappi Tahdotko sinä, Steve Henry Smith, ottaa tämän, Helena Marjatta Kolehmaisen, lallliseksi aviovalmoksesi

Steve Smith is getting married to Helena Kolehmainen. The wedding invitations have been sent out. We attend the wedding

ja rakastaa häntä niin myötä-kuin vastoinkäymisis-

säkin?

Sulhanen Tahdon.

Dialogeja

ceremony.

Meillä on ilo kutsua teidät tyttäremme Helenan ja Steve Smithin vihkiäisiin

Pielisensuun kirkkoon lauantaina 21 kesäkuuta 2003 kello 14

ja sen jälkeen osallistumaan morsiamen kodissa pidettävään vastaanottoon.

> JUKKA ja MIRJA KOLEHMAINEN

Pappi Tahdotko sinä, Helena Marjatta Kolehmainen, ottaa

tämän, Steve Henry Smithin, lailliseksi aviomieheksesi ja rakastaa häntä niin myötä- kuin vastoinkäymisis-

säkin?

Morsian Tahdon.

Pappi Minä julistan teidät täten mieheksi ja vaimoksi.

daughter tytär, tyttären, tytärtä, tyttäriä wedding ceremony vihkiäiset, vihkiäisten, vihkiäisiä take part, attend osallistua, osallistun, osallistuu, osallistui hold a reception pitää vastaanotto vastaan/otto, -oton, -ottoa, -ottoja reception morsian, morsiamen, morsianta, bride morsiamia bridearoom sulha/nen, -sen, -sta, -sia priest pappi, papin, pappia, pappeja tahtoa, tahdon, tahtoo, tahtoi to want myötäkäymi/nen, -sen, -stä, -siä success vastoinkäymi/nen, -sen, -stä, -siä adversity lailli/nen, -sen, -sta, -sia legal aviomies, -miehen, -miestä, -miehiä husband aviovaimo, -n, -a, -ja wife

Ennen häitä Before the wedding

Sirpa and Kaija are friends of Helena's. They are discussing what to give Helena and Steve as a wedding present.

Sirpa Mitä sinä aiot ostaa Helenalle ja Stevelle häälahjaksi?

Kaija En tiedä vielä. Mehän voisimme ostaa jotakin yhdessä, vai mitä?

Sirpa Se olisi hyvä idea. Koska Steve ja Helena aikovat asua Englannissa, olisi kiva ostaa heille jotakin aitoa suomalaista.

Kaija Voisimme ostaa esimerkiksi Alvar Aallon lasimaljakon. Se on kaunis ja hyvin suomalainen. Tai sitten Arabian posliinia.

Sirpa Entäpä joku Oiva Toikan lasilintu. Ne ovat hyvin moderneja ja hyvin suomalaisia.

Kaija Voisimme lähteä käymään Sokoksen lahjatavaraosastolla ja katsella ja vertailla myös hintoja.

Sirpa Lähdetään vaan!

häälahja, -n, a, -lahjoja wedding present genuine, real, authentic glass vase
-maljakkoja
posliini, -n, -a china, porcelain giftware department look around vertailla, vertailen, vertailee, vertailia wedding present genuine, real, authentic glass vase
-maljakkoja
posliini, -n, -a china, porcelain giftware department look around to compare

□ Jouluaatto Suomessa Christmas Eve in

Finland

Helena tells Mike, an English friend, what a Finnish Christmas is like.

Mike Miten joulua vietetään Suomessa?

Helena Jouluaatto on joulun tärkein päivä. Jouluaattoaamuna tuodaan joulukuusi sisälle. Se koristellaan ja siihen pan-

naan kynttilät.

Mike Mitä sitten tehdään?

Helena Jokaisessa perheessä on omat tapansa, mutta kelio kaksitoista päivällä jullstetaan joulurauha Turusta. Se on vanha tapa. Nykyisin seremonia televisioidaan ja

radioidaan. Mike Ja sitten?

Helena Monissa perheissä käydään litapäivällä tai alkuillasta sukulaisten haudoilla. Haudoille pannaan kynttilät pala-

maan. Tämä on myös vanha suomalainen tapa.

Mike Hautausmaalla on varmaan oikein kaunista, kun on

pimeää ja kynttilät palavat valkoisella lumella.

Helena Niin on, oikein kaunista ja tunnelmallista. Suomessa joulua vietetään hiljalsemmin kuin esimerkiksi

Englannissa.

Mike Mihin aikaan jouluaattona syödään?

Helena Se riippuu siltä, mihin aikaan joulupukki tulee!
Lapsiperheissä syödään jo ehkä kello neljä tai viisi, koska
lapset elvät jaksa enää odottaa joulupukkia ja joululahjoja
pitempään.

Mike Mitä jouluaattona syödään?

Jouluateria

Lasimestarinsilli Tuoresuolattu kirjolohi Rosolli

Lipeäkala

Kinkku Lanttulaatikko Maksalaatikko Imelletty perunalaatikko Karjalanpaisti

> Ruisleipä Karjalanpiirakat

> > Joulupuuro

303

Helena	Alkuruokana syödään tavallisesti lipeäkalaa, silliä tal
	lohta. Pääruokana syödään kinkkua, perunoita, mak-
	salaatikkoa, lanttulaatikkoa ja porkkanalaatikkoa. Rosolli
	on joulusalaatti. Ruokalajit vaihtelevat vähän eri puolilla
	Suomea. Esimerkiksi Itä-Suomessa syödään aina myös
	karjalanpiirakoita ja karjalanpaistia.

Mike Mitä iouluna tavallisesti iuodaan? Helena

Se vaihtelee myös. Ennen vanhaan tehtiin jouluksi sahtia, varsinkin Hämeessä. Nykyisin juodaan ehkä olutta tai viiniä tai vain maitoa ja mehua tai kotikaliaa. Jouluna juodaan myös glögiä.

Mike Jouluna syödään oikein hyvin.

Helena Vähän liiankin hvvin!

Joulupukki tulee jouluaterian jälkeen. Mike

Helena Niin tulee. Joulupukki koputtaa ovelle ja tulee sisälle lahioineen. Joulupukki jakaa lahjat, Tavallisesti hän ei viivy kauan, koska hänen täytyy käydä niin monessa paikassa.

Ja miten loppuiltaa vietetään? Mike

Helena Juodaan joulukahvit ja syödään piparkakkuja, joulutort-

tuja ja joulukakkua.

Kuinka joulupäivää vietetään Suomessa? Mike

Helena Jotkut käyvät joulukirkossa aamulla ja sitten päivää vietetään perheen parissa. Lapset kokeilevat uusia suksia ja luistimia. Vieraillaan ehkä sukulaisten luona. Mutta tapaninpäivä on varsinainen vierailupäivä. Ennen van-

haan käytiin tapaninajelulla reellä, mutta nykyisin ajelu

tapahtuu pääasiassa autolla!

jouluaatto, -aaton, -aattoa joulukuusi, -kuusen, -kuusta, -kuusia

Christmas tree

Christmas Eve

koristella, koristelen, koristelee, koristeli decorate

koristellaan, koristeltiin

is decorated, was decorated

tuoda, tuon, tuo, toi

to bring is brought, was brought

tuodaan, tuotiin viettää, vietän, viettää, vietti vietetään, vietettiin

celebrate, spend is celebrated, was

julistaa, julistan, julistaa, julisti hautausmaa, -n, -ta, -maita

celebrated announce, declare cemetery

palaa, paloi to burn to light panna palamaan joulunvietto, -vieton, -viettoa Christmas celebrations jatkaa, jatkan, jatkaa, jatkoi continue jatketaan, jatkettiin is continued, was continued lapsiperhe, -perheen, -perhettä, family with children -perheitä joulupukki, -pukin, -pukkia Father Christmas lipeăkala, -n, -a, kaloja salted cod maksalaatikko, -laatikon. baked liver paté -laatikkoa julistetaan, julistettiin is declared, was declared joulurauha, -n, -a Christmas peace radioida, radioidaan to broadcast, is broadcast televisioida, televisioidaan to televise, is televised käydä haudoilla visit the graves panna, panen, panee, pani put, place pannaan, pantiin is placed, was placed kynttilä, -n, -ä, kynttilöitä candle lanttulaatikko baked swede dish porkkanalaatikko baked carrot dish rosolli, -n, -a special Christmas salad karjalanpaisti, -n, -a Karelian stew kokeilla, kokeilen, kokeilee, to try out kokeili tapaninajelu, -n, -a Boxing Day ride horse drawn sledge, by reki, reellä

305

onneal

Juhlapäivät Suomessa Finnish celebrations

1 Hyvää uutta vuotta! Happy New Year!

Uudenvuodenaatto New Year's Eve is an important celebration in the Finnish calendar. The evening culminates in ilotulitus fireworks in the city centres at midnight. Uudenvuodenvastaanotto the ceremony to see in the new year at Senaatintori is televised with the Helsinki city fireworks. Around midnight a ceremony of melting tin horseshoes tinan valaminen takes place in people's houses. The tin horseshoe is melted on a ladle over a

sledge

fire and the molten tin is poured into a bucket of snow or water. The resolidified tin is then held against candlelight and from the shadows predictions for the future are made!

Uudenvuodenpäivänä on New Year's Day at noon the Finnish president makes his annual speech to the people. In the afternoon scores of Finns traditionally watch the ski jumping competition from Garmisch-Partenkirchen. There are usually strong Finnish contenders at this event. Loppiainen the Twelfth Day of Christmas is also a bank holiday.

2 Iloista Pääsiäistä! Happy Easter!

Maalatut kananmunat decorated eggs and suklaa chocolate are part of the Easter festival.

Palmusunnuntaina on Palm Sunday, particularly in Eastern parts of Finland, children go around wishing parents, grandparents and godparents good health by symbolically 'beating' them with decorated willow branches and reciting an old rhyme:

Virvon, varvon vitsallani, tuoreeks' terveeks', tulevaks' vuodeks'
Sulle vitsa, mulle palkka.

and for their good wishes they are given chocolates in return. In Western Finland on Easter Saturday children dress up as witches and trolls and go around houses also expecting gifts.

A plateful of raeruoho grass is grown in the house as a symbol of the greenery of the new growing season, because most of Finland is still covered in snow around Easter time.

The Orthodox Church has its special Easter Mass with its ceremony of circling the church at midnight on Easter Saturday.

3 Hauskaa Vappua! Merry Mayday!

Vapunaatto May Day's eve is the official celebration of spring. Restaurants and dance halls are full and people dance in the streets. Sima a special lemonade and tippaleivät special doughnuts are eaten. Alcohol is also consumed in larger than usual quantities. At midnight people sing the traditional song: Rullaati, rullaati, rullaati, rullaa. Old student hats are dug out of bags and placed on the head for the whole day.

Vappuaamuna on May Day morning choirs all around the country serenade in the spring. The modern workers' festival of May Day follows with marches through city centres followed by speeches and rallies. Vappulounas May Day lunch, traditionally fish, is eaten in restaurants with the whole family present.

307

onneal

4 Hauskaa juhannusta! Happy Midsummer!

Juhannus is the celebration of midsummer. Houses are cleaned and then decorated with branches of fresh birch. Many Finns like spending midsummer in the country. There is a real exodus to the country for this festival. Juhannusaattona on the eve of midsummer the day is at its longest. The sun doesn't set at all in northern Finland and only sets for a short while even in the southernmost parts of the country. Yötön yö 'nightless night' is the phrase used to describe the white nights.

Juhannuskokko special midsummer bonfires are lit around midnight. Nobody goes to bed until the early hours of the morning. Special outdoor dances are held in the countryside. Juhannus is the most popular time of year for weddings.

5 Itsenäisyyspäivä Independence Day

The Finnish Independence Day is on December the sixth. In 1917 the Finnish Senate declared Finland independent on that day. There is a big gala celebration at the Presidential Palace. The reception is televised. It is a society event. The ladies' dresses are scrutinized by the viewers like hats at Ascot in England. It is regarded a great honour to be invited to the reception.

At six o'clock in the evening it is customary to turn the lights out and place two lit candles on the window sill, as a mark of respect for those who fought for Finnish independence under the repression of the last few years of Russian rule.

6 Rauhallista Joulua Peaceful Christmas

Christmas itself is preceded by pikkujoulu Christmas parties at work places, schools and clubs. Various cabaret style performances are prepared for these jollifications. More lighthearted Christmas songs are an important part of these parties. Here is an example of one:

Porsaita äidin oomme kaikki, oomme kaikki, oomme kaikki Sinä ja minä, sinä ja minä!

(We all mother's little piglets, you and I, you and I...)

You already know what Finnish Christmas itself is like from the unit's dialogues.

7 Merkkipäivät Personal celebrations

50-vuotissyntymäpäivät 50th birthday is the biggest birthday celebration in a Finn's life. For people in the public eye the birthday is announced in the local or national press. You are expected to have open house on the day. Presents are delivered with speeches to which päivänsankari the person celebrating is expected to answer. Both relatives, friends, neighbours and acquaintances as well as people from your work and all the social and sport organizations you belong to will remember you on your 50th birthday.

Nimipäivät namedays are yet another celebration.

Other events of importance are ristiaiset christenings, konfirmaatio confirmation at about 14 and lakkiaiset graduation party at 18 or 19, when you have passed your matriculation exams.

Kihlajaiset engagement party and häät wedding are the next big events in the cycle of life. Hautajaiset is a funeral.

Vähän kielioppia

Passiivi The passive

The passive is used extensively in Finnish. It corresponds to the English one and German man and the French on passive. In other words it refers to action by an unspecified person or persons.

The passive occurs in all tenses:

present tense: sanotaan, tehdään, opiskellaan, halutaan, valitaan

309

past tense: sanottiin, tehtiin, opiskeltiin, haluttiin, valittiin perfect: on sanottu, on tehty, on opiskeltu, on haluttu, on valittu pluperfect: oli sanottu, oli tehty, oli opiskeltu, oli valittu

and in the negative:

present: ei sanota, ei tehdä, ei opiskella, ei haluta, ei valita past: ei sanottu, ei tehty, ei opiskeltu, ei haluttu, ei valittu perfect: ei ole sanottu, ei ole tehty, ei ole opiskeltu, ei ole haluttu, ei ole valittu

pluperfect: ei ollut sanottu, ei ollut tehty, ei ollut opiskeltu, ei ollut haluttu, ei ollut valittu

conditional: sanottaisiin, tehtäisiin, opiskeltaisiin, haluttaisiin, valittaisiin

negative: ei sanottaisi, ei tehtäisi, ei opiskeltaisi, ei haluttaisi, ei valittaisi

The present tense

Group I verbs:

The passive is formed from the first person singular stem of the present tense by adding the passive sign -ta/-tä and lengthening the vowel and adding -n. Consonants subject to gradation will be in the weak grade. If the last vowel of the stem is -a or -ä it changes to -e:

```
sano/a to say sano/n → sano + ta (the passive sign) + an
→ sanotaan is said

anta/a to give anna/n → final a→ e + taan → annetaan
is given

lentä/ä to fly lennä/n → final ä → e + tään → lennetään
is flown

kirjoitta/a to write kirjoita/n → final a→ e + taan → kirjoitetaan
is written

luke/a to write lue/n → lue + taan → luetaan
is read
```

Group II, III, IV and V verbs:

Simply add -a/-ä and -n to the first infinitive:

Group II verbs

syö/dä	to eat	+än → syödään	is eaten
juo/da	to drink	+an → juodaan	is drunk
teh/dä	to do	+än → tehdään	is done, is made

Group III verbs

men/nä	to go	+än → mennään	is gone
tul/la	to come		is come
opiskel/la	to study	+an → opiskellaan	is studied

Group IV verbs

halu/ta	to wish	+an → halutaan	is wanted
tava/ta	to meet	+an → tavataan	is met
pela/ta	to play	+an → pelataan	is played

Group V verbs

vali/ta	to choose		is chosen
tarvi/ta	to need	+an → tarvitaan	is needed

The negative present tense of the passive is formed by using the negation ei followed by the passive form minus the last vowel and -n:

```
ei sanota, ei anneta, ei lennetä, ei kirjoiteta, ei lueta
```

- ei syödä, ei juoda, ei tehdä
- ei mennä, ei tulla, ei opiskella
- ei haluta, ei tavata, ei pelata
- ei valita, ei tarvita

The past tense

When the passive present tense ends in -taan/-tään, the passive past tense is -ttiin; for other endings the past tense is -tiin.

canotaan	sanottiin		
sanotaan			
annetaan	annettiin		
lennetään	lennettiin		
kirjoitetaan	kirjoitettiin		
luetaan	luettiin		
halutaan	haluttiin		
tavataan	tavattiin		
pelataan	pelattiin		
valitaan	valittiin		
tarvitaan	tarvittiin		
syödään	syötiin		
juodaan	juotiin		
tehdään	tehtiin		
mennään	mentiin		
tullaan	tultiin		
opiskellaan	opiskeltiin		

The negative past tense, the perfect and the pluperfect

These are formed by using the past participle passive which in turn is formed by changing the passive past -iin to -u/-y.

311

sanottu, annettu, lennetty, kirjoitettu, luettu haluttu, tavattu, pelattu valittu, tarvittu syöty, juotu, tehty menty, tultu, opiskeltu

negative past perfect tense

ei sanottu	was not said	on sanottu	has been said
ei haluttu	was not wanted	on haluttu	has been wanted
ei valittu	was not chosen	on valittu	has been chosen
ei syöty	was not eaten	on syöty	has been eaten
ei menty	was not gone	on menty	has been gone

For the negative of the perfect tense change on \rightarrow ei ole:

ei ole sanottu	has not been said
ei ole haluttu	has not been wanted
ei ole valittu	has not been chosen
ei ole syöty	has not been eaten
ei ole menty	has not been gone

For the pluperfect change on of perfect to oli:

oli sanottu	had been said
oli haluttu	had been wanted
oli valittu	had been chosen
oli syöty	had been eaten
oli menty	had been gone

And for the negative of the pluperfect change oli to ei ollut:

ei ollut sanottu	had not been said
ei ollut haluttu	had not been wanted
ei ollut valittu	had not been chosen
ei ollut syöty	had not been eaten
ei ollut menty	had not been gone

The singular accusative object in a passive sentence is in the nominative:

Kirja ostetaan huomenna. The book will be bought tomorrow.

The matter will be cleared up Asia selvitetään heti. straightaway.

Sanotaan, että suomalaiset ovat hiliaisia.

Luultiin, että hän oli muuttanut.

Ei tiedetty, missä hän oli.

Ovet suljetaan kello 20 00.

On aina sanottu, että suomi on vaikea kieli.

It is said that Finns are quiet.

It was thought that he had moved.

It was not known where he was.

Meillä ei tarjoilla alkoholia. No alcohol is served at our establishment.

The doors are closed at 20.00. It has always been said that Finnish is a difficult language.

The passive form is used in everyday language for the first person plural:

It is used together with the pronoun me we to mean we do or it is implied that we do.

Pietarista matkustettiin junalla Moskovaan.

We travelled from St. Petersburg to Moscow by train.

In everyday spoken language it is very common to use the passive forms for the first person plural and to add the pronoun 'me'.

me mennään we go we won't go me ei mennä we went me mentiin we didn't go me ei menty we would go me mentäisiin we wouldn't go me ei mentäisi we wouldn't have gone me ei oltaisi menty

Notice also that the present tense of the passive is used to mean let us do something:

Let's go! Mennään! Let's eat! Syödään!

Jouluksi kotiin Home for Christmas

The translative case ending in -ksi, which is added to the inflectional stem, taking into account consonant and vowel changes, is used when a change is implied:

Kuinka sanotaan How do you say in suomeksi ...? Ilma muuttui kylmäksi. Hän opiskelee lääkäriksi.

Finnish ...? The weather turned cold. He is studying to be a doctor. 313

The translative also occurs in expressions of time to mean for a certain period of time or for an occasion.

Hän tuli Suomeen viikoksi.

He came to Finland for a

week. It has to be ready for Monday.

Sen täytyy olla valmiina

maanantaiksi.

Menetkö sinä jouluksi kotiin?

Are you going home for

At what age did you move

to Finland?

He retired at 50.

Christmas?

Hän asui Suomessa lapsena He lived in Finland as a child

The essive ending is -na/-na, which is added to the inflectional stem, BUT it has no consonant gradation. It is used to express a temporary state of being or a function:

Minkäikäisenä sinä muutit Suomeen?

Hän jäi eläkkeelle

50-vuotiaana. Hän käyttää olutlasia

He used a beer glass as a maljakkona. vase.

In expressions of time:

at Christmas iouluna iouluaattona on Christmas Eve

on New Year's Eve uudenvuodenaattona

at Easter pääsiäisenä on May Day vappuna

at Midsummer juhannuksena on Monday, Tuesday, etc.

maanantaina, tiistaina, keskiviikkona, torstaina, perjantaina, lauantaina, sunnuntaina, viikonloppuna

> maanantai-iltana maanantajaamuna

on Monday evening on Monday morning

viime kesänä , talvena, keväänä syksynä ensi kesänä, talvena, keväänä,

last summer, winter, spring, autumn next summer, etc.

syksynä tänä kesänä

this summer

Häät ja hautajaiset Weddings and funerals

Notice how many of the words in Finnish indicating celebrations and occasions are in the plural:

häät weddina häissä at a wedding christening ristiäiset at a christenina ristiäisissä syntymäpäivät birthday, birthday party syntymäpäivillä at a birthday party nimipäivät nameday nimipäivillä at a nameday party

Harjoitellaan!

- ▶ 1 Answer the following:
 - a You have just been wished Hyvää uutta vuotta! What is the occasion?
 - b You have just been wished Rauhallista joulua! What festive season is it?
 - c When someone wishes you something like Hyvää viikonloppua!, do you remember how to say in Finnish the same to you?
 - d Who is joulupukki?
- 2 What would you buy at lahjatavaraosasto in a department store?
- 3 Someone has just made a suggestion you think is very good. How would you tell him that it is a good idea?
- 4 Answer the following:
 - a Finns are very fond of kynttilä. What is kynttilä in English?

b If something happens alkuillasta, is that early evening or late evening?

315

onneal

- c A friend announces Tulen Suomeen jouluksi. When is he intending to come?
- d Which part of a meal is alkuruoka?
- 5 The dialogue overleaf takes place during a Christmas evening meal. Complete the dialogue where prompted: listen to it on the recording if you have one.

Jukka Pldätkö sillistä? Sinä (Say: I don't.)

Jukka Halualsitko vähän lohta?

Sinä (Say: yes please. I like salmon.)

Jukka Mltä haluaisit luoda?

Sinä (Say: I would like to taste the hot mulled wine.)

Jukka Onko sinulla kalkkea mitä haluat?

Sina (Say: I would like some of the special Christmas salad.)

- 6 You are eating a meal. The bread is at the other end of the table. Ask if you could have some bread.
- Which one of these is not a drink? olut, kalja, sahti, glögi, puuro, sima, maito, piimä.
- 8 Look at the Christmas menu in this unit. If you are a vegetarian, which items on the menu are not for you?
- 9 You get a card from a Finnish friend. The message on the card says: Onnea syntymäpäivänäsi! What are you celebrating?
- 10 You get an invitation to a concert. It reads:

Perjantaina 23. lokakuuta klo 20 Joensuun Yliopiston Carelia-salissa.

- a Which day of the week is that?
- b Which month?
- c What is the venue?
- 11 Answer the following:
 - a You know that the verb to meet is tavata in Finnish. How would you say: Let's meet tomorrow!
 - b When you are shopping for things to take home from Finland, you can ask Onto tämä aitoa suomalaista tuotetta? (tuote = product) What are you after?
 - c If someone says: Suomessa juodaan paljon kahvia. What do you learn about the Finns?

- 12 Here are some expressions of time. See if you can remember what they all mean.
 - a viime keväänä
 - b tiistai-iltana
 - c ensi talvena
 - d jouluaattona
 - e viikonloppuna
 - f juhannuksena
 - g tänä kesänä
- 13 You need to know the Finnish for an English word. How do you ask: How do you say in Finnish ...?
- 14 Someone tells you: Asuin lapsena Englannissa. When did this person live in England?
- 15 How would you ask someone: What age were you when you moved to Finland?
- 16 You have just spent a very pleasant Christmas with some Finnish friends. You are writing them a thank you letter. How would you say: Thank you for a nice Christmas?

Vähän lisää

Here is a recipe for the traditional Finnish Christmas drink.

Glögi Hot mulled wine
puoli litraa mustaherukkamehua
yksi pullo punaviiniä
puoli litraa mustaherukkaviiniä
vähän votkaa tai Koskenkorvaa oman maun mukaan
kanelia
rusinoita
vähän sokeria
manteleita

Kuumenna mehu ja viini, mutta älä anna kiehua. Lisää mausteet ja votka tai Koskenkorva ja rusinat. Kaada laseihin. Tarjoa kuumana. Kippis! mustaherukka blackcurrant kaneli cinnamon rusinoita raisins

to serve

manteleita almonds kuumenta/a, kuumennan,

kuumentaa, kuumensi to heat klehu/a, klehuu, klehui to boil

oman maun mukaan according to taste lisä/tä, lisään, lisää, lisäsi to add mauste, -en, -tta, mausteita spice kaata/a, kaadan, kaataa, kaatoi to pour

tarjo/ta, tarjoan, tarjoaa, tarjosi

 \Rightarrow

317

suomalaisella sisulla

with true Finnish grit

In this unit you will learn

- · about dates
- about Finnish history

Dialogeja

Karl, copyright @ 1987 by arrangement with Helsingin Sanomat

Suomi itsenäistyi vuonna 1917 Finland became independent in 1917

Helena quizzes Steve about his knowledge of Finnish history.

Helena Mitä sinä tiedät Suomen historiasta?

Steve Tiedän, että Suomi itsenäistyi joskus 1910-luvulla. Helena Suomi julistettiin itsenäiseksi kuudes joulukuuta 1917.

Steve Sitä ennen Suomi oli osa Venäjää.

Helena Alvan niin, Suomi oli autonominen suuriruhtinaskunta. Venäjän tsaari oli Suomen suuriruhtinas. Suomessa oli

oma senaatti, oma raha ja omat lait.

Steve Kuinka kauan Suomi oli osa Venäjää?

Helena Vuodesta 1809 asti. Sitä ennen Suomi oli ollut monta sataa

vuotta Ruotsin hallinnassa.

Steve Mlksi ruotsalaiset tulivat Suomeen?

Helena He tekivät ristiretkiä Suomeen ja toivat Suomeen

katolisen kirkon. Yksi ensimmälsistä ristiretkeläisistä oli englantilaissyntyinen piispa Henrik. Hänet surmattiin Suomessa ja hänestä tuli myöhemmin Suomen suojelustuksia.

pyhlmys.

Steve Suomi on nyt luterilainen maa. Milloin luterilaisuus tuli

Suomeen?

Helena Suunnilleen samoihin aikoihin kuin Englantiin. Ruotsin

kunlngas aloitti reformaation alvan niinkuin Henrik VIII

Englannissa.

itsenäistyä, itsenäistyy, itsenäistyi to become independent julistaa, julistettiin to declare, was declared kuudes, kuudennen, kuudetta the sixth osa, -n, -a, osia part autonomi/nen, -sen, -sta, -sia autonomous suuriruhtinaskunta Grand Duchy tsaari, -n, -a, tsaareja czar Grand Duke suuriruhtinas, -ruhtinaan, -ruhtinasta senaatti, senaatin, senaattia senate laki, lain, lakia, lakeja law Ruotsin hallinnassa under Swedish rule ristiretki, -retken, -retkeä, -retkiä crusade englantilaissyntyi/nen, -sen, English born -sta. -sia piispa, -n, -a, piispoja bishop katoli/nen, -sen, -sta, -sia Catholic surmattiin was killed suojeluspyhimys patron saint luterilai/nen, -sen, -sta, -sia Lutheran suunnilleen about, approximately samoihin aikoihin same time kuningas, kuninkaan, kuningasta, kina kuninkaita reformaatio, -n, -ta reformation Henrik VIII Henry VIII

■ Millainen maa Suomi on nyt? What sort of country is Finland now?

Steve wants to know more about modern Finland. He sets about asking Helena lots of questions.

Steve Helena	Kerro minulle lisää Suomesta 1900-luvulla. Suomessa oli sisällissota vuonna 1918. Se ei kestänyt kauan, vain muutaman kuukauden. Talvisota syttyi syksyllä 1939. Sitten vuonna 1940 tuli välirauha. Jatkosota alkoi 1941. Sota loppui 1944.			
Steve	Millaista Suomessa oli sodan jälkeen?			
Helena	Suomessa järjestettiin olympialaiset kesällä 1952. Olen kuullut YYA-sopimuksesta, mikä se oli?			
Steve Helena				

tarkoittaa ystävyys, yhteistyö ja avunanto. Sopimus

lopetettiin talvella 1991 ja sen tilalle tuli naapuruussopimus, sen jälkeen kun Neuvostollitto hajosi.

Steve Onko Suomella hyvät suhteet uusien valtioiden kanssa?

Helena On, ja erityisesti Suomella on läheiset suhteet Viroon ja mulhin Baltian maihin.

Steve Mitä muuta tärkeää on tapahtunut Suomessa toisen maailman sodan jälkeen?

Helena Vuonna 1975 Helsingissä allekirjoitettiin niin sanottu "Helsinki agreement".

Steve Kuinka monta presidenttiä Suomessa on ollut?

Helena

Ensimmäinen presidentti oli K.J.Ståhlberg. Sen jälkeen on ollut kahdeksan presidenttiä, mm.Urho Kekkonen, joka oli presidenttinä vuodesta 1956 vuoteen 1982. Seuraavat presidentinvaalit ovat vuonna 1994. Tällä hetkellä Suomen presidentti on Mauno Koivisto. Hän on ollut presidenttinä vuodesta 1982. Presidentin vaalit ovat Joka kuudes vuosi.

Steve Miksi Suomen parlamenttia sanotaan?

Helena Eduskunnaksi. Eduskuntavaalit ovat joka neljäs vuosi.
Eduskunnassa on 200 kansanedustajaa. Ja paljon eri puolueita, Suomessa on monipuoluejärjestelmä.
Soslaalidemokraatit, keskustapuolue ja kokoomus olivat suurimpia puolueita vuoden 1991 vaaleissa.

Steve Mitä Suomessa tapahtuu tulevaisuudessa?

Helena Sitä on mahdotonta tietää. Maaliskuussa 1992 Suomi päätti anoa Euroopan Yhteisön jäsenyyttä. Luultavasti

päätti anoa Euroopan Yhteisön jäsenyyttä. Luultavasti Suomesta tulee EY:n jäsen 1990-luvun puolivälissä. Suomen kannalta on mielenkiintoista seurata mitä tapahtuu entisessä Neuvostoliitossa.

kertoa, kerron, kertoo, kertoi to tell
1900-luvulla in the 1900s
sisällissota, -sodan, -sotaa, civil war

-sotia

muutaman kuukauden a few months
Talvisota syttyi. The winter war broke out.

välirauha, -n, -a truce

jatkosota the continuation war

loppua, loppui to end

Kaikesta oli puutetta. There was a shortage of

everything.

vähitellen little by little, gradually
olot paranivat living conditions improved
järjestää, järjestää, to organize
järjesti

38

321

suomalaisella sisulla

olympialaiset Olympic games YYA-sopimus treaty with the USSR sopimus, sopimuksen, agreement, treaty sopimusta, sopimuksia lopettaa, lopetan, lopettaa, to terminate, to finish lopetti sen tilalle in its place, to replace it naapuruussopimus 'neighbourhood treaty' hajota, hajoaa, hajosi to break up, to fall apart suhteet, suhteiden suhteita relations Estonia Viro. -n. -a Baltian maat, -malden, -maita the Baltic countries maailma, -n, -a world allekirioittaa, allekirioitan, to sian allekirjoittaa, allekirjoitti Eduskunta, eduskunnan, the Finnish parliament eduskuntaa member of the parliament kansanedustaja, -n, -a, -edustajia puolue, -en, puoluetta, party (political) puolueita sosiaalidemokraatti, Social democrat -demokraatin, -demokraattia, -demokraatteja keskustapuolue Centre party kokoomus national coalition party (conservative) suurin, suurimman, suurinta, the largest, the biggest suurlmpia tulevaisuus, tulevaisuuden, future tulevaisuutta mahdoton, mahdottoman, impossible mahdotonta, mahdottomia EC (European Community) EY (Euroopan Yhteisö) iäsen, jäsenen, jäsentä, member jäseniä Suomen kannalta. From Finland's point of view. seurata, seuraan, seuraa, to follow seurasi enti/nen, -sen, -stä, entislä former EU (European Union) Euroopan unioni

Hyvä tietää

1 Mitä on sisu? What is sisu?

Sauna and sisu are the only two Finnish words that have acquired their place in international terminology. Sauna is, of course, the name for the native Finnish steam bath. Sisu is a characteristic described as peculiar to the Finnish people. Sisu is described as "fortitudinous staying power and tenacity in the face of adversity, against insurmountable odds". In plain language, that means guts and perseverance! A characteristic that will not do any harm to a student of the language either! For older generations around the world the snow-suit clad Finnish soldier of the Winter war is the personification of sisu. In the modern world the Finnish rally drivers, long-distance runners and cross-country skiers represent the same unwillingness to give up whatever the odds.

Every year thousands of Finns take part in gruelling events like the Finlandia ski marathon and rowing events that last for a week at a time to prove that they have sisu. And furthermore they actually enjoy these events!

Suomi on tasavalta Finland is a republic

Finland is demokraattinen tasavalta a democratic republic. The head of state is a democratically elected tasavallan presidentti president of the republic. The president has toimeenpanovalta

Eduskunta vaalit 21.3.1999	Parliamentary elections 21.3.1999	
Puolue Party	Lyhenne Abbreviation	Kansanedustajien määrä Number of representatives
Suomen Sosiaali-		
demokraattinen puolue	SDP	51
Suomen Keskusta	Kesk.	48
Kansallinen Kokoomus	Kok.	46
Vasemmistoliitto	Vas.	20
Vihreä liitto	Vihr.	11
Ruotsalainen Kansanpuolu	e RKP	12
Suomen Kristillinen Liitto	SKL	10
Perussuomalaiset	PS	1
Remonttiryhmä	Rem.	1
200 kansanedustajaa	200 representatives	

executive power together with hallitus the government. The lainsäädäntövalta legislative power and verotus taxation is with the eduskunta parliament. Eduskunta is elected by the people by proportional representation.

Finnish government is traditionally a coalition. The partners in the coalition vary, but after the 1999 elections, the coalition consisted of five parties (SDP, Kokoomus, Vasemmistoliitto, RKP and Vihreat) with Keskusta as the main opposition party.

ulkoas l ainministeri	mlnister of foreign affairs
valtiovarainministeri	minister of finance
ulkomaankauppaministeri	minister of foreign trade
opetusministeri	minister of education
kulttuuriministeri	minister of culture
oikeusministeri	minister of justice
sisäasiainministeri	minister of internal affairs
ympäristöministeri	minister of environment
asuntoministeri	minister of housing
puolustusministeri	minister of defence
maa-ja metsätalousministeri	minister of agriculture and
	forestry
liikenneministeri	minister of transport
kauppa- ja teollisuusministeri	minister of trade and industry
sosiaali- ja terveysministeri	minister of health and social
,	affairs
työministeri	minister of employment

Finnish women received the vote in 1906. Finland was the second nation in the world after New Zealand to give women the vote.

Alueellinen hallinto Local government

For regional government, Finland is divided into six lääni administrative regions, each with their own capital. Each lääni is divided into local authorities called kunta. There are over 400 local authorities in the country. They are governed by kunnanvaltuusto elected councils. Elections are held every four years.

Until 1 September 1997, there were 12 lääni in Finland. There are now six administrative regions:

Läänit	Pääkaupunki
Lapin lääni	Rovaniemi
Oulun lääni	Oulu
ltä-Suomen lääni (previously Pohjois-Karjalan, Kuopion ja Mikkelln läänit)	Mikkeli
Länsi-Suomen lääni (previously Turun ja Porin, Keski-Suomen Ja Vaasan läänit and a part of Hämeen lääni)	Turku
Etelä-Suomen lääni (previously Uudenmaan ja Kymen lääni and a part of Hämeen lääni)	Hämeenlinna
Ahvenanmaan lääni	Maarianhamina

4	Vuodesta vuoteen	From year to year

1900-luvulla in the 1900s, in the 20th century 1800-luvulla in the 1800s, in the 19th century 1960-luvulla in the 1960s 1990-luvulla in the 1990s 2000-luvulla in the 2000s

Rokki oli muotia 1950-luvulla.

'Juppi' oli 80-luvun ilmiö.

Rock 'n roll was in fashion in

325

suomalaisella sisulla

the 1950s.

Yuppies were a phenomenon

of the eighties.

Vuonna 2000.

In the year 2000.

Sota alkoi vuonna 1939. Suomi itsenäistyi vuonna 1917.

The war began in 1939. Finland became independent in 1917.

Minä olen syntynyt vuonna

I was born in 1950.

1950.

vuoden 2003 alussa vuoden 2003 lopussa vuoden 2003 aikana

in the beginning of 2003 at the end of 2003

during 2003

vuodesta 1809 vuoteen 1917 from 1809 to 1917

Minä vuonna se tapahtui?

In which year did it take

place? this year

tänä vuonna

viime vuonna	last year
ensi vuonna	next year
toissa vuonna	the year before last
kesällä 2002	in the summer of 2002
talvella 2001	in the winter of 2001
keväällä 2004	in the spring of 2004
syksyllä 2005	in the autumn of 2005
joka toinen vuosi	every second year
joka kuudes vuosi	every sixth year
vuosikymmen	decade
vuosisata	century
tällä vuosikymmenellä	this decade
viime vuosisadalla	last century
vuodesta 1917 asti	since 1917
vuodesta 1917 saakka	since 1917
vuoteen 2006 asti	until the year 2006
vuoteen 2006 saakka	until the year 2006
vuoteen 2006 mennessä	by the year 2006

Järjestysluvuista About ordinal numbers

Ordinal numbers decline in the following way:

		0 ,			
		basic form	genitive	partitive	illative
	1	ensimmäinen	ensimmäisen	ensimmäistä	ensimmäiseen
	2	toinen	toisen	toista	toiseen
	3	kolmas	kolmannen	kolmatta	kolmanteen
	4	neljäs	neljännen	neljättä	neljänteen
	5	viides	viidennen	viidettä	viidenteen
	6	kuudes	kuudennen	kuudetta	kuudenteen
	7	seitsemäs	seitsemännen	seitsemättä	seitsemänteen
	8	kahdeksas	kahdeksannen	kahdeksatta	kahdeksanteen
	9	yhdeksäs	yhdeksännen	yhdeksättä	yhdeksänteen
	10) kymmenes	kymmenennen	kymmenettä	kymmenenteen
	11	l yhdestoista	yhdennentoista	yhdettätoista	yhdenteentoista
	12	2 kahdestoista	kahdennentoista	kahdettatoista	kahdenteentoista
	13	3 kolmastoista	kolmannentoista	kolmattatoista	kolmanteentoista

20 kahdeskymmenes kahdennenkymmenennen kahdettakymmenettä kahdenteenkymmenenteen

100 sadas sadannen sadatta sadanteen 1000 tuhannes tuhannennen tuhannetta tuhannenteen

Millä luokalla sinä olet Which year are you in at 327 koulussa? school? Olen toisella luokalla. I am in the second year. Konferenssi kestää The conference lasts from the kolmannesta päivästä third to the fifth. viidenteen päivään. I am going to the third floor. Menen kolmanteen kerrokseen. Hän on Suomessa viidettä He is in Finland for the fifth kertaa. Olen syntynyt kesäkuun I was born on June the 17th. seitsemäntenätoista päivänä. May Day is on the 1st of May. Vappa on toukokuun ensimmäisenä päivänä.

suomalaisella sisulla

You can take a short cut here and say: Olen syntynyt kesäkuun seitsemästoista.

In other words just use the ordinal number in its basic form.

You can also say: Kokous on 3.-5.kesäkuuta (kolmas viiva viides).

The first 31 are useful to master in order to be able to say and understand dates.

Kuinka mones? or Monesko? means literally 'how manyeth' and you can use this question to find out either the date that something happens:

Monesko päivä sinä menet Which date are you going on lomalle? holiday?

or the order:

Monesko hän oli Where did he come in the competition? kilpailussa? Hän oli toinen. He was second.

The exercises in this unit are aimed to revise material from the whole book as well as practise the new material in this unit.

Harjoitellaan

- 1 Read out loud the following dates:
 - a 6.12 b 1.1 c 24.12 d 18.8 e 26.6 f 4.3.
- 2 You need to tell a friend in Finland your arrival date. Say out loud the following dates.

Saavun ... I'll be arriving on ...

- a Monday 6th July.
- c Sunday 2nd October.
- b Tuesday 12th April.
- d Saturday 21st November.
- 3 Say when you were born (date, month and year).
- 4 What is the Finnish word for the administrative regions that divide Finland?
- ▶ 5 Here is a general knowledge quiz about Finland. Please answer in Finnish. You could listen to the quiz on the recording.
 - Mikä on Suomen entinen pääkaupunki?
 - Missä maanosassa Suomi on?
 - c Mitkä ovat Suomen lipun värit?
 - d Minkämaalainen Jean Sibelius oli?
 - Kuka oli Suomen presidentti 1960-luvulla?
 - Mikä on Suomen raha?
 - Millä kadulla Stockmann on?
 - h Missä kaupungissa Suomessa on isot oopperajuhlat joka kesä?
 - Mikä on Suomen toiseksi suurin kaupunki?
 - Mikä on Suomen parlamentin nimi?
- 6 Here are some questions in Finnish. Please answer them using the word in brackets.
 - a Mitä sinä kirjoitat? (kirje)
 - Mitä sinä luet? (sanomalehti)
 - Mitä sinä soitat? (piano)
 - d Mitä sinä katsot? (televisio)
 - Mitä sinä opiskelet? (suomi)
 - Mitä kieliä sinä puhut? (englanti ja espanja)
 - Mitä sinä opetat? (historia)
 - Mitä sinä pelaat? (tennis)
 - Mitä sinä odotat? (bussi)
 - Mitä sinä rakastat? (luonto)
 - k Mitä sinä vihaat? (melu-noise)
 - Mitä sinä ajat? (auto)
 - m Mistä sinä pidät? (klassinen musiikki)
 - Millaisesta musiikista sinä pidät? (pop-musiikki)
 - Mistä kaupungista sinä pidät? (Pariisi)
 - Mistä maasta sinä pidät? (Italia)
 - Mistä ruoasta sinä pidät? (kala)
 - Mistä suomalaisesta oluesta sinua pidät? (Lapin Kulta)
 - Mistä te puhutte? (suomalainen ruoka)
 - Mistä te keskustelette? (suomalainen politiikka)

- 7 How would you say:
 - a I eat meat.
 - I don't eat fish.
 - I'll buy some white wine.
 - I'll buy a bottle of Coca Cola.
 - Could I have a beer?
 - Would you like some coffee?
 - I never use sugar.
 - h I don't drink milk
 - I buy the newspaper every morning.
 - I am studying Finnish.
 - k I watch a lot of television.
 - I play tennis.
 - m Could I have some water?
 - n I speak English, Russian and Spanish.
 - o I have read this book.
- 8 You have offered to cook for some friends. They are going to do the shopping for you. Here is a list of the things you need. Tell your friend in Finnish. Chicken, potatoes, some salad and tomatoes for the main course. Bananas, apples, pineapple, oranges and grapes for the fruit salad.
- 9 You are at a friend's house. You have just returned from a bicycle ride. It is a very hot day. Complete the dialogue.

Elli Haluatko jotakin juotavaa?

Sinä (Say: I would love a glass of cold beer.)

Elli Ole hyvä.

(Say: thank you and say that the beer is very good.) Sinä

Vähän lisää

keskimäärin

on average

329

suomalaisella sisulla

 ∞

kuolla, kuolen, kuolee, kuoli syntyä, synnyn, syntyy, syntyi solmia avioliitto

to die be born

aviolitto, -litton, -littoa, -littoja

to get married marriage

henkilö, -n, -ä ottaa avioero

to divorce

person

the

exercise

tieliikenneonnettomuus ryöstö, -n, -ä, -jä murha, -n, -a, murhia tappo, tapon, tappoa, tappoja

road accident robberv murder manslaughter

Mitä Suomessa tapahtuu keskimäärin yhden päivän aikana What happens in Finland on an average day

Lapsia syntyy 173

Kuolee 134 henkilöä

Solmitaan 72 avioliittoa

Maahan muuttaa 28 henkilöä Maasta muuttaa 23 henkilöä

Tapahtuu 127 tieliikenneonnettomuutta

10 986 henkilöä matkustaa lentokoneelia

Valmistuu 129 asuntoa

Tehdään 0.3 murhaa tai tappoa

Juodaan 7,29 litraa absoluuttista aikoholia

Unit 1

1 a Anteeksi, en ymmärrä. b Hitaasti, olkaa hyvä. c Hyvää huomenta. d Hyvää yötä. e Saanko esitellä. f Puhutteko englantia? g Hei. Mitä kuuluu? h Entä sinulle? i Hauska tutustua. 2 a v b xi c viii d vi e x f i g ii h iv i vii j xii k ix 1 iii 3 huomenta-huomenta-kuuluu-hyvää-sinulle-erikoista 4 a Hei hei! or Moi moi! b Kiitos or Kiitos paljon or Paljon kiitoksia c Olen...(your name). Olen...eg. englantilainen. d Puhun englantia ja ranskaa. e Ole hyvä. f Ymmärrän vähän. 5 a Olen Juan Ramirez, Olen meksikolainen, Puhun espanjaa ja englantia. b Olen Catherine Edwards. Olen englantilainen. Puhun englantia ja saksaa. c Olen Monique Pillier. Olen ranskalainen. Puhun ranskaa ja espanjaa. d Olen Ingrid Johansson. Olen ruotsalainen. Puhun ruotsia ja englantia. e Olen Tija Rijkonen. Olen suomalainen. Puhun suomea ja englantia, 6 a Turku b Moskova c Berliini d Pariisi e Tukholma f Rovaniemi g Bristol h Madrid i Hong Kong i Praha (Prague in English) 7 When you are leaving. 8 Puhutteko englantia? 9 Anteeksi. 10 anteeksi, ole hyvä, puhun, olen, joo, en, kiitos, moi, hei, ahaa, tässä, on, kyllä, se, ja, nyt, terve 11 a Hyvää iltaa b Iltaa c Mitä kuuluu? d Kiitos hyvää.

Unit 2

1 Olen...(your name) Olen e.g. Brightonista (name of your town) Englannista (name of your country) 2 a Olen Bill Aberdeenista Skotlannista b Olen Mike Torontosta Kanadasta c Olen Sarah Lontoosta Britanniasta d Olen Pete Melbournesta Australiasta. 3 Olen työssä toimistossa (give the place you work) 4 a Mistä te olette? b Missä te asutte? c Missä te olette työssä? 5 a Mirja on työssä pankissa, b Kari on työssä autokaupassa, c Mika on työssä tavaratalossa, d Jouko on

1 a Anteeksi... b Anteeksi, missä on taksiasema? c It is next to

333

key to the exercises

työssä hotellissa. e Tiina on työssä ravintolassa. f Pekka on työssä kirjastossa. g Ake on työssä supermarketissa. h Jussi on työssä postissa. 6 a Olin lomalla Joensuussa ja Kuopiossa. b Rovaniemellä ja Inarissa, c Loviisassa ja Porvoossa, d Turussa ja Tampereella. e Iyväskylässä ja Oulussa. f Hämeenlinnassa ja Joensuussa, g Lappeenrannassa ja Imatralla, h Haminassa ja Kotkassa. 7 a Ölen Lontoosta b Milanosta c Salosta d Jyväskylästä e Järvenpäästä f Kemistä g Tampereelta. 8 Olen Saksasta, Ranskasta, Kanadasta, Brasiliasta, Nigeriasta, Pakistanista, Australiasta. 9 Asun Helsingissä, Joensuussa, Tampereella, Lontoossa, Moskovassa, Milanossa. 10 a from Lieksa b in Joensuu c computer engineer d in the post-office. 11 Puhun vähän Suomea. 12 a iv b vi c vii d viii e ix f x g iii h i i ii j v. 13 Mistä sinä olet? – Missä sinä olet työssä? – Missä hotelli on? – Asutko Joensuussa? 14 a Mistä kaupungista sinä olet? b She is not from a town.

Unit 3

1 a Anteeksi, missä lähin pankki on? b Right next to the hotel. c Haluaisin vaihtaa rahaa. d Proof of identity e She wants you to sign the cheques. 2 a Anteeksi, missä lähin pankkiautomaatti on? b Anteeksi, mihin aikaan pankit menevät kiinni? c Onko pankki auki? 3 The shop is closed on Saturday and Sunday. Late opening is on Friday. 4 a Anteeksi, mitä kello on? b It is half past ten. 5 a kaksitoista b viisitoista nolla viisi or viisi minuuttia yli kolme, c kymmenen kolmekymmentä or puoli yksitoista d kolmetoista viisikymmentä or kymmenen minuuttia vaille kaksi e kaksikymmentäneljä nolla nolla or kaksitoista völlä f kaksitoista viisitoista or viisitoista minuuttia yli kaksitoista kuusitoista nolla nolla or neljä iltapäivällä h kaksikymmentäkaksi neljäkymmentä or kaksikymmentä minuuttia vaille yksitoista illalla i yhdeksän neljäkymmentäviisi or viisitoista minuuttia vaille kymmenen aamulla i kaksi kolmekymmentä tai puoli kolme völlä (aamulla) k seitsemäntoista kolmekymmentä or puoli kuusi illalla 1 neljätoista kymmenen or kymmenen minuuttia yli kaksi päivällä (iltapäivällä). 6 a Liisa on maanantaina Joensuussa, tiistaina Kuopiossa, keskiviikkona ja torstaina Savonlinnassa, perjantaina Lappeenrannassa, lauantaina ja sunnuntaina Helsingissä. b Pekka on maanantaina Lieksassa, tiistaina Kajaanissa, keskiviikkona Oulussa, torstaina Kemissä, perjantaina Kokkolassa, lauantaina Vaasassa, sunnuntaina Jyväskylässä. 7 bussi 8 24 hours 9 euro 10 kello 11 perjantai 12 lauantai ja sunnuntai 13 neljä 14 tens 15 Anteeksi, että hairitsen, mutta 16 in the evening 17 Monday

Unit 4

the railway station 2 Anteeksi, voisitteko sanoa, missä on lähin pankki? 3 a Anteeksi, voitteko sanoa, missä Stockmann on? b It is on the corner of Mannerheimintie and Aleksanterinkatu c Anteeksi, voisitteko näyttää kartasta. d Onko se kaukana? 4 about half a kilometre 5 matkailutoimisto 6 a Mannerheimintie b to the right c Forum and Lasipalatsi d Kansallismuseo (the National Museum). 7 tie is road and katu is street 8 matkailutoimisto 9 a Straight on b Go past the main post-office. c approximately d trains e a tram f traffic lights g the river 10 Kiitos neuvosta.

Unit 5

1 a Mihin aikaan lähtee ensimmäinen juna aamulla Helsingistä Savonlinnaan? b Mihin aikaan ensimmäinen juna saapuu Savonlinnaan? 2 a Mihin aikaan lähtee ensimmäinen lento Savonlinnaan? b Mihin aikaan on seuraava lento? c Kuinka paljon lento maksaa? d Haluaisin menolipun. e Voinko maksaa Visa-kortilla? 3 Kuinka pitkä matka on Helsingistä Savonlinnaan? a Helsingistä Rovaniemelle b Helsingistä Ioensuuhun c Ioensuusta Savonlinnaan d Tampereelta Helsinkiin e Turusta Helsinkiin. 4 an economy fare 5 menopaluulippu 6 Helsingistä Mikkeliin, Mikkelistä Kuopioon, Kuopiosta Jyväskylään, Jyväskylästä Vaasaan, Vaasasta Poriin, Porista Turkuun, Turusta Tampereelle, Tampereelta Hämeenlinnaan, Hämeenlinnasta Helsinkiin 7 a Helsingistä Varsovaan, Varsovasta Prahaan, Prahasta Budapestiin b Helsingistä Lontooseen, Lontoosta New Yorkiin, New Yorkista Torontoon c Helsingistä Osloon, Oslosta Kööpenhaminaan, Kööpenhaminasta Hampuriin d Helsingistä Moskovaan, Moskovasta Tokioon, Tokiosta Hong Kongiin, Hong Kongista Helsinkiin e Helsingistä Pietariin, Pietarista Kiovaan, Kiovasta Moskovaan, Moskovasta Helsinkiin f Lontoosta Roomaan, Roomasta Ateenaan, Ateenasta Venetsiaan, Venetsiasta Lontooseen g Helsingistä New Yorkiin, New Yorkista Los Angelesiin, Los Angelesista Washingtoniin 8 Hyvää matkaa! 9 polkupyörällä (by bicycle) 10 a cash b ensimmäinen c sleeper on a train d nopein 11 Minulla ei ole aikaa. 12 Minulla ei ole rahaa. 13 Minä mietin asiaa. 14 Whether you are travelling on holiday or business.

Unit 6

1 Minun puhelinnumeroni on ... (your number) 2 Kotinumero is a home phone number and työnumero is a work number 3 a Täällä and then your name. b Milloin hän tulee kotiin? c Soitan uudelleen tunnin kuluttua. d Milloin sinulle sopii? e Minulla ei ole mitään ohjelmaa huomenna. f Kiitos soitosta. g Otan yhteyttä myöhemmin h Hetkinen. 4 Onko Petri kotona? 5 Onko Leena Vartiainen tavattavissa? 6 Anteeksi, väärä numero. 7 a You have called a number which belongs to the family called Virtanen and Liisa is the member of the family who has answered the phone. b To leave a message. c The general emergency services number. 8 Täällä...(your name). Onko Ari kotona? –Mihin aikaan hän tulee kotiin? –Soitan myöhemmin uudelleen. –Hei. 9 huhtikuu and elokuu 10 The beginning of June. 11 Kiitos soitostasi. 12 a Hei b Valitettavasti en ole kotona c Olen tavattavissa huomenna d Voit jättää viestin e Kiitos soitosta f Hei!

Unit 7

1 a Kyllä kiitos. b Ei kiitos. 2 En pidä kalasta. 3 a Haluaisin oluen. b Haluaisin kaksi olutta. c Haluaisin appelsiinimehun. d Haluaisin ison kupin kahvia. e Haluaisin Coca Colan. f Haluaisin lasin vettä, g Haluaisin kupin kaakaota, h Haluaisin lasin maitoa. 4 Haluaisin ruisleipää. 5 Pidän / En pidä a maidosta b viskistä c teestä d punaviinistä e piimästä f votkasta g kaakaosta h valkoviinistä i appelsiinimehusta j kahvista k limonaatista l shampanjasta 6 word search 7 Pidän / En pidä a klassisesta musiikista b jatsista c kansanmusiikista d pop-musiikista e rock and rollista f tanssimusiikista 8 Tämä on oikein hyvää. 9 middle of the day or early afternoon. 10 a Mitä sinä haluaisit juoda? b Haluaisitko maistaa lakkalikööriä? c Se on oikein hyvää. 11 a Haluaisin yhden ison oluen. b Kippis! 12 Päivää. Mitä te suosittelette? -Haluaisin kalaa. -Otan silakkapataa. -Haluaisin oluen. -Otan hedelmäsalaattia.

Unit 8

1 Kenen vuoro? 2 Haluaisin ruisleivän. 3 Mitä kalaa teillä on? 4 a Mitä teillä on tänään tarjouksessa? b Otan neljä porsaankyljystä. 5 a Kuinka paljon maksaa ruisleipä? b Mitä karjalanpiirakat maksavat? c Paljonko kirjolohi maksaa? 6 a Minun vuoro. b To ask for what you want. c Kiitos, ei muuta. 7 a ix b v c i d x e ii f viii g iv h vii i iii j vi. 8 Haluaisin a 200 grammaa kinkkua b 6 porsaankyljystä c 12 pulloa olutta d yhden ruisleivän e puoli kiloa jauhelihaa f 300 grammaa savustettua poronlihaa g kilon perunoita. 9 a ii b iv c i d v e iii. 10 a iv b vii c i d ii e vi f x g ix h iii i v j viii. 11 a Hyvää päivää. Mitä saa olla? b Päivää. Onko teillä

paistijauhelihaa. c On. d Mitä se maksaa kilo? e 8 euroa. f Olkaa hyvä. Saako olla muuta? g Kiitos, ei muuta. 12 lohi, the others are all drinks 13 a No change b a bread roll c tuliaiset d Otan yhden. e Onko teillä jo iltalehti? f In the open air. 14 a kappale b kilogramma c litra d desilitra e paketti f tölkki

335

key to the exercises

Unit 9

1 a Hyvää huomenta b Hyvää päivää c Hyvää iltaa. 2 a Hyvää huomenta or Huomenta b Hyvää päivää or Päivää c Hyvää iltaa or Iltaa. 3 Ole hyvä or Olkaa hyvä 4 Kiitos/Kiitos paljon/ Paljon kiitoksia/ Kiitoksia paljon 5 Hei/Moi/Terve/Heippa 6 Anteeksi 7 Hyvää yötä 8 a Hyvää viikonloppua b Kiitos samoin 9 Onko Kari Anttila tavattavissa 10 a Täällä ... (your name) b Puhutteko englantia? c The person does not speak English. d Puhun vähän suomea e Anteeksi, en ymmärrä. 11 a Mitä kuuluu? / Kuinka menee? b Kiitos, hyvää or Kiitos, ei erikoista / Kiitos, hyvin or Ei hassummin. c Mistäpäin Suomea te olette? 12 a Olen Itä-Suomesta b Olen Länsi-Suomesta c Olen Pohjois-Suomesta d Olen Etelä-Suomesta 13 Missä te olette työssä? 14 Mikä teidän osoite ja puhelinnumero on? 15 Olen — (your name). Minun osoite on ——— (your address). Olen työssä — (your workplace). Asun — (place where you live). Puhun ——— (the language/s you speak) 16 Do you like Finland? 17 Pidän Suomesta oikein paljon. 18 Pidän a saunasta b Helsingistä c kahvista d kesästä e ruisleivästä 19 a xi b vii c ix d xiv e i f ii g xiii h iii i xii j iv k vi l v m viii n x

Unit 10

1 Kuinka sinä voit? 2 a He has a headache. b Haluaisitko aspiriinin? c Oletko väsynyt d Toivottavasti voit paremmin huomenna. 3 Minulla on kurkku kipeä 4 Minussa/minulla on flunssa. 5 Minulla on vähän kylmä. 6 Minulla on yskä. Mitä te suosittelette yskään? 7 Haluaisin varata ajan lääkärille. 8 Niin pian kuin mahdollista. 9 Minulla on varattu aika. 10 To sit down and wait. 11 a A course of antibiotics. b One tablet every four hours. c apteekki 12 He/she is tired. 13 a His/her foot is hurting b He/she has a cough c He/she has hurt a hand d He/she has a sore throat e He/she has something in the eye 14 a v b iii c vi d vii e ix f viii g x h i i iv j ii 15 koulu

Unit 11

1 Kiva tavata pitkästä aikaa. 2 nearly finished 3 Someone moving to a new house or a flat 4 the beginning 5 maanantai, tiistai, keskiviikko, torstai, perjantai, lauantai, sunnuntai

6 He/she has moved house 7 Welcome 8 a Kiitos kutsusta. b Tulen mielelläni. c She wants you to come in. 9 large 10 keittiö 11 a sauna b the living room c a car d outside a house 12 isäntä is host and emäntä is hostess 13 Kuinka monta huonetta teillä on? 14 Have some coffee. 15 a A one family house b hospitality c Anteeksi, missä on kylpyhuone? d Kuinka kauan olet asunut talossa?

Unit 12

1 a Your age b Your height c The colour of your eyes d Whether you are dark or fair. e Onko sinulla siskoja tai veljiä? f Whether you do any sport. g Whether you like reading. 2 a No. b at the Technical University c an electrical engineer d in Espoo e from Lieksa in Northern Karelia f no g no h yes i yes i move back to Northern Karelia 3 a from Helsinki b he is a teacher c in an upper school in Käpylä d he has two sons e no, he is divorced f no, they live with their mother g every second weekend h icehockey and football i ice-hockey j football 4 Olen Sandra Johnson. -Olen Lontoosta, Britanniasta. -Olen työssä teatterissa. -Pidän lukemisesta ja musiikista. -En erityisesti, mutta minusta on mukava ulkoilla. -En katso koskaan televisiota. 5 golf, tennis, jogging and watching ice-hockey and football 6 If you like music. 7 a What the caller looked like. b Hän oli noin 20 vuotta vanha, pitkä, vaalea ja hyvännäköinen 8 He/she is dark, slim and has brown eyes 9 a Olen kotoisin Liperistä. Olen nyt eläkkeellä. Olin työssä toimistossa. b Olen naimisissa ja minulla on kolme lasta. c Käyn englanninkurssilla maanantaisin. Katson mielelläni suomalaisia elokuvia televisiosta. Pidän myös englantilaisista ja australialaisista elokuvista, d Ulkoilen kesällä ja talvella. Kesällä ajan paljon polkupyörällä ja talvella hiihdän. e Meidän perheellä on kesämökki Joensuun lähellä. Kesällä me vietämme paljon aikaa kesämökillä. 10 Hän on noin 19 tai 20 vuotta vanha. Hänellä on pitkät vaaleat hiukset. Hän ei ole oikein pitkä. Hän on sievä. 11 a no b grey c no d not particularly. 12 he/she is divorced 13 mother-in-law 14 Whether you are married 15 Olen noin 30 vuotta vanha. Olen eronnut. Minulla on yksi lapsi. Olen työssä pankissa. Olen kiinnostunut teatterista, oopperasta ja klassisesta musiikista. Pidän matkustamisesta/Matkustan mielelläni. 16 hair 17 Oletko kiinnostunut politiikasta? 18 a Pidätkö lukemisesta b Katsotko paljon televisiota?

Unit 13

1 a Why are you learning Finnish? b Haluaisin asua Suomessa. 2 Onko saami samanlainen kieli kuin suomi? 3 Puhutko sinä englantia työssä? 4 Missä sinä olet oppinut puhumaan englantia niin hyvin? 5 Sina puhut englantia oikein hyvin. 6 a He wants to know how long you are planning to stay in Finland. b Olen tullut tänne kahdeksi viikoksi c puoleksi vuodeksi d viikonlopuksi e vuodeksi f kolmeksi kuukaudeksi. 7 Haluan oppia puhumaan suomea paremmin. 8 Minulla on monta suomalaista kollegaa. 9 Mikä teidän ammattinne on? 10 a Missä te opiskelitte? b Mitä te opiskelitte? 11 He wants to know where you went to school. 12 -Olen syntynyt Etelä-Australiassa. –Opiskelin Melbournen yliopistossa. –Opiskelin kemiaa ja biologiaa. -Olen sukulaisten luona. -Minulla on monta serkkua Suomessa. Minun isoisä muutti Australiaan. 13 a profession 14 Onko teillä lapsia? 15 a nuorempi sisko b vanĥempi veli c vanhin veli d nuorin veli e Minulla on kaksi nuorempaa veljeä f Minulla on yksi vanhempi veli 16 Opiskelen a opettajaksi b toimittajaksi c insinööriksi d lääkäriksi e mekaanikoksi 17 a vii b v c vi d viii e ii f iv g i h iii. 18 a Turku on vanhempi kuin Helsinki. b Espoo on suurempi kuin Kauniainen, c Suomi on vaikeampi kieli kuin englanti. d Lampi on pienempi kuin järvi. e Ilma on kylmempi tammikuussa kuin maaliskuussa. 19 a Hanko b Halti c Saimaa d Kemijoki e Yes. 20 -Olen Kanadasta. -Opiskelen suomea Iyväskylän yliopistossa. –Minun isoäiti oli suomalainen ja puhuin suomea pienenä. –Aion olla Suomessa kolme kuukautta. 21 a iv b iii c ii d v e i

337

key to the exercises

Unit 14

1 a Millainen ilma ulkona on? b It is snowing. The temperature is minus ten. c talvi 2 a The sun is shining. There are no clouds in the sky and it is very warm. b kesä 3 Millainen ilma on viikonloppuna? 4 Showery weather is expected. Temperature is going to be just above zero. 5 a Sataako? b Sataako lunta? c Paistaako aurinko? d Onko kylmä? e Onko lämmin? f Tuuleeko? g Onko sumua? h Onko pilvistä? i Kuinka kylmä on? j Onko kuuma? 6 a Sataa. b Ei sada lunta. c Paistaa. d On melko kylmä, e On, oikein lämmin. f Tuulee oikein kovasti, g Ei ole sumuista. h On pilvistä, i On miinus kaksi astetta, j On oikein kuuma, todellinen helle. 7 a iv b iii c v d ii e i. 8 A weather forecast. 9 lumi, pakkanen, kylmä, hyvä hiihtokeli 10 a Yes b no c no d no. 11 lääni 12 talvi, kevät, kesä, syksy 13 -Haluaisin vuokrata hiihtovarusteet. -Minun koko on 39. -Joo, ne ovat sopivat. -Haluaisin varusteet puoleksi päiväksi. -Haluaisin hissikortin. 14 a From the North b above c The temperature is zero. d kesällä

Unit 15

1 a Mikä hätänä? b His car has broken down. c Voinko auttaa? d Jos haluatte, soitan autokorjaamoon. 2 a Anteeksi, missä lähin huoltoasema on? b On that same road, about 4 kilometres further on. 3 a Anteeksi, voitteko sanoa missä lähin supermarket on? b The nearest supermarket is closed already. c Onko kaupungissa joku toinen supermarket, joka on vielä auki? d There is a supermarket called Assa in the centre of the town, which is still open. e Voisitteko neuvoa minulle tien sinne? 4 He is taking his car to be serviced. 5 a v b vii c vi dix ex fviii gii hiii i i jiv 6 Anteeksi, tiedättekö missä lähin autokorjaamo on? 7 a Haluaisin vuokrata auton päiväksi. b Kuinka paljon on vuokra? c Kuuluuko vakuutus hintaan? d Mikä on kilometrimaksu? e Otan tämän auton. f Mikä on ennakkomaksu? 8 a iii b i c v d vi e ii f iv. 9 a hospital 10 tourist information point 11 right of way 12 a roundabout 13 Test your brakes

Unit 16

1 a Mitä tänä iltana on televisiossa? b Millä kanavalla se on? 2 a Mitä sinä haluaisit tehdä? b He would like to go to the theatre. c Minä en erityisesti pidä teatterista. d Mennään elokuviin. e He wants to know what is on in the cinema. f Millaisista elokuvista sinä pidät? g He likes American police films. h Vuokrataan video. 3 a He wants to know which channel the news is on. b Ne ovat ykkösellä kello 8.30. 4 Sports and sport results 5 Voisitko nauhoittaa filmin minulle? 6 There is a lot to choose from 7 the first night 8 the performance is sold out 9 -Haluaisin kaksi lippua uuteen näytelmään. -Onko teillä lippuja huomisillan näytökseen? -Haluaisin kaksi lippua tiistaiksi. Paljonko halvimmat liput maksavat? -Hyvä on. Otan kaksi lippua. Mihin aikaan esitys alkaa? -Maksan käteisellä. 10 a Mitä te tekisitte, jos voittaisitte lotossa? b He would put all the money in the bank. c He would go on a holiday to the Seychelles Islands. 11 a mielenkiintoiselta b jännittäväitä c hyvältä d italialaiselta 12 a Ostaisin talon, b Matkustaisin, c Panisin rahat pankkiin, d En tiedä, mitä minä tekisin. 13 a Katsotaan uutiset! b Mennään elokuviin! c Vuokrataan video! d Kuunnellaan radiota!

Unit 17

1 a the new year has just begun b Christmas c Kiitos samoin. d Father Christmas 2 giftware department 3 Se on hyvä idea. 4 a a candle b early evening c for Christmas d the first course 5 -En pidä. -Kyllä kiitos. Pidän lohesta. -Haluaisin maistaa glögiä. -Haluaisin vähän rosollia. 6 Antaisitko minulle leipää? 7 puuro 8 lasimestarinsilli, kirjolohi, lipeäkala, kinkku, maksalaatikko, karjalanpaisti 9 birthday 10 a Friday b October c the Carelia Hall at the Joensuu University 11 a Tavataan huomenna. b something genuinely Finnish c They drink a lot of coffee. 12 a last spring b Tuesday evening c next winter d on Christmas Eve e at the weekend f at Midsummer g this summer 13 Kuinka sanotaan suomeksi...? 14 When he was a child. 15 Minkäikäisenä sinä muutit Suomeen? 16 Kiitos oikein mukavasta joulusta.

339

key to the exercises

Unit 18

1 a kuudes joulukuuta b ensimmäinen tammikuuta c kahdeskymmenesneljäs joulukuuta d kahdeksastoista elokuuta e kahdeskymmeneskuudes kesäkuuta f neljäs maaliskuuta. 2 Saavun Suomeen a maanantaina kuudes heinäkuuta b tiistaina kahdestoista huhtikuuta c sunnuntaina toinen lokakuuta d lauantaina kahdeskymmenesyhdes/ ensimmäinen marraskuuta. 3 Olen syntynyt seitsemästoista kesäkuuta (give your own day of birth). 4 lääni. 5 a Turku b Euroopassa c sininen ja valkoinen d suomalainen e Urho Kekkonen f markka g Aleksanterinkadulla ja Mannerheimintiellä h Savonlinnassa i Tampere i eduskunta. 6 a Kirjoitan kirjettä. b Luen sanomalehteä. c Soitan pianoa. d Katson televisiota. e Opiskelen suomea. f Puhun englantia ja espanjaa. g Opetan historiaa. h Pelaan tennistä. i Odotan bussia. j Rakastan luontoa. k Vihaan melua. l Ajan autoa. m Pidän klassisesta musiikista. n Pidän pop-musiikista. o Pidän Pariisista, p Pidän Italiasta, q Pidän kalasta, r Pidän Lapin Kullasta, s Puhumme suomalaisesta ruoasta, t Keskustelemme politiikasta. 7 a Syön lihaa. b En syö kalaa. c Ostan valkoviiniä. d Ostan pullon Coca Colaa. e Saisinko oluen? f Haluaisitko kahvia? g En syö koskaan sokeria. h En juo maitoa. i Ostan sanomalehden joka aamu. i Opiskelen suomea. k Katson paljon televisiota. I Pelaan tennistä. m Saisinko vettä? n Puhun englantia, venäjää ja espanjaa. o Olen lukenut tämän kirjan. 8 Osta kanaa, perunoita, vähän salaattia ja tomaatteja pääruoaksi. Osta banaaneja, omenia, ananasta, appelsiinejä ja viinirypäleitä hedelmäsalaattia varten. 9 -Ottaisin mielelläni lasin kylmää olutta. -Kiitos. Olut on oikein hyvää.

aamiainen breakfast aamu morning aamukone morning flight aamusumu morning fog ahaa oh, I see Ahvenanmaa Åland Islands aihe topic; cause, reason aika time aikaisin early aikoa to intend to aikuinen grown-up, adult ainakin at least aito genuine, real, authentic aivan exactly ajaa polkupyörällä to ride a bicycle ajaa to drive ajoittain from time to time akateeminen academic ala-aste lower school alkuperäinen original allekirjojttaa to sign allerginen allergic aloittaa to start, to begin aloittelija beginner aluksi initially, at first ammatti profession, trade ammattikoulu vocational/trade school anteeksi sorry; excuse me antibioottikuuri course of antibiotics apu help, assistance arkkitehti architect arvioitu estimated asevelvollisuus the national service asiantuntija expert aspiriini aspirin aste degree

astianpesukone dishwasher aueta to open up auki open auringonlasku sunset aurinko sun automaticnautonominen autonomous autotalli garage autta to help avain key aviomies husband aviovaimo wife avoinna open

baari bar baarimikko bartender

diplomaatti diplomat disko discotheque dokumenttielokuva documentary film

edelleen further, still
edessä in front
edullinen cheap, advantageous
ehkä perhaps
ei mitään nothing
eli or; in other words
elokuu August
elämäkerta biography
emäntä hostess
enemmän more
energia energy
englanninkielinen English language
(adj.)
englantilainen English;
an Englishman, Englishwoman

englantilaissyntyinen English born enimmäkseen mainly, mostly ennakkomaksu advance fee, deposit ennen before ennuste prediction, forecast ensi next ensi-ilta first night, premiere ensin first of all, firstly entäpä howabout entinen previous, exenää onlv erikoissäästöhinta special economy erityisesti particularly eras a certain esikoinen the first born child esikoulu pre-school esitys performance eteenpäin forwards eteinen hall etelän puoleinen southerly että that etukäteen beforehand etunimi first name, Christian name

firma firm, company flunssa flu, influenza

grillata to grill, to barbecue

hajota to fall apart hakea to apply; to fetch haluta to want to hankkia to obtain harjoitella to practise harmaa grey harrastaa to have as a hobby hautausmaa cemetery hedelmä fruit hei hello heikkenevä weakening, decreasing heikko weak helle hot weather helteinen hot henkilö person herätyskello alarm clock herne pea hernekeitto pea soup herra Mr; gentleman hetkinen just a moment hieman a little hiihto cross-country skiing

hiihtoilma skiing weather hiihtolatu cross-country ski track hiihtää to ski hiihtäiä skier hikoilla to sweat hiljainen quiet hintaluokka price category hirveä terrible, awful hissi lift hitaasti slowly hoikka slim hoito family day care hotelli botel huoltoasema service station huone room huono bad huumorintaiu sense of humour hymykuoppa dimple hyönteisenpurema insect bite hyttynen mosauito hyttysvoide mosquito repellent hyvä fine, good hyvin well häälahja wedding present

ihana wonderful ihmiset the people ilmainen free of charge ilmestya to be published intialainen Indian; an Indian irti loose iso big istuttaa to plant isä father isäntä host: farmer itikka mosquito itsenäistyä to become independent

ia and jaksaa to have the strength, to feel up to jalkapallotulokset football results iatkaa to continue jauheliha mince meat jo already joenranta riverbank iohto lead ioki river jokunen some joo yes jopa even joskus sometimes jotakin something

joten kuten just about, somehow joten so, thus, consequently jouluaatto Christmas Eve joulukuusi Christmas tree ioulunvietto Christmas celebrations joulupukki Father Christmas ioulurauha Christmas peace joutua to end up iulistaa to announce, to declare juna train juoda to drink juominen drink; drinking juuri just jäinen icy jälkiruoka dessert; pudding jälleen = taas again järjestää to organise iärvi lake iäsen member jäykkä stiff jäähalli ice-stadium jääkaappi fridge jääkiekko ice-hockey jääkiekkoilija ice-hockey player iäätelö ice-cream

kaappi cupboard kaataa to pour kaatua to fall kaavake form kai I suppose kaikki all; everybody; everything kaivo well kakkonen number two (n.) kala fish kalamurekepihyi fishcake kalanpyydys fish trap kalenteri diary, calendar kalja beer kallis expensive kanava channel kaneli cinnamon kansainvälinen international kansanedustaja member of Finnish parliament kantaa to carry karjala Karelian language/dialect karjalanpaisti Karelian stew karjalanpiirakka Karelian pasty karpalovotka cranberry vodka kassa cashier; booking office; box office

kasvimaa vegetable patch kasvot face katolinen Catholic katsella to watch, to look at, look around katsoa to look at kattaa pöytä to lav the table kauan long kaukana far kauppa shop; trade kauppakorkeakoulu school of economics kauppaopisto commercial college kaupunginmuseo city museum kautta via kaveri friend, mate, pal keittiö kitchen keli snow conditions, road conditions keltainen vellow kenen? whose? kenkä shoe kerho club, pre-school club kerrostalo block of flats kertoa to tell, to describe keskiviikko Wednesdav kestää to last; to take (of time) kesäinen summer, summery (adj.) kesäkuu lune kesäteatteri open-air theatre (Lit. summer theatre) kevät spring kiehua to boil kieli language kielikoulu language school kihara curl; curly kiinni closed kiinnostunut interested kiire rush: hurry kiisseli fruit pudding kiitos thank you kilo kilogram kilpailla to compete kilpailu competition kinkku ham kipeä sore, painful kippis cheers kipsi plaster kirjakauppa bookshop kiriallisuus literature kiriasto library kiriolohi trout kiva nice

Finnish-English vocabulary

kohtalainen moderate kokeilla to try kokenut experienced koko size koko the whole kokous meeting kollega colleague komea handsome komedia comedy kone machine konepelti bonnet konsertti concert konsulaatti consulate koripallo basketball koristella to decorate korjauttaa to have repaired/mended korkea high korkeintaan at most kortti card kotiin home kotimainen domestic, Finnish kotoa from home kotoisin by origin kotona at home koululainen school child kova bard kuinka how kuinka paljon? how much? kuisti veranda kuitti receipt kuivauskaappi airing cupboard kukka flower kulma corner kultainen golden kulttuurisuhteet cultural relations kuningas king kunnes until kunnolla properly kuopus the youngest child kuoria to peel kupoli cupola kurkku cucumber kurkku throat kurkkutulehdus throat infection kurssi course; exchange rate kutittaa to itch kutsu invitation kutsua to invite kuuma hot kuume temperature, fever kuumentaa to heat kuvitella to imagine

kylpyhuone bathroom
kylä village
kynttilä candle
kysyä to ask
kysymys question
käsittää to understand, to
comprehend
kävellä to walk
käydä kalassa to go fishing
käydä saunassa to have a sauna
käydä to go; to visit
käyttää to use
käännös translation
kääntyä to turn
kääretorttu swiss roll

lahjatavaraosasto gift department laillinen legal laittaa ruokaa to cook laittaa to prepare: to set laki law lanttulaatikko baked swede dish lapsiperhe family with children lasi glass lasimaljakko glass vase lasketella to down-hill ski laskettelu downhill skiing lastentarha kindergarten lauantai Saturday laulujuhlat a song festival lautanen plate lauteet seats in the sauna lehtisalaatti salad, green salad, lettuce leikata to cut leipä bread; a loaf (of bread) leipomo bakery leirintäalue camp-site lenkkeillä to go jogging lentokenttä airport lentokone aeroplane lentolippu flight ticket lentopallo volleyball lentää to fly lettu pancake levätä to rest liha meat liha-makaronilaatikko baked meat and pasta dish lihakeitto meat soup lihapulla meatball lihava fat, overweight

liikennevahinko traffic accident

liikennevalot traffic lights liikenneympyrä roundabout liikunnanopettaja physical education teacher liikunnanohjaaja physical education instructor liite appendix linia course; route lipputoimisto ticket office lisätä to add litra litre lohi salmon loiva gentle (of a hill) loma holiday, vacation lopettaa to finish, to end loppua to end loppuunmyyty sold out lounaistuuli southwesterly wind lukeminen reading lukio sixth form, high school lumikuuro snow shower lumisade snowfall luonnonpuisto nature park luonto nature luostari monastery lusikka spoon luterilainen Lutheran lyödä löylyä to throw water on the stove lyhyt short läheinen close lähellä near; nearby; close; by lähettää to send lähin the nearest lähinnä mainly lähteä to depart, to leave, to go lämmittää to heat, to warm up lämpömittari thermometer lämpötila temperature läpi through lääkemääräys prescription lääni province lääkäri doctor maailma world

maailma world
maakunta province
maanantai Monday
mahdollinen possible
mahdoton impossible
mahtava great, fantastic
maisema landscape, terrain
maistaa to taste
maistua to taste

maito milk maksaa to cost; to pay maksalaatikko baked liver pate maksu fee, payment makuuhuone bedroom makuuvaunu sleeper makuuvaunupaikka berth in a cabin mansikka strawberry manteli almond mariapensas soft fruit bush markka mark matala shallow matkasekki traveller's cheaue matkustaa to travel mauste spice meille to our place meksikolainen Mexican: a Mexican melkein almost melko quite, fairly mennä to go meno-paluu return ticket menolippu single ticket meri sea merkki sign; mark; brand merkonomi graduate of commercial metsäpalovaroitus warning of possible forest fires mielenkiintoinen interesting mies man, husband mihin? to which? into which? mihin aikaan? at what time? mikä? what? mikrouuni microwave oven miksei = miksi ei why not? miksi? why? millainen? what kind? milloin? when? minkäikäinen what age? minuutti minute missä? where? in which? missapain? whereabouts? mista? where from? from which? miten? how? moderni modern molemmat both morsian bride muistaa to remember mukava nice; comfortable; pleasant munkki doughnut murre dialect murtua to break

345

Finnish-English vocabulary

museo museum mustaherukka blackcurrant mustikka bilberry mustikkapiirakka bilberry pie mutta but muu else: other muualla elsewhere muuten by the way muuttaa to move myöhemmin later myös also myymäläauto mobile shop

naapuri neighbour naimisissa married nakki Frankfurter sausage nauttia to enjoy ne they neulominen knitting neuvo a piece of advice neuvoa to advise, to tell niin sanottu so called niin so nilkka ankle nimittäin as it happens no well noin about; approximately nopea fast, quick normaali normal nousta to rise; to get up, to ascend nuha cold (in the nose) nukkua to sleep nykypäivän=moderni today's, modern pankkiala banking, field of banking nvt now nähtävästi obviously näin thus, like this näköala view näkyy is visible, can be seen näppäillä to select, to dial näyttää to show; to seem, to look like paremmin better näytäntö show, performance näytös show

odotella to wait a while odotettavissa expected ohi past ohie instructions ohielma programme, schedule oho oh oikea right; correct oikein very; right, correct olla vötä to stay the night

olut beer olympialaiset olympic games oma own omenapuu apple tree onnettomuus accident oopperatalo opera house opas guide (book or person) opaskirja guide book opettaja teacher opiskella to study opiskeluaika student days, time of studies ortodoksinen orthodox osallistua to take part, to attend ostaa to buy ostoskeskus shopping centre ottaa to take; to have (of drink, food) ovi door

paikallinen local paikanpäällä on location, on the spot paikoin here and there painaa to weigh, to press paistaa to bake, to fry, to cook paistaa to shine pakastin freezer pakkanen frost pala piece, slice palaa to burn palapihvi beef casserole pankinjohtaja bank manager pankki bank pankkiautomaatti cash dispensing machine pankkimaksu bank charge panna to put, to place pappi priest paras best parhaillaan at present pari pair, a couple parikymmentä about twenty patikkaretki walking trip, trekking patsas statue pelata to play pelätä to be afraid, to fear penkkiurheilija sport enthusiast, spectator perhe family perille to the destination perillä at the destination

persilia parsley peruna potato perunasose mashed potato peruskoulu comprehensive school peruutus cancellation pesuhuone wash room pesukone washing machine pesäpallo Finnish baseball pian soon piimä soured milk; buttermilk piispa bishop pikkuleipä cookie pilvetön cloudless pilvinen cloudy pilvistyvä getting increasingly cloudy pilvisyys cloudiness, cloud cover pitkä tall; long pistäytyä to drop in pitää loitolla to keep away pitää to like, to be fond of; to have to pitää vastaanotto to hold a reception poimia to pick polttopuut firewood porkkana carrot porkkanalaatikko baked carrot dish porsaankyljys pork chop portti gate posliini china, porcelain posliininmaalaus porcelain painting posti post office postikortti postcard postilaatikko postbox postimerkki stamo pouta dry weather puhelimitse by phone puhelin telephone puhelinvastaaja answering machine pukuhuone dressing room pulla bun pullo bottle punaviini red wine punta (£) pound puoli half puolue political party puutarha garden puuvessa outdoor toilet pyöreä round pysäköintialue parking area päin towards pääkaupunkiseutu Greater Helsinki

perjantai Friday

päänsärky headache pääposti main bost office päästä to get in, to get somewhere päästä ylioppilaaksi to graduate from school päättää to decide päätyä to end up

radioida to broadcast radiotoimittaja radio journalist raja limit, border rajavartiosto border guard rakennus building rakentaa to build ranne wrist rannikko coast ranskalainen French; a Frenchman, Frenchwoman ratsastaa to ride rautatieasema railway station ravintola restaurant reformatio reformation rikki broken rinne slope, hill ristevs crossroads ristiretki crusade romaani novel roska rubbish rosolli special Christmas salad ruisleipä rye bread runo boem runsas abundant, plentiful ruoka food ruotsalainen Swedish; a Swede rusina raisin ruska-aika fall (Lit. russet time) ruskea brown räntäsade sleet rättiväsynyt dead-tired

saada tarpeeksi to get enough. to have enough saapua to arrive saaristo island, archipelago sairaala hospital sairasloma sick leave saksalainen German: a German salaatti salad samanlainen kuin similar to samanlainen similar, same kind of sana word sanakirja dictionary

sanoa to say, to tell sarjafilmi soap opera; TV-series sataa lunta to snow; it snowed sauna sauna bath sauvat ski sticks selkeä clear sellainen one like that, one of that sort selvä clear senaatti senate seteli note; paper money seuraava next; following seurata to follow sekki cheque siellä there sievä pretty siis so, therefore, thus silakka Baltic herring silli sild, raw salted herring, herring silmä eve sininen blue sinne there to; to there sisällissota civil war sisämaassa inland sisään in sisäänpääsykokeet entrance examinations sisko sister sitâ ennen before then sitä paitsi besides sittenkin after all skotlantilainen Scottish soittaa to call; to phone; to play soittopyyntö request for a call sokeri sugar sopimus agreement, treaty sopiva suitable, right sopivankokoinen right size sosiaalidemokraatti social democrat soutaa to row soutuvene rowing boat suhteet relations suihke sprav suihku shower sukset skis sukulainen relative sukunimi surname sulhanen bridegroom suljettu closed sulkapallo badminton sunnuntai Sunday suojelupyhimys patron saint

suomalainen Finnish; a Finn Suomi Finland suositella to recommend suunta direction suuriruhtinas Grand Duke suuriruhtinaskunta Grand Duchy suurlähetystö embassy syksy autumn svödä to eat svöttää to feed sytyttää to light syvä deep syyskuu September sää weather sähkö electricity; electric sähköhella electric cooker sämpylä bread roll sänky bed säästöhinta economy fare säätiedotus weather forecast

taas again tabletti tablet, pill tahtoa to want taidenäyttely art exhibition takaisin back takana behind takapiha backyard, back garden takka open fire takkahuone lounge with an open fire taksi taxi taksiasema taxi rank talo house; building; hall talvi winter tankata to fill ut tanssia to dance tanssit a dance tarjota to serve; to offer tarjous offer, special offer tarkistaa to check tarpeeksi enough tarpeellinen necessary tarvita to need tasan exactly tasaraha right money, exact money tavallinen ordinary tavallisesti usually tavaratalo department store tavata to meet tavattavissa available teatteri theatre tehokkaasti efficiently

teksti text: subtitles televisioida to televise televisiosarja television series telkkari telly (television) tennis tennis terassi terrace terveellinen healthy tervetuloa welcome tiedustella to inquire, to enquire tienviitta road sign tietokone computer tietysti = totta kai of course, naturally täällä here; over here tietää to know tiistai Tuesday tila space, room tilava spacious tilli dill tiskipöytä sink tohtori doctor (as a title, Dr) toimia to function, to work toimisto office toimittaja journalist toinen second toivottavasti hopefully, it is to be tontti freehold, plot of land tori market square, square torni tower torstai Thursday tosi truthful, real, true totta kai naturally, of course tsaari Czar tuijottaa to stare, to gaze at tukka hair tulevaisuudensuunnitelma future plan vaihtaa to change tulevaisuus future tuli fire tulla to come tumma dark tunturi fell tuo that tuoda to bring; to import tuolla over there tuoppi beer mug; draught beer tuore fresh tuoremehu fresh fruit juice tupaantuliaiset house-warming party tuuli wind tuulla to be windy tuutti cone tylsä dull, boring

tekninen opisto technical college

tytär daughter tyyni calm työmatka business trip työntää to push tämä this tänne to here tänään today täysin fully; comprehensively täyttää to fill, to fulfill täyttää vuosia to celebrate a birthday täytyy must tässä here is

uimahalli swimming pool ukkoskuuro thundery shower ulkoilla to spend time outdoors ulkomaalainen foreigner ulkomaankauppa foreign trade ulkomailla abroad unkarilainen Hungarian unohtaa to forget urheilu sport urheiluopisto sports college urheiluruutu sports programme uudelleen again uusi new uusittu renovated, redecorated uutiset the news

vaalea fair, blonde vaapukka raspberry vaatia to demand vahingossa by accident vai? or? vaihto-oppilas exchange student vaikka = esimerkiksi for example, for instance vaille to (talking about time) vaimo wife vain only vakavannäköinen serious looking vakuutettu insured vakuutus insurance valitettavasti unfortunately valkoinen white valkosipuli garlic valmis ready valmistua to graduate, to finish a valtiotiede political science

vamma injury vanha old vanilja vanilla vapaa free vapaa-aika leisure time varasto store varata to reserve, to book varattu aika appointment varaus reservation varmaan certainly; for sure vasemmalla on the left vasta only (of time) vasta-alkaja beginner vastaanottoapulainen receptionist vastaanottohuone surgery vastapäätä opposite vastuu responsibility, liability veitsi knife veli brother venäläinen Russian; a Russian vene boat verrattain comparatively vertailla to compare vesikuuro rain shower vessa toilet video video videovuokraamo video rental shop vielä kerran once more vielä still; further; also vientiopisto export college vieras visitor, quest: stranger vieraskielinen foreign language (adj.) vieressä next to; by viesti message viettää to spend time vihkiäiset wedding ceremony viihtyä to have a good time viikonpäivä day of the week viileä cool viimeinen the last viisumi visa vika fault

vilustua to catch a cold

Viro Estonia voida can, can be able to voide cream, ointment, repellent vuokraaja tenant, leaseholder, lessee vuokrata to rent vuokrattavana for rental VHOTO turn vuorokausi 24-hour period vuosi year vähän a little vähitellen gradually väistää to avoid väitöskirja dissertation, doctoral thesis väliaika interval välineet eauibment välirauha truce välittää to care for väsynyt tired väsyttää to feel tired väärä wrong

yhteensä altogether yhteys contact; link vhtäkkiä all of a sudden ykkönen number one yleensä generally yli past; over, across ylin the highest yliopisto university vlös up yläpuolella above yläaste upper school ymmärtää to understand ympäristö surroundings, environment yrittää to try vstävä friend ystävällinen friendly yökerho night club

äiti mother äänimerkki signal above vläpuolella abroad ulkomailla academic akateeminen accident onnettomuus accidentally vahingossa across yli add lisätä adult aikuinen advice neuvo advise neuvoa aeroplane lentokone after all sittenkin again iälleen, taas, uudelleen agreement sopimus airing cupboard kuivauskaappi airport lentokenttä alarm clock herätyskello all (everybody, everything) kaikki allergic allerginen almond manteli almost melkein already io also myös altogether yhteensä and ia ankle nilkka answering machine puhelinvastaaja appendix liite apple tree omenapuu apply hakea appointment varattu aika approximately noin architect arkkitehti arrive saabua art exhibition taidenäyttely ask kysyä aspirin aspiriini

at home kotona
at least ainakin
at most korkeintaan
at present parhaillaan
at the destination perillä
at what time? mihin aikaan?
August elokuu
automatic automaattinen
autonomous autonominen
autumn syksy
available tavattavissa
avoid väistää

back takaisin backyard (back garden) takapiha bad huono badminton sulkapallo bake paistaa baked carrot dish porkkanalaatikko baked liver dish maksalaatikko baked meat and pasta lihamakaronilaatikko baked swede dish lanttulaatikko bakery leipomo baltic herring silakka bank pankki bank charge pankkimaksu bank manager pankinjohtaja banking pankkiala bar baari barbecue (verb) grillata bartender baarimikko basketball koripallo bathroom kylpyhuone be afraid belätä be windy tuulla be visible näkyä

call (verb) soittaa calm tyyni

camp-site leirintäalue can (be able to) voida can tölkki, purkki cancellation peruutus candle kynttilä card kortti care for välittää carrot porkkana carry kantaa cash dispensing machine pankkiautomaatti cashier (booking office) kassa catch a cold vilustua Catholic katolinen celebrate a birthday täyttää vuosia cemetery hautausmaa certain varma; eràs certainly varmaan change (verb) vaihtaa; (noun) pikkuraha channel kanava cheap halba, edullinen check (verb) tarkistaa, tarkastaa cheers kippis cheque sekki china posliini Christmas celebrations joulunvietto Christmas Eve iouluaatto Christmas peace ioulurauha Christmas tree joulukuusi cinnamon kaneli city museum kaupunginmuseo civil war sisällissota clear selkeä, selvä close läheinen closed kiinni, suljettu cloud pilvi cloud cover pilvisyys cloudless pilvetön cloudy pilvinen club kerbo coast rannikko cold (adj.) kylmä cold (in the nose) nuha colleague kollega come tulla come out ilmestvä comedy komedia comfortable mukava commercial college kauppaopisto company firma, yhtiö

comparatively verrattain

compare vertailla compete kilpailla competition kilpailu comprehensive school peruskoulu computer tietokone concert konsertti cone tuutti consequently joten consulate konsulaatti continue iatkaa cook (verb) laittaa ruokaa cookie pikkuleipä cool viileä corner kulma correct oikein cost (verb) maksaa couchette makuuvaunupaikka county lääni course kurssi course of antibiotics antibioottikuuri dressing room pukuhuone cranberry vodka karpalovotka cream kerma: voide cross-country ski track hiihtolatu cross-country skiing hiihto crossroads risteys crusade ristiretki cucumber kurkku cultural relations kulttuurisuhteet cupboard kaappi cupola kupoli curly kihara cut (verb) leikata Czar tsaari

dance tanssit dance (verb) tanssia dark tumma daughter tytär day of the week viikonpäivä dead tired rättiväsvnyt decide päättää declare julistaa decorate koristella deep svuä degree aste demand (verb) vaatia depart lähteä department store tavaratalo deposit ennakkomaksu describe kertoa, kuvailla dessert jälkiruoka dial (verb) näppäillä

dialect murre diarv kalenteri dictionary sanakiria dill tilli dimple hymykuoppa diplomat diplomaatti direction suunta discotheque disko dishwasher astianpesukone dissertation väitöskirja doctor lääkäri doctor (as a title, Dr) tohtori documentary film dokumenttielokuva domestic (i.e.Finnish) kotimainen door ovi doughnut munkki down-hill ski (verb) lasketella downhill skiing laskettelu drink (verb) iuoda drinking juominen drive (verb) ajaa drop in (verb) pistäytyä dry weather bouta dull tylsä

early aikainen; aikaisin eat svödä economy fare säästöhinta efficiently tehokkaasti electric cooker sähköhella electricity sähkö elsewhere muualla embassy suurlähetystö end (noun) loppu end (verb) loppua; lopettaa end up joutua energy energia English born englantilaissyntyinen English language (adj.) englanninkielinen English (an Englishman, Englishwoman) englantilainen enjoy nauttia enough tarpeeksi entrance examinations sisäänpääsykokeet environment ympäristö equipment välineet estimated arvioitu Estonia Viro

even joba exact money tasaraha exactly aivan exactly (on the dot of) tasan exchange student vaihto-oppilas expected odotettavissa expensive kallis experienced kokenut expert asiantuntija, ekspertti export college vientiopisto eye silmä

face kasvot, naama fair (blonde) vaalea fall (Lit. russet time) ruska-aika fall apart hajota fall over kaatua family perhe family day care perheboito family with children lapsiperhe far kaukana fast nobea fat lihava father isä Father Christmas joulupukki fault vika fee maksu feed (verb) syöttää feel tired väsyttää; olla väsynyt feel up to jaksaa fell tunturi fever kuume fill (verb) täyttää fill up tankata fine hyvä finish (verb) lopettaa, loppua Finland Suomi Finn suomalainen Finnish baseball pesäpallo Finnish suomalainen fire tuli firewood polttopuut firm firma, company first born child esikoinen first name etunimi first night ensi-ilta first of all ensin fish kala fish trap kalanpyydys fishcake kalamurekepihvi fishing käydä kalassa flight ticket lentolippu

flower kukka flu flunssa fly (verb) lentää follow seurata food ruoka football results jalkapallotulokset for example vaikka, esimerkiksi forecast ennuste foreign language (adj.) vieraskielinen foreign trade ulkomaankauppa foreigner ulkomaalainen forget unohtaa form (noun) kaavake forwards eteenpäin frankfurter sausage nakki free vapaa, ilmainen free of charge ilmainen freehold tontti freezer pakastin French ranskalainen fresh tuore fresh fruit juice tuoremehu Friday perjantai fridge jääkaappi friend vstävä, kaveri friendly ystävällinen from home kotoa from time to time ajoittain frost pakkanen fruit hedelmä fruit pudding kiisseli fully täysin function (verb) toimia further edelleen future tulevaisuus future plan tulevaisuudensuunnitelma

garage autotalli garden puutarha garlic valkosipuli gate portti generally yleensä gentle (of a hill) loiva genuine aito German saksalainen get enough saada tarpeeksi get in päästä getting increasingly cloudy pilvistyvä gift department lahiatavaraosasto glass lasi glass vase lasimaliakko

go käydä, mennä go jogging lenkkeillä golden kultainen good hyvä gradually vähitellen graduate (verb) valmistua graduate from school päästä vlioppilaaksi graduate of commercial college merkonomi Grand Duchy suuriruhtinaskunta great suuri, mahtava Greater Helsinki area pääkaupunkiseutu grey harmaa guide (book or person) opaskirja, obas

hair tukka, hiukset half puoli hall eteinen ham kinkku handsome komea hard kova have a good time viihtyä have a sauna kävdä saunassa have as a hobby harrastaa have (something) repaired korjauttag interested kijnnostunut head *pää* headache päänsärky healthy terveellinen heat (verb) kuumentaa heat up lämmittää hello hei help apu help (verb) auttaa here tässä, täällä here (to) tänne here and there paikka paikoin herring silli high korkea highest korkein, ylin hold a reception pitää vastaanotto holiday loma home kotiin hopefully toivottavasti hospital sairaala host isäntä hostess emäntä hot kuuma, helteinen hot spell helle hotel hotelli

house talo house-warming party tupaantuliaiset how? miten?, kuinka? how about...? entäpä...? how much? kuinka palion? Hungarian unkarilainen husband aviomies, mies

ice-cream jäätelö ice-hockey jääkiekko ice-hockey player jääkiekkoilija ice-rink jäähalli icv jäinen imagine kuvitella impossible mahdoton in sisään, sisällä in front edessä Indian intialainen initially aluksi injury vamma inland sisämaassa inquire tiedustella insect bite hyönteisenpurema instruction ohie insurance vakuutus insured vakuutettu intend to aikoa interesting mielenkiintoinen international kansainvälinen interval väliaika invitation kutsu invite (verb) kutsua islands saaristo itch (verb) kutittaa

journalist toimittaja just juuri just a moment hetkinen just about joten kuten

Karelian dialect karialan murre Karelian pasty karjalanpiirakka Karelian stew karjalanpaisti keep away pitää loitolla kev avain kilogram kilo kindergarten lastentarha king kuningas kitchen keittiö knife veitsi knitting neulominen

English-Finnish vocabulary

lake järvi landscape maisema language kieli language school kielikoulu last viimeinen last (verb) kestää later myöhemmin law laki lay the table kattaa pöytä lead johto left vasen legal laillinen leisure time vapaa-aika lettuce lehtisalaatti library kirjasto lift hissi light (verb) sytyttää like (verb) *pitää* limit (noun) raja link (noun) yhteys literature kiriallisuus litre litra little hieman, vähän local paikallinen long pitkä long time kauan look at katsoa loose irti

lounge with an open fire takkahuone need (verb) tarvita lower school ala-aste Lutheran luterilainen

machine kone main post office pääposti mainly lähinnä, enimmäkseen man mies mark markka market square tori married naimisissa mashed potato perunasose maybe kai meat liha meatball lihapulla meat soup lihakeitto meet (verb) tavata meeting kokous member jäsen member of Finnish parliament

kansanedustaia

message viesti

Mexican meksikolainen microwave oven mikrouuni milk maito mincemeat jauheliha minute minuutti mobile shop myymäläauto moderate kohtalainen modern moderni monastery luostari Monday maanantai more enemmän morning aamu morning flight aamukone morning fog aamusumu mosquito itikka, hyttynen mosquito repellent hyttysvoide mother äiti move (verb) muuttaa Mt herra museum museo must täytyy

namely nimittain national service asevelvollisuus naturally tietysti, totta kai nature luonto nature park luonnonpuisto near lähellä nearest lähin necessary tarpeellinen neighbour naapuri new uusi news uutiset next ensi, seurgava next to vieressä nice kiva, mukava night club yökerho normal normaali note (paper money) seteli nothing ei mitään now nyt novel romaani number one vkkönen number two kakkonen

obtain hankkia obviously nähtävästi of course tietysti, totta kai offer (noun) tarious office toimisto oh oho

oh. I see ahaa old vanha Olympic games olympialaiset on location paikanpäällä once more vielä kerran one like that sellainen only (no more than) vain only (of time) vasta open (verb) avata open (adj.) auki, avoinna open-air theatre kesäteatteri open fire takka open up aueta opera house oopperatalo opposite vastapäätä or eli or? vai? ordinary tavallinen organize järjestää original alkuperäinen originally (from somewhere) kotoisin orthodox ortodoksinen other muu outdoor toilet puuvessa over vli over there tuolla

pair pari pancake lettu, pannukakku parking area pysäköintialue parsley persilia particularly erityisesti past ohi, vli patron saint suojelupyhimys pay (verb) maksaa payment maksu pea herne pea soup hernekeitto peel (verb) kuoria people ihmiset performance esitys perhaps ehkä person henkilö physical education instructor liikunnanohjaaja physical education teacher liikunnanopettaja pick (verb) poimia piece pala pill tabletti

own oma

plant (verb) istuttaa plaster kipsi plate lautanen play (verb) pelata, soittaa, leikkiä pleasant mukaya, hauska, kiya plentiful runsas poem runo political party puolue political science valtiotiede porcelain painting posliininmaalaus pork chop porsaankyliys possible mahdollinen post office posti postbox postilaatikko postcard postikortti potato peruna pound (£) punta pour (verb) kaataa practise harjoitella prepare laittaa pre-school esikoulu prescription lääkemääräys pretty sievä, kaunis previous entinen, edellinen price category hintaluokka priest pappi profession ammatti programme ohjelma properly kunnolla province maakunta push (verb) työntää put (verb) panna

357

English-Finnish vocabulary

question kysymys quiet hiliainen quite melko

radio journalist radiotoimittaja railway station rautatieasema rain shower vesikuuro raisin rusina raspberry vaapukka reading lukeminen ready valmis real tosi, todellinen receipt kuitti receptionist vastaanottoabulainen recommend suositella red wine punaviini reformation reformatio relations subteet relative sukulainen

remember muistaa renovated uusittu rent vuokra rent (verb) vuokrata request for a call soittopyyntö reservation varaus reserve (verb) varata responsibility vastuu rest (verb) levätä restaurant ravintola return ticket meno-paluu lippu ride (verb) ratsastaa ride a bicycle ajaa polkupyörällä right oikea right size sopivankokoinen rise (verb) nousta river joki river bank joenranta room huone round pyöreä roundabout liikenneympyrä coute linia row (verb) soutaa rowing boat soutuvene rubbish roska rush (noun) kiire Russian venäläinen rye bread ruisleipä

salad salaatti salmon lohi Saturday lauantai say sanoa school child koululainen school of economics kauppakorkeakoulu Scottish skotlantilainen sea meri seats in the sauna lauteet second toinen senate senaatti send lähettää sense of humour huumorintaju September svyskuu serious looking vakavannäköinen serve (verb) tariota service station huoltoasema shallow matala shine (verb) paistaa shoe kenkä shop kauppa, liike shopping centre ostoskeskus

show (verb) näyttää shower suihku sick leave sairasloma sien merkki sign (verb) allekirjoittaa signal äänimerkki similar samanlainen single ticket menolippu sink tiskipöytä sister sisko sixth form lukio size koko ski (verb) hiihtää ski sticks sauvat skier hiihtäiä skiing hiihto skis sukset sleep (verb) nukkua sleeper makuuvaunu sleet räntäsade slice pala slim hoikka slope (noun) rinne slowly hitaasti snow lumi snow (verb) sataa lunta snowfall lumisade snow shower lumikuuro so niin so called niin sanottu soap opera sarjafilmi social democrat sosiaalidemokraatti soft fruit bush mariapensas sold out loppuunmyyty something jotakin sometimes joskus song festival laulujuhlat soon bian sore kipeä sorty anteeksi soured milk piimä southerly etelän puoleinen south-westerly wind lounaistuuli space tila spacious tilava special Christmas salad rosolli spend time viettää spend time outdoors (verb) ulkoilla spice mauste spoon lusikka

short lyhyt

show näytäntö, näytös

sport urheilu sports college urheiluopisto sports programme urheiluruutu sports spectator penkkiurheilija spray suihke spring kevät stamp postimerkki stare (verb) tuijottaa start (verb) aloittaa statue patsas stay the night olla vötä stiff jäykkä still vielä store (noun) varasto strawberry mansikka student days opiskeluaika study (verb) opiskella subtitles teksti suddenly yhtäkkiä sugar sokeri suitable sopiva summer kesä summery (adj.) kesäinen sun aurinko Sunday sunnuntai sunset auringonlasku surgery vastaanottohuone surname sukunimi sweat (verb) bikoilla Swedish ruotsalainen swimming pool uimahalli swiss roll kääretorttu

take (verb) ottaa take part osallistua taste (verb) maistaa, maistua taxi taksi teacher opettaja technical college tekninen opisto telephone puhelin televise televisioida television televisio television series televisiosaria temperature lämpötila; kuume tennis tennis terrace terassi terrible hirveä, kauhea thank you kiitos that tuo: että theatre teatteri there siellä there to sinne

therefore siis thermometer lämpömittari they ne this tämä throat kurkku throat infection kurkkutulehdus through läpi throw water on the stove lyödä löylyä thunder shower ukkoskuuro Thursday torstai thus näin ticket office lipputoimisto time aika tired väsynyt today tänään toilet vessa topic aihe towards päin tower torni traffic liikenne traffic lights liikennevalot train (noun) juna translation käännös travel (verb) matkustaa traveller's cheque matkasekki trout kirjolohi truce välirauha try (verb) kokeilla, yrittää Tuesday tiistai turn (in a queue) vuoro turn (verb) kääntyä twenty-four hour period vuorokausi

359

English-Finnish vocabulary

understand käsittää, ymmärtää unfortunately valitettavasti university vliopisto until kunnes up ylös upper school yläste use (verb) käyttää usually tavallisesti

vanilla vanilja vegetable garden kasvimaa veranda kuisti via kautta video video video rental shop videovuokraamo view näköala village kylä visa viisumi visitor vieras

vocational school ammattikoulu volleyball lentopallo

wait a while odotella walk (verb) kävellä walking trip patikkaretki want (verb) tahtoa, haluta wash room pesuhuone washing machine pesukone watch (verb) katsella weak heikko weather sää weather conditions keli weather forecast säätiedotus wedding ceremony vihkiäiset, häät wedding present häälahja Wednesday keskiviikko weigh painaa welcome tervetuloa well kaivo well hyvin well,... no... what? mikä? what age? minkäikäinen? what kind? millainen?

when? milloin? where? missa? where from? mista? where to? mihin? whereabouts? missapain? white valkoinen whole koko whose? kenen? why? miksi? why not? miksei = miksi ei? wife vaimo wind tuuli winter talvi wonderful ihana word sana world maailma wrist ranne wrong väärä

year *vuosi* yellow *keltainen* yes *kyllä, joo* youngest child *kuopus*

Åland Islands Ahvenanmaa

Yourself the book signed to are many again as loing the back and ogues as ering the ing your tories or Use every good idea

Now that you have reached the end of the Teach Yourself Finnish course, you may wish to revise the material in the book to consolidate your knowledge. Each unit has been designed to take, on average, three to four weeks to learn. There are many ways of using the course. Listen to the recordings again as often as you can. You can test your knowledge by doing the exercises again. Test yourself on the vocabulary. Go back and reread the grammar sections. You can use the dialogues as practice material by covering the answers and answering the questions in your own words, and then comparing your answers to the ones in the dialogue. Write short stories or prepare short talks about yourself and your hobbies. Use every opportunity to talk to Finns or Finnish speakers.

If you have been studying on your own, it might be a good idea to find a Finnish class so that you can practise speaking. In Britain, you can find Finnish classes through the Finn Guild. Their web address is: http://www.finn-guild.org.

A good dictionary is essential for furthering your studies. All major Finnish publishers have good dictionaries of Finnish. It is also worth considering a CD-ROM dictionary if you are a computer user. Nykysuomen sanakirja Dictionary of Modern Finnish, WSOY, is the standard and most comprehensive Finnish-Finnish dictionary. Berlitz publish a much cheaper bilingual pocket dictionary. There are many specialist dictionaries. You can shop for these and other dictionaries and books online. Here are some addresses:

http://www.akateeminen.com http://www.suomalainen.com http://www.grantandcutler.com A good grammar book is vital to further your studies and to understand the structure of Finnish. Finnish: an Essential Grammar by Fred Karlsson (Routledge, 1999) is the best one available in English. Suomen kielioppia ulkomaalaisille by Leila White is in Finnish and published by Finn Lectura (2001).

Most Finnish local newspapers can be read for free on the internet, e.g. http://www.karjalainen.fi . Helsingin Sanomat, the largest newspaper in Finland, requires a subscription, but some information is available for free at http://www.helsinginsanomat.fi. Their weekly television and radio listings magazine can be found on http://www.nyt.fi. Publishers have sites, e.g. http://www.kuvalehdet.fi, where you will find a whole variety of magazines. Many magazines have their own sites: http://www.pirkka.fi, http://www.menaiset.fi, http://www.anna.fi, http://www.seura.fi.

You can listen to Finnish radio everywhere in the world on short wave and medium wave, through the internet or on digital radio. Finnish television operates a pay to view satellite channel. All the television channels have websites, where you can find their programme listings, but also much more: background information and on children's pages you can find word games and general knowledge questions suitable for learners of Finnish. Try http://www.mtv3.fi or http://www.yle.fi

If you want to know what is going on in Finland, you can link to many websites. All Finnish towns, festivals and major events have their own websites. The web address is usually www. followed by name of town, festival or event and .fi. For instance, http://www.tampere.fi or http://www.vantaa.fi. Sometimes the abbreviation for the town is used: http://www.jns.fi is where you will find out more about Joensuu. Information on Helsinki can be found on http://www.helsinki.fi in Finnish or http://www.helsinkithisweek.com or http://www.helsinkihappens.com in English.

Mitä Missä Milloin (Kansalaisen vuosikirja) is a record of events in Finland and the world. The book comes out each year for Christmas. MMM includes articles on all aspects of Finnish life from politics to pop music and is published by Otava. You can buy it at any bookshop or department store. Second-hand copies are also easily available.

You can find out about Finland in general by using your internet search engine and, for example, the word suomi if you want information in Finnish. If you want background information in English, try out http://www.finnfacts.com. If you want to find out about travelling to Finland try http://www.finnair.fi or the Finnish Tourist Board at http://www.mek.fi. If you want to buy tickets to events in Finland, try http://www.lippupalvelu.fi.

If you are interested in Finnish art, try http://www.ateneum.fi for traditional art and http://www.kiasma.fi for modern art. For design, try http://www.designmuseum.fi or http://www.marimekko.fi.

If you are interested in studying in Finland, you can find out more from http://www.edu.fi, http://www.om.fi or http://www.oph.fi.

I hope that these suggestions will spur you on in your studies. I am always keen to receive feedback from people who have used the course, so why not write to me and let me know your reactions? You can contact me through the publishers at: Teach Yourself Books, Hodder Headline Ltd., 338 Euston Road, London, NW1 3BH, UK.

Hyvää jatkoa Good luck with learning Finnish.

Terttu Leney

363

taking it further

The publisher has used its best endeavours to ensure that the URLs for external websites referred to in this book are correct and active at the time of going to press. However, the publisher has no responsibility for the websites and can make no guarantee that a site will remain live or that the content is or will remain appropriate.

adjectives are words which give more information about a noun, e.g. kaunis tyttö a beautiful girl, Kaupunki on iso. The town is big. In Finnish, adjectives and nouns normally agree, which means they have the same case ending. For example, isossa kaupungissa in a big town.

adverbs are words which give more information about the time, place or manner of action, e.g. Eilen olin Helsingissä. Yesterday I was in Helsinki. Puhun hyvin suomea. I speak Finnish well.

articles there are no articles in Finnish. Word order can be used to express the difference between the indefinite and definite articles (alan and the): Kukka on pöydällä. The flower is on the table. Pöydällä on kukka. There is a flower on the table.

auxiliary verb in Finnish is olla (English to have) e.g. Olen lukenut kirjan. I have read the book.

cases and case endings Finnish has many different case endings, i.e. nouns, adjectives and pronouns are declined. Very often these correspond to the use of prepositions with nouns in English. For example, talossa (inessive case) in a house. The detailed explanations of the different cases and case endings in this book can be found in the following units: ablative case Unit 2; adessive case Unit 2; allative case Unit 5; elative case Unit 2; illative case Units 5 and 15; inessive case Unit 2; nominative case Units 1, 2 and 3; partitive case Units 4, 7 and 8; translative case Units 13 and 17; genitive case Units 4 and 7.

comparative forms of adjectives and adverbs are used when things are compared to one another. For example, Helsinki on isompi kuin Joensuu. Helsinki is bigger than Joensuu. Peter

puhuu suomea paremmin kuin Mike. Peter speaks Finnish better than Mike.

conditional is the form of the verb which means you wish to do something or would do something, if it was possible. For example, Haluaisin asua Suomessa. I would like to live in Finland.

conjugation of verbs these are forms of verb which are used with different personal pronouns: minä asun I live, sinä asut you live, hän asuu s/he lives, me asumme(asutaan) we live, te asutte you live, he asuvat they live.

consonant changes (consonant gradation) is a feature of the language where certain consonants in Finnish words change when endings are added. See Unit 2 for details.

declension of nouns see cases and case endings above.

demonstrative pronouns are words like tämä this, tuo that, nämä these, nuo those.

gender is not a grammatical feature of Finnish; there is no division of words into feminine, masculine or neuter. For example, han means he or she.

imperative is the form of the verb used to give instructions, requests, orders or commands. For example, Tule tänne! Come here! (singular), Tulkaa tänne! Come here! (plural).

infinitive is the basic form of the verb, the form which you find in the dictionary, e.g. matkustaa to travel.

modal verbs are verbs, such as 'can' or 'would', which are used in a verbal group and which express ideas such as possibility, intention or necessity. For example, Voin tulla huomenna. I can come tomorrow.

nouns are words used to refer to a person, a thing, or an abstract idea such as a feeling or a quality. For example, nainen a woman, auto a car, kauneus beauty.

numerals are words used for numbers, such as yksi one or 1 kaksitoista twelve or 12 etc. Ordinal numbers are used to say what position something has in a list or a set, e.g. ensimmäinen first, toinen second.

object is a noun or a pronoun which refers to a person or a thing that is involved in or affected by the action of the verb. Ostin kirjan. I bought a book. Tunnen hänet. I know her. The

object in Finnish can be in any of several different cases, see Units 7, 8 and 15 for further details.

passive is the form of the verb used when the subject is not specified. Suomessa puhutaan suomea ja ruotsia. Finnish and Swedish are spoken in Finland.

personal pronouns are pronouns such as minä I, sinä you, hän s/he, me we, te you, he they, which refer to the speaker, the person or people being spoken to, or other people or things which have already been mentioned.

plural is the term used for a noun, pronoun, adjective or verb when it refers to two or more people, things or groups. The general indicator of the plural of nouns in Finnish is the vowel i before the case ending, except for nominative plural which is -t.

possessive pronouns indicate possession or a link, e.g. minun kissa my cat, hänen ystävä his/her friend.

possessive suffixes are a special feature of Finnish. These endings are used together with possessive pronouns or sometimes instead of them. For example, minun kissani my cat. kissani my cat. Further details in Unit 6.

postpositions are like prepositions, but they are placed after the word they define, e.g. teatterin edessä in front of the theatre. The genitive case is most common with Finnish postpositions. See Appendix 3.

prepositions are words like ennen before, which are followed by a noun usually in the partitive case in Finnish, e.g. ennen kesää before the summer. See Appendix 3.

pronouns are words which are used instead of a noun or noun group to refer to someone or something. For example, han s/he, jotakin something.

singular is the term used for a noun, pronoun, adjective or verb when it refers to only one person, thing or group. For example, tyttö a girl, tuoli a chair, joukkue a team.

subject of a clause is the word which refers to the person or thing that does the action expressed by the verb. For example, **Tyttö rakastaa poikaa**. The girl loves the boy.

superlative is the form of the adjective or adverb which describes something that has the most of a certain quality. For example, paras the best. Hän juoksee nopeimmin. He runs the fastest.

tense of the verb is the form that shows whether you are referring to past, present or future time. Present tense: Luen. I read. Future tense: There is no separate tense for future in Finnish, the present tense is used with an adverb of time. For example, Luen huomenna. I will read tomorrow. Imperfect tense: Luin kirjan. I read the book. Perfect tense: Olen lukenut kirjan. I have read the book. Pluperfect tense: Olin lukenut kirjan. I had read the book.

368

third infinitive is a form of the verb often used in Finnish when verbs of motion are combined with other verbs. For example, Menen nukkumaan. I am going to sleep. More details in Units 9 and 13.

verb is a word used to say what someone or something does or what happens. For example, Minä soitan sinulle. I'll phone you. Minua väsyttää. I am tired.

vowel harmony is a feature of Finnish where certain vowels do not appear together in the same word. See Unit 2 for further details.

Appendix 1

The verb to be: olla-verbi

olen I am olet you are on s/he is olemme we are olette you are ovat they are

olin I was olit vou were oli s/he was olimme we were olitte vou were olivat they were

olen ollut I have been olet ollut you have been on ollut s/he has been olemme olleet we have been olette olleet vou have been ovat olleet they have been

olin ollut I had been olit ollut vou had been oli ollut s/he had been olimme olleet we had been olitte olleet you had been olivat olleet they had been

olisin I would be olisit you would be olisi s/he would be olisimme we would be olisitte you would be

en ole I am not et ole you are not ei ole s/he is not emme ole we are not ette ole vou are not eivät ole they are not

en ollut I was not et ollut vou were not ei ollut s/he was not emme olleet we were not ette olleet vou were not eivät olleet they were not

en ole ollut I have not been et ole ollut you have not been ei ole ollut s/he has not been emme ole olleet we have not been ette ole olleet you have not been eivät ole olleet they have not been

en ollut ollut I had not been et ollut ollut vou had not been ei ollut ollut s/he had not been emme olleet olleet we had not been ette olleet olleet vou had not been eivät olleet olleet they had not been

en olisi I would not be et olisi you would not be ei olisi s/he would not he emme olisi we would not be ette olisi you would not be

olisivat they would be eivät olisi they would not be olisin ollut I would have been en olisi ollut I would not have heen olisit ollut you would have been et olisi ollut vou would not have been olisi ollut s/he would have been ei olisi ollut s/he would not have olisimme olleet we would have emme olisi olleet we would not have olisitte olleet you would have ette olisi olleet you would not have been olisivat olleet they would have eivät olisi olleet they would not have been ole be älä ole don't be olkaa he älkää olko don't he ollaan let's be

Note: the colloquial first person plural forms are as follows.

me ollaan we are
me oltiin we were
me ollaan oltu we have been
me oltiin oltu we had been
me oltaisiin we would be
me oltaisiin oltu we would
have been

me ei olla we are not
me ei oltu we were not
me ei olla oltu we have not been
me ei oltu oltu we had not been
me ei oltaisi we would not be
me ei oltaisi oltu we would not
have been

Appendix 2

Kysymyksiä Questions

mikä? what? which? kuka? mitkä? which ones? ketkä? (plural) missä? where? in which? mihin? where to? to which? mistä? from where? from which? millä? on which? mille? to which? on to which? miltä? from which? off which? kuinka? = miten? how? mitä? what? millainen? what kind? minkävärinen? what colour? millaista? what (something) is like? minkänäköinen? what minkälainen? what kind? (something or someone) looks like? minkämaalainen? what nationality? minkähintainen? what price? milloin? when? minkäikäinen? what age? mihin aikaan? at what time? minkäkokoinen? what size? kuinka monta? how many? kuinka paljon? how much? paljonko? how much? montako? how many?

minä päivänä? which day? millä viikolla? which week?

missä kuussa? which month? minä vuonna? which year?

kumpi? which one (of two)?

Appendix 3

Pronomineja Some pronouns

minä (mä) I sinä (sä) you hän s/he me we te you he they tämä this
tuo that
nämä these
nuo those
tällainen like this
tuollainen like that
sellainen like that/it

se it

ne they (things)

molemmat both joku someone ei mikään nothing jokin something ei kukaan nobody eräs a certain jokainen everyone kaikki all, everything moni many

moni many muutama a few muu other, else toinen another

joka who, which (relative pronoun) mikä which (relative pronoun)

Prepositioita ja postpositioita *Prepositions and postpositions*

Prepositions with partitive

ennen before ilman with keskellä in the middle of

aikana during

kohti towards lähellä near, close by

Postpositions with genitive

edessä in front of johdosta due to, because of jälkeen after kanssa with kautta via keskellä in the middle of luona by, near luo to somebody's place lähellä near

läpi through
mielestä in the opinion of
mukana with
ohi past
puolella on the side of
päässä at a distance of
sisällä inside of
takana behind, at the back of
vieressä next to

yli over, across

371 appendices

ablative case, Unit 2
adessive case, Unit 2
adjectives ending in -s, Unit 10
allative case, Unit 5
auxiliary verbs osata and voida,
Unit 9
auxiliary verbs täytyy and pitää,
Unit 9

change of vowel -i, Unit 2
comparative of adjectives,
Unit 13
comparison of adverbs, Unit 13
conditional, Unit 16
declension of nouns ending
-nen, Unit 7
consonant gradation, Unit 2

elative case, Unit 2 essive case, Units 12, 17

forming questions, Units 1, 2

genitive case, Units 4, 7

illative case, Units 5, 15 imperative, Units 4, 9 imperfect tense, Unit 6 inessive case, Unit 2

nominative, Units 1, 2, 3 nouns ending in -s, Unit 10 numerals, Unit 3

object in Finnish, Units 7, 8, 15 ordinal numbers, Units 6, 18

partitive case, Units 4, 7, 8
passive, Units 9, 16, 17
perfect tense, Units 11, 13
pluperfect tense, Units 11, 13
possessive suffix, Unit 6
postpositions, Unit 4
presents tense of verbs, Unit 5
pronouns, Unit 4, 16
pronunciation, page 6

stress, page 5 superlative of adjectives, Unit 13 syllable division

third infinitive, Units 9, 13 to have, Unit 5 translative case, Units 13, 17

verbal noun, Unit 12 verbs describing physical feelings and emotions, Unit 10 vowel harmony, Unit 2

also available in a book/cassette pack

teach yourself

finnish terttu leney

- Do you want to cover the basics then progress fast?
- Do you want to communicate in a range of situations?
- Do you want to reach a high standard?

Finnish starts with the basics but moves at a lively pace to give you a good level of understanding, speaking and writing. You will have lots of opportunity to practise the kind of language you will need to be able to communicate with confidence and understand the culture of Finland.

Terttu Leney has taught Finnish to adults and teachers of Finnish for over 20 years and has worked at the BBC World Service.

 Visit www.teachyourself.co.uk to see our complete range of books.

Cover • Terttu Leney • Winter log pile, Finland

the leader in self-learning with more than 300 titles, covering all subjects be where you want to be with **teach yourself**

